

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; udg. af F. L. Liebenberg.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Poetiske Skrifter</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 14
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter, 1857-1862
Fysiske størrelse Physical extent:	32 bd.

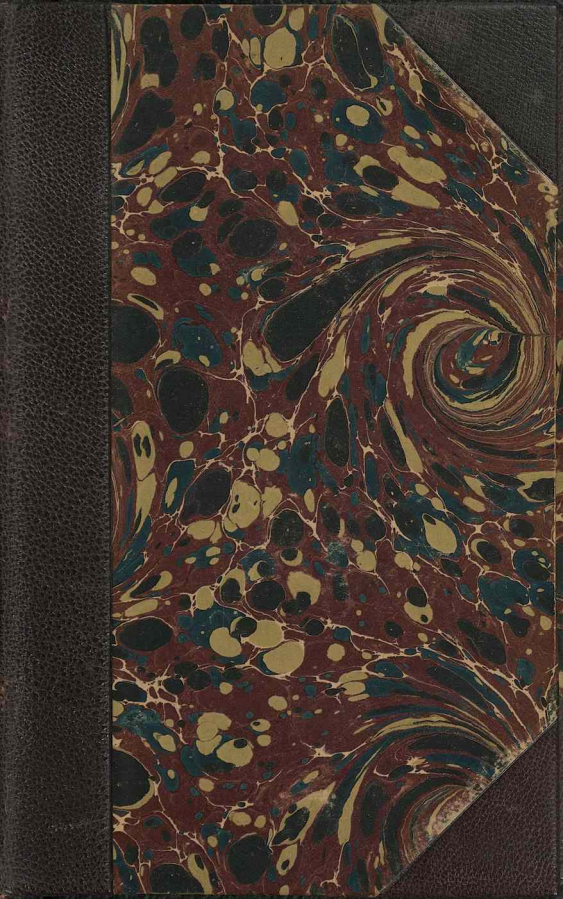
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52, - 720

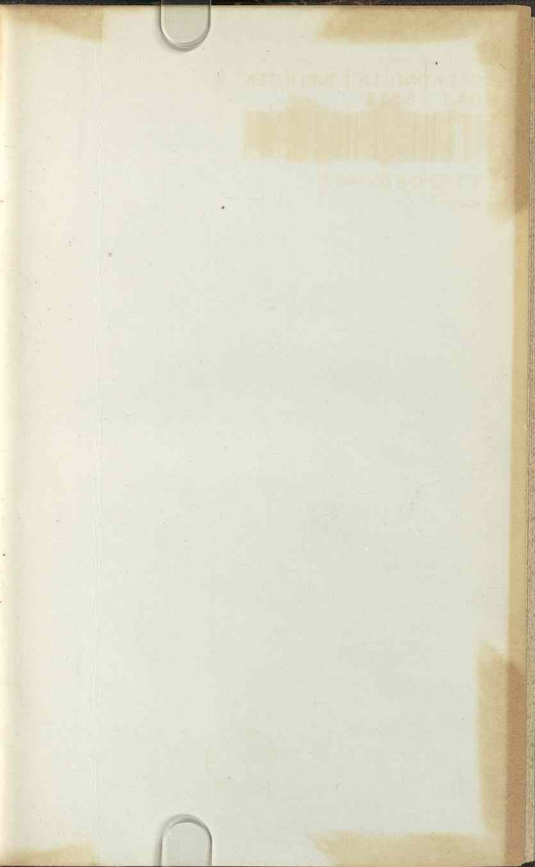
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

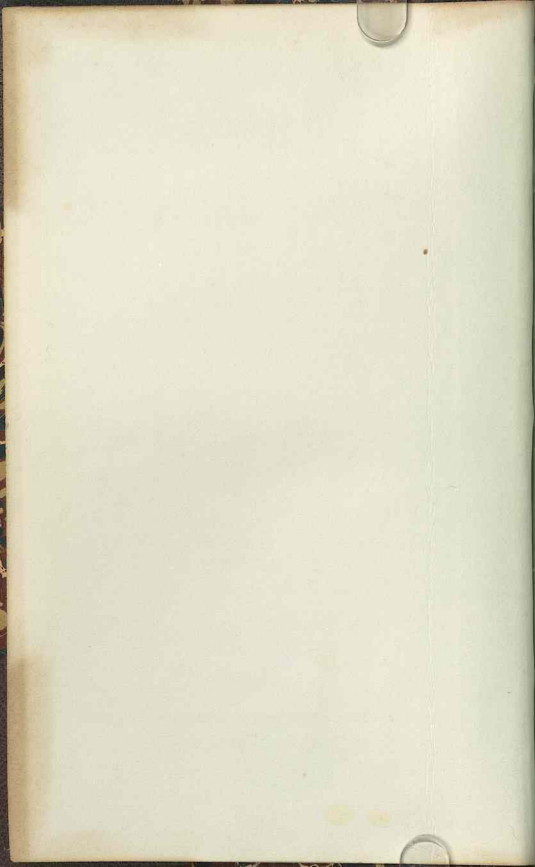

1 1 52 0 8 05748 0

+ Rex

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne af F. V. Viebenberg.

14
12te Levering.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: Rudolph Klein.

Nedsat Pris.

Oehlenschlägers poetiske Skrifter,

udgivne af **J. L. Liebenberg.**

Denne fuldstændige Udgave af Oehlenschlägers poetiske Skrifter, gjengivne i deres oprindelige Skikkelse, og ledsagede af oplysende Anmærkninger af stor literærhistorisk Betydning har overalt vundet fortjent Bisald, og sikket sig en varig Plads i den danske Literatur.

For imidlertid at skaffe den en endnu større Udbredelse, og give selv den mindre Bemidlede Leilighed til at komme i Besiddelse af den, saa at den store Digters Værker i Virkeligheden kunne blive Folkets almindelige Eiendom, har Selskabet besluttet sig til at nedsætte Prisen betydeligt.

Hele Samlingen udgjør ialt 33 Bind (omtrent 742 Ark), inddeelte i følgende 7 Afdelinger:

- I. **Episke Digte:** Helteedigte og Sagaer. (Nordens Guder, Baulundurs Saga, Selge, Groars Saga, Grolf Krake, Orvarodds Saga, Ragnar Lodbrok). 4 Bind. Bogladepris 3 Rdl; **nedsat Pris 4 Kr.**
- II. **Lyriske Digte og Romancer.** 6 Bind. Bogladepris 4 Rdl 64 ß; **nedsat Pris 4 Kr.**

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

J. L. Liebenberg.

Fjortende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. S. Schults.

Oehlenschlägers
Syngespil, Nystspil og Skuespil,
samt
Forspil, Prologer og Epiloger.

Udgivne
af
F. L. Liebenberg.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Lh. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. S. Schulp.

Indhold.

	Side.
Ludlams Hule	1.
Koberborgen.....	113.
Robinson i England	217.

Shahs

Shahs of Persia
Shahs of Persia
Shahs of Persia
Shahs of Persia
Shahs of Persia

Dramatiske Digte.

Syngespil, Lystspil og Skuespil,

samt

Forspil, Prologer og Epiloger.

Anden Deel.

Dramatiske Digte.

Sungelied, Kystlied og Skuespil.

1801.

Kjøbenhavn, hos H. Schlegel.

Anden Del.

Rudlams Hule.

Syngeſpil.

Personerne.

Sir Harry Turner, Godseier i Skotland.

Miss Clara, hans Søsterdatter.

Sir Oliver Lenox, Hovding.

Sir John Bull, en Engländer.

Peter Robin, Landmand.

Fanny, hans Kone.

Betty, deres Barn.

William, Robins Søen af første Ægteskab.

Dick, en Bondefarl.

Sara Nickels, hans Moder.

En Læge.

George Wilkins, en gammel Soldat.

Tom, Sir Harrys gamle Tiener.

Borgcapellanen.

Sir Harrys Huusfolk.

En Troupe Biergskotter.

Moder Ludlam, et Gienfærd.

Handlingen foregaaer paa Sir Harry Turners Gods, paa Grændsen af Skotland og England.

Forste Handling.

Landeneien forbi en Klippehale,

hvis Nabning udgjor største Delen af den synlige Baggrund. 3
Hulen en Marmorbrønd og en Bænk. Aften og Tusmørke.

William og Dick komme forbi.

Dick.

Nei, William! nei!

Jeg gjør det ei,

Jeg gaaer, jeg gaaer ei denne Veie,

Ei her forbi.

Der er en Sti

Bag Krattet hiſt, den vandre vi.

William.

Hvad er der nu?

Hvi gyſer du?

Betager dig alt Angſt og Gru,

Saa vend fun om,

Hvorfra du kom!

Dick.

Alf, mange Veie gaae til Rom!

Hvorfor juſt her,

Det hul ſaa nær?

William.

Hvi gyser du for Hulen der?

Dick.

Jeg maa vel gyse, maa vel skielve;
Men Gud forlade dig din Synd!

William.

De brune Stene roligt hvælve
Sig om den hvide Marmorbrønd.

Dick.

Af, hust dog paa, hvad præker Præsten:
Du Janden ikke friste maa!

William.

Guldgule Sol gaaer ned i Vesten,
Og Maanen staaer paa Himlens Blaa.

Dick.

William.

Har jeg seet Mage	Har jeg seet Mage
Vel mine Dage	Vel mine Dage
Til Fusentast?	Til slig hans Dvaest?
Med Hexer, Trolde	For tomme Huler,
Bag Biergets Bolde	Som Intet skiuuler,
Han gier om Ratten	Han taber Hatten
Sig selv i Kast!	Af bare Hast!

Dick.

Er du da reent ravrussende? Er det ikke nok, at du bytter dit fredelige Landliv med Død og Ddelæggelser, meier Soldater i Stedet for A, forvandler dig fra en skikkelig Bondemand's Søn til en Hugas i den skotske og britiske Gnavpose? Er det ikke nok, at jeg følger dig som din Baabendrager? Skal jeg endnu standses midt paa Wrens Bane af en Hex, som vrider Halsen om paa mig?

William.

Hør, min gode Dick! du skal have Tak, fordi du fulgte

mig saa langt. Men du seer selv: Naturen gaaer over Oplygtelsen. Gaa du i Guds Navn hjem igien til din Moder! Jeg vil tage Villien i Gierningens Sted.

Dick.

Nei, siger jeg dig, nei! Det er nu eengang afgjort. Jeg følger dig til Verdens Ende. Vi have striffet Strømper sammen som Børn hos Skolemadamen, spillet Klink paa Kirkemuren i Degnens Skole som Pøge, stiaalet Æbler og Pærer i Naboens Have som Unglinger, og givet hinanden blodige Næser som Mænd. Det glemmer jeg dig aldrig. Du er min Ungdomsven. Jeg følger dig som din Sancho Pansa, som din tro Drabant. Jeg har belavet mig paa at gaae i Krig mod Mennesker; men tien mig nu ogsaa i, at lade Hæxer og Spøgelseser staae ved deres Værd. Denne Hule fik du mig ikke forbi, om du slog mig ihjel.

William.

Gre vi ikke hundrede Gange gaaet her forbi?

Dick.

Jo! men aldrig saa filde om Aftenen, mindst Sanct Hans Aften.

William.

Hvad er der da saameget ved den Moder Ludlam, som de kalde hende?

Dick.

Har du ikke hørt hundrede Gange, at det er et Spøgelse, som boer i denne Hule, og som kommer frem, naar man tre Gange gaaer Brønden rundt, banker paa Randen, og siger: Gode Moder Ludlam! laan mig dit eller dat, saa bringer jeg det igien til den eller den Tid?

William.

Gaaer man det saa?

Did.

Ja vist faaer man det. Men Gud hielpe dig, naar du ikke bringer det til rette Tid!

William.

Hvad saa?

Did.

Beed du ikke, hvordan det gif Peter Trimp, som laante den store Suppekiedel til sin Bryllupsfest?

William.

Nu?

Did.

Han gif til Ludlams Hule
I mørke Midienat,
Mens Maanen hist, den gule,
Saae giennem Buss og Krat.
„Laan mig en Kobberbolle,
Sang han i Hulens Grund,
„En tinnet Kasserolle
Til næste Midnatsfund!“

Hiem gif den tappre Peter
Med Bollen paa sin Bag.
Der stodtes i Trompeter,
Det var hans Bryllupsdag.
Der var stor Lyst og Gammen,
Han gif med Bruden seent,
De slumrede tilsammen,
Han glemte Ludlam reent.

Man fandt ham næste Morgen
I Sengen ganske død.

Dig her at skildre Sorgen
 Naturen mig forbød.
 Man bragte den tilbage;
 Der staaer den, hvor den stod.
 Hun vil den ikke tage,
 Den er betalt med Blod.

William.

Der staaer den virkelig, den gamle Kiedel,
 Spanskgrøn af Irr, halv sænket ned i Sandet.

Dick.

Nu ja, der har du Syn for Sagen da.
 Der staaer den, og den stakkels Peter Trimp
 Har længe hvilet alt i sorten Muld,
 Fordi han glemte Tiden og sit Løfte.

William.

Nu ja, den, som forglemmer Tiden, den
 Maa sættes ud af Tiden, det er billigt.
 Men altsaa, naar man holder, hvad man lover,
 Saa bringer Ludlam, hvad man ønsker sig.
 Det er dog artig.

Dick.

Ja vist er det artig;
 Banartigt, notabene. Kom, for Guds Skyld —
 Jeg troer — min Siæl — jeg troer, du kunde fristes —

William.

Jeg gaaer i Kamp; mit Ungdomsmod skal aabne
 Mig Grens Bane, eller ende snart
 Et Liv, som ingen Blomster har for mig.
 Jeg drager hjem med Baaben som en Ridder,
 Hvis ikke, døer jeg som en brav Soldat.

Dick.

Det hørte vi saa tidt. Af, Gud forlade

En sig kjærmindeøiet Villevand,
 Som satte dig de Fluex i dit Hoved!
 Hvi og din Faders Hytte skulde ligge
 Saa nær ved Ridderborgen!

William.

Men mig mangler
 Et Sværd, et stærkt, et jævngodt Riddersværd;
 Og Bærge maa der til, om jeg skal hielpe
 Sir Oliver i Nat at storme Skandsen.

Dick.

Nu skal man see, at han vil bede Ludlam
 Om slikt et Sværd! Et Trolldomssværd! Herre Jesu!

William.

Ei noget Trolldomssværd; et ærligt Sværd,
 Men stærkt og stort, og af et hærdet Staal.

Dick.

Det Sværd blier dig en Pind til din Liigkiste.

William.

Kan være; men jeg maa dog prøve det.

Gaaer hen imod Hulen, og synger:

Moer Ludlam i den mørke Kielder,
 Hvor Kilden dybt i Grunden vælder!
 Jeg beder om et jævngodt Sværd,
 Som træffer vift i Heltesfærd.
 Naar Skotlands Mænd med Seir hiemdrage,
 Saa kommer ogsaa jeg tilbage;
 Og dersom Lykken det har skaant,
 Saa bringer jeg, hvad jeg har laant.

Han gaaer tre Gange Brønden rundt, og piffer paa Randen.

Dick.

Det hielper dig ikke. Naar du ikke siger Tid og Time,
 laaner hun dig ikke et Fiirtommefom.

En dyb Klang, ledsaget af en sagte Musik, lyder fra Brønden.
 Et Sværd stiger frem af Abningen, med Hæftet opad.
 William tager det; imidlertid synger Dick i den største
 Angst med tilslukkede Dine:

O, Himmel! der er hun! Moer Ludlam! hu! hu!
 Det damper af Brønden. Der kommer hun! nu!
 Sanct Dunstan! forsvar mig. O, hvilket Uhyre!
 Ti tusind Raketter af Svælgene fyre!
 En Drage med Binger, en frygtelig Giest
 Med Kloer som en Bædder, og Horn som en Hest!
 Ak, spar dog en Mand, allernaadigste Biv!
 Ukyldig som Barnet i Moderens Liv.

William.

Bed Himlen! ja, et Sværd saa godt, saa fagert,
 Som fra den gamle Heltetid. Godt, Ludlam!
 Jeg lover dig, jeg gjør ei Sværdet Skam.
 Jeg bringer dig det brugt med Tak tilbage.
 Kom, Dick! Nu hen at tage Afsked med
 Min Clara! Denne maanelyse Nat
 Skal høre Rikærlighedens milde Stemme,
 Før aarle Morgen hører Kampens Røst.

Dick.

Nu er jeg desperat. Skee, hvad der vil!
 Men før mig nu luft lige ind i Krigen,
 Før Heden sætter sig! Har jeg seet Hæjer,
 Saa kan jeg ogsaa taale vel see Blod.

William.

Først til min Elskte!

Dick.

Nei, nei! strax i Krig,
 Før disse græsfelige Trolddomssyner
 Udslættes af min Hu! Seer jeg din Rikærest,

Saa glemmer jeg de søle Drnekfloer
 For hendes hvide Hænder, Dragesvandsen
 For hendes Haar, og Skorpionspectaklen
 For hendes Talemaader.

William leer.

Han er tosset.

Men, ved mit Liv! det var en sjelden Fangst.
 Kom, Dick! Det duer ei at gruble længe;
 Nu har vi Sværdet — lad os bruge det!

Dick.

Ja, lad os vel indrette vore Sager:
 Vær du en Ridder, jeg er Vaabendrager.

De gaar.

Et gothisk Værelse paa Ridderborgen, med et Stuenhr.

Sir Harry. Miss Clara. Den gamle Tom.

Sir Harry.

Hvor det glæder mig, Clara! at have dig hos mig!
 Et Huus uden en smuk Pige er det Samme, som en Dag
 uden Sol. Det er det, der giver Samtalen Liv, Selskabet
 Munterhed, og Tonen mellem Mænd Venlighed og Ynde.
 O, hvor gierne seer jeg dig, enten det nu er om Formid-
 dagen som en flittig Huusholderske med Forklæd og Nøgle-
 knippe, eller om Aftenen ved Bordet i Silkeflæder som en
 Dame! Du vil lægge Dage til mine Aar, Clara!

Clara kysser hans Haand.

Gud give det, kiære Morbroder!

Sir Harry.

Hvad hialp det, at denne Borg aabnede sine Porte
 og havde rummelige Haller for fremmede Gæster? De gad

ikke besøge mig gamle Anark. Ikke engang Vinen i mine Kieldere kunde lokke Andet, end den violetnæsedede Abbed og den tykmavede Ridder. Kiedsommeligheden byggede sine Neder i hver en Krog under Taget med Svalerne. — Nu, du er her — ha, hvor har det forandret sig! Nu slagrede omkring dig, som Spurveene om mine Kirsebær; og jeg er vel snart nødt til at slaae et Net over dig, og stille mig selv hen som en Fuglestræk, hvis jeg vil have No.

Clara.

Frygt ikke for Spurveene, kiære Morbroder!

Sir Harry.

Heller ikke for Gierdesmutteren, Clara?

Clara.

En saa lille Fugl vover sig ikke til eders stolte Borg.

Sir Harry.

Virkelig ikke? Nu, desbedre! Saa vil jeg heller ikke græmme mig. Har jeg ingen Børn, jeg har dog en Søsterdatter. Jeg vil ikke sukke, naar jeg ruller mit Stammetræ op, og seer den harniskede Mand med Træet ud af Brystet, hvoraf der springer Baaben og Navne, som Blomster og Blade. Jeg har en Søsterdatter. Du skal ægte en Ridder af prøvet Retsklaffenhed. Det er sandt, det bliver en Side-linie; men det kan ikke altid gaae saa lige i denne Verden, som man ønsker.

Clara.

Nei tilviisfe, kiære Morbroder! og der er selv dem, der mene, at de frumme Linier ere de smukkeste.

Sir Harry affides.

Den frumme Linie løber ned til Bondehuset. Fordømt!

Clara.

Har I hørt, at Hæren gaaer bort i Morgen tidlig, for at jage Briten over Grændserne?

Sir Harry.

Ja, ganske rigtig. Endeel af vort unge Mandskab gaaer med endnu i Nat under Sir Olivers Anførsel, for at bestorme den næsvise Skandse, de har kastet lige for vore Dine paa vor Grund. William Robin gaaer ogsaa med.

Clara sukker.

Sir Harry.

Clara! Clara! for Guds Skyld! Er det muligt? Overlad dig dog ikke til denne Daarlighed! En Bondesøn, og en adelig Frøken!

Clara.

Skaan mig, kiære Morbroder! Kysser hans Haand. Det er allerede nær Midnat. God Nat, sov vel!

Hun gaaer.

Sir Harry.

Hvad skal der blive af, Tom? Gud forlade mig min Synd! er hun ikke forelsket i den unge William.

Tom.

Det har hun lært af sin Moder Eva i Paradiis, Sir! Den forbudne Frugt smager altid bedst.

Sir Harry.

Man maa have Agtelse for en dyb og i Grunden ufskyldig Følelse, Tom! William er en brav Knøs; der mangler ham Intet uden et Stammetræ og en Ridderborg, saa kunde jeg ikke selv ønske mig bedre Svigersøn.

Tom.

William er en Phønix. Man finder ikke slig en Karl i Eggen paa tyve Mil i Omfreds. Han tager alle Nabolavets Adelsknøse paa sin Samvittighed.

Sir Harry.

Men han maa dog holde sig til sin Hytte i Dalen. Ridderborgen ligger ham for høit.

Tom.

Det kommer an paa, hvor høit han kan flyve. Han gaaer i Kamp med Sir Oliver; hvem veed, hvad Lykken kan bringe?

Sir Harry.

Ikke meer om det! Man maa lade, som man Intet mærkede. Hun er endnu ung her i Huset; hvis jeg holdt hende strengt, kunde jeg staae Fare for at miste hende.

Tom.

Men vil I dog ikke snart indvie hende i Borgens Hemmeligheder?

Sir Harry.

For Altting ikke! Det vilde forstrække hende, og maaſkee bidrage meer, end Andet, til at hun forlod mig.

Tom.

Men om det nu engang møder hende uforvarende, hvad staaer eder inde for, at hun ikke forfærdes saa stærkt, at —

Sir Harry.

Jeg har det bedste Haab. Her har nu i tre Aar, siden min salig Datters Død, været stille og roligt paa Borgen. Jeg haaber, den ulykkelige Skygge lider ikke meer af natlig Dval, men har fundet Ro i sin Grav.

Tom ryster paa Hovedet.

Nei, Sir! bedrag eder ikke med et falskt Haab. Det er allerede otte Dage, siden Frøken Clara kom til mig en Morgen og sagde: „Stig mig, Tom! hvem er dog den smukke gammelagtige Kone i de sneehvide Klæder, med Røgleknippet, som jeg saa tidt møder paa Gangen om Aftenen sildig, naar jeg gaaer til Sengs? Er det Huusholderſken? Hvorfor seer man hende aldrig om Dagen? Hun er bleg og tungſindig, og maa have meget travelt,

thi hun iler mig altid svævende forbi, nisser venligt, og flirrer med Nøglerne."

Sir Harry.

Er det muligt?

Tom.

Som jeg siger.

Sir Harry efter en kort Taushed.

Jeg har lagt Mærke til, at dette Spøgelse søger unge Pigers Selskab af min Familie. Ti, Tom! lad ingen forvovne Ord komme over dine Læber. Er det en Aand, saa er det en god Aand, og den vil ikke fornærme Ustyldigheden. Kloffen slaaer tre Kvarteer til tolv. Det er silde; følg mig til mit Sovestue!

De gaae.

Clara

kommer tilbage med et Lys.

Gif du til No, min gamle Fader? Al,

For Elskerindens Bryst er ingen No.

Det klapper i Hænderne nedenunder.

Der er han alt! Jeg veed, han kommer, og

Dog gyser jeg. Hvor er nu Strikkefæstingen?

Hun tager den frem.

Den gamle Tom gaaer ned ad Vindetrappen;

Jeg haaber dog, min Onkel gaaer til Sengs.

Du kommer alt for tidlig, William! Gud,

I Fald man overrumpled os!

Det klapper stærkere.

Lys! lys!

For Himlens Skyld!

Hun aabner Vinduet, og knytter Strikkefæstingen til Posten.

Tag dig nu vel i Agt!

Jeg tør ei see derud. I Fald den brast!

I Fald han styrted ned for mine Dine!

William

springer ind af Vinduet, og iler i hendes Arme.
Min søde Clara!

Clara.

Elfte William! seer
Jeg dig igien? O, Gud! saa skal det være!

William.

Sir Oliver, vor tappre Hovedsmand,
Dø kalder alt.

Clara.

Og veed du, William! veed du,
At farlig er din Gang? I Fald du gaaer
I Døden, hvad skal Clara da?

William.

Begræde

Sin William; plante venligt Rosmarin
Paa Ungersvondens Grav; troe, det er ham,
Naar Aftenstiernen blinker muntert ned
I hendes Taare; viske Taaren bort,
Og styrke Diet paa den grønne Laurbær,
Som skygger over Graven.

Clara.

Gud! hvor er jeg

Bedrøvet. Var det kun i Krig, du gif;
Men løbe Storm imod en fiendtlig Fæstning,
Den farligste, den værste Daad af alle!

William.

Var Daaden farlig ei, hvad var den mig?
Hvad var der da for mig at hofte, Clara!
Jeg takker Gud, han saae min Nød, jeg trængte
Til sliq Anledning. Nu, Gud signe dig!
Giv mig et Kys til Afsted, saa afsted!

Clara.

Stærk er du, fuld af Mod, og heel behændig;
Men, William! du var aldrig for i Krig.
Bogt dig, min Ven! for al Forvovenhed.

William.

Den, haaber jeg, skal just beskierme mig.
Jeg er en Nattevandrer, elskte Pige!
Som stiger paa den farlige Gesims
Af Borgens Tag i Dromme. Var jeg vaagen,
Troer du, jeg voved det? Ti, lad mig gaae,
Kald mig ei alt for kiærligt ved mit Navn!
Kun Frygten kunde faae mig til at styrte.

Clara.

Saa gaa da i den grumme Fare
Forvoven, elskelige Ven!

William.

Din Kiærlighed skal mig forsvare,
Og du skal see mig snart igien.

Clara.

Tag denne Lok, og lad den smile
Med gule Bolger til din Trøst!

William.

I Fald jeg falder, skal den hvile
I Graven paa mit kolde Bryst.

Clara.

O, Gud! forfærdelige Tanke!

William.

Er Graven da vel Elskovs Skranke?

Clara.

Lad i dit Sværd et Baand mig binde!

Forundret.

Hvor fik du dette fagre Sværd?

William.

Det gielder kun, min Elskerinde!

J Nat at vorde Gaven værd.

Clara.

Lys! hvad er det, som hisset lyder?

William.

Krumhornet os at ile byder.

Begge.

Himmel! hør de Elskendes Bøn,

Og naar $\left. \begin{array}{l} \text{vi} \\ \text{de} \end{array} \right\}$ drage

Med Seier tilbage,

Skienf da $\left. \begin{array}{l} \text{mit Hierte} \\ \text{den Kiæffe} \end{array} \right\}$ Kiærligheds Løn.

Dick

styrter ind af Vinduet paa Gulvet, saa lang som han er.

Gud i Himlen være lovet og takket! den Gang slap jeg med en blodig Næse og to ømme Knæsfaller. Han sofer efter. Nei, de ere hele endnu, de bevæge sig med Lethed frem og tilbage paa deres Nerver. Gud stee Lov! Det var en stor Lykke for mig.

William.

Var det en Lykke?

Dick.

Ja gu var det en Lykke! Dersom jeg nu var faldet ud til den anden Side, ned af Borgen, som en Blyrende fra Taget? Jeg havde aldrig reist mig igien.

William.

Hvad vil du her, Menneſke?

Dick.

Menneſke? Er det at kalde Folf af min Stand? Er du en Ridder, saa er jeg en Baabendrager. Har du en

Froken, som du er forelsket i, saa har jeg en tilkommende Frue, som jeg skal smigre mig ind hos; som jeg maa kiende, naar jeg skal bringe hende Bytte fra Krigen, eller Efterretningen om dit Endeligt, Gud bedre os!

William.

Ti, Ulykkesfugl!

Dick.

Menneske! Fugl! hvad det er for Talemaader til Folk, der falder ind af Vinduet paa alle Fire.

William.

Du gjør en Larm, som om hele Borgen skulde falde ind.

Dick leer af fuld Hals.

Borgen gjør sig ikke gal, og falder ind af sit eget Vindue.

William.

Tilgiv denne Karls Enfoldighed, bedste Clara! Han har et godt Hierte og megen Hengivenhed for mig.

Dick.

Det maa I ikke troe er hans Mening, Froken! Han kan ikke bare sig for at lee af mine Vittigheder; men han er bange for at rose mig i mine Dine. — Man er vel nødt til at slaae Befymringen hen i Spøg. Jeg bærer mig ad ligesom Franskmændene: han synger, naar han er sulten, jeg harcelerer, naar jeg er bange.

William.

Hvilken Dævel bragte dig paa dette fortvivlede Indfald? Hvis man har hørt dig!

Dick.

Den samme Dævel, som fik Eva til at spise Æbler, og Noah til at drikke Viin: Rysgierrigheden! Kan jeg see Vinduer aabne med nedhængende Strikkestiger, uden at frybe ind af dem? Desuden kommer jeg for at skynde paa

dig. Vore Kammerater vente os i Røddeskoven. Trompeteren blæser, som Engelen paa den yderste Dag. Kom! — Farvel, Frøken! Tilgiv vore Galflaber, og hav Medlidenhed med vore Udsigter!

Clara.

Jeg takker dig, min gode Dick! fordi du følger William saa tro. Jeg haaber at see eder begge friske og vel igien.

Dick.

Ja, hvad mig angaaer, saa skal det ikke mangle paa Forsigtighed. Jeg er Vaabendrager, Frøken! og har ikke med Vaaben at gjøre, undtagen naar de ikke blive brugte. Jeg vil staae som Moses paa Bierget med oploftede Hænder og see paa Striden langt fra, saa tænker jeg nok, de slaae Mallekitterne. I maa ellers vide, Sir Oliver drager her forbi om en halv Times Tid; saa seer I ogsaa William endnu engang, og paa en smuk Musik skal det ikke mangle.

William.

Farvel, min elskte Pige!

Hem dine Taarer nu.

Clara.

Min Tanke skal ei vige

Fra dig i Slagets Gru.

Dick.

Gid denne Strikkestige

Kun ikke gaaer itu!

Alle Tre.

Kun Mod i største Fare

Kan Heltene forsvare.

Clara.

Naar Værken Clara vækker,

Da Solen mig ei leer.

William.

Om Saaret end mig dækker,
Din Elsker dog du seer.

Dick.

Hvis nu jeg Halsen brækker,
Saa skeer det aldrig meer.

Alle Tre.

Farvel! det maa nu være;
Den grumme Skiebne bød.

William og Clara
Men Kiærlighed og Ære
Staaer over Grav og Død.

og Dick.

Jeg haaber, den vil bære
Mig ned i Græssets Skød.

Under Slutningen af denne Sang er Dick klavret ud af Vin-
duet. William river sig af Claras Arme, og følger ham.

Clara efter at have gienet Strikketstigen.

Nu er det skeet, nu er da Loddet kastet:
Seir eller Død! Grav eller Kiærlighed!
Du spiller høit, min William! Kan din Pige
Da Intet offre paa sit Hjertes Alter?
Kun græde kan hun!

Efter et Ophold.

Moderlige Harpe!

Min Siæls Fortrolige! du eneste,
Som Clara vover at betro sin Sorg!
Kom, lad mig trykke tæt dig til mit Bryst,
Dg lad i Beemod mine Taarer flyde,
Mens til min Klage dine Toner lyde.

Hun synger ved Harpen:

Der er en D i Livet,
Dens rette Navn er Guds D,
Af steile Fjeld omgivet,
Midt i den bittre Sø.
Enhver, som hører Dens Fryd,
Sig ønsker derhen, og iler derhen,
Men kommer snart tilbage
Med revne Seil igien.

Ihi mod den haarde Klippe
Fælt lyder brudte Bølgers Raab;
Dog vil ei Hjertet slippe
Med Ankeret sit Haab.
Saamangen Skipper stolt og vild
Omseiled den D ved Nat og ved Dag,
Indtil han sank i Havet
Med sonderknuset Brag.

Men er man først deroppe,
Har overvundet Fjeldets Is,
Da bag de golde Toppe
Grønt smiler Paradiis.
Der finder hver en Veiler god
I kolige Lund sin kiærlige Mø;
Og Maanens fulde Lue
Bestraaler Gladens D.

Dog i den skionne Have
Bed Floden er en Kirkegaard;
Saamange stunkne Grave
Med sorte Kors der staaer.

O, salig den, som hviler der!
 Han bleguede med sin Hiertenstro.
 Sig Ewiggrønt og Roser
 Om deres Grave snoe.

Det rasler uden for Døren.

Hvad hører jeg? Den travle Kone gaaer
 Igien forbi. — Hun har et venligt Ansigt,
 Hun seer saa tidt med moderlige Miner
 Mig i mit Die. Jeg har megen Lyst til
 At tale ret engang med hende. Stille!
 Hun nærmer sig. Vil hun besøge mig?
 Saa filde! — Gud! om hun maaskee har hørt —
 Men hun vil ei forraade mig; hun bliver
 Mig for en tro, en trøstende Veninde.

Det banker sagte paa Døren.

Der er hun!

Farer uvilkaarlig sammen af Skræk.

Ik! hvi gyser det da i mig?

Kom ind!

Døren aabner sig. En smekker midaldrende Kone staaer uden-
 for i en hvid Klædebragt af et gammeldags Snit, men af
 det fineste Linned. Det dobbelte Ansigt bærer Præget af
 en Skionhed, som Tungsind har udslettet. Et Nogleknippe
 hænger ved hendes Side. Hun hilser Clara venligt.

Clara.

Der staaer hun virkelig. — Velkommen!
 Gjør ei Omstændigheder, kære Kone!

Den hvide Kone bøier sig.

Clara gaaer hende i Møde.

Kom, ræk mig eders Haand, træd over Tærstlen!

Den hvide Kone med huul Rost.
 Naar selv I ønsker det —

Clara.

Jert Navn er?

Den hvide Kone.

Clara?

Clara.

Bespynderligt! Jer Haand er kold, Fru Clara!

Slipper hende.

Den hvide Kone.

Det er lidt koldt dernede.

Clara.

Altsaa Clara?

Jeg hedder ogsaa Clara. Vi er Navner.

Den hvide Kone

gior en Bevægelse, som vidner om, at Liigheden i Navnet
behager hende, men holder sig altid i en Afstand.

Clara efter en kort Tausheb.

J har i Huset meget vist at syse;

Man seer jer kun saa sjelden.

Den hvide Kone ryfter sit Nogleknippe.

Clara.

Jert Besøg

Har noget saa Høitideligt. J ønsker
Maaskee, det skulde holdes hemmeligt?

Den hvide Kone lægger Begesingren paa Munden.

Clara.

J er saa bleg, jert Ansigt er bedrovet,

J er vist ikke lykkelig?

Et dybt Suk, og et Blik til Himlen.

Clara.

Men eders Adfærd er saa ædel dog,

J kan umulig være kun en Tiener.

Den hvide Kone.

Jeg er af Turnerslægten.

Clara.

O, det aned

Mit Hierte strax. Tillad mig, kiære Tante!

Lad mig omfavne jer.

J det hun vil omfavne den Anden, træder denne saa hurtig tilbage, at Clara Intet saaer i sine Arme.

Clara.

Af, J er vred!

J undgaaer min Fortrolighed, som dog jeg

Saa gierne skienked eder. Jeg har meget

At spørge om, er endnu ung i Huset.

Min Onkel tier, og den gamle Tom

Beed Intet. — Jeg er meget for at læse.

Den gamle Saga, vore Stammefædres

Jdrætter, som de selv har skrevet op

Paa Pergament med broget Munkeskrift,

Skal være saa forunderlig. J kunde

Maaskee vel give mig en Efterretning?

Den hvide Kone.

Kom hen i Riddersalen næste Midnat!

Clara.

Vil J ledsage mig derhen, min Tante?

Den hvide Kone.

Der seer du mig.

Clara.

Vel! Næste Midnat altsaa.

Den hvide Kone.

Glem ei dit Løfte!

Clara.

Nei, i Sandhed ei. —

Men vil I ikke sætte eder lidt?

Den hvide Kone.

Jeg har ei No. Jeg hørte dig ved Harpen,
Dens Toner lofte mig. Syng mig et Vers,
Saa gaaer jeg.

Clara.

Hvilket onsker I?

Den hvide Kone.

Det sidste.

I det Clara tager Harpen, stiller den hvide Kone sig hen bag
en Stol.

Clara synger:

Dog i den skønne Have
Bed Floden er en Kirkegaard;
Saamange siunkne Grave
Med sorte Kors der staaer.
O, salig den, som hviler der —

I dette Dieblis slaar Klokken tolv paa Stueuhret. Den hvide
Stikkelse bevæger sig hen imod Døren, kysker et Par
Gange hurtig paa Fingeren ad Clara, og forlader Bærel-
set. Man hører hende klinge paa Gangen med Røglerne.

Clara.

Gud! hvad er det? Hvad skulde det betyde?

Hun lytter med Frygt; i det samme hører man langt borte en
Marsch af de sig nærmende Krigere.

Af, det er William! Det var det, hun hørte.

Vel, at hun gif, at i mit Vindue jeg

Kan sige ham mit fiærligste Farvel,

Og kaste ham en Blomsterkøst i Hielsen!

Hun iler ind i sit Bærelse.

Landeveien,

med Skov til den ene Side, Ridderborgen til den anden.

En Flok Biergskotter nærmer sig under sagte Musik.

Chor.

Til Kamp, til Storm nu rask affied,
Med snelle Skridt, med lette Fied,
I Rattens mørke Time!

See, blege Stierne! Britens Død;

Men Sol skal blusse dobbelt rød

Paa Fjeldet frem af Havets Skjod

Med festlig Purpurstrime.

Som Rattens Rovdyr ile vi

Ad tausende Sti,

Den gamle Ridderborg forbi,

Med skarp og fældet Landse;

Men Retfærd følger vore Fied,

Og Seieren skal drage med

Og storme Britens Skandse.

Troer han at tvinge Klippens Mand?

Vi holde Stand,

Ihi Skotland er vort Fædreland.

De ere standsebe ved Ridderborgen.

Sir Harry, Clara og den gamle Tom aabne deres Vinduer, og tage Deel med i Sangen.

Enkelte Stemmer.

De sorte Skyer dække snildt

Fjoræderiske Maanes Lue.

Kun nogle Straaler falde vildt —

Ha, det er Fingals Mand, vi skue!

Han sidder paa sin Sølvversky,

Og følger os til Morgengry,

Dg synger høit i Stormens Stemme:
 Kan Fjeldets Søn sin Adel glemme?
 Hvor er den gamle, gridste Biørn,
 Hvis Heltemod ei Faren rokker? —
 O, Fingal! ryst ei dine Loffer!
 End er vi Kampens ægte Born.

Sir Harry.

Ja, I vil Klipperne forsvare,
 I vil bestierne gamle Borg.
 Gaaer, raske Ynglinger! Ei Sorg
 Skal klynke feig til eders Fare.
 En Gubbe vogte maa sit Huus;
 Men, har I seiret, kommer alle!
 Her venter eder Fredens Halle
 Med egeløvomfrandske Aruus.

Clara.

Dg om den blanke Heltelandse
 Skal Pigen vinde Rosenfrandse.
 Hun kaster Blomsterdusken ned til William.

William stikker den paa sin Hielm.
 O, søde Blomster! I skal smykke
 Med eders Busk den blanke Hat,
 Afværge Fiendens Hug i Nat,
 Dg være Vidner til min Lykke.

Sir Oliver til Harry.

Net saa, min gamle Ven! Ei frygte!
 Jeg drager med en udsøgt Flok.
 Af stærke Landsar har vi nok,
 Dg Briten kiender Skottens Rygte.
 Snart Fingals Søn i fri Natur
 Skal hilse dig med Seiersminer,

Naar først til malerske Ruiner
 Forvandlet er den stolte Muur.

Tom til Dick.

Hvad seer jeg hist? Der kommer Taaben.
 Na, Dick! tov dog et Dieblif.

Dick.

Hold inde med din plumpe Naaben!

Affides.

Hvad vil han mig, den gamle Strif?

Tom.

Du ligner i de blanke Baaben
 En Budding i en Form af Blif.

Dick slaaer sig paa Maven.

En Marvebudding? Ja, med Gren!
 Min Form har Marv, som det sig bør.

Tom.

Du bliver hængt, som Deserteur.

Dick.

Prostituer mig ei for Hæren!

Den Tid, den Sorg.

William kaster et Bns til Clara.

Du Dyrebare!

Sir Harry og Clara.

Beskiern, o Gud! din Helteffare.

Choret,

i det Marschen igien begynder.

Til Kamp, til Storm nu rask affted,
 Med snelle Skridt, med lette Fied,
 I Nattens mørke Time!
 See, blege Stierne! Britens Død;
 Men Sol skal blusse dobbelt rød
 Paa Fjeldet frem af Havets Skiod

Med festlig Purpurstrime.
 Som Nattens Rovdyr ile vi
 Ud tausen Sti,
 Den gamle Ridderborg forbi,
 Med skarp og sældet Landse;
 Men Rejsfærd følger vore Fjæd
 Og Seieren skal drage med
 Og storme Britens Skandse.
 Troer han at tvinge Klippens Mand?
 Vi holde Stand,
 Thi Skotland er vort Fædreland.

William.

I det han gaaer forbi Glaras Vinduer, hæver han sin
 Haand op til Blomsterne paa sin Hielm, og synger:

O, søde Blomster! I skal smykke
 Med eders Bust min blanke Hat,
 Afværge Fiendens Hug i Nat,
 Og være Vidner til min Lykke.

Anden Handling.

Et Bærelse i Robins Huns.

Han sidder i en Lænestol og grunder. Fanny sidder ved Alfoven med noget Haandarbeide, og synger for den lille Betty, som er i Seng.

Tommeliden var sig en Mand saa spæd:
 I Fingerbøls Harnisk var han klæd,
 Hans Hielm var hvælvet og hvid og reen,
 Det var en udhulet Kirsebærsteen,
 En Knappenaal var hans Landsestang;
 Selv var han ifkun en Tomme lang.

Tommeliden sidder i Tommeltot;
 Der morer han sig saa jævnt og godt.
 Tommeliden drager paa Eventyr,
 Han vog en Flue, det frygtelig Dyr!
 Tommeliden drager i fremmede Land,
 Han svømmed sig over en Mellespand.

Der var stor Frygt over al den Gaard:
 Af Landværk leed den kongelig Maard.
 Svanhvide sig havde saa liden en Mund,
 Den var et Kirsebær, rød og rund.

De Væger komme med skarpen Tang,
Den Kirsebærmund var dem alt for trang.

O, hvo, som uddrager den hule Tand,
Skal vorde Drot i det halve Land!
Tommeliden sprang ind med Hielm og Stang,
Hun mærked i Munden det knap engang.
Af Sadlen han kasted den frække Giest;
Hun mærked neppe det Landsefæst.

Der var stor Fryd over al den Gaard:
Tommeliden ægted den vene Maard.
Brindsessen ham pynted med Sindalsbaand,
Hun bar ham til Kirken paa hviden Haand.
Foragte skal man just ei de Smaae,
Tidt naae de, hvor ei de Store kan naae.

Hun sover alt, den lille, søde Slut!
See, hvor hun ligger der, med røde Roser
Paa Kinderne! De smaae sneehvide Hænder
Hun folder fromt i Søvn, som hun bad
For sin Halvbroder, for sin kiære William.

Robin sidder i dybe Tanker, og svarer Intet.

Fanny.

See, kiære Mand!

Robin.

Hvad nu?

Fanny.

Den lille Pige,

Hun sover der saa sødt.

Robin.

Lad hende sove!

Hun vaagner tidsnof.

Fanny.

Kære Ben! hvad er det?
Hvad fattes dig? Du er saa takkefuld.
Kold tog i Gaar du Afsked med din Søn,
Mens jeg og Betty græd ved Williams Hals.

Robin i andre Tanker.

Hvad skrive vi i Dag? Hvor har du gjort
Af Almanakken?

Fanny.

Lille Betty har
I Aftes revet den i Stykker, Kære!
Bliv ikke vred! Jeg kjober een igjen
I Overmorgen, naar jeg gaaer til Byen.
Er det saa vigtigt dig at vide Dagen?

Robin.

Letsindige! du seer, den gule Maane
Med blegen Ansigt svæver over Heden,
Og veed ei, at hun tæller dine Timer?

Fanny.

Du ængster mig. Hvad grubler du? Naar hørte
Jeg slige vilde Ord fra dine Læber?

Robin efter en kort Tausshed.

Du spotter Faren, William? Du gjør vel!
Hvad er da Livet? Er den Skat saa stor?

Fanny.

Hvor Betty smiler!

Robin gaaer hen til Sengen.

Søde lille Betty!

Du sonderrev Tidsregningen i Aftes;
Betyder det, din Fader skal betale?

Du elskte Noer! I himmelsk Hvile
 Hun slumrer som en Engel her.
 De runde Kinder venligt smile
 Med Sundhedsæblets Purpurstær.
 Vaagn ei! Du vaagner kun til Kummer.
 Sov saligt i en evig Slummer,
 Stig til den Gud, som har dig kjær!
 Og naar du er en Engel der,
 Saa beed til ham, som Synd forlader:
 Tilgiv, o Gud! min arme Fader.

Fanny.

Gud! hvad er det? du ønsker Barnet Døden?

Robin.

Stoi ikke, lad den lille Staffel sove!

Fanny med udbrydende Taarer.

O, hvor jeg er ulykkelig! Har Altting
 Forvandlet sig? Du var en driftig Landmand,
 Rask, stærk og munter, elskte mig, og Alt
 Gik godt. Med dine Fæders Arbeid skaffed
 Du Huset Velstand. Strax i Førstningen
 Forstod du med den skionne velske Ploug,
 Som selv du opfandt, at behandle Marken
 Med dobbelt Flid. Den gav dig dobbelt Lon.

Robin.

Den velske Ploug! saa husker du den Ploug?

Fanny.

Jeg husker Alt: du reiste glad til Staden,
 Og købte Sæd, som var af fielden Kraft;
 Det skionne Føraar saae dig haabefuld,
 Og Høsten saae dig rig.

Robin.

Det var naturligt;

Ei sandt?

Fanny.

Det sandt Enhver. Al, havde du
 Kun været saa forsigtig, Robin! som du
 Var flink og arbejdsom. Men, af desværre,
 Dit Ungdomsliv, Soldaterstandens Baner
 Formaaede du ei reent at kaste bort.
 Det stemme Læringspil, den Viin!

Robin.

Som vundet,

Ulykkelige Hustru! saa forsvundet.
 Betsignelsen er ei ved slige Gaver.
 Det er kun Satans Net, som han udspænder,
 Kun Sodoms Væbner, Fanny! purpurrode
 Paa Skallen, men indvendig fyldt med Aske.

Fanny.

Hvi ængster du mig? Albenbar mig Alt!

Robin.

Ja, det er Tid, jeg kan ei dvæle længer.
 Saa hør mig, Ulyksalige! Grindrer
 Du fra vort Samlivs første Dage, Fanny!
 Den Hule, dybt i Høien, ikke langt fra
 Det Huus, vi boede, nær ved Beverley,
 Ei langt fra Ridderborgen, hvor man sagde
 Moer Ludlam spogte?

Fanny.

Jeg har ikke glemt den;
 Vi gif den mange maaneftare Nætter
 Forbi, naar vi i Beverley besøgte

Din gamle Fader og kom jilde hiem,
Men mærkte Intet.

Robin.

Hørte du ei tidt
Hvad man fortalte der om Ludlams Hule?

Fanny.

Jo, som saamangen Ammestufortælling.

Robin.

O, Fanny! veed du mere nu, end Barnet
I Ammestuen, om Naturens Kræfter,
Og om den skjulte Magt, som styrer dem?

Fanny.

Man sagde, Moder Ludlam laante gierne,
Men den, som ei til rette Tid og Stund
Tilbagebragte Laanet, fandt man død
I Sengen over den bestemte Midnat.

Robin ængstelig.

Ekynd dig, gaa ind — hvor mange Penge har du?
Jeg gav dig ofte meget. Du har meget!

Fanny.

Min Gud! hvad fattes dig?

Robin.

Hvor meget har du?

Fanny.

Halvtredsindstyve Kroner.

Robin.

Ikke fleer?

Jeg gav dig meer, jeg gav dig hundred Kroner.

Fanny.

Jeg deelte Hælvten med de Fattige,
Selv har jeg ikke ødt en Skierv, det veed jeg.

Robin slaaer Hænderne sammen.
Ulyffelige! du har dræbt din Mand.

Fanny.

Fortvivelse! Hvad aner mig?

Robin.

Det Rette!

Jeg skylder Ludlam fire hundred Kroner,
Og skal betale dem i denne Nat.

Fanny.

Du Evige!

Robin.

Bereed dig paa det Værste!

Jeg holdt det hemmeligt, saa længe muligt,
Nu brister Dæmningen. — Den velske Ploug,
Som skaffed mig min første Velstand, laante
Jeg først af Ludlam. Dengang vidste jeg
End at forbinde Gliden med min Lykke.
Jeg eftergiorde den, og bragte den
Tilbage strax til rette Tid. Saa gik det
Med Sæden; saa med Summen, hvorfor jeg
Har bygget dette Huus.

Fanny.

O, gode Himmel!

Saaledes er du kommen til din Velstand?

Robin.

Ja, til den skionne, klare Sæbeboble!

Fanny.

Gaa, sælg dit Huus, sælg al din Eiendom!

Skynd, skynd dig, før det er for silde!

Robin.

Fanny!

Det er for silde. Alt er solgt — og tabt.

Fanny.

Du eier Intet?

Robin.

Jo, to hundred Kroner.

Jeg stolte paa, du havde hundrede;

Saa mangled mig kun eet.

Fanny.

Er det en Drøm?

Hvad har du giort, Ulykkelige?

Robin med et fortvivlet Smil.

Hvad

Saa Mangen gjorde. Fanny! ingen Ludlam
Behøves for at friste Mennesket.

Det gyselige Lykkespil — du seer

Det daglig, og dog tvivler du om Hexer?

Jeg kunde levet rolig og beskeden,

Da loffed mig det gustne Haab om Binding,

Jeg greb i det forræderiske Solv,

Skum blev det i min Haand — nu er jeg fangen!

Fanny.

Saa hører dig da Intet til?

Robin.

O, Fanny!

Slet Intet. Huset er for lang Tid siden

Alt pantsat, ligesom vort Bostab. Ofte

Jeg laante hos den gyselige Ludlam,

Forspilte, hvad jeg havde, maatte laane

Hos Andre, for at tilfredsstille hende.

Med en skaansom Bebreidelse.

Du savned af og til mig mangen Nat —

Fanny slaaer sine Dine ned.

Al ja!

Robin.

Du gjorde mig Bebreidelser;
Jeg taug, skiondt det var ufortient, thi aldrig
Har jeg ophørt at elske dig, og være
Dig tro.

Sukker.

Da var jeg i Moer Ludlams Hule,
Før at betale Gielden.

Fanny.

Arme Robin!

Robin.

I Morgen, før det dages, skal jeg atter
Betale — jeg har Intet — og maa døe.

Fanny med kiærlig Ild.

Min elskte Husbond!

Omsfavner ham.

Nei, du skal ei døe!

Har jeg fornærmet dig, og gjort dig Uret?

Robin.

Hvad vil du?

Fanny.

See, der mangler i din Sum
Halvandet hundred Kroner.

Robin.

Ingen Udvei!

Fanny.

Jeg gaaer!

Robin.

Hvorhen?

Fanny.

Til Ridderborgen.

Robin.

Den stolte Turner agter ei din Bøn;
Han hader mig: er William ei min Søn?

Fanny.

Læm, elskte Robin! Sorgen,
Jeg skaffer Trøst;
En qvindlig Taare smelte skal hans Bryst,
Robin.

O, Fanny! skælv:
Tomhændet kom jeg nys fra ham tilbage.

Fanny.

Det er ei let at trygle for sig selv;
Men Ild for dig skal give Kraft min Klage.

Robin.

Evige Misfærdighed!
Skuer du naadigt ned?
Styrker i Dødens Harm,
Fader! din Arm?
Venlig en Engel her
Har en Forbryder kjær;
Redder en Engels Bøn
Kummerens Søn?

Fanny.

Haabet forsvinder ei,
Lyser paa Livets Bei.
Skaaner tidt Stormen ei
Svageste Siv?

Begge.

Haabet forsvinder ei,
Lyser paa Livets Bei.
Stormen nedbryder ei
Skælvende Siv.

Fanny.

Elstede! stol paa mig,
Himlen vil redde dig.

Robin.

Og hvis den redder mig,
Hvad er vort Liv?

Fanny.

Jeg tager Betty ved mit Bryst,
Du Spaden i din Arm;
Vi gaae i Verden ud med Trøst,
Og trodse Skiebne's Harm.

Robin.

Og Himlen er ei længer mørk;
Med vore Born vi gaae,
Og snart skal i den øde Drik
En venlig Hytte staae!

Fanny.

Som Eva med vor første Fader,
Den skionne Hauge jeg forlader;
Men trøste skal mit hulde Noer,
Og glad vi dyrke fremmed Jord.

Begge.

Ægtefærlighedens Trøst er stor;
Selv paa golde, skyggefulde Steder

Bojer Haabets Blomst i Fader- } glæder.
Moder- }

Fanny.

O, denne Tanke, Robin! mildner Alt.
Held Fanny, at du kun besøgte Ludlam
I Rattens Huler! Ja, nu er jeg trøstet.
Mod Ludlams Grumhed er der Raad at finde,
Jeg frygter ei den gamle, guffne Qvinde.

Robin.

Dit Mod, min Fanny! vederqvæger mig.
 Min værste Dval var den bespændte Taushed.
 Du var min Siæls Fortrolige — nu kom der
 En Hemmelighed, som jeg maatte skjule.
 Hvergang du smilte til mig, var det mig,
 Som om et fælt, langarmet Spøgelse
 Drog mig i Haaret, milevidt fra dig,
 Og trued mig, og holdt sin flamme Haand
 For mine Læber.

Fanny.

Men — det bliver silde.
 Bliv her, og vent mig hos din lille Betty!
 Jeg bringer Trøst og Redning. Stol paa mig!
 Hun river sig løs fra ham, og gaaer.

Robin

alene, efter at have stirret ned for sig i dybe Tanker.

Jeg var en Knos af ærligt Blod,
 Jeg gif i Striden, hvor den fortælles;
 Naar Hornet lod, naar Trommen rørtes,
 Da fik jeg ved Standarten stod.
 Jeg skifted om min raske Stand,
 Og blev en rolig Ægtemand.
 En deilig, ung, en dydig Pige
 Mig skienkede sit Hjertes Tro —
 Mit Hjerte havde ingen Ro,
 Og Glæden saaes fra mig at vige.
 I Lyffens vildtforvovne Hiul
 Min høire Haand var vant at gribe —
 Den taug, den frække Krigens Pibe,
 Da søgte jeg til skumle Skjul.
 Plougjernet gif for langsomt mig,

Mig Marken kieded med sin Tørke;
 Da loffed mig det lumste Mørke,
 Og Helvede forførte mig. —
 O, Engel! mon paa Sølvvinger
 Du atter min Forløsning bringer?

Den Ville sover. Det er summert her;
 Jeg maa lidt ud i Aftenrødens Skær,
 De sagte Vindpust skal min Pande føle.
 Mit Hierte skal Naturens Skønhed føle;
 Nu lukker det sig ikke længer til.
 Paa Bænken jeg min Fanny vente vil.
 Beed, lille Betty! for din Faer i Drømme,
 At ei han i sit eget Blod skal svømme.
 Han gaaer.

Bærelse paa Ridderborgen.

Sir Harry. Miss Clara. Sir John Bull
 sidder ved et lille Bord og spiser.

John Bull.

Naar J tager i Betænkning, Miss! at jeg skal hjem
 endnu i Nat, at min Skimmel har forstrakt det venstre
 Bagbeen, saa vil J ikke undres over, at jeg reiser tidlig
 bort, og at jeg tager lidt Spirituosa og Animalia til mig,
 af Frygt for den febrile Aftenluft.

Clara.

Vel bekomme eder, Sir!

John Bull.

Man siger, forelskede Folk har ingen Appetit; men det
 er Løgn. Man har aldrig meer Appetit, end naar man

er foreløstet. Det er let at begribe: Hjertet banker stærkere, Hjertet staaer i Forbindelse med Lungerne ved arteria pulmonalis, Lungerne trykke Mellemgulvet, Mellemgulvet hænger sammen med Tarmene, Tarmene skrige, og naar Tarmene skrige, maa man have Mad.

Clara.

Det er billigt.

Sir Harry i Rænestolen ved sin Pibe.

Lutter Humor, Clara! lutter Humor. Som jeg siger dig: et forslaget Hoved min Ven Sir John Bull!

John Bull.

Herlig Porter, God bless me! God Beafsteef, God dam! Det er bedre, end Thee. Af Thee faaer man blege Kinder, lange Dine og tynde Haar, ligesom Ghineserne. Tykke Maver faaer man, hvordan saa Satan man bær sig ad. Naa, eders Skaal! En Ven som en Hercules, en Pige som en Adonis! Hvad mangler endnu John Bull, for at være det lykkeligste Menneske?

Sir Harry.

Pigens Samtykke, Sir John!

John Bull.

Ja! og lidt mindre Omfang, Broder Harry! Deri stikker det. Hun er af denne Verden, hun forlanger Smekkerhed. Hvor skal den komme fra? Om to Matroser vinde mig et Loug omkring Livet, og surre mig til en Mast, saa vinde de ikke en Linie i en Time. Men de fede Folk ere de bedste. De synde mindst, thi de sove meest. De ere et Billed paa Universum, thi Jorden er rund. Ere de hidtige, saa varer det ikke længe. Der er Fugtighed i deres Krudt; det dræber ikke som af Bøsse, men sprutter kun som en Troldfiælling. Jeg indlader mig ikke i politiske Stridig-

heder. Jeg lever paa mit Slot, og gaaer paa Jagt som Nimrod efter vilde Dyr, især efter Ræven, den lumske Hund!

Clara.

Endnu et Stykke, Sir John?

John Bull griber hendes Haand.

Ja, et Pigestykke! Vil du ha'e mig, saa ta' mig, og griin ikke af mig.

Clara.

J gaaer hurtig til Bærks, Sir!

John Bull.

Vil du leve som en Brindsesøse, saa kom! Spleen har jeg ikke. Jeg havde en Onkel, som hængte sig, fordi han havde for mange Guineer, og en Broder, som druknede sig, fordi han havde for faa. Jeg holder Middelveien mellem Galgen og Vandet, sidder paa Landet, spiser Plumbudding og drikker Porter. Vil du være min Halvedeel?

Clara.

Det vilde være for meget for mig, Sir!

John Bull.

Lad alt Nationalhad fare ad Helvede til! Du gjør Engælænderen Uret. Han er stolt? egennyttig? Snik Snak! Jøi ham bare lidt, saa skal du see, hvor artig han bliver. Giv ham Frihed paa Søen til at kapre, hvad han vil; giv ham Skotland og Irland, giv ham Verne i Vestindien, giv ham Asien og America, giv ham Africa og Landene i Sydhavet, giv ham alle de Gnallinger, som ligge rundt omkring Europa: Sicilien og Siælland, Sardinien og Jyen, Maltha og Anholt, og hvad det Diævelskab hedder! God dam! han forlanger ikke meer. Og jeg er fornøiet, naar jeg faaer dig, og beholder, hvad jeg har.

Clara.

J maa undskyldte, Sir! at jeg endnu ikke kan give eder bestemt Svar.

Sir Harry.

Clara! du faaer ingen bedre Hgtemand. Han er saa god, som Dagen er lang.

Clara.

Bedste Morbroder! maa jeg tale et Par Ord med eder i Genrum?

John Bull.

Det var ret; der maa overlægges og voveres i Parlamentet. Midlertid sidder jeg her udenfor, spiser Beassteak, drikker Porter, og lader eder giøre, hvad J vil. Kommer du tilbage og giver mig Ja — godt! Faaer jeg Nei — slemt! Men jeg hænger mig ikke, det har jeg forsvoret. Jeg er fillen, jeg kan ikke taale Noget om Halsen, derfor gaaer jeg med sort Baand i Skiorten. Jeg drukner mig ikke, jeg har Båndstræk, jeg er bidt af en gal Hund. Jeg er en Stoiker, Broder Harry! i Tænkemaade, en Epicuræer i Levemaade, og en Eyniker i Handlemaade. Jeg har studeret i Oxford. — Gud være med eder! Dette Glas tommer jeg imidlertid paa eders Sundhed.

Sir Harry og Miss Clara gaae.

John Bull alene ved Bordet.

O, hvor det dog er skiont, at have
Himmels Gave,

Herlige Fieldslot, rummelig Have,
Trivelig Mave!

O, hvor det dog er skiont, at have
Alting fuldstændigt og godt!

Alf, men hvad hjælper den hele Gave?
 Uden en Evalil i min Have
 Blier jeg en Slave
 Dog paa mit Slot.

Alderen kommer, hvem skal arve?
 Altid kan man ei saae, ei harve,
 Løbe paa Jagt og sigte, skyde,
 Stedse ved Bordet ei sig fryde;
 Hiertet har og sit Krav.
 Skionneſte Clara! du har smertet
 Inderligt din John Bull for Hiertet,
 Læg mig for Tiden ei i min Grav.

Bliver du min — ha, hvilke Dineer,
 Skionne Soupeer,
 Herlige Baller og Aſſembleer,
 Alt hvad der kjøbes kan for Guineer!
 Tiener, Lakai
 Mangler dig ei!
 Vil du ha'e Maaner og Rattergaler?
 Elſkte! ſaa mange, ſom du befaler.
 Riærlighed taler,
 Elſkeren lyder.
 Vil du et Kildevæld? Det flyder!
 Alt ſkal du ſaae —
 Vel at forſtaaе:

John Bull maa glide med i Kiøbet,
 Thi uden den bevidſte Bull
 Gaaer hele Drømmen ſtrag i Lobet,
 Og ſvinder i ſit eget Mul!

Fanny kommer forlegen ind.

Man sagde mig, at jeg her vilde træffe Sir Harry —
men — her er Fremmede.

John Bull.

Hvad vil hun? Mon det er en Pige her af Huset?

Fanny.

Tienerinde, min Herre! Kunde jeg ikke maaskee faae
Sir Harry i Tale?

John Bull.

Jo, i Morgen, mit Barn!

Fanny.

Jeg maa endelig tale med ham i Aften, min Herre!

John Bull.

Det gaaer ikke an; han har Forretninger.

Fanny.

Hvert Dieblif stiger min Angst. Hav den Godhed,
min Herre! beed ham komme ud.

John Bull.

Da havde jeg Noget at giøre! Der delibereres om
Sager derinde af yderste Vigtighed.

Fanny.

Kommer han ikke, saa har jeg for evig tabt min
Mand.

John Bull.

Bliver han der ikke, saa har jeg for denne Gang tabt
min Kone.

Fanny.

O, min Herre! De har Synd af at spotte en Ulykkelig.

John Bull.

Jeg spotter Ingen. Men nu skal I lade mig have
No. Der er Tid nok til at tale med Manden i Morgen,
naar jeg er borte.

Fanny.

Nei, nei, jeg gaaer ikke bort uden Trost, uden at bringe min ulykkelige Mand et Redningsmiddel.

John Bull.

Et Redningsmiddel? Hvad fattes ham? Skal han have Noget af Froken Claras Haandapothek? Rhabarbra? Campher? Dypelsdræk?

Fanny.

Hvis ikke Sir Harry gior os et Laan, saa ere vi grændseløs ulykkelige.

John Bull.

Et Laan? Hvad for et Laan? J vil dog ikke laane hans Søsterdatter?

Fanny sukkende.

Det er et Pengelaan, Sir!

John Bull.

Penge? Ikke Andet end det! Er det Noget at giøre saadan Blæst for? Hvor mange skal J have?

Fanny.

Det vilde blive for vidtløftigt at udvikle eder —

John Bull.

Jeg er heller ingen Ven af Vidtløftigheder; jeg er saa vidtløftig nok selv.

Fanny.

Vi behøve nødvendig halvandet hundrede Kroner.

John Bull.

Og for saadan en Bagatel vil J holde mig Tiden op, og maaskee forspilde mig det gunstige Dieblif?

Fanny.

Al, Sir! vor hele Skiebne hænger —

John Bull falder hende i Talen.

Saa skynd jer at skære den ned igien, inden den quæls.

Forklædet i Beiret! Kan du gramse? Han kaster hende en Pung i Forklædet. Der er hundred og halvfierdsindstyve Kroner i denne Pung.

Fanny knæler.

Edle Mand —

John Bull.

Dumme Streger! Staa op, gaa jeres Bei! Nu er jeg ikke stemt til at høre Betsignelser.

Fanny.

Er det en Drøm? Vil I virkelig laane os disse Penge?

John Bull lytter.

Der kommer han tilbage! Nu gielder det at holde Drenge stive.

Fanny.

Modtag endnu engang min —

John Bull stamper i Gulvet.

Hør, Riælling! gjør mig ikke gal i Hovedet. Vil du gaae?

Fanny.

O, min elskte Robin! du er reddet. Himlen velsigne eder, min Herre!

John Bull.

Det er da en Satans Mund, der sidder paa den Riælling!

Fanny gaaer.

Sir Harry kommer forlegen.

Min gode Ven!

John Bull.

Nu, Broder Harry? nu?

Hvad synes Pigen om mig?

Sir Harry.

Hvad hun synes?

Jh nu, hun synes intet uden godt.

John Bull.

Det er mig fiært. Saa vil hun ægte mig?

Sir Harry.

Hun veed, at du er rig, at du er brav,
En løierlig godhiertig Bulderbasse;
Tilgiv mig, Broder! det er hendes Ord.

John Bull.

En løierlig godhiertig Bulderbasse?
Det kan jeg lide; det er altid godt Tegn,
Naar Pigerne blier næsviis. Svar igien:
Hun er en sød, veemodig Violin!
God dam! der kommer Noget ud af, Harry!
Naar i Duet vi fore en Concert op.

Sir Harry.

Hun siger, at hun aldrig kunde ønske
Sig bedre Mand, end dig —

John Bull.

Det er mig fiært.

Sir Harry.

J Fald hun vilde gifte sig.

John Bull.

J Fald?

Sir Harry.

Men — da hun synes, at det er for tidligt —

John Bull.

For tidligt for en Nis paa sytten Aar?

Sir Harry.

Og vel i visse Maader og for silde —

Du veed, hvordan de unge Piger ere.

John Bull

gaaer hen til Brødkurven, kommer den, og rækker den til Sir Harry.

Fly hende den fra mig!

Sir Harry.

Hvad vil det sige?

John Bull.

Nu er det mig, forstaaer du, som har givet

Din Søsterdatter Kurven.

Sir Harry.

Åh! saaledes.

John Bull.

Forstaaer du mig? — Jack! Tom! hvor er min Aleppert?

Tom kommer.

I Stalden, Sir!

Sir Harry.

Tilgiv mig, Broder John!

Det er ei min Skyld.

John Bull.

Din Skyld, at jeg giver

Din Søsterdatter Kurven? Nei, naturlig.

Du er vel ikke gal? — Er Mæren sadlet?

Tom.

Den staaer parat.

John Bull.

God Nat, min Kammerat!

Sir Harry.

Du skilles dog vel ei i Brede fra mig?

John Bull.

Paa ingen Maade! Jeg har al Respect
 For dig og for din lille Søsterdatter;
 Men ægte hende, Broer! det kan jeg ikke,
 Jeg har min Aarsag.

Raaber ud af Vinduet:

Jack! træk Hesten frem.
 Farvel, min Broer! Du glemmer dog vel ikke
 Snart at besøge mig?

Sir Harry.

Nei, sikkert ikke!

John Bull.

Tag lille Clara med! Det er mig kjær,
 I Fald jeg ellers kan fornøie hende
 Paa andre Maader; men med Ugteskabet,
 Forstaaer du mig, der bliver Intet af.
 Farvel! — Jack! Jack! God dam, jeg laer dig hænge,
 Hvis du ei skynder dig. — Glem ikke Kurven!
 Han tager en Muffe, der ligger paa Stolen, stikker den under
 Armen, og vil gaae.

Sir Harry.

Hvad tog du der?

John Bull.

Min Hat.

Sir Harry smilende.

Miss Claras Muffe!

John Bull.

En Muffe? Jeg er gal. Den sorte Farve
 Bedrog mig.

Raster den hen, og stamper ad Sir Harry, som vil følge ham.
 Bliv du der! jeg vil ei følges.

Jeg sætter aldrig meer min Fod i dette
Jordomte Huus. Gaa til din Søsterdatter!
Du er en gammel Mæhæ, og jeg er
En Nar, fordi jeg ærgrer mig derover.

Han gaaer.

Tom.

Den Ben var vred.

Sir Harry.

Det bilder han sig ind.

Tom.

Jeg veed ei, hvad han tænker paa: Tor slig
En skaldet Herre beile til vor Frøken?
Han kom tilpas!

Sir Harry.

Gid hun i Alting var

Saa fræsen, Tom! For at adsprede hende
Har jeg tilladt, hvad ei man burde.

Tom.

Hvad da?

Sir Harry.

Hun bad mig saa indstændigt og saa venligt
At maatte gaae i Nat til Riddersalen,
Jeg — loved det.

Tom.

J spøger.

Sir Harry.

Staffels Pige!

Hun sad og græd i Dag den hele Tid.
Jeg var lidt haard, maaskee lidt alt for haard.
Hvis det kan trøste hende! Man har sagt,
At stundom Phantasiens Drommeværk
Adspreder bedre Sorgen, end Fornuften.

Tom.

Hvad vover J? Grindrer J ei, hvad
Der selv er hændet jer i denne Sal
For femten Aar?

Sir Harry.

Jo, meget vel. Fra den Tid
Staaer Salen lukt. Men skal den altid staae
Som et affides Spøgelsegemak,
Der gjør min Borg berygtet og forhadet?
Hun frygter ei. Du siger selv, Gienfærdet
Har ofte mødt paa Gangen hende, hilst
Med Venlighed. Maaskee er Clara den,
Der er bestemt til hurtig at opdage
En Hemmelighed, som alt hundred Aar
Har skjult med Nædsels frygtelige Tæppe.

Tom.

J vover meget, Sir!

Sir Harry.

Jeg vover Intet.

Om der er Spøgelse, om der er ingen —
Min faste Tro er, at de Intet mægte
Mod reen Uskyldighed. Lad hende gaae!
Jeg selv med dig og alle Husets Folk
Vil være rede. Skulde Noget høres,
Saa maae vi ile hende flux til Hielp.
For Støi og Lys er slige Giester bange.

Tom gysende.

Jeg var tilfreds, John Bull var her igien;
Deßlige corpulente Spøgelse
Er ei saa frygtelige, som de mavre.
Alting forener sig, for ret at gjøre

Det melancholisk i Aften. Gartnerens,
Den gamle Stoffers Kone —

Sir Harry.

Er hun død?

Tom.

Det lod, som ganske vist hun vilde himle.
Viiglisten var bestilt. I Middags blev
Hun bedre. Men i Dæmringen nu nylig,
Kom Snedkermesteren med sine Dreng,
Og bragte den i Procession. Nu staaer den
I Gangen, lugter frisk af Fyrretræ,
Og støder Folk med sine skarpe Kanter,
Som gaae forbi i Mørke.

Sir Harry.

Gamle Gief!

Tom.

For hvem er den bestilt?

Sir Harry leer.

For Spøgelsset!

Jeg haaber, at det alt er Selvbedrag,
En panisk Skræk, der har indsneget sig
I Borgens Krog, som yngler nu i Mørket,
Og som forsvinder i sit eget Mulm,
Saasnart vi nærmer os med vore Fakler.

Begge.

Naar Mørket slukker Aftenrøden,
Og synker over Dal og Krat,
Da staaer som Billede paa Døden
Den høie, stjerneklare Nat.
En Anelse vi dybt fornemme,
Der leder Sielen vidt omkring,

Og Stormen varsler, som en Stemme,
Der aabenbarer skjulte Ting.
Men neppe flygter Granens Ugle
For Østens unge Purpurfryd,
For listligt alle Himlens Fugle
Tilquiddre Hiertet: haab og nyd!
O, Nat! du Billede paa Sorgen!
Hvi skal jeg da din Rædsel skye?
Med Rosen aabner sig i Morgen
Mit Haab for Straalerne paa ny.

De gaae.

Tredie Handling.

Åden for Robins Huns.

Bord og Bænk.

Robin alene.

Jo længer Fanny udeblir, desmeer
 Det gyser i mig. Aftenen er kold,
 Skiondt dog det burde være luun Sanct Hans Nat.
 Mørkt vil det aldrig blive.
 Man tænker, det er Dag endnu, saa er det
 Dog vel ei langt fra Midnat. Og i Morgen,
 I Morgen Klokken tre,
 Naar Østersfiæret seirer over Bestens
 End neppe slutte Skin; naar Alt, hvad aander,
 I Dynen hyller sig for Morgenfulden —
 Da steer Henrettelsen, da steer den, hvis
 Jeg bringer ei de fire hundred Kroner,
 Og lægger dem i Ludlams blege Haand.
 Den gustne Maane staaer saa sælt derhenne
 Og leer i Horizonten. Hu! mig synes,
 Den ligner Ludlam. Hvor hun griner ind
 Ud Forstudøren paa mit gamle Sværd,
 Der hænger fort paa Bæggen. Dette Sværd,
 Der spotter mine sidste Dages Ladhed,

Dg som min Søn forsmaaede, fordi Tiden
 Haant havde rustnet det. Det klinger, synes mig.
 Man siger, naar det klinger i et Sværd
 Hos Boddelen — Hu, hvilke fæle Tanker! —
 O, kom, min Fanny! — Sover du, min Betty?

Han seer ind af Vinduet.

Ja, sødt! Du kiender ei din Faders Uro.
 Hvert Dieblif den voxer, som paa Skibet
 Den salte Død, uagtet Pumpen gaaer.
 Det staaer mig alt til Hagen — end et Blund,
 Saa har mit Fartoi endt sin korte Gang,
 Dg hvor er da den Biælke, som kan redde?

Han sætter sig ved Bordet, og støtter sit Hoved paa sin Haand.

George

kommer med Tornister paa Ryggen, syngende:

Piben lyder, Trommen skralder;
 Nu afsied til munter Dyst!
 Kort kun er den raske Alder,
 Skynd dig, Landsmand! før du falder,
 Lev dit Liv med dobbelt Lyst.

Bange Sorg, og Frygt for Døden
 Svinder ved Kartovens Arm.
 Blussende, som Morgenrøden,
 Staaer Soldaten, spotter Døden,
 Moder Faren med sin Barm.

Feighed ved den lave Hytte
 Engster med sit Hundebiaf.
 Rast Forandring! dagligt Bytte!
 Staa bag Busten, grønne Skytte!
 Lad din Riffel, sigt — og træf.

Stærke Lover ei forsage,
 Naar end Tigre paa dem sprang.
 Helten bør i Dysten drage,
 Den, som Magten har, skal tage,
 Det er i Naturens Gang.

Lad i Dorstthed Bondemanden
 Tærste Kornet paa sin Lo;
 Selv med solvgraae Haar i Panden
 Hylder jeg Soldaterstanden,
 Og i Teltet vil jeg boe.

Robin.

Hvad seer jeg der? George Wilkins!

George.

Peter Robin!

Hvad Dævlen, gamle Kammerat! du her?
 Og i en Bondevams?

Robin.

Velkommen, George!

Ja, jeg er Bonde, her du seer mit Huus.

George.

Det var da Satan! Du et Huus? Du Bonde?
 Fy, skam dig, Robin! Sneglen har et Huus.
 Du Bonde? Nu, man skal dog Ingenting
 Forsværge her i Verden; men det vilde
 Jeg dog vel svoret paa, naar vi i Flandern
 Sad ved et Træ i Leiren; naar du stød
 Casquetten op paa skraa, og lod paa Trommen
 Den lette Tærning klinge; eller naar,
 Med Blus paa Kinden af den gamle Viin,

Vi fulgte Fienderne med spændte Bøsser,
Og stød dem Kappelær af Hælene.

Robin.

Ungdom og Viisdom følges fielden ad.

George.

Det gjør de vel i. Viisdom fik sin Høfsot;
Den er kun slet til Beens. Men er det rigtig
Dig selv med dette Bededagsansigt?
Kom, lad mig see! Jeg troer dog, det er dig.
Men hvor er nu de martialske Dine,
De skarpe Træk? Behængt med Dovensfedt!
Og Dovensfedtet atter blegt indforet
Med Angest for at miste Lænestolen,
Klodgryden og den magelige Rede!

Robin.

Du er endnu den samme vilde Knekt,
Som for en Snees Aar siden.

George.

Det var ilde
Bestedt med mig, i Fald jeg ikke var det.

Han slaaer Ild, og tænder sin Pibe.

Robin.

Hvad vil du nu?

George.

I Krig.

Robin.

For at forsvare
Dit Fædreland? Hvad vil du da i Skotland?
Du er en Brite.

George.

Kampen er mit Land,

Dg hvor der er en Helt, der er min Herre.
 Den, som betaler meest, den tiener jeg,
 Dg hvad jeg tiener, oder jeg. Hvis ei
 Der leved Folk, som jeg, saa gif Naturen
 Tilfids af Stilstand i Forraadnelse.

Han kaster en stor Pengepung paa Bordet.

Robin.

Hvad har du der?

George.

Fem hundred gamle Kroner.

Den Ballast er mit lette Skib for tung.
 Jeg haaber snart at tabe dem igien;
 Der er jo Krig, hvad skal man saa med Penge?
 De er for Høfre kun i Fred.

Robin.

Fem hundred?

Ei, du er rig!

George.

Ja, lige fra i Aftes!

Jeg vandt dem fra en mæsket Hestepranger,
 Til Straf fordi den Gavtyv spillede Huden
 Paa Hestene, og forede dem med Lust.

Han aabner sit Tornister, tager en Flaske frem og tvende Bægere,
 som han sætter paa Bordet; spodst:

Du drikker vel ei heller mere Viin?

Robin.

Naar den er god, et Glas imellemstunder.

George.

Du fik den ikke bedre hos en Churfyrst
 I Tydskland, hos en Riobmand i Bordeaux,
 Dg hos en Sultan i Constantinopel.
 Jeg maa vel ikke byde dig et Bæger?

Robin.

Hvorfor ei det, min gamle Kammerat?

George.

Ei! du har Tolerance, Laalerads —
Hvad er det nu, de Lærde kalde det?
Naa, paa fornyet Bekjendtskab!

Klinker.

Robin.

Taf!

De drikke.

Din Biin

Er meget god.

George.

J fald saa er, saa maa
Der synges til den. Drik foruden Sang
Er som en deilig Mund foruden Kys.

Robin.

Jeg kan slet ingen udenad. Jeg har
Ei sunget muntre Viser nu i lang Tid.

George.

Det kan jeg tænke. Alle skionne Kunstner
Har han paa Hyliden lagt. Fy, skamme dig!
Grindrer du den gamle Vise, som
Vi sang saa ofte, mangen kolig Aften
I Brabant, naar den trinde flamske Pige,
Med røde Kinder og med gule Loffer
Bag Huen, satte skylte Glas paa Bordet?

Robin.

Jeg troer, jeg kan den.

George.

Vel, den maae vi synge.

De sætte sig; George skienter i begge Bægre, og synger:

Bil du være stærk og fri,
 Pres de røde Druer!
 Bil du staae Fortuna bi,
 Nær din Ungdoms Luer!
 Fro til Kampen ile vi
 Da, naar Faren truer;
 Hils paa vor Blomstersti
 Somfruer og Fruer.

Robin.

Kort kun er den grønne Baar,
 Livets Timer ile;
 Snart den hvide Vinter spaaer
 Om den lange Hvile.
 Men selv under solvgraae Haar
 Rød kan Kinden smile,
 Og hvor Bacchus' Bæger staaer,
 Træffer Amors Pile.

Begge.

Vær af Rosen i sin Lund
 Purpurvarm at fryde!
 Vær i Kampens raske Stund
 Fiendens Landse bryde!
 Ingen Plet paa Jordens Rund
 Reent er uden Lyde;
 Den er lykkelig, som kun
 Ret forstaaer at nyde.

Robin.

Hvor underlig den gamle Sang har stemt mig!
 Den minder mig om mangen munter Time,
 Som længst forsvandt, som kommer aldrig meer.

George.

Og hvorfor aldrig meer? Er du alt død?
Er du et Gienfærd alt, som seer tilbage
Paa Livet fra din Grav?

Robin flinker.

Din Skaal, min Broder!

Du lader til at være lykkelig;
Jeg var maaskee det paa en anden Maade,
Hvis det var Skiebne's Billie.

George.

Nu, saa maa
Du friste Skiebne. Hvordan staaer du dig?
Er det dit eget Huus?

Robin.

Det kaldes mit.

Jeg har et yndigt Barn, en kjærlig Hustru,
Det er min bedste Rigdom.

George.

Ja, ja, ja!

Det er ret godt for Krigen og for Hæren,
At der anlægges rundt Bornefabriker.
Der skydes meget bort imellem Aar
Og Dag; det Hul maa atter fyldes. Men
Du havde jo en ældre Son?

Robin.

Ja, med

Min første Kone. Han er nu Soldat.

George.

Det kan jeg lide. Nu Bellonas Skaal!
Man sige, hvad man vil, det er en Dame,
Som er al Vre værd. Vel har hun Fregner

Og Koparr, naar man skuer hende nær ved;
Men Hielsmen klæer forbandet godt, og Panden
Er majestætisk, Næsen kongelig.

Robin drifker.

Forvar din Pung! den kunde komme bort.

George.

Saa blev jeg ei utrøstelig for det.

Jeg agter ei det Mammon. Vil du vinde

Dem fra mig? vil du spille Tærninger?

Han tager Tærninger af sin Lomme, og kaster paa Bordet.

Robin gyser.

Hvorledes?

George.

Vil du spille Tærninger

Om hundred Kroner? Hvis du vinder dem,

Skal det fornøie mig, og taber du,

Saa skal det ikke græmme mig. Du sidder

I Velstand; hvad er det for dig?

Robin affides.

Min Gud!

Er det en Styrelse fra dig? Ham nytte

De Intet. — Hvis jeg vandt? — Den arme Fanny!

Hun tøver, kommer sikkert trøstesløs;

Saa er der ingen Redning. Vinder jeg,

Saa er min Nød forbi; og taber jeg,

Saa er ei Nøden større nu, end før.

George

rasler med Tærningerne i Bageret.

Betænkfer du dig, gamle Kammerat?

Robin.

Ja, jeg vil spille høiest Dine med dig

Om hundred Kroner.

George.

Det var ret. See her,
Du seer, min Pung er fuld af Sølv.

Robin tager sin frem.

Her er
To hundred Kroner.

George.

Godt! saa lad os lægge
Dem begge her paa Bordet da.

Robin sukker.

Velan!

Om hundred Kroner høiest Dine.

George.

Rigtig!

Jeg vil begynde.

Kaster.

Fem og Tre er Otte.

Robin ængstelig.

Hvad? Otte? Det var høit.

George.

Nu?

Robin glad, efter at have kastet.

Sexer alle!

George.

Der vandt du hundred Kroner. Om igien!

Robin.

Nu vel!

Alffides.

Kun eengang til, du gode Skiebne!

Saa aldrig mere Tærning i min Haand.

George.

Kast nu! Qvit eller dobbelt?

Robin.

Ja!

George.

Saa skynd dig!

Robin.

Ja!

Kaster; med stigende Glæde:

Fem og Fem er Ti.

George.

Det var forbandet.

Kaster.

Men Sex og Fem er Elleve. Qvit!

Robin nedflaaet.

Qvit!

George.

Det varer mig for længe. Skal vi tage
En Gang for alle, Broer! om hvad du har
i Pungen?

Robin spændt.

Ja!

Det lille Barn vaagner derinde, og græder.

Uf, Barnet vaagner!

George.

Nu,

Hvad siger det?

Robin.

Jeg tyse maa paa hende.

George.

Kast først! saa gaaer jeg.

Barnet indenfor grædende.

Fader! gode Fader!

Robin bespændt.

Hun kalder mig med Graad.

George.

Vær ingen Nar!

Spil først! saa er det giort.

Robin.

Nu da i Guds Navn!

Kaster.

To Esser! Jeg Ulykkelige!

Han river sig fortvivlet i Haaret.

George tor.

Hvad

Har Gud at gjøre med Hazardspil?

Kaster.

En —

Og To er Tre. Get Die meer, end du.

Robin med et Skrig.

Run eet?

George rolig.

Jeg bruger ingen fleer.

Han tager Pungene.

Nu da,

God Nat, min gamle Kammerat! Jeg vil

Ei holde dig; de kalde dig derinde,

Den Lille skriger.

Robin griber ham i Brystet.

Nedrige Bedrager!

Giv mig min Pung igien.

George.

Saa sagte, sagte!

Du river mig Rabatterne fra Riolen.

Robin rasende.

Jeg river dig dit Hjerte ud af Livet,
Fordømte Karl!

George vrider sig fra ham.

Den lille Draabe Viin
Har gjort ham ør i Hovedet alt.

Robin

springer ind i Forstuen, og henter sit Sværd.

Her staaer jeg!

Død eller Penge! Giv mig dine Kroner,
Hvis ikke, tag mit Liv!

George trækker.

Nu vaagner jo

Det martialste Bæsen pludselig.

Det kan jeg lide. Vel! en lille Prøve.

De segte. George saarer Robin, han tumler hen paa Bænken
og kaster sig over Bordet.

George.

Traf det?

Robin.

Jeg haaber, jeg har nok.

George.

Aa, Snaf!

Det var jo kun et Stik ved Nøglebenet.

Det bløder ikke stærkt.

Robin.

Jeg føler det!

George.

Det gjør mig ondt for dig, min Kammerat!

Men, paa min Siæl, det var din egen Skyld.

Naar du vil drikke, maa du taale Viin;

Naar du vil spille Tærninger, saa maa

Du finde dig i Tab; og vil du fegte,
Maa du ei glemme contre dégager.

Robin.

Sørg for min Kone, for mit staffels Barn,
Naar jeg er død!

George.

Det maa vor Herre gjøre.

Jeg sørger ikke meer for dig, min Broer!
Dg ikke meer for dem, end for mig selv.
Jeg synger, drifter, og gaaer videre.
Dg hvis i Morgen hændes mig det Samme,
Som dig, saa synger jeg, i Fald jeg kan,
Det sidste Vers af den, jeg nylig sang;
Dg det vil jeg nu synge dig til Afsked.

Falmer hen den skionne Mo,
Som du nylig kyste;
Skal du ei paa Verdens D
Længer dig forlyste —
Blomsten visner, Riød er Hø,
Høet maa man høste;
Gengang skal vi alle døe.
Lad saa det dig trøste!

Der har du tyve Kroner til en Feltstær;
Farvel, og brug herefter din Forstand!

Han lægger Pengene paa Bordet, og gaaer.

Fanny

kommer med en Torvespand.

Med Glæde Fanny kommer
Til elskte Bo.

Du skionne grønne Sommer!
Nu har jeg Ro.

Mit vilde Blik, min Smerte
 Har rørt den Riges Hierte;
 Nu er jeg fro.

Robin.

O, Bee! o, Bee! det er fuldbragt,
 Jeg maa i Græsset bide.
 Du arme stakkels Fanny!
 Hvad hjælper det at stride
 Mod Skiebne's Magt?

Fanny.

Hvo ligger der i Blod og Saar?
 Gud! jeg forgaaer.
 Min Mand!

Robin.

Sorg for din Betty, hvis du kan!
 Med mig er det forbi.

Fanny glad.

Min elskte Robin! du er fri:
 Jeg bringer her, hvad Ludlam kan formilde.

Robin fortvivlet.

Du bringer det? Ulykkelige Biv!
 Det er for silde.
 Jeg har forspilt mit Liv.

Betty kommer grædende.

Min lille Moer! min stakkels Faer! ikke græde, ikke
 ligge paa Bænken. Betty er bange, Betty kan ikke sove.

Robin.

Rom, Fanny! lad dig trykke
 Op til et blodigt Bryst;
 Og du, mit Barn, min sidste Lyst! —
 Saa kaster jeg min Krykke.

Fanny holder sit Torklæde for hans Saar.

Begge.

Gud! din Hielp i Nøden!

Gode Gud! tilgiv.

Robin.

Styrk min Sial i Døden!

Fanny.

Skaan en Faders Liv!

Gun leder ham ind.

Fjerde Handling.

Børrelse hos Robin.

Fanny. En Læge.

Fanny.

Saa kan jeg være vis derpaa, Herr Doctor!

At Saaret ei er dødeligt?

Lægen.

Ei, Snak!

Det har ei naaet Ribbenet ret engang,

Arteria mammaria externa

Er kun læderet, og ved Compressjonen

Jeg hindret har, at han forbløder sig.

Han har ei mistet meget Blod, men lidt

Endeel af Sindsurolighed. Han fabler

Bestandig om at døe i Morgen tidlig!

Om Kloffen tre! Det er det Bærste; thi

Man har Exempler paa, at manges Syg

Just henses til bestemte Kloffeslet,

Fordi han troede det.

Fanny.

Ja, I har Ret,

Deßlige Griller ere farlige.

Og derfor, tænker jeg, det er vel bedst,
 At stille Uhret over Klokken tre,
 Naar næste Gang han slumrer ind. Naar da
 Han vaagner, vil han troe, den fæle Time
 Er overstaaet. Er først Frygten borte,
 Saa er vel ogsaa Hielpen nær. Ei sandt?

Lægen.

J taler som en suid, erfaren Kone.
 Har J studeret Medicin?

Fanny.

Nei, aldrig.

Lægen.

Man skulde troe det. J det mindste har J
 Dog læst endeel om Physiologien?
 Pathologien er jer velbekiendt.

Fanny.

Paa ingen Maade! Hvad jeg siger, lærer
 Jo sund naturlig Menneſkeforſtand.

Lægen.

Ja, seer man vel! Og Menneſkeforſtand
 Den læser man sig ikke til af Bøger;
 Det har jeg selv erfaret.

Fanny.

Min Herr Doctor!

J er en god, en hielpſom Mand, det veed jeg.
 Og J vil staae mig bi i Rodens Time.
 Seer J — jeg maa forlade jer, forlade
 Min ſtaffels Mand, jeg maa et Grind ud,
 Saa ſilde ſom det er.

Lægen.

Gaa J med Gud!

Han er forbunden; nu berøver det kun

Paa at han ligger stille. Hvad især
 Nødvendig fordres, er, at smukt han holder
 Affecten i Fornuftens stramme Toile.
 Naar I er borte, vil det bedre skee;
 Saa falder alle Suk, Lamentationer,
 Haandtryk, og Blik, og hvad det hedder, bort.
 Gaa I! jeg skal nok vaage ved hans Seng.

Fanny.

Gud lønne jer! jeg kan det ei.

Lægen.

Ei, hvad!

Enhver kan komme let paa Knæene
 I disse Lider; jeg forlanger Intet.
 Min Datter Giske har jer dog saa kjær;
 Hun lærer meget af jer, sidder gierne
 Og sladdrer med jer, naar I strikke Strømper.
 Ei sandt, den Pige lover godt?

Fanny.

Tilvisse!

Lægen.

Gaa I med Gud! jeg skal nok vaage for jer.

Robin indenfor.

Min Fanny!

Lægen.

Bliv I her! Jeg skal nok give
 Ham lidt at drikke. Har I kun en Pibe?
 Har I Tobak?

Fanny.

I Vinduet derinde.

Lægen.

Godt! og i Pulterkamret har jeg funden

En gammel sønderlidt Pharmacopœe.
Gud veed, hvor den er kommet der!

Fanny.

Vi have

Dog nogle Morstabsbøger, hvis I vil —
Lagen.

Jeg læser aldrig for at more mig,
Men for at lære Noget.

Robin kalder.

Ja! ja! ja!

Nu kommer jeg. Naar flig en Patient
Gaaer sig et lille Fluestik ved Halsen,
Saa troer han strax, det hele Solssystem
Er kommet af sin Ege vægt. Taalmodig!

Han gaaer.

Fanny alene.

Det er besluttet: der maa vores Alt.
Jeg gaaer i Mørket ud til Ludlams Hule.
Snart er det Midnat. Dette lille Guldkors,
Som salig Moder gav mig, da hun døde,
Jeg lægger til de Hundred og halvfems;
Og Betty's lille Skæe, og Solvmedaillen
Af hendes Sparebøsse; mine Klæder,
Mit Silketørklæd, og det fine Lagen
Fra Brudesengen. Af, det kan vist ei
Forflaae, det gjør ei fire hundred Kroner;
Men saa skal mine Suk og mine Taarer
Og mine varme Bønner gjøre fyldest
For Manglen i den skyldte Sum. Og hvis
Det ei kan være Andet — nu, saa vil
Jeg gierne døe for dig, min Robin! hvis
Mit Liv kan redde dit.

Farvel, min Mand! min Elskelige!
 Din Fanny gaaer i Graven glad for dig.
 Af, stakkels Betty! arme Pige!
 Skal aldrig meer du favne mig?
 Ti, Fanny! Lad ei Taaren rinde,
 Om end i Hulen flyde skal dit Blod!
 Nu gielder det at vise Mod
 Og Trost som en Ægteqvinde.
 Farvel, min Mand! min Elskelige!
 Din Fanny gaaer for dig i Graven glad.
 Og du, min Betty! arme Pige!
 Hift skal vi aldrig stilles ad.

Hun gaaer.

Riddersalen paa Borgen, gammel gothisk, stor og hvalvet.

Et stort Bord af Ibenholt med dreiede Sneglebeen staaer midt paa
 Gulvet, opfyldt med Manuscripter og Pergaments-
 ruller.

Clara

kommer med en Borstabel.

Her er jeg da. End smerter det min Haand,
 Saaledes har jeg maattet dreie Nøglen.
 Det lader til, her har ei været Folk
 I mange Aar. Dog har i Nat min Tante
 Bestilt mig hid.

Smilende.

Min gode Onkel Harry!

Den gamle Tom! jeg mærkte, de var bange.
 Jeg frygter ogsaa, men for Williams Liv,
 Deraf det kommer vel, min Phantasie
 Gaaer ikke Tid til orkesløse Frygt.

Seer paa Gulvet.

Hvad ligger der? En stor solvarmet Stage
Med Borlys i. Det lader til, den eengang
Er tabt af Haanden i Forstræffelse.
Men, o! jeg elsker denne Riddersal.
Hvor dog det er hoitideligt! Og selv
Det Stræffelige har en egen Pirren.

Her sad de gamle Fædre
Bed bredden Bord,
For Dagens Fæst at hædre
Med Gammensord,
I Staal, som halve Guder,
Med Blus paa Kind.
Fra farvebrændte Ruder
Flød Solens Skin.

Det kunstigsskaarne Bæger
Med Druesaft,
Som Hiertet vederqvæger,
Gav dobbelt Kraft.
Hoit for de hulde Koner
Da Skialden sang,
Og mellem Harpens Toner
Lod Bægrets Klang.

Hvor er den gamle Bælde?
Mon Kraften døer?
End staae de stærke Fielde
Saa hoit, som før.
Men længe sank i Dalen
De visne Løv;

Nu sørger Riddersalen,
Bedæft med Støv.

Mon jeg vel sørge skulde,
For her var skiont?
Af Vintersneens Kulde
Staaer Baarens Grønt.
Hvi klynke blandt de Døde
I Gravens Læ,
Naar nye Frugter gløde
Paa Livets Træ?

Ja, William! du skal atter have dig
Fra Dalens Hytte til den stolte Borgsal.
Som David skal du fælde Goliath
Med Kampestenen i din Hyrdeslynge.
Din hvide Stav skal trylles til en Landse,
Din Hat til Hielm, din Taske til et Skjold,
Dg Oldtids rustne, stolte Uldelsværd
Skal ydmygt bøie sig imod din Skulder.
Da skal i denne buethvalte Sal
Bort Bryllup staae;
Dg mine Stammefædres Helteskygger
Skal glæde sig, at Livet ei er dødt,
Men at en Kilde springer frem paa ny,
Naar gamle Væld er stoppet og fortorret.

Hun sætter sig ved Bordet.

Her ligge disse gamle Skrifter. Ja,
Hvis kun man kunde finde Rede i dem!
Det maa min Tante hjælpe mig lidt med. —
Man kan ei see. Jeg tage vil den store

Solulysestage der paa Gulvet, tænde
Dens Lys, og slukke saa Bøgstabelen.

Hun tænder de tre Lys.

Hvad ligger der? Et gammelt Pergament,
Heel tæt bestreuet, og med mange Pletter
Af Fugtighed.

Læser.

„Balladen om Fru Clara,
Det hvide Gienfærd paa det gamle Blackstone.“
Blackstone? Det er jo dette Slot! Om Clara,
Min Navne? Tante hedder ogsaa Clara.
Det Navn maa være gammelt i vor Slægt.
Den maa jeg læse. Men den er udslettet
Paa mange Steder. Det vil koste meget
At faae en Mening ud deraf.

En sagte Musik, som Clara ikke mærker, begynder nu, naar hun
tier, og horer op, naar hun taler.

Hun læser:

„Hør du, som finder Tiden lang
Bed Lampens blege Lue!
Jeg synger dig en gammel Sang
Om Borgens første Frue.
Hun glimred rigt i Edelsteen;
Nu ligge hendes møre Been
I linnedhvide Klæder
Bag Fiælen, hvor du træder.“

Hielp, Himmel!

Hun springer op med Pergamentet i Haand
Der? Ja, ved Himlen! Bræderne var løse;
Det mærkede jeg tydeligt. Gud! stod
Jeg paa min Stammemoders Liig?

En sagte Sorgemusik.

Nu maa

Jeg læse meer. Det er en gyselig,
En svar Misgierning, som desværre jeg
Forilde skal opdage. — Pergamentet
Er plettet her; jeg kan ei finde ud
Deraf. Her er det atter læseligt.

Læser:

„Da hendes Barn nu døde snart,
Fordi hun ei det haged;
Og da med hendes Flaneart
Hun Hjerterne bevægede;
Da —“

Atter udsluft, atter uden Mening.

Musiken stiger, og udtrykker Lidenstabel.

Uagtet alle mugne Pletter, al
Udvistning, maa jeg giette mig til Resten.

Læser:

„Fik Oven hen til bratte Strand
Har loffet hendes Egtemand.
Nu ligger han begravet,
Hvor Stenen staaer i Havet.“

Stærke truende Toner.

Hvad maa jeg høre! Hundred Gange saae jeg
Den spidse Steen imellem Bølgerne,
Naar jeg om Aftenen stod ved Solens Nedgang.
Lidt sad en Maage der og skreg saa fælt,
Og stirred hen paa mig. — Her bliver Skriften
Saa rød som Blod, men mere tydelig.

Læser:

„Retfærdigheden slumrer ei.
Snart følte hun det værre;
Hun maatte gaae den samme Vej,

Som hendes Egteherre.
 Her Boleren i Nidfiærhed
 Har hende stødt med Dolken ned.
 Hun laae med blege Miner
 Bag blodige Gardiner.

Sorgetoner.

En Kiste nu bag Altret staaer,
 Kun fylt med Gruus og Stene;
 Men hver en Nat Fru Clara gaaer
 Sørgmodig og alene.
 Til Straf for hendes Odselhed
 Af Vindetrappen op og ned
 Arvaagent maa hun trippe
 Med huusligt Nogleknippe.

Og dybt i Hulen, hvor hun først
 Sin Boler satte Stævne,
 Der maa hun nu med blodig Tørst
 Løtsindigheden hevne,
 Maa give Hver, som give bød,
 Men straffe strax med bedste Død
 Den dvælende Betaler,
 Naar Tiden han forhaler.

Læser det sidste Vers med stigende Bøvelse.

Først naar en Mø af hendes Slægt
 Paa denne Borg vil bygge,
 Som tager i sin Varetægt
 Den arme, blege Skygge;
 En Mø uskyldig, huld, og reen,
 Som lader hendes trætte Been

I Christenjord begrave;

Da — —"

Atter slettet ud!

Holder Pergamentet utaalsmodig for Lysset.

Hvad da? hvad da?

Bød at holde Skriftet for Lysset, mørkner hun den modsatte Side af Ridderfalen; i det hun nu tager det tilbage igien, staaer den hvide Kone lige overfor, bag den Stol, hun sad paa, læner sig til Ryggen med sammenslyngte Arme, og betragter hende veemodigt.

Den hvide Kone.

Da faaer hun Ro i Graven!

Clara yderst forfærdet.

O, min Gud!

Frels mig. Der staaer hun med sit Nogleknippe!

Ave Maria!

Melodier udtrykke hendes Forfærdelse og det Høitidelige i Diebliffet.

Gienfærdet

under Mellemklang af gyselige Sorgetoner.

Clara! frygter du

En luftig, let, en ulyksalig Skygge?

O, skienk mig atter Ro!

O, skienk mig atter Ro! Du kan, du kan!

Begrav de trætte Been!

Beger paa Gulvet.

Her ligger jeg, med Strikker sammensnørt;

Mit arme Hoved skændigt bundet ned

Mod Hælene. Linskisten var saa trang.

Begrav i Christenjord din Stammemoder!

Du redder mangt et Liv;

Thi nede, dybt i Hulen, kold og grum —

Som Havets Bølge, der har dræbt min Husbond

I Morgendæmringen — jeg myrde maa,
 Som følesløs Natur,
 Mens Hjertet brænder i sin Efiærsild.
 Forløs mig,
 Bring mine stovbedækte Been til Graven,
 Lad Siale messer synges over mig
 Forbi den fæle Ludlams Hule!
 Men skynd dig
 For Morgenhanens Gal,
 Skal ei dit Smil forvandle sig til Taarer!
 God Nat!
 Jeg kommer aldrig meer, hvis selv du vil.
 Reed mig en Seng af fire lange Fjæle!
 Jeg er saa træt.
 Farvel!

Hun synker i Jorden.

Clara.

O, Himmel! hjælp! Maria! Alle Helgen!

Sir Harry Turner, med Tom og alle Borgens Folk, styrter ind
 med Fakler. Borgcapellanen foran med et Kogelsekar.

Chor.

Hun skriger! Ak, den Arme!
 Maria sig forbarne!
 Hun ligger bleg paa Jorden der.
 Hvo vover sig vel nær?
 Gaa, Broder Martin! I foran;
 I er en from, behiørtet Mand.
 Om Helved end vil spøge,
 Saa kan os Himlen frie.

Munken.

Jeg vil begynde med at røge
 Og læse Vitanie.

Signum salutis impone, Domine!
Super hanc domum, et non permittas
Introire in eam angelum percutientem.*)

Chor.

Omnes sancti Angeli et Archangeli!
Orate pro nobis. Amen!**)

Sir Harry iler til Clara.

Bedste Clara, elskte Datter!
Hem din Angest, reis dig atter.
Luften her er tung og qvalm.

Chor.

Luften her er tung og qvalm.

Munken kommer Rogelse paa Ilden.
Aabner Vinduet, lad Luften
Blande sig med Virakduften!
Saa er den ei længer qvalm.

Man aabner et Vindue.

Chor.

No paa Fjeldet, No i Dalen!
Nedenunder Rattergalen
Venligt slaaer i høien Alm.

Clara,

som har fattet sig noget, peger forfærdet hen for sig, og siger:
Der sank hun ned!

Sir Harry.

Hvem, elskte Clara?

Clara slaaer Hænderne sammen.

O, Gud! hvad maa jeg aabenbare!

*) Sæt, o Herre! din Frelsens Tegn over dette Huus, og tillad ei
Fordærvsens Engel at betræde det.

**) Alle hellige Engle og Erkeengle! beder for os. Amen!

Tom.

Her er ei Stedet, her er ei Tiden;
Dvæle vi her, da, troer mig, kun siden
Border vor Taf.

Sir Harry.

Alt kan i Fred man afgjøre siden;
Lad os forlade det fæle Gemak!

Chor.

Lad os forlade det fæle Gemak!

Munken.

Miserere, Deus! secundum magnam misericordiam
tuam, et libera nos a malo.*)

Choret.

Amen!

De gaae.

*) Forbarmes, o Gud! for din store Barmhertigheds Skyld, og fri
os fra det Onde.

Femte Handling.

Ludlams Hule.

Mørkt.

Fanny alene.

Her er jeg da! Derhenne hvælver sig
 Den gyselige Hule. Der kan ikke
 Nu være længe til Dagbrækningen.
 Det er saa koldt. Det graaner alt i Østen.
 Den vaade Dug opfylder Natteluften,
 Den er ei faldet end. Saa skynd dig, strenge
 Retfærdige! før Solens Purpur kommer.
 Lad Alt da være overstridt. O, Gud!
 Skal Morgenduggen, naar dens Perler synke,
 Opreise Haabets Blomster? eller skal
 Den fugte Sandet kun paa vore Grave?

Gaaer hen til Brønden, og lægger de Penge og Sager, hun
 har, paa Randen; derpaa træder hun angst ud af Hulen
 igien, og knæler i Forgrunden.

Strenge Fru Ludlam i Biergenes Slotte!
 Dig nu tilhører min Skiebne, mit Liv.
 Raadig dig viis! Ved din truende Grotte
 Knæler en tro, en ulykkelig Viv.

Ei for at vinde dit Mammon hun banker
 Driftig paa Randen af sneehvide Brønd;
 Vaskende hid hun med Taarer kun vanker,
 For at afbede den Elskedes Synd.

Bær nu ei grusom, tag, hvad vi eie,
 Skaan kun hans Blod!

Men — hvis kun Blodet kan Synden opveie,
 Vel! til at døe for min Mand har jeg Mod.

Med Hænderne korslagte paa Brystet venter hun sin Elskede.
 Man hører Noget pusle i Baggrunden.

Fanny.

Der kommer hun! O, Himmel! staa mig bi.

Den lille Betty kommer grædende.

Moder! Moder! hvor blev du af?

Fanny springer op.

Hvad hører jeg! Min Betty's Røst!

Betty.

Der er du!

Løber hen og omfavner hende.

Fanny.

Betty! mit elskte Barn! er det en Drøm?

Er det dig selv?

Betty.

Betty gaar med Moder, Betty tør ikke blive hjemme
 hos den fremmede Doctor.

Fanny.

Hvorledes kom du her den lange Vej?

Betty.

Betty fulgte Moder i Hælene. Kom, Moder! Ikke
 gaar ind i den fugtige Hule!

Fanny.

Ulykkelige!

Tager hende i sine Arme, og kysser hende.

O, min Gud! var det,

Fordi jeg skulde sige dig det sidste

Farvel, mit elskte Barn?

Betty.

See, søde Moder!

Den rare hvide Frue, som der sidder

Paa Bænken henne.

Fanny

sætter Barnet ned i Forfærdelse.

Hvor? Jesu! Maria!

Betty.

Derhenne, Moder!

Den hvide Kone sidder i Baggrunden ved Brønden, i Skinnets af en blegblaa Straale, som falder ned fra Loftet tværs igiennem Hulen.

Betty.

See, hun vinker mig!

Hun viser mig en Rage! Gaaer jeg den?

Barnet løber hen og omfavner den hvide Skikkelse; denne slynger sine Arme om Barnets Hals.

Fanny.

Gud! frels mig. Betty! kom tilbage, Betty!

Min Betty! kom.

Ludlam

styrer Barnet tre Gange med Fingerspidserne fra Panden ned over Skuldrene, saa det strax falder i en magnetisk Sovn. Til Fanny streng og rolig:

Hvad vil du i min Hule,

Forvovne Dødelige?

Fanny.

Streng Ludlam!

Tilgiv. Jeg vil — jeg kom for at betale
Min Robins Gæld.

Ludlam.

Du bringer kun det Halve.

Fanny.

Lidt meer! Jeg bringer Alt, hvad jeg formaaer.

Ludlam.

Men kun det Halve.

Fanny.

Streng Moder Ludlam!

Til Takke tag. Han eier intet meer.

Ludlam.

Naar Solens første Straale falder ind
Paa Brøndens Rand, og speiler sig ei i
De fire hundred blanke Solverkroner,
Saa maa min Skyldner døe.

Fanny.

Barmhiertighed!

Ludlam.

Betal mig mine Kroner!

Fanny.

O, skaan hans Blod!

Ludlam.

Hans Blod for mine Kroner!

Fanny.

Tag mit!

Ludlam.

Det er ei hans.

Fanny.

Saa døer jeg med ham!

Bil gaae.

Ludlam.

Bliv, Fanny! Du kan redde ham — du kunde,
Hvis du har Mod.

Fanny.

Mod? O, til Alt! Siig frem!

Ludlam.

Giv mig hans Barn!

Fanny.

Min Betty! Alle Helgen!

Ludlam.

Giv mig hans Barn! saa faaer jeg Robins Blod.

Fanny.

O, Gud! o, græsselige Nød! Nei, aldrig!

J en ustyldig Engels rene Blod

Du føle vil din Hevn? Saa tag hans Blod,

Tag mit, Blodtørstige! Lovinden veed

At redde sine Unger.

Hun løber hen, river Barnet af hendes Skød, og trykker det
til sit Byst.

Betty

vaagner, smiler, klapper hende paa kinden, kysser hende, og siger:

Min søde Moder!

Fanny

knæler med Barnet, og strækker det mod Himlen.

Du, som i Skyen throner i det Høie

Hos Faderen i Salighedens Hiem;

Som smilte til de Emaae med kiærligt Dø,

Dg sagde: Himmelen tilhører dem!

En Engel smiler her til dine Himle
 Fra Moderbrystet fuldt af Kiærlighed;
 O, send en Skof af dine Engle ned,
 Og red os af det Svælg, hvori vi svimle!

Hun har neppe endt disse Ord, før man horer hoitidelige Toner af et sig nærmende Liigsfølge. Fanny træder tilside. En sort Liigkiste bliver langsomt baaret over Skuepladsen, fulgt af Sir Harry Turner, Miss Clara, Borgcapellanen og Borgens Huusfolk, alle med Fakler i Hænderne. Man horer Borgkloffen ringe noget borte. Imidlertid sidder Ludlam ubevægelig i Hulens Baggrund som en Støtte med stive Dine, uden at Nogen af Følget lægger Mærke til hende.

Choral først udenfor.

Jorde vi de trætte Been
 I den stille Nattefkygge,
 Bag den mørke Bøgegreen
 Hvi, hvor Nattergale bygge.
 Qviddre skal de Dødes Ben
 Benligt om Opstandelsen.

Liigsfølget kommer paa Scenen, og gaaer over den.

Hersker over Død og Liv!
 Lad den Arme Naaden finde;
 Kiærlighedens Gud! tilgiv
 Støvet af en Synderinde;
 Udslet hendes Brøde svar,
 Du, som Verdens Synder bar!

Bag Skuepladsen.

Gi usalig Skygge meer
 Svæve bleg i natlig Kummer;
 Skien i Jorden hendes Leer

Den forønskede søde Slummer,
Og naar Graven lukker sig
Svæve Siælen frelst til dig!

Under denne Sang siger

Fanny.

Er det en Drom? en natlig Aabenbaring?
Et Barsel? Saae jeg ikke Ridder Turner,
Miss Clara, alle Borgens Folk, Caplanen,
Viigtisten? horte Klang, saa Fakkelfølge?
Jeg horer deres Sang endnu. Nu staae de
Paa Kirkegaarden, sænke Liget ned
Med Snorer i en nylig kastet Grav.

Neppe har hun sagt disse Ord, før

Ludlam

reiser sig med opstrakte Arme, og siger, i det hun forsvinder:

Jeg er saa let, jeg svæver op til Himlen!

Hulen lukker sig pludselig.

Fanny.

O, Himmel! red, hielp, hielp! hvad Røgleri!

Hun flygter med sit Barn.

Rogle Minuters Taushed. Derpaa horer man en sagte Marsch,
ledsaget af et Chor langt borte. Det kommer alt nærmere.

Bjergskotterne

gaae under Sir Olivers Anforsel over Skuepladsen, med Egelsev i
Hjelmene, og synge:

Nu hiem med Sang

Og Skioldeflang

Igien ved Monas Smile!

Dens Straaler saa

Som Straaler gaa

Forvovne flotske Pile.

Som Mona rund
 I dunkle Lund
 Det blanke Skjold sig hvælved,
 Og i den stille Midnatsstund
 De stolte Mure skjælved.
 Thi Kraft gif frem
 Og stilte dem;
 Da sank de svage Bolde.
 Og jublende med Seier hiem
 Vi slaae paa vore Skjolde.
 De drage forbi.

Landslig Egn uden for en Bondelystte.

Lidlig Morgen.

Sir John Bull. Sara Nickels.

John Bull

Kommer ganske fortvovlet ud af Hytten, fulgt af Sara.

Det maa Fanden holde ud: en Fiardyne som en Stegemaaskine, en Hytte som en Bagerovn! Myggene har stukket mig den hele Nat. See mine Hænder! de ere saa rød-vablede som Viindruer.

Sara.

Det gaaer snart over igien, Jalil! naar I bare stryger jer med lidt Blyvand.

John Bull.

Nu, for Satan, saa lad mig da faae noget i en Hast!

Sara.

Gud hielp mig fattige Enke for Blyvand! Gid jeg havde Brøndvand, saa fik det endda være, hvad det var.

John Bull.

Sikken en Hæx! Er det en Bertinde? Hvad hedder I?

Sara.

Sara Nickels, min Faer!

John Bull.

Nickels! Navnet svarer til Kiællingen, og Kiællingen til Reden.

Sara.

Nu ja, Falil! det er jo godt, at det Ene svarer til det Andet. Jeg er en skikkelig Kone. Men jeg har en Søn, det er en stor Mand!

John Bull.

Hvad er han?

Sara.

Han er Baabendrager hos en Soldat.

John Bull.

Det er en høi Post. Det var bedre, han blev hjemme og hjalp jer med Huusholdningen.

Sara.

Det gjør han ogsaa; han hjælper mig ærligt med Middagsmaden hver Dag.

John Bull.

Laver han den da?

Sara.

Nei, han æder den, Falil!

John Bull.

Hvad er Kloffen? Mit Uhr staaer. Alting er i Vilderede.

Sara.

Den kan vel snart være hen imod fire.

John Bull.

Hvor faaer jeg Ende paa denne Morgenstund? Jeg har vredet mig, som en Steg paa et Spid, hele Natten.

Sara.

J skulde blevet hos Ridderen, saa havde J havt det bedre. Men nu kommer jeres Karl vel snart med den anden Hest, saa kan J reise videre.

John Bull.

Phrr! Jeg er ganske fastende; har J ikke Noget, man kan styrke Maven paa i den kolde Morgenluft?

Sara.

Jo, en Potte Vand, hvis J vil drikke af Gadesiæret; for vi har ikke andet, uden naar det regner. Men saadan om Morgenens er det deilig klart, inden Hestene har været der og stampet det tyft.

John Bull.

Gid jeg nu havde een af de Poeter her, som lyve saameget om Landlivets Behageligheder! Jeg skulde tvinge ham til at drikke af Pytten med min Pidsk.

Sara.

J maa dog være glad, at J ikke blev lam paa det venstre Bagbeen, ligesom eders Hest. Saa længe man har hele Lemmer, er det endda en Trøst.

John Bull.

Gjør mig ikke gal i Hovedet, du Høj!

Sara.

Gud bevare mig fra at gjøre Folk til Andet, end det, de ere!

Gun synger med svingende Tremulanter:

Sanct Cathrin i Paradiis!

Lad mig ogsaa ligerviis

Stige snart med Værkeslugt

I den aarle Morgenluft.

John Bull.

Flugt og Luft rimer hun, Gud hielp mig! sammen.
Altting er slet her i Huset, lige til Rimene.

Sara synger:

Lad mig som en Rosenbust
Dufte, Sanct Hieronimus!
Falder Bladet fra sin Stilk,
Nu, saa er det snart bestilt.

John Bull.

Gaaer jeg flere saadanne Niim paa fastende Hierte,
Kiælling! saa staaer jeg eder ikke inde for Noget.

Sara.

Åh, der kommer Dick tilbage fra Krigen!

John Bull.

Hvad for Noget?

Sara.

Åh, den fiære Dreng! see, hvor han kommer slæbende.
Dick kommer belæsset med adskillige Hieme, Skjolde, Spyd
o. s. v., deriblandt nogle Kasseroller, Potter og Stegespid.
Det er sat saa kunstigt omkring ham, saa man næsten ikke
seer Andet end en bevægelig Pyramide af Armatur og
Kioffentoi.

John Bull.

Hvad Fanden er det for en bevægelig Trophæe!

Sara.

Åh, det er intet Fæ; det er mit kiødelige Barn, som
kommer med Bytte fra Krigen.

Dick.

Moer Sara!

Sara.

Er du der igjen, bitte Søn! O, Gud fæe Lov! Jeg

var saa bange, du skulde kommet Noget til ved Stormløbningen.

Dick.

Lad mig læsse af! Jeg havde aldrig troet, Kobber og Jern var saa varmt, inden det blev smeltet.

Han kaster Altting paa Jorden.

Sara.

Jha! hvad bringer du der altsammen?

Dick.

Bytte! Hurra! Skandsen er vundet. William og jeg deelte Gren: han var den Første paa Muren, og jeg var den Sidste. Han tog alle disse Stormhuer og Pandfere fra Mændene, og jeg alle disse Potter og Pander fra deres Qvinder og Børn, thi det er en vigtig Ting i Krigen, at man odelægger Magasinerne. William kommer om et Dieblit her forbi med Sir Harry og Froken Clara, samt hele den øvrige Armee. Vi traf dem henne paa Kirkegaarden ved en Liigbegegnelse. Er der Nogen døde? Alle Mennesker levede jo endnu i Gaar, da vi rejste?

Sara.

Tommeni, min Dreng! har du nu løbet Storm? Fortæl os dog Noget! Hvordan gik det til?

Dick.

Saa bild jer ind, her er en Skandse, Hvor denne Suppepotte staaer.

Nu kommer jeg da med en Landse,

Og uforsærd i Doden gaaer.

Nu i Trompeterne de tude:

Dræng, dræng, dræng! Nu uforsagt!

See, nu begynde vi, giv Agt!

Nu er det snart med Skandsen ude.

See, Moder! J er af de Hule,
J forestiller en Kanon;
Og Herren der, en tyk Person,
Han kan vel gielde for en Kugle.
Nu fyres. Hille den Ulykke!
Nu falder Muren med en Klang.

Han slaaer Potten itu med Landsen.
Det var et skiont Bombardement;
Gi sandt? det var et Mesterstykke.
Nu fyres langt fra med en Morter,
Nu tages Byen med et Skraal;
Og ved en Flaske ægte Porter
Vi drikke Heltomodets Skaal.

John Bull.

Du er en salt Hund, kan jeg mærke.

Dick.

Ja vist, det er engelsk Salt; gid det maa bekomme
jer vel!

John Bull.

Der kommer Jack med den anden Hest. Jeg er gal,
at jeg staaer her længer.

Sara.

Han betænker mig dog lidt for Huusly og Natteleie,
min Fader! Jeg er en fattig Enke.

John Bull.

Seer J den Guinee?

Sara og Dick.

Ja, vi gjør, Falil!

John Bull.

Den skulde J faaet, hvis J havde været artige. Men
da J har været grove, saa kaster jeg den ud i Gadeskæret.

Nu kan J fiske den op i Morgen, naar J drikke Andemad med Venderne.

Dick

snapper hans Hat af Hovedet, klavrer op i et Træ, og siger:

Seer han den Hat?

John Bull.

Vil du hid med min Hat, du Satans Menneſte!

Dick.

Den ſkal ſeile ud og hente Guineen igien.

John Bull.

Vil du ſkynde dig at give mig min Hat, mit Friheds Tegn! Hvad er en Engælænder uden Hat?

Dick.

Pung ud! ellers flyver din Frihed ud i Gadeſtiæret til Bildgæſſene.

John Bull.

Der er en Guinee, du Barbar!

Dick.

Giv den til min Moder!

John Bull.

Der, du gamle Hex!

Sara tager den, og neier.

Tuſind Tak, Falil! Det er dog artige Folk, diſſe Engelmænd; de har ſaamange Penge.

Dick.

Og der er din Frihed!

Han kaſter Hatten til ham.

Man hører en Maſch af de ſig nærmende Krigere.

John Bull.

God dam! der komme de. Jeg forfølges paa alle Kanter. Men hvad bryder jeg mig om det? Jeg er rig, og min Borg har Naturen beſeſtet. Jeg ſlutter mig inde

paa mit Slot, spiser Plumbudding, drifter Porter, synger
Britannia leve! og leer ad jer allesammen.

Han gaaer.

Dick, som er steget ned.

Kom, Moder!

Sara.

Hvor vil du hen?

Dick.

Lad os see, om vi kan finde den anden Guinee i
Gadefiæret.

Sara.

Det vil holde haardt, bitte Son!

Dick.

Det vil før holde blødt, hvis den ligger i Mudderet.

Sara.

Jeg veed ikke, hvor den stakkels Dreng har faaet alt
det Mod fra: Lige fra Stormen skal han ud i Gadefiæret.
Han flyer hverken Jld eller Vand.

Dick.

Vi vil fange nogle Karudser og lukke dem op, saa
finde vi nok Guineen tilsidst. Kan I ikke huske det Egel-
tyr, I selv har fortalt, om Ringen, der laae i Fisker?

Sara.

Jo, det kan jeg døgtig! Men lad os nu blive lidt
først og høre paa den deilige Musik.

Marsch. Sir Oliver, William, en Trop Biergskotter. Sir Harry
Turner, Miss Clara med følge.

Oliver.

Mens varmt jeg takker hver en Ungersvend

Af Egnen for den fældne Tapperhed,

Hvormed han har bevist sit Krav i Nat

Paa Kongens Raade, Fædrelandets Agt,

Maa jeg især udmærke William Robin,
 Den unge Helt, der først med Sværd i Haand
 Paa Muren stod, mens Fiendens Kugler pebe
 Forgieves om hans Lindinger; som virked,
 At Briten, slagen af en panisk Skræk,
 Os gjorde Stormen let, og Seiren sikker.
 Udmærket Handling har sin egen Løn
 I Udtings Hierte; men det glæder Manden
 At være agtet dog for hvad han er.
 Knæl for din Gud,
 For Kongen og den gamle Hovedsmand,
 Der staaer for dig, og som, i det han rører
 Din Skulder i Trefoldighedens Navn,
 Indlemmer dig i et ærværdigt Samfund!

William knæler; der stodes i Trompeter.

Oliver staaer ham til Ridder.
 Beskyt som Christen den catholske Kirke,
 Værn for din Konges Throne som en Helt,
 Vær Enfers og vær Faderloses Ven!

Trompeterne lyde, Oliver omfavner ham.

Clara henrykt, affides.
 Nu er hans Stav forvandlet til en Vandse,
 Hans Hat til Hielm, hans Taske til et Skjold,
 Og Oldtids blanke, stolte Heltesværd
 Har ydmygt bøiet sig imod hans Skulder!

Dick kommer frem med Sporerne.
 Victoria, min gamle Kamme— Hille
 Den — den — og Kritte! om Forladelse:
 Herr Ridder! vil jeg sige. Lyster Eders
 Belbyrdighed, at jeg som Baabendrager
 Maa spørnde Sporerne paa eders Støvler?

William ventlig.

Min gode Dick!

Dick, i det han spænder dem paa.

See, hvor nedladende

Hans Høihed er!

Græder.

Hu hu! Gud lønne jer,

At ei I har forglemt den stakkels Dick!

Skal han nu ogsaa slaaes til Vaabendrager?

Oliver smilende.

Nei, det behøves ei.

Dick.

Det er mig fiært;

Ihi jeg har altid havt en Aversion

For Kiepperyggedands, om ogsaa den

Var nok saa lempelig og gravitetisk.

Oliver med en Egefrands.

Farvel! vi skilles ad. Naar næste Gang

Trompeten kalder, veed jeg vist, hvor jeg

Kan finde Helte mellem Klipperne.

Hav Tak endnu engang, hver enkelt Mand,

Som stred i Nat! Han være sig bevidst,

At et uvisneligt, et helligt Lov

Af denne Egefrands tilhører ham.

Men da det ikke somner sig at stille

Den sønder Blad for Blad, saa tag den, William!

Og giem den til Grindring om i Dag.

William.

Herr Oberst! en Skotte maa slaae for sit Land,

Det er jo hans Kald og hans Pligt;

Saa gjorde de Fædre, hvad læse vi kan

I Skialdenes Digt.

Dg naar de kom hjem fra den blodige Dands,
Da skienkte de Mona den hellige Krands.

Thi Helten bør Krandsen kun binde
For Skionheds Gudinde;

Dg Skionheden aldrig forgaaer:

Hvert Old og hvert Aar

Har sin egen, sin blomstrende Baar.

Chor af Krigere

gientage hver Gang den sidste Sætning.

Thi Helten 2c.

William.

Druiderne flygted ved Præsternes Bøn,

Dg Mona vor Klippe forlod;

Men Jomfru Maria nu dobbelt saa skion

For Alteret stod.

Dg naar de kom hjem fra den blodige Leg,

Da skienkte Maria de Krandsen af Geg.

Thi Helten bør Krandsen kun binde

For Skionheds Gudinde;

Dg Skionheden aldrig forgaaer:

Hvert Old og hvert Aar

Har sin egen, sin blomstrende Baar.

Choret.

Thi Helten 2c.

William.

Hvi hænge de Krandse da stedse paa Steen?

Hvi stedse paa Lærred og Træ?

Her blomstrer et Billed af Jomfruen reen

I Lundenes Læ:

Miss Clara da bæere paa guldgule Lof

De Blade, som vandtes af Unglingers Flok!

Thi Helten bør Krandsen kun binde
 For Skionheds Gudinde;
 Og Skionheden aldrig forgaaer:
 Hvert Old og hvert Aar
 Har sin egen, sin blomstrende Vaar.
 Choret.

Thi Helten bør Krandsen kun binde,
 For Skionheds Gudinde &c.
 Sir Oliver.

Dit Ord beviser høvisk, som din Daad,
 Min vakkre Søn! at du er skabt til Ridder;
 Thi Styrken kan sig ikkun selv belønne
 Ved at erkiende Magten af det Skionne.

Til Clara.

Tag Krandsen, ædle Jinglys Mø! og tryk den
 Om dine fulde, lysegule Loffer.

Til Sir Harry.

Farvel, min gamle Ven!

Sir Harry.

Bliv, Oliver!

Du lønner — nu, saa maa jeg ogsaa lønne.
 William! omfavn din Clara som din Brud.

William.

O, Salighed!

Clara.

O, William!

De omfavne hinanden.

Sir Oliver forundret.

Hænger det

Saaledes sammen? Ei! Victoria!
 Nu seer man, hvorfra Helteluen kommer.
 Naar ret vi undersøge, skal man finde,

Det er Miss Clara, som har vundet Skandsen.
Hvor billigt, at hun bærer Gefrandsen!

Sir Harry.

Forlad os ei, men vær min Giest i Dag!
I mine Lader vil der være Plads nok
For Egnens unge Mandskab og de Piger,
Som dandse ved min Søsterdatters Jaord.

Sir Oliver.

Vel!

Til Trommeslageren.

Glaa din Trille! Kampens stive Række
Opløse sig bag Fredens Rosenhække.

Trommeslag; Geleberne opløse sig, og Soldaterne hilse paa
Pigerne i Sir Harrys Følge.

Chor.

Lyksalige Helt, som slig Ekionhed besidder!
Lyksalige Mø, som fik saadan en Ridder!

Ru Held eder! Held!

Med Roser har Kiærlighed flettet dem sammen
Saa trofast, som Vedbend sig vinder om Stammen
I Skovens Capel.

William sagte til Clara.

Folg mig, min Elskede! til Ludlams Hule.

Clara.

Hvad vil du der?

William.

Jeg har et Sværd at bringe.

Jeg siger dig paa Veien Alt.

Oliver.

Det lader,

Som om det unge Par har meget at
Betroe hinanden.

Sir Harry.

Lad dem gaae foran!

Vi følge langsomt efter, medens du
Fortæller mig dit Eventyr i Nat.

Chor.

Som Tordenen svinder ved Blomsternes Duften,
Naar først den har rensset og kølet os Lusten
Dg stienket os Regn;
Saa tier nu Krigens forfærdende Stemmer,
Dg Sangens livsalige Tone fornemmer
Run Fjeldenes Egn.

Alle gaae.

Ved Ludlams Hule.

Hulen aldeles tillukket, ligesom før.

Robin med sit gamle Sværd ved Siden. Lægen.

Lægen.

Nu er vi her; nu har jeg føiet eder
I et urimeligt Forlangende,
Fordi jeg veed, at Phantasiën skader
Jer meer, end Saaret.

Robin.

Der er ingen Hule,

Den er alt lukket til!

Lægen.

Var der en Hule?

Robin.

Den har alt sammenknugt min Fanny, dræbt
Min stakkels Betty med sin haarde Bæg.

O, arme Fanny! her, her steg du ned,
 Red med dit Barn, der ubekymret om
 Sin Skiebne smilte sidste Gang til Maanen,
 For Mulmet slugte det. Nu skal du da
 Som en urolig Skygge, der har glemt
 Sin Halvedeel paa Jorden, pusle frem
 Ved Midnat, bleg som Marmoret i Klippen,
 Med Jordbeg og med Flintesteen i Lokken,
 Og hæs som Kilden; med en Skifting i
 Din Arm, naar Alferne har staalet Betty —
 Saa skal du staae og smile ved mit Leie,
 Henrække mig en Dødninghovedskal,
 Med Lærninger af Knokler, rødpuncteert
 Med Hjerteblod af et uskyldigt Barn,
 Og bede mig at spille høiest Dine
 Om din, og min, og Bettys Salighed!

Lægen.

Den arme Mand! en selsom Feberhede.

Robin.

Nei, nei! du deelte min — min Skiebne, Fanny!
 Jeg deler din, og følger dig i Bierget.
 Og Biergets Heltemalm, det stærke Staal
 Skal aabne mig en Vej til dig og Betty.
 Saa har Giengieldelsen ei meer at fordre.
 Jeg finder dig, om Biergets Labyrinth
 Bar nok saa snevre, saa forvirkede.
 Jeg finder dig, min Betty! mellem Sværmen
 Af Alferne; thi ingen Underjordsf
 Har dine Træk og dine Himmelsine.
 Du har alt lært at nævne Jesu Navn,
 Og det kan ei Smaatroldene dernede.
 Saa skal endnu forenet vore Siæle

Snart finde Veien ud; en lysblaa Kløft
 Skal aabne sig, og Raaden ovenover
 Skal dale mod vor Afgrund paa sin Sky.
 Og hæve os i sine Faderarme.

Han drager sit Sværd, og sætter sig det for Brystet.

Fanny med Betty paa Armen. William og Clara.

Fanny

kommer ilende til, og holder hans Haand tilbage.

Min Mand! min Robin! holdt. Din Fanny lever,
 Din Betty lever, og din William lever.

Din Sorg har løst sig op i Fryd. Du græder?

Du elsker mig? O, jeg Lykkelige!

Hun omfavner ham.

Robin efter at have fattet sig.

Du lever! Drømmer jeg? O, søde Betty!

Han tager den Lille i sine Arme, og kysser hende.

Betty.

Ja, gode Fader! lille Betty lever,

Og William er bleven Officeer.

Robin opdager ham.

Min elskte Søn! du har udstaaet Faren?

William i hans Arme.

Vi har erobret Skandsen. Men hvad fattes

Min Fader?

Fanny.

William var først paa Volden,

Og Rærlighed og Gæ lønte ham.

Hans Konge hæved ham i Ridderstand,

Og han er Claras glade Fæstemand.

Robin holder paa sit Hoved.

Herr Doctor! er det sandt, at man kan døe

Af Glæde undertiden?

Lægen.

Undertiden

Kan det vel hændes hypochondre Siæle.
 Det fulde Kar maa sprænges, naar det giærer,
 Og ei faaer Luft. Men I har ingen Nød;
 Jer har Natur begavet med et Krater,
 Hvoraf I kaster eders Lavastrøm.
 Er det forbi, da ryger Bageret
 Behageligt, og koler sig med Tiden.

Robin.

Hvorledes fatter jeg min hele Lykke?
 Forsonet Ludlam! Hulens Indgang lukket!

Fanny.

Tys! tys! jeg hører huld Musik i Bierget.

Alle lytte.

Choral indenfor af tre Stemmer.

Nu Breden er forsvundet;

Hist har hun Naade fundet,

Saf være Pigens Nød!

I Graven Ludlam sover,

Nu Biergets kolde Bover

Ei tørste længer efter Blod.

Robin.

O, gode Gud!

William.

Troer jeg mit eget Dre?

I dette Dieblis aabner Hulen sig. Den er fuldkommen oplyst,
 og udsmykket med Roser, Lilier og Lov; Biergkrydaller og
 metalglimrende Tapper i Loftet. I Stedet for Brønden
 seer man et hvidt Alter med en klar Due.

Tre vingede Piger
i hvide Klæder knæle ved Altret, og synge:

Thi Egtetrosskabs Dyder
Har sonet hendes Lyder
Med hellig Qvindetaal;
Og Ynglingsheltemodet
Har atter tvættet Blodet
Af Sværdets grumme Morderstaal.

Nu være Fred med eder!
Et venligt Bæsen freder
Om eders Held og Ro.
Vi Borgen vil beskytte,
Og Noisomhedens Hytte,
Og Rierlighedens Rosenbo.

Hulen lukker sig.

Robin omfavner Fanny og Betty.
O, Fanny! Betty!

William.

Under over Under!

Lægen til Spectatores.

Det maa jeg tilstaae: det er meer, end jeg
Endnu har levet op i dette Liv!
Men uden Tvivl er det en Drøm. Jeg ligger
Og phantaserer lidt i Morgenstunden.
Imidlertid — var Drømmen ikke sand,
Saa var den i det mindste smuk og findrig,
Og kan vel veie op mod mangan Time,
Der kun var — virkelig kiedsommelig.

Janitskar Musik. Choret nærmer sig, danner en Gruppe med
de Tilstedeværende, og

Alle synge:

Den truende Nat med sin Skygge forsvinder,
Dg Morgenens smiler med rødmende Kinder,
Thi Osten sit Purpur har tændt.
Sig Sangfuglen svinger fornøiet fra Reden;
Indbildningen viger for Virkeligheden —
Dg Drømmen er endt.

Roerborghen.

Syngespil.

Personerne.

Amalrik, Connetable af Frankrig.
Ridder Bernard af Andosse.
Adelaide, hans Datter.
Therese, hendes Veninde.
Aimar af Castellane, Ridder.
Richard af Orange, Amalriks Vaabendrager.
Juliane, en ung Dame.
Rocheloup, Rovercapitain.
Malcolm,
Camillo,
Izarn,
Roug,
Ramonneur, og
Flere Rovere.
Birgitte, deres Huusholderske.
Hyrdar, Krigere.

Forste Handling.

Mørk Skov; Lyn og Torden.

Aimar alene.

Hvad frygteligt Bulder!
Hør opbragte Sky, hvor den brøler!
Selv Biergenes Skulder
Dybt Elaget af Lynene føler.
Den mørke Befæstning nedsender
Sin Straale med Jil,
Og svovlsblaa brænder
Den knyttrende Piil.

Sylvester! — Kun Echo svarer.
Hvor blev de tappre Skarer?
Roland! Clermont! Henry!
Hvor skal jeg dem i dette Mørke søge?
Forgieves Stemmen lyder.
Men, o! sig Skyen bryder,
Og Solen flinker i de dunkle Bøge.

Den rædselsfulde Torden tier;
Og Fuglens muntre Melodier,

Med dobbelt Sødme, dobbelt Lyst,
 Alt toner fra det purpurdækte Bryst.
 Livsaligt ender Dagens Aften:
 For Skionheds Ecepter knæler Kraften.
 O, Ridder! kom! kom, Troubadour!
 Og lær, som Kriger og som Digter,
 I Skovens Hvalving dine Pligter
 Af en sødt-rødmende Natur.

Hvis kun man atter kunde Veien fiende.

Raabes:

He! heida der! Er Ingen, som kan lede
 Uheldig Ridder, fulgt af Stormens Brede,
 Til Veien og til sine tappre Evende?

Han lytter.

Bedrager mig mit Dre?
 O, det er smukt at høre!
 Hvor Skoven tættest hvalver,
 Et Baldhorns Toner giennem Luften skælver.
 Et Horn høres bag Skuepladsen.

Aimar.

Hvo er du, vakkre Spillemand, som færdigt
 Formaaer at tolke, værdigt,
 De Jølelser, som Hjertet har i Gie,
 I giennem Malmets huultomslungte Veie?
 Hvor er du? Lad dig skue! —
 Der staaer han hist i Aftenrødens Rue,
 Og støtter sig, med Knæet
 Slynget over Benet, skiodesløst til Træet.

Camillo kommer i en grøn Troie, med et Jagthorn ved Siden.

Aimar.

Hvem er du?

Camillo.

Mine Triller

Har sagt jer det. Jeg er en Baldhornspiller.

Aimar.

Der har du Ret; men det er ogsaa Flere.

J Fald jeg ønskede nu at vide mere?

Camillo.

J veed, hvad jeg igien om jer kan vide;

Af dette smukke Sværd ved eders Side,

Og Hæren, der i Silkehatten sidder,

Jeg seer, J er en Ridder.

Aimar.

At vide meer, jeg troer, du ei behøver,

For mig paa Bei at vise.

Camillo.

Forsigtighed man aldrig nok kan prise.

Hvis nu J var en Røver?

Aimar smilende.

En Røver! Seer jeg ud til det?

Camillo.

Paa Hæret

Man stiller Udv fra Hæret;

Men Mennesker, især saa hen ad Ratten,

Man kiender ei paa Riolen og paa Hatten.

Aimar.

At skule mig var aldrig end min Bane.

Jeg heller aldrig dulgte

Mit gode Navn, skøndt Skiebne det forfulgte.

Jeg kalder mig Aimar af Castellane.

Camillo.

Af Castellane! Gjør mig dog den Ære

At sige mig, hvor monne det vel være?

Aimar.

Bed Rhones snare, dunkelsøle Bove
Stod mine Fædres Borg med Taarnemuren,
Forstjonnende Naturen,
Omringt af Marker og Drangeskove.

Camillo.

Stod? Staaer nu Slottet ikke meer, Gud bedre!
Som før for eders Fædre?

Aimar.

Alf, nei!

Camillo.

Tidt boier Lykken sig som Sivet.

Aimar.

I Kampen mistede min Fader Livet.
Jeg var et Barn. I Natten ud, den sorte,
Jeg flygter bleg. Da aabner sine Porte
Mig huldt en Ridder, rørt af mine Klager.
Hos Greven af Foix som Vaabendrager —
Du kiender ham?

Camillo.

Nei.

Aimar.

Lod jeg strax mig fæste.
Jeg bar hans Skjold, jeg striglede hans Heste,
Og holdt opmærksom Bagten
I Krigen, ved Turnering, og paa Jagten.

Camillo.

Saa har I vel ret tappert lært at stride?

Aimar.

Opdragen ved en deilig Piges Side,
Blev snart Adelaide

Mit Hjertes Hersterinde,
Mit Livs, min Døds, min Kiærligheds Gudinde.

Camillo.

Ja, det forstaaer sig: Kiærlighed og Ære!
Man siger, mindre kan det ikke være.

Nimar.

Men Krigens fæle Torden
Forbittret ruller atter over Jorden,
Og vilde Skarer bruse
Nu mod den ædle Raimond af Toulouse.

Camillo affides.

Den ædle Raimond! Kiætternes Forsvarer,
Som lagde selv sin Haand paa Pavens Skarer!

Nimar.

Min Herre iler ham til Hielp i Nøden,
Den Kiække trodser Døden,
Høit Avignons, Toulouses Faner stande.
En Steen fra Bolden traf den skumle Pande,
Den stolte Montfort maa i Græsset bide,
Forsagt de Franske stride;
Men Haabet kraftig taler,
Og vækker Mod i vore Provengaler.

Camillo affides.

En Kæmpe, seer man, af en Kiætterskare!
Det kan jeg vel forsvare.
Nu frist, Camillo! det var jo en Lykke;
Han har fortient det — gjør dit Prøvestykke!

Meslibende.

Men — han er ung og smuk. Den arme Taabe!
Paa Elskov tør han haabe?
Vel, at han døer, før Qvinden ham forraader!
Det træffer sig ret godt i alle Maader.

Aimar.

Her, hvor ei fiendes Farer,
 Har mig et Uveir skilt fra mine Skarer,
 Da jeg i Aften vilde Veien finde
 Til Borgen Hauteroche, til min Veninde,
 En Trevl af Ludvigs tabte Driflamme
 At lægge for min Dame.
 Nu veed du Alt.

Camillo.

Hvad der I mig beretter!

Sagte.

En Fiende mod Kong Ludvig — og en Riætter!

Aimar.

Nu kunde du til Giengjæld vel mig sige,
 Hvem du er.

Camillo.

Af, Herr Ridder!

Ei Tungebaandet sidder
 Saa løst paa mig. Og vi og vore Lige,
 Med vore Børn og samt vor Egtesælle,
 Har fielden noget Morsomt at fortælle.

Aimar.

Af dine Lader og af dine Miner,
 Samt Sproget, som du taler,
 Jeg mærker, du er ingen Provengaler.

Camillo.

Jeg er en Florentiner.

Aimar.

Hvorledes kom du her?

Camillo.

Modsatte Flammer

Af dem, som eder nægte,

Mit Jnderste fortætte,
Og jog mig til Ardennerstovens Stammer.

Almar.

Hielp Nøglen til din Gaade mig at finde!

Camillo.

Had til en trosøs Qvinde.

Almar.

Du Arme!

Camillo.

Hist hvor Arnostrommen flyder,
Og Rattergalens Slag i Myrten lyder;
Bed nogle gamle Rester,
Hvor Bedbendranken fæster
I Muren sig, mod Sol sig at beskytte —
Der stod min Faders Hytte.
Blandt sine Sønner glade
Han dyrkede sin Jord; og ei sin Spade
Med noget Riddersværd han havde byttet,
Det havde lidt ham nyttet.
Og jeg var glad, som han. Jeg fandt en Pige —
Hvad skal jeg eder sige?
Hun blev min Liv. O, hvilke Dieblikke!
Saa glad var Adam ikke,
Da han opvaagned hist bag Rosenhækken,
Og saae sin Eva speile sig i Bækken.
Men Glæden, veed I vel, har Drævinger,
Og Sæbeboblen springer.
En lumst Cartheuser vidste
Min Hustrues Kiærlighed til sig at liste;
Med Benner og med Sange
Forstod han hendes svage Hierte fange.
En Sommeraften — Himlen sig forbarme! —

Traf jeg Forræderen i hendes Arme.
 Guldmaanen saae min Smerte,
 Og Dolken stødte jeg i deres Hierte.
 Jeg greb min Stav, forlod min Fædreager,
 Og over Alpens Fjælde Flugten tager.
 Først her — i disse Skjgger,
 Hvor Ulven hylar, og hvor Ornen bygger,
 Hvor Krigen raser, og hvor Alt er værre,
 Fandt jeg min Ro, og tiener nu —

Afbrydende.

Min Herre.

Aimar.

Og hvem er da din Herre, vaffre Jæger?
 Din Skiebne mig bevæger.

Gamillo.

En Mand, som frelst mig i Hungersnøden,
 Da kæmpende med Døden,
 Som vilde Mordet hevne,
 Jeg laae med Pjalter her i Fjeldets Revne,
 Udmattet af at tigge
 Til Riddere, som — gif og lod mig ligge.
 Vel, at man stundom hitter
 En Samarit imellem Israaliter!
 Han lærte mig at hevne
 Paa Verden mig; han lod mig Trostfab sværge,
 Og skienkte mig et Hiem — og Brød — og Bærge.
 Nu tiener jeg ham tro.

Aimar.

Det bør formodes.

Gamillo.

Jeg ellers var en Judas, en Herodes.
 Og har han stundom og sit eget Bæsen —

Jeg bør ei være fræsen,
 Adlyde tro, hvad han kan commandere —
 Og ikke raisonnere.

Almar.

Hans Navn?

Camillo.

Det kan jeg ikke just saa lige,
 Herr Ridder! eder sige;
 Jeg har kun tient ham fort. Men vær forvisset,
 Han har et gammelt Navn. Og seer I hiiset
 Den stærke Borg deroppe
 Paa Fjeldet mellem Graneskovens Toppe?

Almar.

Der boer han?

Camillo.

Ja. Og mere giestfri Ridder
 Omegnen ei besidder.
 Med Glæde vil han eder vist modtage.
 I Aften er det dog for seent, at drage
 Til Hauteroche; men glem I ganske Sorgen!
 I Morgen følger han jer selv til Borgen.

Almar.

Du er hans Jæger altsaa?

Camillo.

Saa et Stykke!

Almar.

Vel, at jeg traf dig!

Camillo.

Ja, det var en Lykke.

Almar.

Saa skynd dig, Jæger! lad os ile
 Mod Ridderborgen op.

De sidste gyldne Straaler smile
Nu giennem Bogen's Top.

Camillo affides.

Mit Hierte brænder. Skal jeg lede
Ham i den sikke Død?
Mon ikke Jorden i sin Brede
Mig sluger i sit Skød?

Almar.

Hvad mumler du?

Camillo høit.

Mod Granens Kroner,

Høit over Krat og Torn,
Jeg først maa støde trende Toner
Mod Borgen i mit Horn.

Almar.

Saa stod dem da!

Camillo.

Før synker ikke

Den smalle Bindebro. —

Men tov dog nogle Diebliske!

Almar.

Hvordan? Du skælver jo?

Camillo.

Saa har J lyst med mig at vandre?

Almar.

Ja! hvorfor vel ei?

Camillo sagte.

Han træffer sikkert dog de Andre
I Fjeldets hule Bei.

Almar.

Saa lad os høre nu, du kalder!
Begynd, min Ven! begynd.

Camillo affides.

Å! dræbes i saa ung en Alder,
Det er en blodig Synd.

Aimar.

J fald du længe det opsætter,
Vil Ratten falde paa.

Camillo

griber sit Horn, og siger bestemt ved sig selv:
Han er en Provençal — en Riætter,
Og han maa dog forgaae.

Lager Hornet frem.

Belan da, jeg blæser. J har at befale.
Blæser varslende Toner.

Aimar.

O, herligt det lyder fra Fjeldet i Dale.

Camillo.

Herr Ridder! det var ei den rigtige Klang.

Aimar.

Forsøg da det Rigtige følgende Gang!

Camillo.

J vil det?

Aimar.

Jeg vil det.

Camillo sagte.

Han synker i Graven.

Han vil det, selv bryder han over sig Staven.

Goit.

Belan, jeg maa blæse, som Ulvenes Skrig,
Naar hungrig de lugte det blodende Liig.

Han støder tre hule Toner i Hornet, som besvares oppe fra
Fjeldet.

Camillo.

Nu er det skeet. Man kommer os i Mode.
Jeg eders Dnske opfyldt har.

Sagte.

Hans Time slaaer, han vandrer til de Dode.
Mit Bryst er tungt, min Synd er svar.

Aimar.

Huldt Fjeldet staaer i Solens Aftenrøde,
Og Himlen hvælver sig saa klar.
Sov vel, min Mø! du Elskede, du Søde!
Og drøm i Nat om din Aimar.

Afsked! Jeg længes meget efter Hvile.

Camillo sagte.

Den faaer du snart.

Goit.

Saa hurtig end vi ile,
En Times Tid det altid dog vil vare,
Før alle Biergets Kroge,
Der bugte sig som Snoge,
Vi giennemsteget har.

Aimar.

Saa skynd dig bare!

Camillo sagte.

Saa har jeg aldrig gysset;
Han flyver som en Myg jo selv i Gysset.

Aimar.

Nu, vandre vi tilsammen?
Min Hest staaer hisset bunden
Paa Grønningen i Lunden.

Camillo.

Jeg løser den.

Aimar.
 Hielp, Gud! til Farten.
 Camillo.

Amen!

De gaae.

Hænge ved Borgen Hænderøche.

Adelaide og Therese

komme bindende hver paa sin Ranunkelkrands, sætte sig paa en Bænk,
 og synge:

Kong Ludvig drager med sin Hær,
 Alt lyne tusind kristne Sværd;
 Men Munken flyer for Kampens Brede,
 Og lader sig til Skyggen lede,
 Hvor Palmen breder ud sit Blad,
 Hvor før den hulde Frelser sad.

Og, hvor velsignet var de Smaa,
 Der Gubben seer om Træet staae
 Ranunklerne med røde Kinder.
 Med paa den Bleges Taaren rinder;
 Tre Planter tager han med sig,
 Og bragte dem til Frankferig.

Og nu i alle Blomsterbed
 De smile barnlig Kiærlighed,
 Med Fromheds og med Uskylds Blikke.
 Men blinde Ridder seer dem ikke;
 Han iler vild til Jordans Flod,
 Og troer at glæde Gud med Blod.

De ere færdige, og sætte hinanden deres Krands paa.

Therese.

Hvor Capellanen digter fromme Viser!

Adelaide omfavner hende.

O, min Therese! sæl var mig den Tanke,
At skulle skilles langt fra dig.

Therese.

Nei, aldrig!

Nei, aldrig, kiære Froken! skal det skee.

Therese følger, som en lille Hund

Sin Herre, hvor I gaaer. Bær I forsikret!

Adelaide.

Den største Glæde, jeg kan tænke mig,
Var, at engang vi fæstede hver sin Ridder,
Og boede nær paa tvende Nabosiede
Eksraas over for hinanden; kun en Kloft,
Hvor Klippestrømmen skylled under Broen,
Adskilte vore Borge.

Therese.

Ederes Godhed

Forglemmer, at det er Borgfogdens Datter,
I taler med. En Ridder ægter ei
En stakkels Bondepige. Nei, min Froken!
Tænk ei paa det. Og vel, at det er saa!
Min Skiebne hænger ved Adelaides.
I Fald I døde, gif jeg i et Kloster.

Adelaide.

Tilstaa mig det, tilstaa mig det, Therese!
Du elsker ham, Amalriks Baabendrager.

Therese.

O, ti for Himlens Skyld! I Fald saa var,
Var ei Therese da ulykkelig?

Adelaide smilende.

Han elsker dig igien.

Therese.

O, fiære Frøken!

Gjør mig ei meer forstyrret, end jeg er.

Adelaide.

Han elsker dig igien. Vad han ei dig
Om Baandet til sin Hielm i Skranken sidst?

Therese.

Jeg sad forladt. De andre Adelsfrøknar
Hver havde sig en Ridder; jeg kun ingen.
Det rørte ham. Hans unge Hierte hader
Endnu at gaae i Rangens gylde Lænker.

Adelaide.

Vi lever i en Tid, hvor Alt forandres;
De gamle Forhold løses, nye knyttes.

Therese.

J troster mig.

Adelaide.

Min Fader ynder ei
Den Kiærlighed, jeg nærer til Almar.
Han kaldte ham en fattig Lyfferidder;
Nu har han i en Dag tilbagevundet
Sin Arvelod, det skionne Castellane.

Therese.

Han kommer dog i Aften?

Adelaide.

Ganske sikkert!

Vi skal i Klippedalen møde ham.

Therese.

Den skionne, den elskværdige Almar!

Adelaide.

Den skønne Richard af Orange!

Therese.

Frosen!

Nu er J slem igien.

Adelaide.

Min Fader kommer.

Ridder Bernard kommer; Therese vil gaae.

Bernard pøbantist.

Therese! bliv.

Til Adelaide.

Mit Barn! jeg har en Sag

af Bigtighed at sige dig. Therese!

Bliv du kun her; du faaer det dog at vide,

Og skiules skal det heller ei.

Adelaide.

Min Fader!

Bernard.

Hør mig opmærksom! Denne Times Valg
Bestemmer din — og min — og Fleres Skiebne.

Adelaide.

Min Fader! saa høitidelig?

Bernard.

Din Moder

Er død — det veed du.

Adelaide.

Gid jeg aldrig havde

Erfaret det!

Bernard.

Du var kun otte Aar,

Da hun forlod det Jordiske. Jeg sørged

Som kjærlig Egtemand — det veed du ikke,
Du var for ung; men, fort og godt, jeg sørged.

Adelaide.

J tabte meget.

Bernard.

Ja — jeg tabte meget.

Og for nu ei at tabe meer af den Slags,
Besluttet jeg at blive Enkemand.

Adelaide.

J holdt jert Ord.

Bernard.

Ja vist! jeg holdt mit Ord;

Det gjør jeg altid. Altsaa — du var spæd,
Du skulde drages op, du skulde lære
At kniple, sye, baldyre. Jeg forstaaer
Mig ei paa Kniplen og Baldyren; altsaa
Jeg fik dig til Grevinden af Joix,
Din Moster. Hun forstaaer at kniple. Nu da,
Hun lærte dig, hvad jeg forlangte; lærte
Dig endnu meer: at kiende Planter, lærte
Dig skrive Poesie og Minnesang.
Det bad jeg ikke om.

Adelaide.

Min gode Fader

Fortryder dog vel ei —

Bernard.

Det kommer an paa,

Hvor søielig du er. Jeg kan ei lide
De alt for fløge Damer. Altsaa, Barn!
Du lærte Botanik og Poesie;
Du lærte kiende Grevens Baabendrager
Almar. Det bad jeg heller ikke om.

Adelaide.

Jeg elsker ham, min Fader! og det veed du.

Bernard.

Nu, hvad det Elskeri vedkommer, derpaa
Forstaaer jeg mig ei meget.

Therese.

Men I elskte

Dog salig Fruen, ædle Herre?

Bernard.

Rigtig!

Men det var Ægtefærlighed; den kom først,
Da Præsten havde viet os. Den anden
Uægte kiender jeg ei noget til.

Adelaide.

Hvor kan min gode Fader tale saa?

Bernard.

Nu, seer du, Barn! jeg finder mig i Alt,

Hvad ei kan være anderledes. Elske —

Det er jo Mode nu i hele Landet,

Det kommer ikke Ægtestanden ved.

Hver Dame har sin Cavalleer, hver Ridder

Sin Dame. Lad saa være! Det er Galsskab;

Men lad saa være! Elske maa for mig du,

Saameget som du vil, din Cavaleer;

Forstaaer sig, i al Tugt og Ærbarhed.

Men ægte — maa du Connetabelen

Af Frankerig, Amalrif af Montfort.

Adelaide.

Amalrif?

Bernard.

Ja, mit gode Barn! det maa du.

Therese.

Herr Ridder! vil I tvinge eders Datter?

Bernard.

Vi stille, Næsviis! Høre maa du gjerne,
Men tale skal du ei. Hvad tvinge? tvinge?
Det er kun Talemaader. Tak du Himlen
For Tvang, min Datter! Uden Tvang var du
Ei kommen nogentid for Lyset.

Therese.

Tvang I

Da hendes Moder til at ægte jer?

Bernard.

Bevares! Hendes Fader vilde det;
Og Rosa havde lært det fjerde Bud.
Jeg gjorde hende lykkelig, og kunde
End længe have gjort det, hvis hun ei
Uheldigviis var død, den gode Kone,
Som hun var allerlykkeligst.

Adelaide.

Min Fader!

Bernard.

Og for at du skal blive ligesaa —
At sige ikke død, men lykkelig —
Saa har jeg lovet Connetabelen
Din Haand. Det er bekiendt alt i Paris,
Og kan nu ikke være anderledes.

Adelaide grædende.

O, hvilken Grumhed!

Bernard.

Speil dig i din Moder!

Mit Barn! paa Bryllupsdagen
 Græd hun sig Kinden vaad;
 Da Navnet kom med Ragen,
 Brast hun især i Graad.
 Jeg vil dig ei berette,
 Hvor vidt hun Sorgen drev,
 Men kun tilføie dette,
 At hun min Kone blev.

Hver Dag med skionne Klæder,
 Demanter paa sit Bryst,
 Hun sølte meer sin Hæder,
 Og tog sig meer sin Trøst.
 Hun hersked i sin Stue;
 Mit Die stod i Band:
 Jeg sølte, hun var — Frue,
 Og jeg kun — Egtemand.

Tag Connetablen, Pige!
 Ham vrage, var en Skam;
 Han styrer Kongens Rige,
 Og du, som Kone, ham.
 Du lyffelige Kone!
 Skion paa hvad Himlen gav:
 Ham — en usynlig Krone,
 Dig — Frugterne deraf.

Connetablen kommer, fulgt af Richard af Orange og nogle
 Pager.

Amalrik.

Bravo, Herr Ridder! Gi! hvad hører jeg?
 Saa munter, fuld af Jld paa eders Alder!

J Sandhed, J beskammer vores Ungdom.
Og synge? Det er jo et nyt Talent,
Jeg maa beundre.

Hilser ærbødigt.

Tilgiv, skønne Frøken!

Med en lettere Compliment.

Min artige Therese! — Ridder Bernard!
Det var en munter Vise; den gif lystig.
Hvad handlede den om?

Bernard forvirret.

Herr Connetable!

Et Digt, lidt Sukkerværk, sandt Marcipan
For Born og unge Piger; hvad man kalder
En Gaade; lutter Tant — kun med et Bundfald
Moral i Limonaden, Cremor Tartar
J Stedet for Citron. Gi Videre!

Connetablen.

Gid vore Philosopher tænkte saa,
Og kom lidt Muntert, Sødt, Behageligt
J deres sure Viisdom; paa min Ære,
Jeg troer, at de og Verden vandt derved.
Men siig mig —

Bernard.

Jeg forklared mine Piger,
At Døttre burde lyde deres Fædre,
Og gifte sig med Folk, der var dem værd.

Connetablen.

Hvad siger J om eders Faders Sang,
Min skønne Frøken?

Adelaide.

Spørg ham selv, Herr Ridder!

Connetablen til Bernard.
 Hun er saa skion; men hendes Die
 Mig maaler med en stolt Foragt.

Richard sagte om Therese.
 Hun er saa skion; imod det Høie
 Har hendes Blik min Tanke bragt.

Bernard til Almarik.
 De unge Grene maa man bøie,
 Saa faaer ei Lunet Overmagt.

Adelaide affides.
 Utaalelig er han mit Hierte,
 Thi han forfølger min Almar.

Therese sagte om Richard.
 O, søde, hemmelige Smerte!
 O, hvor han er mig dyrebar!

Alle Fem, hver for sig.
 Forgieves jeg søger
 Min Uro at dæmpe.
 Nu Timen er vigtig,
 Bestemmer min Lyst.
 Forsigtig, forsigtig!
 Det gielder at kæmpe.
 Men Tvivlen forøger
 Min Kamp i mit Bryst.

Bernard til Richard.
 Min unge Baabendrager!
 I Fald jer saa behager;

Til Therese.
 Og du, min gode Pige! —
 Hvad nu jeg vilde sige —
 I kunde vel tilsammen,

J venlig Fryd og Gammen,
J Bogelunden gaae.

Med Hentydning til Amalrik og Abelaide.

J kan mig vel forstaae?

Therese og Richard.

Hvad mener J, Herr Ridder?

Sagte.

O, Gud! hvis han har mærket,
Hvor sær forstyrret nylig,
Hvor underlig jeg var.

Bernard.

Amalrik nu maa lægge
Jo Hænderne paa Bærket;
Thi lader os forlade
Det kjærligt=omme Par.

Therese og Richard.

Ja, J har Ret, Herr Ridder!

Sagte.

Jeg aander let igien.

Bernard.

Saa gaa da, gode Pige!

Saa gaa da, fiære Ven!

Til Therese.

Viis ham din lille Have,
Og hvordan du kan grave,
Din fiære Fuglerede,
Og dine Blomsterbede,
Lysthuset, Rildevældet,
Udsigten hen til Fjeldet,
Den nette Gartnerbolig!
Hvi staaer du der saa mut?

Richard.

Herr Ridder! vær I rolig,
 Angst ei den søde Glut.

Amalrik til Bernard.

Forund mig nu at tale
 Med min Adelaide;
 Jeg skylder eders Datter
 Min Hylдинг her paa Stand.

Adelaide ængstelig.

O nei, min bedste Fader!
 Gaa ikke nu tilside.

Bernard afbrydende.

Jeg gaaer, mit Barn! og lader
 Dig ene med din Mand.

Adelaide sagte.

Hvor finder jeg Trøst?
 Amalrik og Therese ligesaa.
 Hvor svulmer mit Bryst!

Richard ligesaa.

O, salige Lyst!

Adelaide og Therese.

Det gielder at kæmpe.

Alle, hver for sig.

Forgieves jeg søger
 Min Uro at dæmpe;
 Thi Tvivlen forøger
 Min Kamp i mit Bryst.

Alle gaae, uden Amalrik og Adelaide.

Amalrik.

Man maa beundre denne Munterhed,
 Sær af en Mand i eders Faders Alder;
 Dog er den ikke fielden her i Frankrig.

Adelaide.

Nei, tværtimod, man siger om de Franske,
At det gaaer dem, som Vinen: først den bruser
Med dunkelt Skum, men klarer sig med Tiden.

Amalrik.

Paa Mandens Skuldre ligger Statens Vægt;
Som Helt han kæmper med det Virkelige,
Mens Unglingen fornøier sig med Haabet,
Og Gubben leger med Grindringen.

Adelaide forlegen.

J er bekendt, Herr Connetable! for
Beltalenhed. J Sandhed, jeg beundrer —

Amalrik.

Kun for Beltalenhed? Gi for et Hierte,
Der svulmer høit af Følelser, som Ære?

Adelaide afbrydende.

J har for kort Tid siden havt det Uheld
At miste eders Frue, strenge Herre?

Amalrik.

For kort Tid, hulde Barn? forlad mig det!
Det bliver til September alt et Aar.

Adelaide.

Hvorledes omkom eders Ægtefælle?
Det var paa Jagten.

Amalrik.

Ganske ret! paa Jagten.

Et Bildsviin satte lige mod Grevinden,
Fordi hun havde havt den Phantasie,
At saare Svinet med sit lette Jagtspyd.
Hun flygted i den mørke Skov, hun skreg —
Hun skreg — og tang, og har fra denne Stund
Gi skreget siden.

Adelaide.

Og hvor blev hun af?

Amalrik trækker paa Skuldbrene.

Man sagde mig, at hvor hun havde skreget,
 Var en uhyre Kloft. Formodentlig
 Har atter Pluto ranet Proserpine.
 Grevinden var saa smuk! Jeg tabte meget;
 Men som en Christen bør man ei fortvivle.
 Vi sees i Evigheden. Indtil den Tid
 Maa Lykken trøste mig.

Adelaide.

Ha, jeg beundrer

Den siældne Sindskraft.

Amalrik.

See, jeg søgte længe

Gorgieves i det hele Land, min Frosken!
 At finde min Erstatning; endelig —
 Hvad ei Paris og Ludvigs Hof besad,
 Det fandt jeg her paa Klippen i Provence.

Adelaide.

J beiler ved min Fader til min Haand?

Amalrik.

De stærke Fæstninger maa man bestorme
 Uforberedt fra deres svage Side.
 Jeg veed, J elsker eders Fader, Frosken!
 Om J kan elske mig — er meget uvist.

Adelaide.

Det er bestemt og vist, hvad J kan vente
 Fra mig, Herr Greve!

Amalrik.

Og hvad tør jeg haabe?

Adelaide.

Oprigtighed. Jeg elsker alt, Herr Ridder!
 Almar af Castellane fik mit Lofte.

Amalrik bittert smilende.

En Riætter?

Adelaide.

Rædselstiden er forbi,
 Da man forstod at give Herskelyst
 Et Skin af Hellighed; at lokke Riddre,
 Der kun forsvared deres Eiendom,
 I Samfund med de fromme Sværmere,
 For, med saa meget mere Sikkerhed,
 At fælde dem paa Baal og Boddelsblof.
 Almar er ingen Riætter. Dronning Blanca
 Erklærer Fred for Languedoc, Provence;
 En blodig Munkeslof kan ikke snyde
 Og hærgne meer. I selv, Herr Connetable!
 Har ædelmodig trukket jer tilbage.
 Bliv i Paris! Hvad vil I med Provence?

Amalrik stolt.

Tro ei, det var af Frygt for Provengaler,
 At Simons Son, Amalrik af Montfort,
 Opgav Toulouse; det var Frankrigs Vilier
 I Connetabledragtens Purpurkaabe,
 Som vinkte ham.

Adelaide.

Bær eders Purpurkaabe
 Med Helsen, Ridder! Drag til Seines Bredde;
 Der, i Turneringsfrankernes Balconer,
 Vil Skarer vist af ynderige Damer
 Snart blandes af dens Pragt. Vi Piger i
 Provence skatte meer Naturens Ynde.

Amalrik opbragt, med tvungen Kulde.

Dog maa I ægte mig, min Frøken!

Adelaide med tvungen Rolighed.

Aldrig!

Amalrik.

Det er bekiendt; det kan ei gøres om.

Al Verden veed det; jeg kan ikke træde

Tilbage. Hoffet vilde meget studse,

Og ikke troe sit eget Dre, naar man

Rundt om erfoer, at Frankrigs første Mand

Gik Kurven af — en Ridders smukke Datter.

Adelaide.

Det blier en Hemmelighed mellem os;

Bær ganske rolig, Ridder!

Amalrik

anvender den yderste Tvang paa at skjule sin Brede.

Ogsaa Spot?

Fatter sig.

Dog, Frøken! I skal ikke tirre mig,

Ei faae mig til at glemme Agtelsen,

Jeg skylder jer som Ridder. Men, ved Himlen,

I skal erkiende paa den anden Side,

At jeg har Magt, og er bestemt som Mand.

Adelaide med et roligt Smil.

I skiller aldrig mig ved min Aimag.

Amalrik.

Det er ei første Gang, at man har lagt

En Jomfrues Liliehaand i Riddrens Høire,

Naar Egenfind og lunefulde Griller

Har daarlig hindret hendes egen Lykke.

Fatter sig igien.

Jeg anbefaler mig, min skionne Brud!

Dg vær forfikkret om, at jeg for Resten
Skal aldrig glemme, som en ægte Ridder,
Den Afgtelse, jeg skylder jer som Dame.

Han bukker dybt, og gaaer.

Adelaide

træder hen for Sanct Georgs Billedstøtte, der staaer i Haven,
og knæler derved.

O, Sanct Georg, som dræbte fæle Drage,
Dg redded kiæk den kongelige Mø!
Hør fra din Himmel Pigens Klage,
Dg lad mig ei af Kummer døe.

Hun henter en Blomsterguirlande af sin Kurb, der staaer paa
Havebænken, og synger den om Marmorstøtten.

Jeg offred dig i Kirken daglig Krands;,
O, gode Helgen! hør min Bøn,
Stig ned, i Staal bedækt, med Harnisk og med Landsæ,
Dg som Almar saa skøn.

Min Klagestemme lyde
Did, hvor han venter mig!
Lad ham min Vænke bryde,
O, da skal Taaren flyde,
Georg! med Tak til dig.

Hun gaaer.

Richard og Therese komme fra den anden Side; hun slyr ham
kiærligt, han følger hende, kaster sig paa Knæ, og griber
hendes Haand.

Richard.

Ja, elste Pige! her i Aftenrøden,
I disse stille Skygger,
Hvor Flora Templet bygger,
Jeg sværger dig min Kiærlighed til Døden.

Therese boier sig venligt over ham.
 Og vil du aldrig bryde
 Din Ed, og aldrig dette Skridt fortryde?

Richard.

Du er min første Kiærlighed; jeg føler,
 Alt intet Luen føler.

Therese.

Mit Hierte vilde briste,
 I Fald den første ikke blev den sidste.

Richard.

Bed Korset, ved mit Sværd, min Krigerære!
 Hvad kan du meer begiere?

Therese.

Hvad vil din Fader sige?
 Hvis han foragter stolt din stakkels Pige!

Richard.

Han ingen Skygger maner,
 Kun i hans gode Hierte boer hans Aner.
 Din Skionhed, dine Dyder uden Dadel
 Vil vise ham din Adel.

Therese.

Nu da, i Guds Navn! Ingen Frygt skal smerte
 Therese meer. Din Omhed Alt opveier.
 Jeg skienker dig — det Gnefte, jeg eier:
 Et trofast, kiærligt og uskyldigt Hierte.

Richard henrykt.

Det var den bedste Gave,
 Som Adam fik i Paradisets Have;
 Og Himlen selv med Alt, hvad den kan hædre,
 Besidder ingen bedre.

Therese.

O, søde Fryd!

Richard.

O, Lykke!

Min Trostaa paa din Læbe Seglet trykke.

Han kysser hende.

Therese.

Min elskte Ven! — Men, af! imens vi svømme

I Salighedens Drømme,

Maa nogle Skridt herfra den Arme lide.

O, min Adelsaide!

Richard.

Hun kommer.

Adelsaide kommer tilbage.

Er du der, Therese?

Richard.

Stille!

Lad ikke Taaren trille.

Jeg veed en Lindring, skionne Frøken! Rolig!

Tilgiv Therese, hvis hun var fortrolig!

Jeg elsker hende. Her i disse Skove

Gav hun mig Tro og Love.

Jeg veed, at hist i Klippefyggen sidder

Saa længselsfuld en Ridder,

Som eder begge satte der sit Stævne. —

Den stolte Montfort! Jeg skal eder hegne.

Jeg er hans Vaabendrager;

Men længe gav han Marsag mig til Klager.

Vel! Rasthed er det Bedste.

Jeg skaffer flinke Heste.

Ned til Almar! paa Flugt jo for jo heller!

Paa Veien jeg fortæller

Alt, hvad I meer maa høre.

I har jo Nøglen til de skjulte Døre,

Som lede pludselig fra Borgelunden
Dybt ned i Klippegrunden?

Adelaide tvivlsraadig.

Therese!

Therese tillidsfuld.

Vi kan lide

Paa Richard, som paa Sværdet ved hans Side.
Vi flygte til Orange, til hans Fader.

Richard.

Der ægter J Aimar. Den, som J hader,
Vil misfornøiet blive;
Men eders gode Fader vil tilgive.

Adelaide bestemt.

Bring — bring mig til Aimar!

Richard.

Det er alt filde;

Vi har ei Tid at spille.

Alle Tre.

Hulde Hierternes Gudinde!

Leed os giennem Skov og Krat,

Lad os snart den Kiække finde.

Straal, du stjerneklare Nat!

De flye.

Efter et kort Mellemrum, som Musikken udfylder, kommer Ridder
Bernard og Connelablen, fulgt af en Skare Hyrder
og Hyrdinder med Blomsterkurve og Fakler.

Chor.

Bierget's Dronning! dybt i Dalen

Har din Elskov Rattergalen

Tosket alt med søde Lyd.

Egnens Hyrdestare kommer,

Byder dig af Vaarens Blommer

Brudefrandsens friske Pryd.
 Skiondt din Ridder os bedrøver,
 Hulde Pige! thi han rover
 Bierget, hvad det eier bedst;
 Skal dog røde Lys og Krandsse,
 Mens vi synge, mens vi dandse,
 Funkle til din Brudeseft.

Bernard til en Pige.

Hvor er min Datter?

Pigen.

Nylig saae jeg hende
 Med Grevens Baabendrager og Therese
 At ile ned i Lunden.

Bernard.

Efter dem!

Beed hende komme strax tilbage; ymt
 Dog Intet om min Fæst. — Herr Svigersøn!
 Mit Morstak er at overraske Folk.
 Tro mig, min Datter vil forundre sig
 Og giøre store Dine, naar hun seer,
 At hendes Fader alt indrettet har
 Paa egen Haand et Bal til hendes Jaord.

Connetablen.

Gid det var Bryllupsfesten, Ridder Bernard!

Bernard til en Karl.

Aa, du! løb op at hente Borgcaplanen,
 Beed ham at tage Messiebogen med,
 Siig ham: Hans Naade Connetablen onsker
 At vies til min Datter i det Grønne,
 Og at —

Connetablen.

For Alting, overil jer ei!

Bernard.

Naa ja, saa bliv! Hans Naade har betænkt sig.
Connetablen.

Jeg ikke; men af Afgtelse, Herr Ridder!
For eders Datter, bliver det vel bedst —

Bernard.

Vel! ligesom J vil. — Nu lystig, Børn!
Syng Bisen om igjen, som J begyndte;
Herr Greven er en Elsker af da Capo.

Chor.

Biergets Dronning! dybt i Dalen
Har din Elskov Rattergalen
Tollket alt med søde Lyd.
Egnens Hyrdestare kommer,
Byder dig af Baarens Blommer —

Der stødes i Hornet fra Bagttaarnet; Sangen holder pludselig inde.

Chor.

Tys, tys! hvad var det?
Ha, hørte jeg ret?
Fra Bagttaarnet lød
Et hylende Stød.

Connetablens Krigere komme bevæbnede.

Herr Connetable! der blæses Larm,
Fra Taarnet i Hornet man støder.

Connetablen til Bernard.

Hvis Faren os lumskelig møder,
Stol paa vor Arm!

Bernard løber ud.

Krigerne.

Til Baaben, i Gevær!

Pigerne frygtsoomt.

Er Fienden alt nær?

Krigerne.

Til Vaaben, til Vaaben!

Der blæses Larm.

Stol paa vor Arm!

Bernard kommer forstyrret tilbage.

Til Vaaben, i Gevær!

Chor.

Er Fienden alt nær?

Bernard.

Til Vaaben, i Gevær!

Min Datter er flygtet.

Connetablen.

Flygtet?

Bernard slaaer Hænderne sammen.

Det har jeg længe frygtet.

Fortvivlede Laage, som Borgmuren har!

Hun flyr til Almar.

Chor.

Afsted, dem at søge

Bag dæmrende Bøge!

Ru ikke bedrovet,

Ru ikke forsagt!

Hvad Lumskhed os roved,

Skal Seieren tage

Med Riakhed tilbage

Bed Sværdenes Magt.

Anden Handling.

En gammel, forfalden gothisk Sal.

Paa Bordet et Bys.

Juliane,

en ung velklædt Dame, alene. Hun lytter bekymret ved Vinduet.

Har man alt i Stalden
Berøvet ham sit Liv? Dog nei, det vover
Den feige Malcolm ei. De er kun Tre;
De Andre vende hiem mod Midnat først.
Den unge Ridder er bevæbnet, stærk.
Camillo bragte ham. Den Arme vakler,
Som Sivet, mellem sin Samvittighed
Og Ed. — Kom denne Ridder som min Engel?
Ik, skal jeg frelse ham? Skal endelig
Den arme Fugl af Fængslet sig befrie,
Mens overmodige Tyran har glemt
Alt lukke Buret? — Stille, Juliane!
Betro dig ei til disse skumle Bægge,
Hvor truende de virkede Figurer
Med blege Kinder under sorte Hatter
Henslirte fra Tapetet. — Staffels Bægge!
Hvad kan de for, at Bøds, for lang Tid siden,

Har myrdet deres rette Gier? Gengang
 Har ogsaa de med friske, muntre Farver
 Smiilt til en ærlig Ridders stille Lykke. —
 Jeg giøre skal i Nat mit Provestykke?
 Vel! Er det første Gang, at Ridingsaand
 Til Straf har væbnet frygtsom Qvindehaand?

Stærke Judith! tappre Skionne!
 Du har Jorden ei forladt;
 Dine Laurbær eviggrønne
 Straale giennem Tidens Nat.
 Lad din Kraft, dit Hædersminde
 Styrke nu den svage Qvinde
 Til den raske Helteulyk;
 Lær mig Morderen at møde,
 Lær mig smile, for at støde
 Dolken i hans eget Bryst!

Birgitte,

en gammel Zigeunerinde, stet klædt, men med et guldbirket Bælte,
 hvori sidder en Dolk, kommer med et Lys paa en Stang, for at
 tænde Lampen under Loftet.

Nu kan vi ikke holde ham dernede
 I Stalden længer, og nu er det mørkt nok,
 Nu maa han gierne komme. Natteskyggen
 Vil skjule mine lurvede Tapeter.
 Jeg maa dog tænde Lampen. Tag mig Stolen!
 Juliane sætter hende Stolen hen; hun stiger op, og tænder.
 Hm! vore Herrer blive længe borte
 I Aften. Lige meget! Naar de komme,
 Saa skal de see, at vi kan ogsaa løkke
 En Muus imellem i vor Museskælle.
 Det maa jeg lide; det var meer, end næsten

Jeg havde ventet af Camillo. Troede
 Jeg ikke halvveis, han var ogsaa plaget
 Af denne Bæmmelse for Hjertekulen;
 Hvad er det nu, de kalde denne dumme
 Benauelse?

Juliane.

Samvittigheden?

Birgitte.

Rigtig!

Samvittigheden! Hvilke Talemaader
 Man dog kan hitte paa.

Stiger ned.

Juliane.

Saa Fru Birgitte

Slet intet kiender til Samvittigheden?

Birgitte.

Hidtil har Gud bevaret mig min Hælbred;
 Jeg har ei lidt af Sting, Samvittighed,
 Vapeurs, og hvad de dumme Streger hedde,
 Som kommer af et hypochondert Blod.
 Men jeg har ogsaa tidlig lært at finde
 Mig i Omstændighederne, mit Barn!

Juliane i Tanke.

Hvorledes var det nu? I blev jo ranet?

Birgitte.

Ja, jeg blev ranet i mit tredje Aar
 I Polen, Preussen, eller hvad det hedder.
 Du vide maa, jeg er et Grevebarn,
 Thi jeg blev staalet af et Slot med Taarne,
 Og kunde gaaet i Floil og Hermelin,
 Saagodt som du og Nogen. Men, min Tro!
 Zigeunerne er ogsaa brave Folk.

De tugtede mig op, det maa jeg sige.
 Som Lille stial jeg, smidig som en Ræv
 I Gaafestien. Da jeg ældre blev,
 Da spaaede jeg i Hænder og i Kasse,
 Stial mangen Ridder Guldet af hans Lomme,
 Mens han forelsket stial mit Diekast.
 Thi jeg var deilig, maa du troe. To Arme,
 Som dreiet til at favne med; et Bryst,
 Som raabte: Plads! hvergang det steg; to Been,
 En Ryg, en Midie — nu, det er forbi.
 Jeg var lidt bruun i Huden; thi de beitsed
 Mig ind med Svinesedt for Middagsolen.
 Og jeg blev Dronning, maa du vide, ægted
 Zigeunerkongen, red i Flammetast
 Med Messingkrone, Flor i Haaret, giennem
 Den mørke Skov. Min Mand blev hængt. De Andre
 Lod mig i Stikken, og jeg sad i Fængsel.
 Jeg skulde rettes, for jeg havde kommet
 Lidt Iluegift i Groden til en Kone,
 Som havde Brazer og solvspændte Skoe.
 Men jeg kan dirke; jeg slap ud af Hullet,
 Laae som en Hund i Skoven, pib af Sult —
 Da kom den tappre Rocheloup fra Huln
 Med sine Evende, dryppende med Blod.
 Han tog mig til sig i sit Roverslot.
 Fra den Tid har jeg kogt for ham og hans,
 Og hiulpet dem med hvad der foresalder.

Juliane.

Og har I aldrig følt en Gysen?

Birgitte.

Nei.

Hvi skulde jeg vel gysen? Her er sikkert

Paa Rochegrise, min Sandten alt for sikkert;
 Man føler alt for sielden Farens Belyst.
 Jeg ønskede tidt at være med, min Tro!
 De sig mig, at jeg er alt for gammel.
 Men det er herligt, tro mig, Juliane!
 At gaae paa Jagt og staae bag Træets Grene.
 Nu kommer der en Dame med sin Ridder,
 Paa hviden Ganger, med en Falk paa Skuldren;
 Demanter og Rubiner blinke smukt
 I Aftensolen fra de rige Klæder,
 Og loffe Røverne. De staae bag Buksen.
 Hun drømmer om et muntert Aftensmaaltid
 I Borgen hist, hvis gyldne Spire vinke.
 Da flyver Pilen som en Fugl fra Hækken,
 Og borer sig i hendes Liliebryst.
 Da klorer Sværdene! Ha, Tanken kildrer!
 Da plyndres — og, som Drnen op til Reden,
 Vi ride med Galop til Røverkulen,
 Og synge vore stolte Seiersfange.

Juliane sagte.

Uhjre!

Goit.

I har Hierte, Fru Birgitte!

Birgitte.

Det faaer du ogsaa, naar du øver dig.
 Nu gielder det, at staae din Prøve. Hør mig!
 Du veed, at Rocheloups Taalmodighed
 Er overstyr. Et heelt Nar har han ventet
 Paa, at du med det Gode skulde worde
 Hans Hiertenskiær og Dronning paa vor Borg.
 Han er en Nar, og jeg har ærgret mig.
 Din Smule Skionhed er det ikke værd.

Den qvindelige Skionheds største Gæde
 Er den, at tænde Flammer i en Helt;
 Og det er grusomt, ei at køle Flammen.
 Nu er han fied deraf, har overgivet
 Dig i min Vold. Vær klog, jeg raaer dig det;
 Ha! eller ved den Dolk, jeg fører i
 Mit guldbestukne Bælte, du har levet
 Din længste Tid.

Juliane.

Hvad fordrer J, min Moder?

Birgitte.

J fald du hielper mig til dette Mord,
 Før vore Herrer komme; finder du
 Dig venligt i vor Husbonds Kiærlighed —
 Saa skal jeg ydmyg kalde dig min Dronning.
 Men trodser du, og pønser du paa Ewig —
 Du veed, hvad Herren trued med — jeg selv
 Skal binde dig med egen Haand til Pælen,
 Og være den, der blotter Dolken først.

Juliane.

O, ti for Himlens Skyld!

Birgitte.

Følg mig! han kommer.

De gaae.

Malcolm, en sortsladen, lang, mager Karl, med et fortrukket
 Ansigt, nedhængende Dienbryn, i en gammel bruun Troie,
 derover en lang rød Kappe, paa den nedslagne Hat en hoi,
 nikkende smudsig Hæer, indslader **Aimar** i Harnisk.

Malcolm

rækker ham en tor Knoffelhaand.

Nu tusind Gange da velkommen, Ridder!
 Tilgiv, man har forsinket jer i Stalden.

Aimar høflig.

Jeg takker eder. Hvem har jeg den Ære
At tale med? Med Herren selv maaskee?

Malcolm

betragter ham med en grinende Mine fra Isen til Gudsaaalen.

Kun med hans Borgfogd, Ridder! kun hans Borgfogd.

Naar Herren, seer J, ikke selv er hjemme,

Modtager jeg og sørger for hans Gæster.

Han er paa Jagt i Skoven med sit Selskab;

Thi Jagt og slige Gæster, som Herr Riddren,

Det er hans største Glæde her i Verden.

Og ingen af hans Gæster har endnu

Vist kunnet flage over ham. Men vil

J ikke stille Jer ved jeres Harnisk?

Aimar.

Her er lidt Træk, lidt koldt, gode Ven!

Og jeg er varm. Jeg vil nok bide lidt.

Malcolm.

Nu, som J vil! Her har hver Gæst sin Frihed.

Aimar.

Hvad hedder eders Husbond, med Forlov?

Malcolm.

Han hedder Ridderen af Rocheloup.

Aimar.

Af Rocheloup?

Malcolm.

J kender vist den Slægt;

Den er saa gammel som Methusalem.

Aimar.

Og J, min Ven?

Malcolm.

Jeg hedder Malcolm, Herre!

En Smule skotsk, troer jeg, paa Fædreside;
 Et ormeffukket Ekrog, et gammelt Meubel,
 En Ruslærstol med brukne Been, hoi Ryg,
 Der staaer endnu forstøvet i en Krog
 Fra gamle Dage. I maa vide: Herren —
 Det er et Banedyr. Han eier Penge
 Som Græs; og dog, dog hænge Læserne
 Rundt om, og Vinden piber giennem Ruden.
 Hvorfor? Fordi det samme Vægtafet
 Betragtet har hans Oldesader; og
 Fordi de brustne Ruder alt var brustne,
 Da han løb om i Elofsiol, og stjal Bly
 Af Bindvet til sin Amme, som ved Lampen
 Ham maatte flatte Skillinger paa Bordet.

Aimar.

Et trofast Hierte hænger ved det Gamle.

Malcolm.

En giestfri Herre! Jagten koster meget,
 Og hver Dag Selskab. See, Huusholdningen
 Gaaer ikke med det bedste, føres af
 Et hæsligt gammelt Skind, en arrig Satan;
 Birgitte hedder hun. Et ægte Huuskors!
 Men — siger Froken Juliane Ja
 I Dag, saa maa Birgitte bort i Morgen.

Aimar.

Og hvem, min Ven! er Froken Juliane?

Malcolm.

En fattig Slægtning, han har taget til sig,
 Og som han elsker. Men de unge Damer
 Er fræsne, veed I. Paa min Sandt, vor Husbond
 Er smuk endnu. En Mand hen ved de Trede;
 Hvad siger det? Det er den bedste Alder.

Han har to Skrammer over Næsen, seer I!
 Ih nu, det klæer ham godt. Lidt Koparr — hvad!
 Det voger ud hvert Aar. Hun er en Tøsse!
 Men hun er smuk, som Judith og Susanne;
 En kraftig Biv, ret skiftet for en Helt.
 Nu skal jeg hente hende. Lad ei Tiden
 Saa længe falde jer for lang, Herr Ridder!

Han gaaer.

Almar alene.

Et Ridderslot den gamle, skumle Rede?
 En stakkels Lykkeridder uden Tvivl,
 Hvis Fader efterlod ham disse Mure,
 Et rustent Harnisk, Vaabnet over Porten,
 Og Skoven til at søge Næring i.

Malcolm og Birgitte komme i forstilt Klammeri; Camillo følger dem.

Malcolm ivrig.

Men det maa saa være, har Herren befalt;
 Og hvis du dig mod hans Befaling opsætter,
 Og laver ei strax et Par frydrede Netter,
 Saa tro mig, Birgitte! du faaer det betalt.

Birgitte endnu ivrigere.

Jeg faaer det betalt? Ja, Gud giv, det saa var!
 Betalt? Jeg faaer Intet betalt, desto værre!
 Jeg aldrig har tient saa urimelig Herre,
 Han kræver mig Suppen af ledige Aar.

Malcolm.

Red med sig i Riosnet! Hun holder et Huus,
 Som Himlen og Jorden hun vilde bevæge.

Birgitte.

Hvad skal jeg i Riosnet?

Malcolm.

Kaninerne stige!

Birgitte

neier ironisk for Aimar.

Er Herren en Elsker af Ratter og Muus?

Aimar.

Moerlille! jeg beder, hun ivrer sig ei.

Birgitte stamper.

Jo, ivre mig vil jeg!

Malcolm.

Den arrige Qvinde!

Birgitte.

Og dersom han ei er fornoiet herinde,
Herr Ridder! saa rid han kun atter sin Bei.

Malcolm.

Birgitte! men raser I?

Birgitte.

Ja, jeg vil rase!

Jeg paastaaer, at Ingen kan bedre brase,

At Ingen kan bedre Postfeierne bage.

Og dersom I smagte min Tærte, min Kage,

Og mine Ragouer,

Og stuede Duer,

Og spækte Kalkuner,

Og mine Kapuner —

Kapuner — o, Gemini! saadanne Skatte,

Dem finder man ikke blandt Klipperne bratte.

De sidde ved Kruset,

Smalhans er i Huset,

Og prale med Etyrken;

Men Brødet? hvor finde vi Brødet i Ørken?

Saa drage de bort;

Mod Midnat hjemiler fortumlede Skare,

Dg bringer fra Jagten en udhungret Hare,
Naar viſt de har lovet mit Kiøffen en Hiort.

Reier pludſelig meget artig.

Herr Ridder maa til Takke tage
Paa alt det Arbeid, han har havt,
Med denne lille Eggekage
Dg med en Glasſe Drueſaft.

Hun ſætter Eggekagen og Glasſen paa Bordet.

Almar.

Jeg gierne vil til Takke tage,
Jeg har ſlet intet Arbeid havt,
Jeg trængere ei til Eggekage,
Kun til en Draabe Drueſaft.

Malcolm og Birgitte med Bægt.

Jo, han maa ſpiſe Eggekage,
Dg han maa drikke Drueſaft.

Camillo affides

Forfærdelige Eggekage!
Affkyelige Drueſaft!

Birgitte.

See ſaa, Herr Ridder! vederqvæg jer lidt.
Det er det Gneſte, vi har at byde;
Ihi Kof og Kiøldersvend og Nøglerne
Til Stegerset, til Loft og Hønschuus
Er med paa Jagten, med den vilde Jæger.
Men ſandt at ſige, mine Eggekager
De lyffes mig, og I maa ſmage dem.
Dg gjør mig ikke vred, det raaer jeg eder;
Ihi jeg er kort for Hovdet.

Malcolm.

Men, Birgitte!

Almar.

Og er det ei tilladt at hilse Frøkenen?

Birgitte.

Jo, det forstaaer sig; jeg skal hente hende.

Spis nu og drif, det bedste I har lært!

Med et betydnende Blik.

Gamillo! byd du Herren der et Bæger,

Og ræk ham Ragen.

Hun gaaer.

Gamillo lyttende.

Hvad er det? Mig synes,

Jeg hørte Hornet alt.

Malcolm glad.

Hvad? Komme de?

Han gaaer hen, aabner et Vindue, og seer ud.

Gamillo affides.

Tilgiv, Sanct Jacob! jeg har brudt min Ed;

Men Troskab, som jeg Diavlen svor af Evang,

Kan dog ei hielpe mig til Himlen.

Han bytter hurtig Glasfen paa Bordet om med en anden, han har under sin Kappe, saa at hverken Malcolm eller Almar mærker det, og sætter den hen i en Krog.

Malcolm

lukker Vinduet, og kommer tilbage.

Nei!

Der er slet Ingen.

Gamillo ligegyldig.

Nu, saa tog jeg fejl.

Malcolm.

Et Stykke Rage, Ridder!

Camillo hurtig.

Lad I mig!

Han tager Tallerkenen, og rækker den til Almar.

Befaler I?

Almar.

Tak, gode Svend!

I det Almar rækker efter Kagen, lader Camillo Tallerkenen falde paa Gulvet, saa den gaaer i Stykker.

Malcolm opbragt.

Du Døsmer!

Camillo forvirret.

Åh, jeg Uheldige! hvad har jeg gjort?

Forraad mig ei for Fru Birgitte, Ridder!

I Fald hun seer det, blier hun rasende.

Han samler Skaarene op, lægger Kagen derpaa, aabner Vinduet, og kaster det ud; derpaa gaaer han forbi Malcolm, og hvisker sagte til ham:

Jeg svær jer til, den gled mig ud af Haanden.

Malcolm truer med Fingeren.

Camillo!

Camillo.

Bed mit Liv, jeg er uskyldig.

Nu skal I see, at han skal drikke Vinen.

Skienker og bringer Almar.

Et Bæger Viin?

Almar drikker.

Din Skaal!

Camillo.

Tak!

Malcolm grinende.

Velbekomme!

Birgitte kommer med Juliane.

Birgitte.

See, her er Grofuen! Har han spiiſt af Ragen?

Malcolm.

Den ſaldt i Aſken.

Birgitte.

Hvad for noget? Aſken?

Malcolm.

Gamillo tabte den i Feieſkarnet,

Og kaſtede den ud af Vinduet.

Birgitte.

I Feieſkarnet? Ud af Vinduet?

Aimar.

Tilgiv den ſtaffels Karl, min gode Moder!

Det var af lutter Forekommenhed.

Birgitte med et ſælt Blik.

Ja, jeg ſkal forekomme dig, Forræder!

Vi du, til Herren kommer hjem i Nat!

Malcolm ſagte.

Forraad os ei med dine Hidſigheder!

Han har jo druffet Viin.

Birgitte grinende.

Nu, har han det?

Aimar.

Et Bæger Viin, lidt Brød er nok for mig.

Bukker for Juliane.

Birgitte i en from Tone.

At kaſte Guds Beſignelſe, Guds Gaver

Paa Gulvet! Af, den ſyndefulde Ungdom!

Aimar ærbødig til Juliane.

Madame!

Juliane med megen Anstand.

Velkommen, ædle Ridder! Jeg
Beflager, at I har det Uheld havt
At fare vild; end meer, at Husets Herre
Kan ei modtage jer, som I fortienet.
Han er paa Jagt, han kommer silde hjem.

Birgitte.

Naa, det var ret, min Frosen! Lad mig see,
At Herren dog engang faaer Ære af jer. —
Hun er lidt stiv, lidt bly, lidt flodset, Ridder!
Opdragen i et Nonnekloster, hvor
Det er forbudt, at omgaaes unge Mandfolk.
Hvad Galskab man dog ei kan hitte paa
I denne Verden!

Aimar.

Frosnens Bæsen rober
Saa megen Hoviskhed, at man maa troe,
Hun er opdragen ved Toulouses Hof.

Juliane.

I er galant, Herr Ridder!

Birgitte.

Ja, galant.

Og smuk, min Sandten! er han med. Nu byd ham
Et Bæger Viin endnu!

Camillo

hemmelig til Juliane, som dvæler.

Lad ham kun driffe!

Jeg har ombyttet Flasken.

Juliane betragter Camillo forundret; han lægger sin Haand
paa Brystet med en hiertelig Forsikkring. Imidlertid tale
Malcolm og Birgitte sagte med hinanden. Den Første
peger paa Aimars Vaaben, og ryster paa Hovedet.

Juliane,

som har stienket i Bægret, bringer det til Aimar.
Til Velkomst!

Aimar.

Ederes Sundhed, skionne Dame!

Birgitte neier.

Nu, velbekomme Maaltidet! Det var
Kun lidt, og mindre blev det; men i Morgen
En Frokost venter jer med Kniv og Gaffel,
Som skal faae Skif, hvis ellers jeg maa raade.
Vel Kof og Kiøldersvend og Nøglerne
Dog eengang vende Næsen hjem fra Jagten.

Aimar.

Det er jo Fastedag i Dag desuden.
Gjør ei Ophævelser!

Birgitte.

See, er det det?

Ja, det er sandt! Nu ja, det traf sig godt.
Men Eggekage kan man gierne spise
Om Fastedagen. Skal jeg lave jer
End een maaskee?

Aimar.

Tak! eders Brød og Viin
Har styrket mig.

Birgitte.

Nu vel, saa gaa i Seng!

Med Natteleie kan vi tiene jer,
Herr Ridder! Her i Sidekamret staaer
En velredt Seng og gode Sengebolstre.
Nathue skal I faae. — Nu, Juliane!
Skynd jer, at hielpe ham hans Harnisk af,
At han kan komme dog engang til Ro.

Juliane.

Hvis I tillader —

Aimar.

Eders Hænder, Frosken!

Er alt for skionne, til at røre ved
Mit haarde Båndser; dog, det er en Ret,
Som Ridderen har over Damens Hænder,
Og vidste jeg, I tilgav mig, i Fald
Jeg holdt paa denne Ret —

Juliane.

Tillad, Herr Ridder!

Hun affpænder hans Hielm og Harnisk.

Malcolm, Birgitte, Camillo.

Mørket dækker Land og Bove,
Skyggen skjuler dunkle Krat;
Ridder! det er Tid at sove,
Derfor nu: god rolig Nat!

Juliane.

Skyn blege Stierne skjuler,
Slangen gaaer ved Træets Rod,
Ulven staaer ved sine Huler,
Tørster hungrig efter Blod.

Malcolm og Birgitte.

Derfor Held den Mand, som hviler
Uden Fare, uden Sorg,
Indtil atter Solen smiler,
Paa den firkle Klippeborg!

Juliane.

Edle Ridder! jeg er færdig,
Løst er Staalets stærke Bånd.

Almar synker paa et Knæ.

Frøken! holder I mig værdig

Til et Kys paa eders Haand?

I det han kysker hendes Haand, trykker hun ham et lidet Papir
i hans, seer stivt paa ham, og blinker.

Malcolm, Birgitte, Camillo, Juliane.

Mørket dækker Land og Bove,

Skyggen skjuler dunkle Krat;

Ridder! det er Tid at sove,

Derfor nu: god rolig Nat!

Nedens dette synges i Baggrunden af de Andre, aabner

Almar

Seddelens hemmeligt i Forgrunden, og læser:

Norverfule — Sovedrik i Binen — Gift i Mæden —
Stol paa mig!

O, Himmel! hvad er det? Jeg er forraadt!

Juliane

bringer ham hurtig Viin.

Endnu et Bæger!

Sagte.

Rolig og forsigtig!

Uf denne Viin kan I frimodig drikke.

Et Blik, en Mine koster eder Livet.

Malcolm og Birgitte,

uden at have mærket Noget.

Drik kun, Herr Ridder! Binen er god,

Binen forøger det kraftige Mod.

Almar

med paataget Munterhed.

Ru da, min Deilige! dette skal være

Tømmet for eder, til Skionhedens Ære.

Giestfrihed leve — ved Bægerets Lyd —
Menneskets første, naturligste Dyd!

Han staaer Bægeret mod sit Sværd, og drikker.

Malcolm og Birgitte affides.

Hvor han er lystig! Herligt! o, herligt!

Hvor det gaaer kjærligt!

Bidste han, hvordan det rigtig var fat,

Reppe han klinked til sidste Godnat.

Malcolm, Birgitte, Camillo.

God rolig Nat!

Aimar affides.

O, hellige Magt! staa mig bi nu, min Engel!

Denis, du Retfærdige! staa mig nu bi.

Malcolm, Birgitte, Camillo.

God rolig Nat!

Juliane affides.

O, Gabriel! synk med din Liliesængel
Fra Himmelens Hvælving, for Ustyd at frie.

Birgitte.

Sov vel nu, sov vel! Eders Dør kan islaaes;

Den eier en prægtig, en dirkesfri Laas.

Træk Rathuen dybt over Bryn, over Kind!

I Dunet da slumrer I blideligt ind.

Aimar

affides, knuger sit Sværd.

O, vidste du, Elskte! din Elskedes Nød.

De Andre.

God rolig Nat!

Aimar som før.

Men dyrt, ved mit Sværd! skal de købe min Død.

De Andre.

God rolig Nat!

Almar.

God Nat!

Han gaaer ind i Sideværelset, og de Andre ud af Døren til Trappen.

Bild Skov.

Rovercapitainen med sin B Bande.

Rocheloup.

Nu, mine Kammerater!

Et herligt Levnet, som den vilde Tater,

Bevæbnet og forvoven

Bed Midnat at forlyste sig i Skoven.

Nu lad os Bægret tømme!

Men før vi drikke, vil det vel sig somme,

At Izarn først, og siden Roux fortæller

Sit Eventyr. Hvad hører man vel heller?

Du, Izarn! kan begynde.

Izarn.

Captain! den største Vellyst er at synde,

Og ingen Spas er stor som den, der koster.

Det følte jeg som Dreng, og gif i Kloster.

Mig Ingen skal bebreide,

At Izarn ei forstod saa godt sin Feide,

Som sine Siælemæsser.

Saa smedder Diavlen ei i Satans Eßer,

Som jeg i disse Krige;

Og jeg vil see paa den, der var min Eige.

Undægtighed er Prop i Giftens Glaske,

Og Hyklen — bedste Maske;

Den spille Mæster alt i Edens Have,
 Og gjorde mangen Tiggermunk til Pave.
 Jeg viste mig med Ære
 Ved Beziers, Toulouse, ved Beaucaire,
 Og skreg med hellig Mine:
 Hug dem kun ned! vor Herre fiender Sine.
 Nu, Krigen er til Ende,
 Og ingen Riætterstæder mere brænde,
 Mig Paven ei behøver —

Myfter Rocheloups Haand.

Nu tiener jeg igien en anden Rover.

Rocheloup.

Jeg takker dig. Vort Haandværk du forfiner;
 En Diamant blandt mine Blodrubiner.
 Hvad har i denne Midnat du bedrevet?

Zzarn.

En rig Prælat har sine Dage levet.
 Jeg vidste nok, at Knekten vilde age
 Ud Klosteret tilbage.
 Nu har han Fred. Han reiste did ei ene,
 Han førte med en Kasse Edelstene,
 Og endnu meer: en Garde!
 Vi var kun Faa; men, som en ægte Barde,
 Jeg vakte Mod i mine Heltebrødre,
 Og bad dem ei bestemme deres Mødre.
 Vi Præsten fik, Juvelerne tillige,
 Før Garden kom; og Garden maatte vige,
 Og det for mig alene.
 Captain! mit Folk maa sfiule sig bag Grene;
 I Harnisk tyve Helte
 Omringe mig, og trække Sværd fra Bælte,
 Just som jeg fældte Præsten.

Hvad gjorde jeg? Jeg stille ned mig sætter,
 Og viser paa min Hud dem nogle Pletter,
 Og siger ganske rolig: Jeg har Pesten.

Med Latter.

Knap hørte de, jeg taled,
 Og saa de Pletter, som jeg havde malet,
 Saa vege de, som hierteløse Gjanter,
 Fra mig, Prælaten og hans Diamanter.
 Her er de.

Rækker ham en Væske.

Munken var ei værd at tage;
 Han ligger bleg tilbage.

Rocheloup omfavner ham.

Fortræffligt! Jeg ophoier dig til Greve
 For dette Mesterstykke.

Alle Røvere.

Izarn leve!

Rocheloup.

Men Roux, som sidder der, liig Kæmpeguden,
 Tiirskaaen som en Hercules, paa Huden,
 Han har vist ogsaa Noget
 At glimre med, hvis han vil ud med Sproget.

Roux.

Captain! jeg kan ei snakke,
 Men handle. Tag til Takke!
 Jeg gif med mine Gutter,
 De Flest' endnu Recruter,
 I Maaneskinnet, staffet for Bataillen,
 Til Galgen.
 Jeg lod dem under Steilen Trostak sværge,
 Og sagde: I skal hæрге —

Dg talte — hvad jeg talte,
 Det har jeg glemt. Men Midnatshanen galte;
 Paa Stangen sad et Ho'de
 Dg gloede.

Jeg sagde: Tag jer vel i Agt! Forsigtig!
 Man ingen Rover qvæler,
 Seer I, fordi han stiaeler,
 Men kun fordi han ikke stiaeler rigtig.
 Saa gif vi sagte ned ved Maanens Lue
 Til Magasinet, brød i Bagtens Stue,
 Brak Stolebeen af Stolene hveranden,
 Dg slog dermed Drabanterne for Panden.
 Saa gif vi ind, for Barene at tage.

Rocheloup.

O, vakkre Roux! med Roes sig saa at dække!
 Du bringer Proviant i tunge Sække.

Roux.

Captain! — desværre, Intet var tilbage;
 Man havde Kornet flyttet.

Rocheloup vreb.

Dumhoved! hvad har da din Myrden nyttet?

Roux

opbragt over hans Foragt.

Skal Alting efter Nyttten da beregnes?
 Hvordan en Flok Drabanter skal beegnes,
 Det har jeg viist dit Folk i Nat. For Ganden!
 At hugge dem med Stolebeen for Panden,
 Det har jeg lært dem. Hvis der Noget rester,
 Giv dem en Skolemester!
 Dg hvis du kun af Egennytte takker,
 Saa vælg dig til din Lieutenant en Skaffer!

Rocheloup.

Respect for Hovedsmanden!

Hvis ikke, hugger jeg dig selv for Panden.

Roux stamper.

Respect igien!

Rocheloup.

Ti stille!

Hvis ei din Knap skal dig for Foden trille.

Roux.

Mig vil du cujonere?

Alle Røvere.

Han har forbrudt sit Liv, han skal crepere!

Roux med et stolt Blik.

Troer I, at det mig skrækker?

Rocheloup.

Før ham bag hine Hækker,

Og lad ham Jernet smage,

Hvis ei han sine Skieldsord taer tilbage,

Og beder slug om Raade.

Roux.

Dig? Aldrig, Niding! naar jeg selv maa raade.

Rocheloup.

Henretter ham!

Roux.

Troer du, jeg frygter Sværdet?

Jeg gaaer i Doden fiæf og uforsfærdet.

Jeg — taber lidt i Grunden;

Du — trækker dig den bedste Tand af Munden.

Man har strax i Begyndelsen indbragt Bord og Bænke, hvorpaa Røverne sætte sig; i dette Dieblis sættes der en Skaal rygende varm Viin paa Bordet.

Roux i en roligere Tone.

Dog, har et Glimt af Bravhed du tilbage —
Der komme de med Binen; hvor den ryger! —
Lad mig et Bæger smage,
Før I mit Hoved fra min Skulder stryger!

Rocheloup.

Drif med — og fald til Føie!

Roux.

Min Hals er stiv, den laer sig ikke bøie.

Rocheloup.

Saa maa den knækkes. Har du det begrebet?

Roux.

Net vel!

Rocheloup.

Giv ham et Glas paa Falderebet!

Roux drikker.

Det smagte godt. Det har forstærket Flammen.

Torret sig om Munden, og buffer.

God rolig Nat, I Kieltringer tilsammen!

Rocheloup.

Før ham afsted!

Roux føres bort.

Og nu til lystig Glæde!

Gi' meer om det! — I Brødre! tager Sæde.

Jeg eder synge vil en hedensk Vise;

Bed Bacchi Glæder maa man Bacchus prise.

Velkommen, varme Purpurstaal!

I Skoven fra det røde Baal.

Din Virak sig i Træet slynger,

Mens Heltene din Lovsang synger.

I grønne Skygge hvirvle sig
 Den lyse Lue høit for dig!
 O, Bacchus! hør ved Bægerklang
 Vor Jægersang, vor Roversang.

Chor.

O, Bacchus! hør ved Bægerklang
 Vor Jægersang, vor Roversang.

Rocheloup.

Ei Bacchus elsker Borg og Stad,
 I Lovets Hvalving er han glad;
 Der Bækkens Pige ham forlyster,
 Mens drufne Satyr Druen kryster.
 Naar Livet grændser vildt til Dod,
 Og Blod gjør Binen dobbelt rød,
 Da glæder ham ved Bægerklang
 Vor Jægersang, vor Roversang.

Chor.

Da glæder ham ved Bægerklang
 Vor Jægersang, vor Roversang.

Rocheloup.

Det Bedste mangler os dog nu,
 O, Fader Pan! det sende du:
 Med runde Skuldre, røde Kinder,
 En liflig Skare Bacchantinder,
 Som rase hen ad dunkle Sti,
 Saa rovbegierlige som vi.
 Da lyder dig bag Skovens Hang
 Vor Jægersang, vor Roversang.

Chor.

Da lyder dig bag Skovens Hang
 Vor Jægersang, vor Roversang.

Ramonneur kommer.

Hvad synger I om Bacchantinder, Knegte?
Vi bringe To, ved Bacchus, de er ægte!

Rocheloup.

Hvor gif det Roux?

Ramonneur.

Der fastes ham en Basse;
Han beed i Græsset med sin stive Nasse.
Men, Hovding! kan du giette,
Hvad vi har bragt? Ha, ønsker ham til Lykke!
En rank Blondine, svulmende Brunette,
Og hver paa sin Maneer et Mesterstykke.

Man bringer Richard, Adelaide og Therese.

Ramonneur.

See, her er Marcipan for lækkrest Gane.
Hvis Groken Juliane
Endnu sig længe kostbar gjøre skulde —
Straf hende med din Kulde,
Og vælg dig her en Dronning! —
I hule Stammer fandt vi Jomfruhonning,
Hvor de af Frygt for Røvere sig glemte;
Men Maanestinnen glemte
De uden Tvivl. Det har opdaget Skatten.

Beger først paa Therese, saa paa Adelaide.

Hun er kun sytten Aar, og hun er atten.

Rocheloup om Richard.

Og denne Herre?

Ramonneur.

Han er overflodig,
Ham har vi ikke nodig;
I Fald, som jeg, du tænker —

Beger med sin Doff.

Rocheloup.

Fy, Ramonneur! Fy, fy! han er i Lænker.

Ramonneur.

Vi letter ham en Byrde.

Rocheloup bydende.

Stif Dolken ind!

Ramonneur fortrydelig.

Maa man nu ikke myrde

I Skoven længer?

Rocheloup.

Jo. Men du skal agte,

Gæt er at myrde Folk — og Gæt at slagte.

Ramonneur.

Jeg har et starblindt Die,

Jeg indseer ei Forskiellen meget nøie.

Rocheloup opbragt.

Stød Dolken strax i Balgen!

Hvis ikke, støder jeg dig den i Talgen.

Therese.

Barmhiertighed! Hvis I ham grusomt dræbe,

Da I forgieves stræbe

At holde Dolken fra vort eget Hierte.

Rocheloup.

Lam, vakkre Barn! din Smerte.

Er det din Elsker? Svar mig, hulde Skionne!

Bist Laaren af dit Die!

Therese.

Hans Fader vil jer rigeligt belønne,

Hvis ædelt I os intet Ondt tilføie.

Richard til Rocheloup.

Hvis du mig Livet skienker,

Og disse hulde Piger,

Bed hellig Riddertro jeg dig tilfiger:
 Jeg skal med Sølvs opveie mine Lænker.
 Men hvis du stændig dølger
 En værre Grumhed til Naturens Harm —
 Sig Staalet skal forbarme,

Han river en Daggert frem af sin Barm.
 Og modig mig Ufslydigheden følger.

Rocheloup.

Lev, Ridder! glem kun Sorgen;
 Jer intet Ondt skal hænde.
 Men nu afsted, I drabelige Evende!
 Med Byttet og med Fangerne til Borgen.

Røverne.

Hurra Mordjo!
 Bacchus har hørt vore Bønner.
 Glæden belønner
 Tapperheds Sonner.
 Hurra Mordjo!

Richard, Adelaide, Therese
 med folbede Hænder.

O, sanctissima,
 O, piissima
 Dulcis virgo Maria!
 Mater amata,
 Intemerata!

Ora — ora pro nobis. *)

De føres bort.

*) O, du herligste,
 O, du kjærligste
 Gulde Jomfru Maria!
 Stor er din Gæde,
 Guld du os være,
 Naaden vor Bøn du frembære!

Tredie Handling.

Aimars Souekammer paa Roverslottet.

En Seng med Gardiner i Baggrunden.

Aimar alene.

Hvad er mit Haab? Hvor er min Hielp i Nøden?
 Afstyhelige, fæle Tilstand! Døden,
 Der veg som fliægget Kæmpe mig i Kampen,
 Skal kroget nu ved Vampen
 Som gammel Høx mig spotte med sin Truen,
 Liig Wedderkoppens Fluen,
 Og spinde først mig i sin lumste Strikke,
 Før den kan Blodet drikke?

Men — Julianes Udfærd, hendes Miner!
 Et Maanſkin i de ſlumle Borgruiner.

Hatter Rob.

Ja, min Adelaide!
 Din elſkte Helt ſkal ſtride
 I denne Braa ſaa godt, ſom fra ſin Sadel.
 En Ridder uden Frygt og Dadel
 Maa ei fortvivle.

Det banker.

Stille! man ſig nærmer.

Camillo udenfor.

Herr Ridder! hm!

Aimar.

Sanct Denys! min Bestiermer!

Læg Kraft i Sværdet nu, skaan mine Dage.

Raaber:

Hvem banker der? Tilbage!

Camillo udenfor.

Det er Camillo, mig. Stands eders Raaben!

Jeg bringer eders Baaben.

Men hvis I aabner ei og Tillid fatter,

Da maa I døe.

Aimar.

Forræder! vil du atter

Besnære mig?

Camillo.

O, det er ei min Bane.

Jeg bringer Bud fra Frøken Juliane.

Aimar for sig.

Alt staaer paa Spil. Nu, lad os Skiebnen friste,

Det bære — eller briste!

Han aabner Døren, og sætter Camillo sit Sværd for Brystet.

Nu, falske Judas? Vil du atter dylse

Min Tvivl i Slummer? Vil du venlig kysse?

Camillo.

Hør mig — saa kan I støde!

Jeg selv vil gierne bløde;

Ier skal man ikke myrde.

Jeg onsker Døden; Livet er mig Byrde.

Aimar.

Saa uforfærdet, rolig

Paa Tærskelen til Helved?

Camillo.

Dødens Bolig

Har længe vinket mig med sine Gnister.

Jeg er fordømt; gjør Pinen fort!

Aimar.

Du frister

Mig anden Gang i Dag. Jeg seer min Fare;

Troer du, jeg løber atter i din Snare?

Camillo.

Hør mig! Jeg fødtes under Laurens Kroner;

Jeg give maa mit Hierte Lust i Toner.

Jeg gierne døer, skiondt uden Mod;

Et Mord mig paa mit Hierte brænder,

Thi jeg har plettet mine Hænder

Med min Rosinas unge Blod.

Hun utro var, sin Straf hun fik;

O, den var haard! Ha, Skræk og Jammer!

Nu brænder hun i røde Flammer,

Og vinker mig med Hevnens Blik.

Jeg maa derned, til Helved ned;

Mit Hierte sig fra Himlen vendte,

Mig Satan sine Garn udspændte,

Og Synderen paa Krogen beed.

En Røver fræk jeg Trostak svor,

Forført fra Gud ved Helvedglandsen;

Jeg svor i Kirken paa Monstrantsen,

Og, Himmel! jeg har brudt mit Ord.

Get har jeg kun, endnu en Færd:

Jeg redder den, jeg vilde døde.

Naar det er skeet, saa lad mig bløde,
 O, ædle Ridder! for dit Sværd.
 Og naar du frelst i glade Bo
 Din Brud kan til dit Hierte flynge —
 O, lad da Siælemesser synge
 For min og for Rosinas No!

Aimar.

Din Sang mit Hierte rørte.
 Tilgivelse du Arme vel fortienet.
 Du er en sværmerisk Italiener,
 Hvem Lidenstabs forførte
 Til blodigt Mord. I ubekiendte Lande
 Traf dig en Røverbande,
 Tvang dig til Trostabsed; og Trostabseden
 Nu kæmper atter med Samvittigheden.

Camillo.

Saa er det. Juliane
 Har lært mig sværge nu til eders Fane.
 Jeg haabed først, I skulde Faren ane,
 Som mig min Ed forbød reent ud at sige.
 I sang om eders Pige;
 Jeg sinked eder i de dunkle Lunde,
 Skiondt jeg med Lethed kunde
 Strax bragt jer hid til Borgen.
 I ændsed ikke Sorgen.
 Jeg spørger: om I ei til Frygten kiender;
 I sang om hendes skionne Viliehænder.
 Nu, raabte jeg, nu Dagen snart forsvinder!
 Da roste I mig hendes Purpurfinder.

Aimar.

Og Juliane?

Camillo.

Er en fornem Fange,
Men ei for Faren bange.
Et heelt Nar har hun kæmpet,
Og med sin Stoltthed Bellystflammen dæmpet,
Som brænder i en Røver.

Aimar.

Ha, jeg hans Pande fløver!

Camillo frygtsom.

Det gaaer ei an. Forsigtig! brug Fornuften!

Aimar.

Hvad frygter jeg? En taaget Dunst i Lusten!
En tandløs Hæx, en vindtor Skurk, som rokker!
Ha, ved min Møes castaniebrune Løkker,
Jeg trodser dem i Noden.
Var Hægen Hecate, var Skurken Døden,
Den Beenrad med sin Lee — vel! Seierskrandsen
Er smuk; jeg kalder dem til Dødningdandien.

Camillo tysser paa ham.

Herr Ridder! hør dog. Rocheloup, min Herre,
Er Tolv med sine Svende. Det er værre.
Snart ile de fra Nattens dunkle Lunde.

Aimar.

En Arthur! et fortræffligt Tafelrunde!

Camillo.

Stol trygt paa mig, paa Frosnen, ædle Ridder!
Vi veed, at Hjertet sidder
Jer paa det rette Sted. Og I skal have
Camillos bedste Gave.
Luf op ved eders Bryst!

Han famler i sin Barm.

Almar mistænkelig.

Vi gaae til Maalet
Vel bedre, ved at dække Bryst med Staalet.

Camillo

tager et Stykke carmoisinrodt Silke frem af sin Barm, som han vikler op.

Her er et gammelt rustent Søm, udgravet
Paa Golgatha. En Munk har mig begavet
Med denne Skat. Jeg lod ham dyrt besværges
Dets Egthed. Et Mars Viin af mine Bierge
Betalte jeg derfor. Den, som bevarer
Det paa sit Bryst, kan trodse Dødens Farer.
Mit Liv er mig en Byrde;
J er en ung, en smuk, forelsket Hyrde,
Jer Brud er tro, hun elsker jer, hun græder —
O, til fra disse Steder!
Det Liv maa være sødt, som Trostak fransjer.
Kom, lad mig spænde jer i eders Båndser!

Almar bevæget.

Forunderlige Svend! paa Gravens Bredde
Du loffer mig, for siden mig at redde
Med egen Fare?

Venlig.

Giem dit Søm! Det styrker
Kun den, som troer derpaa. Min Tillid dyrker
Et andet Staal, naar jeg skal op at stride;

Slaaer paa sit Sværd.

Det hænger ved min Side.

Camillo godhiertig.

Tag det! Man kan ei vide --

Almar tager derimod.

Nu — Tak!

Han giemmer det.

Camillo.

Saa maa I slutte Lampens Lue.

Paa Bolstret vil jeg sætte denne Hue

Og vilse denne Troie.

Ei Malcolm pleier undersøge nøie;

Han styrter ind, sig over Sengen kaster.

Da hurtig frem I haster,

Og støder usøfærdet

I Røveren med Sværdet.

Aimar.

Mit Staal til Hialtet i hans Krop jeg sætter.

Camillo venlig bekhmret.

I er jo ingen Riætter?

Aimar.

Gud frie os vel!

Camillo.

Saa vil fra Dødens Fare

Sanct Jacob jer bevare.

Og — hvis I ogsaa falder,

En Engel da til Himlen eder falder

I lysblaat Stjerneklæde

Til Jesu og til Riærlighedens Glæde.

Der vil I sikkert finde

Snart eders Elsterinde.

Sukker.

Camillo først tre hundred Aar maa svede

Med Rosa i den fæle Skiærsildshede.

Aimar trykker hans Haand.

Vær freidig! Farens Torden

Snart ruller bort. For Glæden viger Sorgen.

Camillo.

Mit Mørke svinder ei for nogen Morgen.

Hun er ei meer paa Jorden!
 Hver Nat jeg fluer hende fra mit Kammer
 Dybt i de røde Flammer.
 Hun er saa smuk; de brune Dine saare
 Mig end med deres Taare.
 Den fæle Brand undseer sig, naar den brænder
 Det høie Liliébryst, de hvide Hænder;
 Den blegblaa Lue flokker
 Kun kolt sig om de sorte Raveloffer,
 Og nænner ei at svide.
 Men Dolken sidder dybt i hendes Side,
 Og fæle Sang hun altid nyt begynder:
 „Barbar! du dræbte mig i mine Synder.“

Aimar.

En daglig Siælemesse jeg dig lover
 For Rosas No, i mit Capel, det lille,
 Naar Alt er tyst og stille,
 Og Faren her er længe staaet over.

Camillo griber hans Haand.

Og maa jeg vorde Sacristan derinde,
 Og Røgefarret synge,
 Mens eders Munke synge?

Aimar.

Det lover jeg dig ved min Siæls Beninde!

Camillo kysser hans Haand.

Tak, Ridder! O, saa er en Trøst tilbage
 Da end for mine Dage!

Han gaaer.

Aimar

spænder sin Hielm paa, og drager sit Sværd.
 Nu skee Guds Villie! Men skiondt Dolken hænger
 Mig over Jæsen i et Hovedhaar,

Bil jeg dog ikke frygte. Et Mirakel
 Maa redde mig. Men er Mirakelet
 Ei alt begyndt? I Roverfulen finder
 Jeg to Skytsengle. Først en Bøn til ham,
 Som Alting raader; og naar det er skeet,
 Skal ikke Satan selv forkræffe mig,
 Om ind han brød saa med sin hele Flok
 Af sorte, fakkelsvæbnede Uhyrer.

Han knæler.

Bestyt mig, gode Christ!
 I denne Farens Frist;
 Lær mig med Kraft at svinge
 Mit gode, stærke Sværd.
 Du horte før det klinge
 I mangen ærlig Færd.

Jeg loved, stærk og fri,
 At staae Forladte bi.
 Du saae mig Blod udøse,
 Den skumle Riding faldt;
 For Enker, Faderløse
 Jeg kæmped, naar det gialdt.

Hufl paa den Midienat,
 Da eensom og forladt
 Jeg i din Kirke vaaged,
 Skiondt gysende, dog fiæk,
 Og sølte, der var Noget,
 Som styrked i min Skræk.

Jeg ærlig Tro dig svor,
 Og jeg har holdt mit Ord.

Med kraftig Tillid.

Du maa du ikke svige,
 Herr' Christ! men styrke mig.
 Jeg kæmper for min Pige —
 For Frankrig — og for dig.

Naar han har sagt dette, reiser han sig, slukker Lampen, og gaaer
 hen bag Sengen.

Gang paa Borgen, uden for Aimars Souekammer.

Juliane med et Lys. Birgitte med et Nøgleknippe. Malcolm
 med en Doff.

Birgitte.

Har du din Doff?

Malcolm mut.

Jeg har, hvad jeg behøver.

Birgitte.

Slid den lidt først i Vindveskarmen der!

Malcolm.

Hold Mund!

Birgitte.

Er den da rigtig skarp?

Malcolm.

Saa skarp,

At den kan flære Struben over paa dig,
 Naar det skal være.

Birgitte med en tvungen Latter.

Ha, ha, ha, ha, ha!

Hvor han er munter.

Til Juliane.

Nu, hvi skælver I

Med Lysset?

Juliane mørk.

Jeg er ikke vant til sig

Bedrift.

Birgitte.

Nu ja, saa maa J vannes til den.

Malcolm.

Den gamle Lucas sad igien og roffed

Paa Kieldertrappen, da vi gif forbi.

Birgitte.

Har du igien seet Spøgelses, Gujon?

Malcolm stirrer paa hende.

Jeg seer eet for mig.

Birgitte vender sig forkræffet.

Hvor?

Malcolm.

Dig selv, du Heg!

Du visne Beenrad!

Birgitte griner.

Hvor han er galant!

Juliane.

Hvem er den gamle Lucas?

Malcolm.

Riddersmanden,

Som eied denne Borg i gamle Dage.

De myrded ham paa Trappen. Jeg vil være

Fordømt, i Fald han ikke sad og roffed

Med Hovdet under Armen, mens det slog

Med Kielderhulens frygtelige Jerndør.

Birgitte.

Hør, hvilket Bæv! Et Spøgels skulde sidde

Med Hovdet under Armen, som en Hat!

Hvad havde han da vel paa Skuldrene?

Malcolm.

Den røde Strube, hvoraf Blodet sprang
Som Vandspring. Det faldt draabevis tilbage,
Og overstænkte Liget med sit Purpur,
Som Vandets Perler Bæfnets Marmorstøtte.

Birgitte.

Hvor han har Phantasie! Fy, skal dig, Døsmer!
Ind med dig!

Malcolm.

Gaa I først! I skal jo lyse.

Birgitte.

Troer du, jeg frygter?

Malcolm.

Nu, saa skynd sig da!

Birgitte famler mellem Nøglerne.

Jeg kan ei finde Nøglen; jeg er valen
Om Hænderne.

Malcolm.

Det flirrer, gamle Satan!

Nu skal man see, hun vækker ham derinde.
Han rører sig!

Juliane.

Nei, det var Natteblæsten.

Birgitte.

Hid Lyset! — Den fordømte Nøgle skjuler
Sig, troer jeg. — — Hvad?

Malcolm.

Hvad siger I?

Birgitte.

Du talte.

Malcolm.

Jeg taug som Graven.

Birgitte.

Nu, saa var det hende.

Juliane.

Jeg har slet Intet sagt.

Malcolm.

Hvad var det da?

Birgitte.

Du er saa bleg. See der, tag dig en Slurk!

Rækker ham en Glaske.

Bryd dig om Ingenting! Du gaaer jo i
Et lovligt Kald, du gaaer din Herres Grind.
Drif Mod, min Søn! i Fald du intet har.

Han drikker, rækker hende Glasfen igjen, hun drikker.

Det er en kraftig Drif; thi den er brygget
Af stærk Muskatviin, stødte Dødningbeen,
Salpeter, Ingefer. Paa Retterstedet
Har jeg den blandet i en Hovedskal,
Mens Synderen paa Hiulet laae deroppe,
Med ulden Sot paa Benet, uden Skoe,
Og stivnedes i Blæsten, som tog fat
I Haaret og de halvnedfaldne Læser.
Der maa det laves, naar det ret skal virke.

Til Juliane.

Drif med!

Juliane.

Nei, Tak! det er for stærkt for mig.

Jeg er ei vant, jeg kan ei taale det.

Birgitte.

Nu, I maa lære taale meget end,
Som I er ikke vant til.

Malcolm.

Luf nu op!

Nu blusser jeg.

Birgitte.

Velan, gjør Pinen fort!

Det unge Blod, han vaagner ikke ved det;

Og det gjør ikke ondt, mænd gjør det ei!

Han kommer sovende til Himmerig.

Vi vil kun forte ham det usle Liv;

Det er en ærlig Sag. Begravet skal

Han ogsaa blive i den tørre Brønd.

Der ligge flere Riddere, min Tro!

J kiærligt Favntag oven paa hinanden.

Malcolm.

Nu, Sladderhank! Luf op.

Birgitte.

Den første Dør

Er oppe. Nu den anden! Kom med Lyset!

Hun og Malcolm gaae ind, og pusle ved Mellemdøren.

Juliane alene.

O, hellige Maria! skærm mod Bold

Den unge Ridders Hjerte med dit Skjold.

Beskyt ham, hulde Frelser! i sin Fare,

Lad Lasten falde for sin egen Snare.

Hun følger.

Aimars Sovekammer.

Aimar

i Mørke ved Sengen, lytter.

Der er de; de er ved den anden Dør.

Ha, Malcolm hvile skal paa sine Laurbær.

Hør, hvor de pusle, kan for Skræk ei finde
 Ret Nøglehullet! Har Samvittigheden
 Endnu en Funke skjult i slige Hjerter?
 Der er de. Stille!

Birgitte

stikker Hovedet ind ad Døren, med Lampen i Haand.

Han sover tykt, og her er mørkt og roligt.
 Nu hen og stød ham Dolken strax i Bryttet,
 Træk saa Gardinet til, og lad ham ligge!
 I Morgen kan vi see til ham igien,
 Naar han er kold, og ikke bløder meer.

Malcolm styrter ind, kaster sig over Sengen, og borer sin Dolk
 i Bolsteret. I det samme stoder Almar ham Sværdet i
 Siden. Birgitte styrter ud med et Skrig.

Almar.

Du faldt paa dine Gierninger. Dig skal
 Den hele Morderflok til Helved følge.

Han drager sit Sværd ud af den Dræbte, og skjuler ham med
 det tiltrukne Sengeomhæng.

Man hører et Skrig udenfor. Camillo og Juliane komme.

Camillo.

Hun er ei meer. Har I gjort af med ham?

Almar.

Han svømmer i sit Blod.

Camillo.

Jeg kasted hende

Gra Bindevet ned i Fjeldets dybe Klost.

O, hvilket vakkert Brudepar for Satan!

Juliane.

Herr Ridder!

Almar.

Skionne Frosken!

Camillo.

Edle Herk!ab!

Alle Tre.

Himlens høie Skare!

Styrk os i vor Fare

Med en Engleher.

Sværdet du indvie,

Hellige Marie!

Til Cherubens Sværd.

Der stodes i et Horn noget horte; det besvares fra Borgen.

Camillo forskrækket.

Der komme de!

Aimar.

Hvem?

Camillo.

Alle Røverne.

Lamort indlader dem ad Vindebroen;

Jeg hører Lænken rasle, Hængslen pibe.

Aimar

med et tvivlsomt Blik paa Juliane.

Hvad gjør vi nu?

Juliane

griber kækst hans Haand.

Tab eders Fatning ei!

Camillo! vil du hjælpe mig?

Camillo.

Med Livet.

Juliane.

Du har jo Nøglen til den store Jerndør?

Til Hvalvingen?

Camillo.

Her.

Juliane.

Giv mig den!

Han rækker hende en stor Nøgle.

Juliane

strækker den mod Himlen.

Sanct Petrus!

Dig blev jo Magten over Nøglen givet:

Vi dette Jern til Døden og til Livet!

Aimar.

Forklar mig denne Gaade!

Juliane.

Her er Nøglen.

Følg mig besindig og forsigtig, Ridder!

De gaae.

Gaarden i Røverborgen.

I Forgrunden en Abning ned til Kælderen. I Baggrunden et Due-
slag; til begge Sider Bygninger, og en Trappe med Tralbænk.

Røverne komme fra Broen med Fakler og Bytte, med **Adelaide**,
Therese og **Richard**; den Sidste bagbunden.

Røverne synge:

Hvænen bygger sin Hule,

Han fradser i Jorden haard;

Ham kan selv Byttet ei sliule

Den hellige Kirkegaard.

Naar alle de Blomster sig lukke,

Naar Maanen skinner i Krat,

Da bange de Smaadyr sukke

Før grusomme Tigerkat.

Grocodillen ligger i Sivet,
Saa ynfelig græder hun der;
Hun Fiskeren stiller ved Livet,
Saasnart han vover sig nær.

Vi kan vel Byttet os fange,
Vi elske som Dyrene Blod.
Ei Tiger og Klapperslange
Fordunkle Røvernes Mod.

Juliane kommer frem paa Trappen fra Borgen med Almars
Skiærs om sin Arm.

Ramonneur spodst.

Ha, Froken Juliane!

Alle Røverne.

Juliane!

Ramonneur.

I Fald endnu du gjør dig kostbar, Stolte!
Saa gjør du ilde. Vi har fanget, seer du,
To Dronninger i Nat til Hovedsmanden;
Og hvad ei han vil eie, hører os til.
Forstaaer du det, min Smukke?

Juliane stolt.

Ramonneur!

Jeg taaler ikke din Fornærmelse.

Rocheloup.

Ret, Juliane! bryd dig ei om ham. —
Bring os en Krukke Vand! thi jeg er tørstig.
Hvor er Virgitte? Malcolm?

Juliane.

Nu, hvor er de

Hos Andre vel, end hos den dræbte Ridder,
Hvis Skjærs jeg bringer her til Seierstegn.

Adelaide udstoder et Skrig, og falder i Asmagt.

Therese.

Adelaide! Af, hun døer, hun døer

Mig mellem Hænderne.

Richard.

Grusomme! hielper;

Min Haand er bunden.

Ramonneur.

Snører hende op,

Den Staffel! hendes Bryst er stærkt bespændt.

Adelaide stoder ham fra sig.

Afskyelige Røver! tag mit Liv,

Men rør mig ikke med din frække Haand.

Røverne med en vild Latter.

Saadan helbrede's Pigerne for Asmagt.

Rocheloup.

Ru stille! — Juliane! tal, bliv ved.

Juliane.

Camillo loffet har en Ridder med

En herlig Ganger og med skionne Baaben

Til Borgen. Jeg har draget selv Gardinet

Fra Sengen, medens Malcolm — du forstaaer mig.

Rocheloup.

Hvad? det har du?

Røverne.

Ha, Bravo, Juliane! —

Men Vand! bring Vand! vi tørster efter Vinen.

Rocheloup.

Den Dvinde har bestandig huet mig

Med dette raske, fornemtstolte Bæsen.

Jeg har forgabet mig i dine Dine;
 Det veed du, derfor trodser du. Du minder
 Mig om en lille næsviis Bologneser,
 Jeg saae engang i Buret hos en Love.

Juliane.

Ru glemmer du vel mig for disse Piger?

Rocheloup.

Det er for fine, spæde Maanflinøværner
 For min Natur. Jeg er din Jupiter,
 Saafremt du være vil min trinde Juno.

Juliane.

De unge Piger gjør mig alt til Juno.
 Juno var flinøvg.

Rocheloup.

Hvor hun er elskværdig!

Bliv min! og du skal aldrig Marsag faae
 Til Ridfiærhed. Min svage Side, veed du,
 Er Leflen ei, men Strid og Lyst til Bytte.

Juliane rækker ham Haand.

Belan! saa er jeg din; og Bryllupsbægret
 Har Biergets Fee selv fyldt for os i Dag.

Rocheloup.

Hvad mener du?

Juliane.

Hør, tappre Rocheloup!

Din Borg er stærk; Naturen har befæstet
 Dens Grund med sine Klipper: røden Porphyr
 Foragter Fiendens Spyd, og knækker det
 Som Straahalm. Men du presser ingen Møst
 Af disse Stene. Ofte har dit Hjerte
 Befymring følt: i Fald du blev beleiret,
 Hvor du fik Kildevand til dine Helte.

Rocheloup.

Ja, det er sandt; det er en Feil ved Borgen.

Juliane.

O, Herre! hør, hør, hvad jeg har opdaget:
Dybt i den store Kielder er en Kilde.

Alle forundrede.

En Kilde?

Juliane.

Som jeg gik at hente Bildt

Og Viin til Nodver i den køle Hule —

Da føler jeg det pladske ved min Fod.

Jeg lytter til — og hører Kilden risle.

Jeg bringer Lyset did — og seer af Klippen

Igiennem den porøse, store Steen

Som Perler pible frem de klare Draaber.

Rocheloup.

Det er umuligt!

Juliane.

Det er vist.

Røvere.

En Kilde?

Victoria! Naar Borgen har en Kilde,

Saa er den uindtagelig.

Andre!

Ned! ned

At smage Vandet!

Izarn.

Bliv! Jeg aner Svig.

Rocheloup leer.

Hvad Svig?

Izarn.

Jeg veed ei; men jeg aner Svig.

Rocheloup.

Du veed ei, og dog veed du! Nu, hvad veed du?

Izarn.

Opsætter eders Tørst et Dieblif!

Jeg har ei tømt Vocalerne, som I;

Jeg gløder ei, mit Die skuer skarpt,

Jeg seer Forvirringen i hendes Ansigt.

Juliane kæk.

Den Feige seer Forvirring overalt.

Rocheloup.

Vel talt! Kom, kom! Med Faglerne derned!

Camillo og Juliane tage hver sin Sækkel, og følge Røverne.

Izarn holder Ramonneur tilbage.

Bliv du!

Ramonneur.

Hvorfor?

Izarn.

At vogte Fangerne.

Ramonneur peger paa Richard.

Han er i Lænker, og min Tunge med.

Jeg har jo Vifer skraalt den hele Bei.

Gaaer.

Izarn.

Gordømte, dumme Uforsigtighed!

Der raabes nede:

Izarn! Kom, Izarn!

En drukken Røver kommer tilbage,

Hielp os, see ved Lyset!

Izarn.

Hvad skal jeg see? Hvad see da I dernede?

Røveren.

Vi? — Intet!

Izarn.

Intet? Skiuler Ingen sig

I Krogene?

Røveren.

Jo! Bandet, vi skal drikke.

Izarn.

For Resten Ingen?

Røveren.

Nogle Muus maaskee,

Som holde Kammerbord paa egen Haand,

Naar Herskabet har spist. Jeg saa kun lutter

Riødtønder, Tællelys og Spegesinker.

Du ene ædru er i hele Flokken;

Hvis du ei finder Rilden, saa forvandles

Vi reent dernede selv til Spegekød.

Izarn.

Belan, saa kom!

Sagte.

Der stikker Noget under.

De gaae; efter en kort Taushed hører man Jerndøren islaaes med et frygteligt Bulder.

Therese.

Gud! hvad var det?

Richard.

Fat Mod!

Therese.

Udelaide!

Min elskte Froken! — Richard! hun fortvivler.

Juliane og Camillo komme tilbage fra Kielderen med Fakler.

Juliane har endnu Almars Skiærf om sin Arm.

Camillo.

Victoria! Victoria! de sidde

I Buret alle Mand. Der brumme de,
Som vrede Bier i den lufte Kube,
Før Svoveldampen kvæler dem.

Juliane.

Men Izarn?

Gamillo.

Faldt for mit Sværd, før han fik raabt om Hielp.

Juliane.

Stif Duehusets Bræder strax i Brand,
Jil saa til Vindebroen, lad den ned!
Naar Fremmede seer Jld paa Klipperne,
Saa vil de stimle til, deels for at redde,
Deels for at overrumple Røverne.

Richard glad.

Hvad hører jeg? O, Himmel! min Therese!

Juliane overflærer hans Baand.

Min ædle unge Ridder! J er fri.

Richard og Therese

faste sig for hendes Bødder.

Vor Engel!

Juliane henrykt.

Store Forsyn! hør min Tak.

Et Dieblif har rigt erstattet mig
Et Aars udstandne tunge Lidelser.

Therese.

Adelaide!

Adelaide,

der har været henstukket i en stum Bedrøvelse, stirrer fortvivlet paa

Juliane, og siger:

Giv mig dette Skjærf,

Dg lad mig see hans Liig, før han begravet!

Juliane.

Hvorledes? Er det muligt? Skulde du —

Adelaide.

Giv mig hans Skjærs, det himmelblaa!

Min bittre Taare faldt derpaa.

Da jeg det om hans Skulder hang,

Jeg kyssede ham for sidste Gang.

I Borgen, som ham Gud giengav,

Han finder kun en tidlig Grav.

I Kloster nu hans Pige gaaer,

Og længes, hvergang Kloffen slaaer.

Gæt Ønske kun mit Hjerte har:

At samles snart med min Aimar.

Da slumre vi bag Kirkens Krog,

Med Roser paa vort Kistelaag.

Juliane, som imidlertid har hentet Aimar, bringer ham i Adelaides
Arme.

Juliane.

Gi dødt bag Kistelaaget! Snart skal Roser

I Kirken vinke jer til Brudestolen.

Aimar henrykt.

Adelaide!

Adelaide

med en salig Forundring.

Min Aimar! O, Himmel!

Begge.

Jeg vaager ei, jeg drømmer!

Du hviler ved mit Bryst?

Dit Blif i Glæde svømmer?

O, Elskovs søde Lyst!

Adelaide.

Du lever?

Aimar.

I din Arm.

Adelaide.

Du smiler?

Aimar.

Bed dit Smil.

Adelaide.

Ei Morderdolkens traf din Barm?

Aimar.

Nei, elskte Pige! kun Cupidos Pii.

Begge.

Forsunden er min Trængsel,

Min Maane brød sin Sky;

Jeg føler ingen Længsel,

Jeg salig er paa ny.

Aimar.

Min Arm sig om din Midie bøie!

Lad Barmen svulme kjærlighund!

Jeg drikker Jlden af dit Die,

Og Nectar af din Purpurmund.

Adelaide.

Du hviler ei paa sorten Baare,

Du bløder ei i Maanestkin.

En hellig kun, en venlig Taare

Redtriller paa din brune Kind.

Begge.

O, Kiærlighed kun fatter

Den Løn paa lange Savn,

At sees, og trykkes atter

Til en huldsalig Favn!

Almar til Juliane.

Høimodige! see, vore Taarer flyde,
Og sol den Tak, som Læben ei kan yde.

Juliane.

O, det er skönt, at skue Andres Glæde;
Naar Østen blusser i sit Morgenklæde,
Da smiler Besten med et venligt Gienfær.

Adelaide med Deeltagelse.

Hun er ei lyffelig!

Therese ligesaa.

Ei lyffelig!

Camillo bringer Connetablen, Ridder Bernard og nogle Ridder-
svende og Hyrdefolk over Vindebroen. Enkelte blive til-
bage, for at slutte Ilden. Da Juliane seer Connetablen,
studser hun, og iler ind i Borgen.

Bernard.

Bliv her, Herr Connetable! Paa min Ære,
Jeg finder det betænkeligt.

Connetablen.

Hvorfor?

Vi har jo Kæmper nok, som kan forsvare,
I Fald I frygter.

Bernard.

Frygte nu vel ei;

Forsigtighed og Frygt er to Begreber,
Som vel maae skilles ad. Men jeg er gammel,
Jeg holder gierne mig til Gæt ad Gangen;
Vor Hensigt var at søge nu min Datter,
Og ei at fange Røvere.

Connetablen opbager Adelaide.

Bed Himlen!

Vor Hensigt er opnaaet, for vi veed det.
Mit Syn har ei bedraget mig. Der staaer hun!

Bernard.

Hvad? hvem? min Datter?

Connetablen.

Frosen! — Det er hende.

Gaaer hende i Mode.

Ha, Grumme! skal vi saadan træffes atter?
See Himlens Straf for din Forvovenhed!
Men Himlens Riedning sendes dig ved mig.
Nu er du min.

Aimar træder frem.

End ei, Herr Connetable!

Først maa I giennembores dette Bryst.

Connetablen.

Aimar? min Baabendrager?

Til sine Fødd.

Griber dem!

Beger paa Richard.

Og kaster ham i Lænker!

Aimar.

Hy, Herr Ridder!

Saa smaaligt gjøre Brug af Overmagten?

Connetablen fatter sig.

Frygt ei, Herr Ridder! I skal vel behandles.

Aimar.

Har Dronning Blancas kongelige Bud

Ei sat en Skranke for vor Tvistighed?

Connetablen.

Jert Castellane skal I og beholde.

Spogende.

Men det er intet Bilkaar i Tractaten,

At I skal ogsaa røve mig min Brud.
 Jert Fængsel vorde skal heel taaleligt.
 Jeg har et Taarn i Krogen af min Borg,
 Ved Siden af den lille Blomsterhauge,
 Ei langt fra Riddersalen. I skal høre
 Fiolen klinge til min Bryllupsfest;
 Og jeg skal sende jer af Retterne.
 Naar hun er min, saa rider I afsted
 Til Castellane, som en fri Baron,
 Og vi har intet meer at tvistes om.

Mork til Richard.

For dig, Forræder! staaer et værre Fængsel,
 Hvor ingen Sol og ingen Maane skinner.

Aimars Svende komme hurtig over Vindebroen.

Aimars Svend.

Til Hielp! See, her de røde Luer brænde!

Aimar.

Hvad seer jeg hi? Troer jeg mit eget Die?
 Nu skal mig Intet boie;
 Der komme mine tappre Riddersvende.

Aimars Svend.

En stor Forsamling hißset, og saa rolig,
 Og søger ei at bierge
 For Luerne den gamle Klippebolig?

Aimar.

O, Roland! Clermont! drager eders Bærge,
 Udvrißter eders Ben af Fiendens Skare.

Aimars Svend.

Bore unge Helt i Fare?
 Hav Tak, du vakkre Lue!
 Du lod os fiernt Forræderiet skue.

Connetablens Krigere.

Gorgievs tænker I ham at forsvare.

Begtning. Almar og Richard befries; Adelaide og Therese ere flygtede ind til Juliane i Borgen.

Juliane

i et Bindue, med Slør.

Hoiagtelse for fremmed Giers Grunde!

Min Borg staaer fredelige Giester aaben;

Men vil I drage Baaben,

Saa iler atter til de dunkle Lunde!

I kom at slukke Branden, ei at nære

Den vilde Glød, ved selv som Ild at brænde.

Befaler eders Evende

Den Strid at standse, som gjør Ingen Ære!

Almar.

Herr Ridder! Damen os med Rette laster.

Connetablen.

Min Handske der jeg kaster.

Almar.

Jeg eder er forbunden.

See, der er min! Og nu til Kamp i Lunden!

Adelaide og Therese i et andet Bindue.

O, bliv! Hvi raser I? hvi vil I stride?

Almar.

O, min Adelaide!

Adelaide.

Jeg døer af Angst!

Bernard bestyrket.

Ha, hvilke Hidsigheder!

Forliges dog, og indgaaer en Forening.

I Herrer! stik de Sværd i deres Skeder,

Og agter en fornuftig Oldings Mening.

Connetablen heftig.

Hvad mener J da?

Aimar ligesaa.

Tal, ved Ridderære!

Bernard raadvilb.

J Herrer Tid mig give!

Jeg mener — seer J — hvad der maa saa være,
Det faaer, som det er vorden, at forblive.

Aimar.

Ha! Himlen jeg min Ret betroer.

Connetablen.

Jeg Modet!

De vil gaae.

Juliane tilfloret paa Trappen med Adelaide og Therese.

Juliane.

Et Ord — for daarligt J udøse Blodet!

Aimar.

Borgfruen taler. Ei vi Agten glemme!

Connetablen forundret.

Jeg kender denne Stemme —

Juliane.

Opsætter eders Riv et Dieblif!

Maaskee formaaer et Ord af Qvindens Mund

Med mere Frynd at skille denne Trætte,

End selve Sværdet.

Connetablen med stigende Besyrtelse.

Ha, hvad hører jeg?

Juliane.

Herr Connetable! Rygtet for et Aar

Om eders Frues pludselige Død

Paa Jagten —

Connetablen slaaer Hænderne sammen.

Ved Sanct Petrus! det er hende.

Juliane slaaer Sløret tilbage.

Ja, det er hende.

Connetablen

stodser et Dieblis, stirrer stivt paa hende, og siger derpaa galant med en pludselig Fatning.

Omsavn mig, Madame!

Juliane.

O, min Gemal! i Fald I havde vidst —
Hør eders Hustru!

Connetablen.

Ja, det er min Kone!

Den samme Skabning, Dine, samme Stemme,
Det samme Blis!

Juliane.

Hør eders Juliane!

Connetablen høflig.

Behøves ei.

Juliane.

Jo, I maa høre mig.

Connetablen sagte.

Den samme Lyst, som før, til at fortælle!
Alt træffer sammen.

Høit.

Anstreng eder ei!

I har i Nat alt fatigeert jer meget;
Og jeg kan giette mig til hele Resten.

Til de Andre, i det han tager sin Gemalinde ved Haanden.

Jeg har den Ære her at forestille
Selskabet Fru Grevinden af Montfort,

En født Sabran, min ædle Egtefælle;
 Ei død, som Rygtet foregav, paa Jagten,
 Men ranet bort af Røvere, bevaret
 Et heelt Aar ved en selsom Styrelse,
 Opdaget ved en endnu mere selsom,
 Dg hevnet — paa det Allerselsomste.

Juliane.

Jeg ønsker ingen Hevn, Herr Connetable!
 Kun over disse Røvere, som Himlen
 Tillod at fængsles ved min svage Haand,
 Jeg kræver eder til Retfærdighed.

Connetablen.

Ha, mine Damer! maa man ei beundre
 Slig Aandsnærværelse hos Fru Grevinden?
 At lokke snildt dem ned i Kielderen,
 Slaae Døren i, og staae som en Heltinde!
 I Sandhed, denne Daad vil giøre Opsigt,
 Dg Frankrigs Troubadourer vil besyngne
 Grevindens fieldne Mod i Røverkulen.

Juliane.

Gid evig Tausshed skiule med sit Slør
 Den tunge, bittere Skiebne, jeg har lidt.
 Jeg indseer vel, at den Mismodighed,
 Som alt et Aar har gnavet paa mit Hierte,
 Vil giøre mig uskiftet til at nyde
 Det muntre Liv ved Frankrigs Hof, Herr Greve!
 Jeg skylder Himlen Tak for denne Redning,
 Dg offerer gierne mine sidste Dage
 Til Klosteret. Kun Et forlanger jeg:
 Den unge Frøken elsker denne Ridder;
 Har I lidt Godhed end for Juliane,

Saa viis det, ved at afstaae hende strax
Til sin Aimag!

Beger paa Richard.

Og tilgiv denne Yngling!

Connetablen

grunder et Dieblis affides.

En Hustru et Aars Tid hos Roverne —
Den Nod er haard at knække; men en Brud
En Sommernat i Skoven med sin Elsker —
Det er en Ferstensteen, som knækker Tand.

Goit.

Min Gemalinde! I fornærmer mig!
Vil I berøve mig frivillig nu,
Hvad Skiebneen alt har rovet mig et Aar?
Jeg gif paa Frieri — jeg tilstaaer det.
Min Gud, er det da Synd, at Enkemanden,
Naar han en Tid har offret Laarer til
Sin Hustrues Minde, søger at forslaae
Sin Tungsind, og at finde Livets Blomster
Paa andre Veie? Men nu er I min;
Og ingen Rover meer, hvad Navn han bærer,
Om det var Klostret selv, adskiller os.

Han kysser hendes Haand; derpaa vender han sig til Richard.

Dig der tilgiver jeg din Pigestreg,
Og hvis din Fader er tilfreds dermed,
Saa har jeg Intet mod din Siæls Udvalgte.

Richard glad.

O, min Therese!

Therese.

Richard!

Connetablen til Abelaide.

Edle Frosen!

Hvad eder angaaer, saa opgiver jeg
 Aldeles her min Ret til eders Haand.
 I har en Fader, lad ham selv bestemme!

Bernard bestyrtet.

Hvad? jeg bestemme?

Adelaide.

Fader!

Aimar.

Edle Herre!

Bernard.

Ugudelige! løbe saadan bort,
 Forvolde mig en saadan Hjertesorg,
 Med Snue, Nattejagt, Forkølelse,
 Paa mine gamle Dage.

Aimar og Adelaide.

Kære Fader!

Tilgivelse.

Bernard.

Hvad er der ved at giøre?

Det er bestemt i Skiebne's Bog, og Støvet
 Maa ikke sætte sig mod Skiebne's Villie.
 Mit Valgsprog er: jeg finder mig i Alt,
 Hvad ei kan være anderledes; altsaa:
 I er min Svigerføn, og hun er eders!

Camillo.

Til Lykke, ædle unge Egtepar!

Aimar.

O, min Camillo! kunde jeg saa sandt
 Tilbage ønske dig den samme Lykke.

Camillo trykker hans Haand.

Nu, jeg vil varme mig i eders Solskin.
 I glemmer ei, hvad I har lovet mig?

Aimar.

Nei nei, ved Gud!

Gamillo.

I eders Borgcapel
Skal Messer synges for min Rosas Siæl?

Aimar.

Fra Hvalvingen ved Sølvkloffens Rimen
Skal Requiem forkynde Midnatstimen.

Gamillo.

Belan, det skal min Sorg formilde.
Min Grædepiil, som hang i Støv,
Skal qvæge nu sit sunkne Løv
I eders friske Glædeskilde.
Forbundet er min Rosas Dval,
Forsonet Almagts strenge Villie.
Nu skal hun luttres til en Vilie
I Paradisets rene Dal.

Aimar.

En munter Alf i Skoven mild
Lod Hjertet frygte, Haabet glippe,
Og her paa Eventyrets Klippe
En Sommernat os fare vild;
Men Skoven aabnes — og jeg seer
Et Marmorflot i Aftenrøde,
Hvor kjærligt iler os i Møde
Tre elskelige, skionne Feer.

Adelaide.

Saa hænger Blomsten med sit Blad
I Lummerheden, for at blegne;
Men smaat begynder det at regne,
Da styrkes den i friske Bad.

Den hæver atter muntre Krands,
 Og Vinden vugger den i Vaaren,
 Og Tak den smiler giennem Taaren
 Til Himlen med fornyet Glæds.

Alle.

Vor jublende Sang! lyd høit i Naturen.
 Til Tempel forvandlet er Mordernes Braa.
 Den diævelske Grumhed sig styrter fra Muren,
 Paa Kanten alt voge Violerne smaae.
 Hvor Taaren har flydt, og hvor Blodet er rundet,
 Skal Giestfrihed vinke med ridderlig Tro;
 Thi Mildhed har seiret, og Ondskab er bundet,
 Og Borgen er atter Uskyldigheds Bo.

Den hohen Herrn
 Ich bringe Ihnen
 Den hohen Herrn
 Ich bringe Ihnen

Den hohen Herrn
 Ich bringe Ihnen
 Den hohen Herrn
 Ich bringe Ihnen
 Den hohen Herrn
 Ich bringe Ihnen
 Den hohen Herrn
 Ich bringe Ihnen
 Den hohen Herrn
 Ich bringe Ihnen

Robinson i England.

Comodie.

Personerne.

Selkirk, en gammel Somand, født Skotte

Will, hans Pleiesøn, født Karaib.

Betty, Wills Elskede.

Twastle, hendes Fader, Høsekræmmer.

Defoe, en Digter.

Sir Robert Edgarson.

Mistress Quicksy, hans Søster.

Charles, hendes Søn.

Jack, hendes Pleiesøn.

Crab, Giestgiver og Kræmmer.

Mistress Crab, hans Kone.

Peter, deres Søn.

Andrews,	}	Poeter.
Joseph,		
Buttersie,		

Aristus,	}	Philosopher.
Gryphius,		

Magister Romanus.

Agathe, Defoes Huusholderesse.

En gammel Gartner.

Nanny, Betths Pige.

Et Bud.

Handlingen foregaaer i London og paa Sir Robert Edgarsons Gods.

Forste Act.

Et lille Bærelse.

Mr. Twastle, Betty, Will og Selkirk sidde ved et Middagsmaaltid. Den Sidste er falden i Søvn i sin Rænestol.

Twastle.

Au, det skal være Selkirks og Wills Skaal! Gid I maae blive ansatte her i Europa! Et lille Embede! Stort kan det ikke være. Hvad veed I? hvad har I lært? Fiske, gaae paa Jagt, det bliver man ikke fed af i London.

Betty.

O, fiære Fader! Will har lært meget. Han finder saadan Fornoielse i at læse; han har næsten læst alle vore Digtere, især Shafespeare, som han siger minder ham tidt om hans D, og om de Tanker, han gjorde sig der i sin Gensomhed.

Twastle.

Ja, Shafespeare! det var jo ogsaa en halv Bildmand. Nei, vil du blive ordentlig tam, min Søn! saa maa du læse tamme Skrifter. Overalt, det Læseri, det duer ikke; det hører endnu til Barbariet, til Menneſtehedens Barn-dom. Naar man er Børn, gaaer man i Skole; voksne Følk læse ikke meer; de virke for Staten.

Will.

Tillad, at jeg skienker et Glas Sect!

Twastle.

J tractere med Sect? Det er christeligt. Jeg spiser ellers meest Ogekød og drifter D; deraf kommer det Satte, det Solide i Characteren. Fortæl os nu lidet om din Levemaade, Kammerat! God dam! spise Menneſker og drifte Blod? J ſtaaer endnu paa et lavt Trin af Culturen. Her i Europa ſlaaer vi vel ogsaa Folk levende, det forſtaaer ſig; men ikke paa de Maader.

Will til Betty.

Hvor ſelfomt tykkes det mig, ſkionne Miſs!
 At ſidde her med Dem og Deres Fader,
 Min Pleiefader i det ſnevre Kammer,
 Jeg, ſom for ikke lang Tid ſiden iulte
 Med Hiortens Flugt igiennem tykke Skov,
 Brød mig en Sti, ſom Slangen, giennem Krattet,
 Krob høit omkring i Grenene, ſom Åben,
 Og ſvømmed, ſom en Fiſk, i Bolgerne.

Twastle.

Det giøre vore Matroſer ligesaa godt. Bliv Matroſ!
 det er din Beſtemmelse. Det er den frieſte Stand, iſær her
 i Landet, thi ſaaſnart en Matroſ ſætter Foden paa Land-
 jorden, for at være bunden — vips! ſlæber man ham ud
 paa et Skib, og tvinger ham til at være fri igjen. Der
 kan du flavre, ſaameget du vil. Løbe? Nei, paa et Skib
 kan du ikke løbe langt, det er ſandt; men ſaa løber Skibet
 deſlængere for dig. Skienk mig et Glas Sect!

Betty.

Har De tidt været i Livsfare, Will?

Will.

Den Bilde, Betty! kiender ingen Fare,

Han leger daglig spøgende med Døden,
Som Born med Duffetoi.

Twastle.

See, gjør J det?

Will.

Tidt med min grønne Dye —

Twastle.

Grønne Dye?

Hvad Pøffer! har J grønne Dyer der?

Will.

Haard — Serpentin, troer jeg, man kalder det.

Twastle.

Hvi har J ikke Jern?

Will.

Det maa De spørge

Bor Herre om.

Twastle.

Hvi handler J da ikke?

Saa fik J gode Vaaben, og saa kunde

J bedre slaae hverandre strax ihjel.

Jeg har en Svoger, som er Jfenfræmmer;

Han sælger Spader, Knive, Leer, Plovjern,

Bradpander, til at bage Pandekager,

Og mange andre frigeriske Vaaben

Alf Jern, som hænge malet ganske sorte

J kunstig Orden paa hans Kramboddør.

Tro mig, den Karl, han vilde gjøre Dpfigt,

J Fald han kom blandt jer. Han blev en Gud,

Han blev tilbedt, han blev en Dalai Lama.

Will.

Man ei tilbeder Dalai Lama der.

Twastle.

Da har J dog et Dyr, som kaldes Lama.

Will.

Et Faar.

Twastle.

Nu, ja!

Will.

Et Faar, men ingen Gud.

Twastle.

Ja saa! — Men hvordan gaaer det med vor Bert?
Jeg troer, han faaer en lille Middagsluur.

Will.

Tilgiv ham, Master Twastle! Lad ham sove!
Han har udstaaet meget, og hans Kræfter
Er svækkede. Han mangler ofte Søvn,
Gaaer mange Nætter op og ned ad Gulvet;
Og naar han sover, drømmer han, og taler
Bestandig om sin D.

Twastle.

Gud hielp ham

For D, han har! Nu har en Skibscaptain
Sin Fane stukket ned i Sandet der
Med Gammelenglands Flag, og det betyder,
At den tilhører os. Ja, saadan gaaer det;
Jeg solte og et Fandens Smæk forleden:
En Bankerot, en Debitor, fordømt!
En Porterbrygger, saa solid en Mand —
Solid — du kiender Ordet, veed dog, hvad
Solid betyder?

Will.

Nu, jeg tænker, hvad
Der dygtigt er og grundfast.

Twastle.

Ganske rigtig.

Til Betty.

Jeg seer, han lægger sig dog efter Sproget. —
Og veed du nu, hvad dygtig grundfast er?

Will.

Nu, det kan meget være, tænker jeg,
Paa høistforstieellig Viis.

Twastle til Datteren.

Der tog han feil;

Men det maa man ei regne ham til Onde
I Forstningen. — Solid er Penge, Will!
Solid er Penge: hvad der eier eller
Der skaffer Penge. Som nu Porterbrygning,
Den er solid, den er Brødstudium.
Tag dig i Agt for disse Videnskaber,
Især de skionne! de er hæslige;
Det skaffer ingen Penge, men kun Uere.

Tager sig en Priis.

Saa heller omvendt dog, naar galt skal være.

Betty.

Nu, Will! fortæl os lidt om Deres Krige
Og om de Bilde's Ivedragt.

Twastle.

Ei! min Pige!

Det kan man forestille sig. Jeg var
Forleden ogsaa i en saadan Casus,
En Trængsel; jeg blev trykket ganske flad
Som Svinesylte, sans comparaison.
Der var Auction ved Børsen, det var Twist.

Til Will.

Du kiender Twist?

Will.

Ja, alt for godt desværre!
Hos os var evig Strid og evig Tvist.

Twastle.

Det er en anden Sag. Jeg mener Garn,
Utvundet Bomulds-garn.

Will.

Nei, Master Twastle!
Det kiender jeg slet ikke.

Twastle

tager ham under Hagen.

Der er meget,
Min Søn! som du ei kiender her i Verden,
Som du maa lære. Skienk mig et Glas Sæet!
Den gode Selkirk seiler til sin D
Paa Drømmens Fartoi og med dens Passatvind.
Selkirk i Sovne.

Den Støtte holder Hulen.

Twastle.

Hvad for Noget?

Selkirk i Sovne.

Tæer jeg de Stene bort, saa falder Loftet;
Jeg blier begravet levende.

Will.

Han tænker

Beständig paa sin Hule.

Twastle.

Hulen hører

Ei længer ham til; nu han boer til Leie
Hos mig, høit op i Qvisten, maa betale
Smukt, hvad han skylder, inden Faretag.
Hvis ikke, gaaer det galt.

Betty bedrovet.

Men, kiære Fader!

Jeg beder Dem.

Will.

Han — han betaler nok.

Han var for nogle Uger siden hos

En Lærd med denne lille Pakke Skrifter,

Som man har raadet os at lade trykke:

De fælsomme Begivenheder, vi

Har levet op. Saa faae vi Penge.

Twastle.

Snaf!

Begivenheder trykke? Narrestreger!

Min Fætter trykker.

Will.

Kunde han maaskee —

Twastle.

Gattun, men ingen Skrifter. Tryk Gattun!

Det sættes af, blier ei Maculatur.

Det andet Narreri har Fanden skabt.

Selkirk i Sovne.

Hvor er de Mennesker? Jeg seer dem ei.

Jeg er endnu alene — ganske ene,

Mig ændser Ingen, kun min Will! min Will!

Ham havde jeg — og ham har jeg endnu.

Will.

Han elsker mig, den gode gamle Fader.

Men jeg er bange for hans Sundhed, Betty!

Han taler undertiden ganske vildt.

Den stærke, hyppige Anstrengelse

Har ældet ham før Tiden. Dette Skifte —

Bor Fattigdom — den snevre Krog! Hvor gierne

Vil jeg fortjene Brødet til ham, Betty!
 Men trælle for mit Brød som Tiener hos
 En fornem Herre — nei, det kan jeg ikke.
 Min Fader var en Kongesøn; min Farbroer
 Var Konge for de Bilde. Jeg vil gierne
 Gdmyge mig, en europæisk Borger
 Er meer, end Cannibalers Drot, det veed jeg;
 Men Tiener — Tiener vil jeg ikke være.

Twastle.

Hvorfor ei det? Saa faaer du Guldgalonier
 Om Hatten og paa Klæderne, kan spise
 Den bedste Mad, og faaer en Glaske Viin
 At gottes med om Dagen.

Will.

Mange Tak!

Jeg drikker heller Rildevand som fri.

Twastle.

Det klinger smukt. — Naa, vel bekomme os!
 Nu har vi spist, nu er det Tid at gaae.

Tager sit Glas, og raaber Selfirk i Dret:

Saa vil vi nu da drikke Bertens Skaal!

Selfirk vaagner.

Jeg troer, at jeg var falden lidt i Sovn.
 Tilgiv mig, Master Twastle!

Twastle.

J er svag;

Det er naturligt, at J falder sammen.
 Nu — velbekomme! Tak for Mad! J har
 Bevertet os; det skulde J ei gjort,
 Det koster Penge. Her i denne By
 Kan man ei gaae et Skridt foruden Penge.
 Paa Themsens Bredder krybe Padder nok

Med tykke Mauer; men de maae ei væltes
 Paa Ryggen, som paa Sanct Ascension;
 De vil ei koges i Maderaviin,
 Kun fyldes med den. Her er Jngle nok
 I Jomfrubuur og paa Spadseregange,
 Men man tør ikke skyde dem, min Jaer!
 Her kan I ikke længer fælde Træer,
 Thi vi har ingen, vi maae brænde Steenful,
 Og den er ogsaa dyr. Alting er dyrt.
 Saa maae I spare. Berterne forstaaer
 Ei Spøg: naar Leien ei betales strax
 Til rette Tid, saa fastes man paa Gaden;
 Det har man ofte havt Exempel paa.
 See til, I kommer i et Hospital,
 Det tiener eder bedst. Og Will derhenne
 Med Kobberfarven og den smukke Vægt
 Er skabt til Domestik med brede Tresser
 Bag een og anden Ladys Stol. — Guds Fred!

Staaer op.

Nu gaaer jeg til min Dont, min Hosebod,
 Og søger mig i den saa stolt en Mand,
 Som Ridderen af Høsebaandet. Betty!
 Hvad staaer du der og stirrer efter? Vil
 Du købe Will?

Betty undseelig og bevæget.

Farvel da — Selfirk! Will!

Will med et omt Blik.

Farvel, min skionne Miss!

Twastle trækker ham til en Side.

Du ei forstaaer

At tale Sproget ret endnu, min Ven!

Det hedder ei: „Farvel, min skionne Miss!“

Thi for det Første er hun ei din Mifs,
 Og for det Andet, om hun end er smuk,
 Saa kommer det slet ikke Sagen ved.
 Det hedder simpelt, for en anden Gangs Skyld:
 „Farvel, Mifs!“ Har du ret forstaaet mig?

Selkirk.

Farvel og Tak! Tak for jert Raad til mig!
 Jeg lægger det paa Hierte.

Twastle.

Gior J det!

Et Raad i rette Tid er Penge værd.

Gaaer med sin Datter.

- Selkirk stirrer mørk hen for sig.

Ja, han har Ret: jeg er en Invalid —

Bestemt at mugne hen i Hospitalet.

Og du, min stakkels Will! og du maa sælge

Din Frihed i det fri Britannien.

Det havde jeg ei tænkt. Hvi blev vi ei

Hjst paa vor D? Hvi løb vi ud af Busken,

Da vi saae Menneſker, for at befries?

Befries! Hvorfra? Udjages af vort Eden!

Hvad søgte jeg? Det elſkte Fædreland.

Hvad er det egentlige Fædreland?

En Hytte, Fader, Moder, Søster, Broder,

En halv Snees Venner — og vor Barndoms Egn.

Hvor er det alt? Dødt eller reent forandret.

Halvhundred Aar har omſkabt Alt, ſelv Sproget.

Jeg kiendte Barken hjst i mine Træer

Langt bedre, end de kolde Anfigter;

Thi Træet nikked jo dog venligt til mig.

Jeg var en Konge paa min D, ſom Adam

I Paradiis. Vel fandt jeg ingen Eva,

Men heller ingen Kain blev min Sorg.
 Jeg fandt en Søn, en god, en kjærlig Abel.
 Hvad vilde jeg da meer?

Han omfavner Will.

Will.

O, græd ei, Fader!

Jeg har det bedste Haab, og takker dig,
 Fordi du bragte mig til Menneſter.
 Det er dog ſkønt. Naturen er vel ſmuk,
 Men Menneſket er dog Guds første Skabning.
 Vor D var tom og ſørgelig.

Selkirk.

Nei, Will!

Ei ſørgelig; blid — himmeſt i ſin Ro —
 En Kirke for Guds Almagt.

Will.

Det er ſandt,

Du kan ei more dig i denne Brimmel,
 Som jeg.

Selkirk.

Saa morer denne Brimmel dig?

Will.

Den Skov af Maſter langs ad Themſens Bredder;
 Den Børsens Biſværm; diſſe Blandinger
 Af alle Nationer, alle Sprog;
 De hellige Kirker med Choralerne
 Og Præſtens fromme Stemme; Parlamentet
 Med ſine frække Taler; Skueſpillet
 Med ſine Skiermer, Lys og Eventyr;
 Selv Kaffe-huſet med Aviſerne;
 De raſke Beddeløb, de ſkionne Heſte;

Lyststederne med fastigfrodigt Græs;
Og — meer end Alt —

Standser.

Selfirk.

Hvad, Will? hvad meer end Alt?

Will.

Hvi skammer jeg mig? Eders skionne Qvinder!
Jeg veed, at mine Landsmænd er Barbarer,
Blodgierrige, glubste Dyr; men, Fader Selfirk!
Saa har de ogsaa Dyrets Fortrin, veed du.
Hvo negter, de er Mænd? Hvad er en sliq
Tykmavet Londons Borger med Paryk,
Hvad er en saadan lille modens Herre
Mod Gen af vore nøgne Folk, saa glubst
Som Tigren i sin Kamp, saa from som Barnet
I Fred? Men eders Qvinder —

Selfirk smilende.

Bore Qvinder,

Dem foretrækker du?

Will.

De er saa hvide
Som Rattens Snee, og deres Lokker gule
Som Maanens Straaler; deres Dine ligne
Den klare Himmel — det er sande Engle.
Og deres Blik og Smile smelte Hjertet
Med Længsel, som ei Cannibalen fælte,
Der saae kun hine føre Kæmpeqvinder
Med sorte Stirreblik, og Blodforaller
Omkring det brune Bryst.

Selfirk.

Den lille Miss,

Den smukke Betty lader til at gjøre
Stærkt Indtryk paa min Will.

Will.

Hun er saa frisk
Som Baaren, og uskyldig, mild som den.
Hun synger som en Fugl, og ingen Rose
I Purpur overgaaer de runde Kinder;
Og hendes Siæl er endnu mere skøn,
End hendes Legem.

Selfirk.

Hvoraf veed du det?

Will.

Vi tale ofte med hinanden.

Selfirk.

Saa?

Og kan hun lide dig?

Will.

Jeg veed det ei.

Jeg ønsker det. Jeg var ulykkelig,
I Fald det ei var saa. Hun horer gierne
Paa mine Eventyr, hun græder — smiler;
Og naar jeg stirrer hende stivt i Diet,
Da slaaer hun Diet ned, og Kindens Roser
Gaae mere Purpur, men hun vredes ei.

Selfirk.

Min stakkels Will! i Fald du elsker Betty,
Da seer jeg intet Haab for dig, min Son!
Thi du er fattig, Faderen er gierrig,
Og har bestemt en Brudgom for sin Datter
Aldeles efter sit Sind.

Will.

Betty ægter

Ham aldrig, aldrig! Nei, det veed jeg vist.
 Vel har hun Intet sagt — o, Læben taler
 Kun Kløgtens Ord, men Diet Kiærlighedens.
 Hvad hjælper det, at Frygt gjør Tungen stum,
 Naar Blik og Smil forraade Hemligheden?

Selkirk.

Hvor hurtig du er vorden Europæer!
 Jeg i min Gensomhed er bleven sty,
 Og næsten bange for hvert fremmed Ansigt.
 Dog — det er sandt, Naturen skienker Gaver
 Til Sydhavssøen, som til Storbritannien.
 Lang Tid kan Fjeldet sliule Diamanten;
 Men findes den og slibes, straalers den
 Med Glands, som Flinten udenfor maa savne,
 Skiondt den bestandig stod i Solens Lys.

Will.

Din Godhed for mig, Fader! overdriver.

Selkirk.

Du elsker, du er ung. Det unge Træ
 Omplantes let, det gamle taaler ei
 At flyttes meer. Jeg frygter, jeg gaaer ud.

Will.

Bedrov mig ikke, Fader!

Selkirk.

Hvorfor blev du

Gi end et Nær paa Den med mig, Will?
 Du havde trykket mine Dine til,
 Og kunde reist, og elsket i Europa.
 Nu gaaer jeg som et Udskud, som en Fremmed —

En gammel Stodder. Hift paa Den staaer
 Min Hytte tom, og venter paa sin Herre,
 Som flaffer uden Ly paa Londons Gader.
 Nu løbe mine stakkels Lamaer
 Bildt om i Krattet, og min skønne Have
 Groer fuld af Ufrugt. Ikke stær jeg meer
 Min Fure daglig i min Træcalender.
 Min Almanak er sluttet, Will!

Will.

O, Fader!

For Guds Skyld siig ei Sligt. Og vidste jeg,
 At det var saa, du ikke kunde trives
 Meer i dit Fædreland og i Europa —
 See, jeg forlod det alt, og fulgte dig
 Igien til dine Ørkner.

Selkirk.

Jeg har ingen.

Man har berøvet mig min Ørken, Will!
 Den er ei meer, du søger den forgieves.
 En Colonie af Dybtfordærvede
 Nu bygge der. Der blev jeg mere fremmed,
 End selv i London. — Ofte har jeg tænkt
 At gaae til Skotland, og at søge hist
 Min Øt, min Barndomssegn blandt Klipperne;
 Men Alt er dødt for mig, det veed jeg jo.
 Her har jeg dog min Will.

Will.

Taalmodighed!

Her kan vi ogsaa blive lykkelige.

Selkirk.

Mit gamle brustne Anker, gode Søn!

Er giennemædt af Rust; det laae for længe
 I Slud paa Stranden, duer ikke til
 At fæste Hanken meer i Haabets Klippe.

Han tager sin Hat.

Will.

Hvad vil du?

Selfirk.

Gaae — hvad jeg saa tidt har gjort
 I denne Verden — en forgieves Gang.
 Den lærde Herre, denne Herr Desoe —
 Du veed, jeg gav ham for et halvt Aar siden
 De Smaapapirer, mine Hændelser,
 Uordentligt opskrevne, for mig selv
 Knap læselige. Han har lovet mig
 At ville giennemsee det hele Kram.
 En Skipper gjorde mig det Forslag, veed du,
 Jeg skulde lade mine Reiser trykke.
 Her trykkes og her læses alle Slags;
 Det var dog noget Eget, meente han.
 Jeg soles selv, at hvis jeg kunde rigtigt
 Fremstille, hvad jeg havde stridt og lidt,
 Da vilde Bogen læses med Forundring,
 Og mere Mange. Men det er umuligt;
 Jeg er en gammel ustuende Matros,
 Forstod kun maadeligt at føre Pennen,
 Da jeg var yngre, meget mindre nu.
 Dog, da jeg eengang er den gamle Nar,
 Og ikke glemme kan mit Kongedøm,
 Saa var mig ogsaa Fristelsen for svar.
 Jeg kunde ikke modstaae, skøndt jeg veed
 Forud, den lærde Herre leer, og rækker
 Mig mine Stumper spottende tilbage.

Will.

Det skal du ikke sige. Jeg har hørt,
En god Skribent behøver altid ei
At være just saa lærd. Har du et Hierte,
Forstand, og noget Vigtigt at fortælle,
Saa giver nok Fortællingen sig selv.

Selkirk.

Det er ei langt herfra; det er en Gang.
Hvad har jeg Andet nu at foretage?
Giv mig min Overkiole! Det er koldt,
Og jeg var vant til mine lodne Skind,
Hvor Solen brændte stærkere.

Will hjælper ham.

Du kan ei

Faae Klæder nok; mig er de kun i Veien.

Selkirk.

Du løb omkring i kraftig Nøgenhed.
Saa gaaer det, Will! thi Sommeren behøver
Ei Klædebon: det er en heftig Ungling,
Som svømmer om og koler sig i Floden.
Den gamle Vinter sidder som en Gubbe
Med Hætten over Hovedet, og varmer
Bed Arnen's Lue sine stive Fingre.
Men Arnen mangler mig.

Will.

Den faaer du nok.

Selkirk.

Ja ja, den sikkre, lune, hvor jeg ikke
Kan siges op til nogen Faredag.

De gaae.

Defoes Bærelse.

En Mængde Baller Papir staae opstablede i Baggrunden.

Defoe. Agathe.

Agathe.

Nu har jeg aldrig seet! Men hvad vil Herren
Da med den grumme Hoben Trykpapir?

Defoe.

Naa, veed hun ikke det endnu? Det er jo
Min Bog — min Robinson.

Agathe.

Hvad? er det muligt?

Har Herren skrevet alt det?

Defoe.

Synes hun

Nu ikke, jeg er flittig?

Agathe.

Jh, min Gud!

Naar har da Herren skrevet det?

Defoe.

Hun seer jo,

Jeg skriver daglig.

Agathe.

Men en saadan Mængde!

Defoe.

Det svulmer ud i Trykken, maa hun vide.
Har hun ei ogsaa mærket Eligt, hvergang
Hun koger Grød og Rerter i sin Gryde?

Han giver hende en Bog.

Maa jeg opvarte med et Exemplar?

Agathe neier.

Alt, Gemini! jeg takker, gode Herre!

Ha, nu forstaaer jeg det: det er den smukke
Historie om ham, den stakkels Diævel —

Paa Den, hvad han hed —

Defoe.

Robinson Crusoe.

Agathe.

Ja, ganske rigtig. Troer da Herren ogsaa,

Alt jeg og Jenny, vi kan læse denne

Begivenhed, og mon den ikke gaaer

For meget over vore Fattcevner?

Defoe.

Enhver kan læse den, Enhver kan mødes,

Den Kloge, den Enfoldige, Lærd, Læg.

Det er just Sagen. Blier det saadan ved,

Saa er min Lykke giort; jeg blier om kort Tid

En Mand paa mine tyve tusind Pund.

Agathe.

Nu har jeg aldrig seet! Blot for en Bog,

En Fabel, en Fortælling, en Roman?

Hvis det var Mad, Plumbudding eller Smør;

Hvis det var Toi, som Strømper, Klæde, Lærred;

Hvis det var Kage, Sylteto, Liqueur —

Ja, du min Gud! det trænger Alle til,

Det er reelt, det Nytte gjør i Staten.

Men —

Defoe.

Skienk et Glas Madera!

Agathe.

Herren drak alt

Sit Morgenglas, da han gik ud.

Defoe.

Da Capo!

Man maa dog drikke Lyffens Skaal, Agathe!

Agathe skienker, han drikker.

Agathe.

Lad mig nu see, at Herren skionner paa,
Han har det godt.

Defoe.

Ja, ja! det skal jeg nok.

Agathe.

Man Maade holde maa med Glæden.

Defoe.

Rigtig!

Og naar man trænger til Paamindelser,
Lær man Agathe kalde.

Agathe.

Sandhed hører

Man ikke gierne.

Defoe tager i sin Lomme.

Jeg maa dog betale

Moralen.

Giver hende Penge.

Agathe.

Gud — Guineer!

Defoe.

Riob sig nu

En Søndagskiol, som hun kan stadse med,
Svergang hun gaaer i Kirke.

Agathe.

Nu, man maa

Dog sige, hvad man vil: De har et Hierte —

Defoe.

Som Guld. Ei sandt? Nu ned med sig i Kiofnet!

Agathe sagte.

Nu skal jeg, sandt for Herren, ogsaa købe
Ham Algerh  ns, det er hans Liv, det veed jeg.

Reier.

Jeg takker, og recommenderer mig.

Gaaer.

Defoe.

Mig selv det forekommer som en Drøm:

Defoe — jeg Robinsons Forfatter? Ha,

I hvert et Huus man l  ser Robinson.

Jeg seer den unge Lady med sit Guldhaar,

Hun støtter Hovedet paa den runde Arm,

Og sluger Bogen med de store Dine.

Den gamle Kiøbmand sidder i Comptoirret,

Høit paa sin Stol, sin Skrivers  jel, læser

Om Den hist, og glemmer Contrabogen.

Den lille Miss og hendes Elsker tænke

Paa Fredag, paa de Bilde, studse, mores,

Og glemme reent det sukkers  de Maanstin.

Selv Drengen, paa sin Skammel, seer opmærksom

Paa Bedstemoer, der sn  vler ved sin Brille.

Den strenge Dommer tager Bogen med

I Retten, Præsten sin i Skriftestolen,

Og bilder Degnen ind, det er en Pr  ken.

I Windsor l  ser man min Bog med Guldsm  t,

Og Tiggeren paa Tærsklen sidder med

Et lurvet Exemplar, som han har laant.

Den Lærde glemmer sine Folianter

For min Octav, og nødes til at rose,

Hvad han foragte vil. Det er dog herligt,
At virke saadan paa en heel Nation!

Efter et Ophold.

Men — men, Defoe! — Ha, den forhadte Tanke!
Dg hvis det blier bekiendt og kommer ud,
Vil man ei troe, at Intet horer dig til?
Thi saa er Menneſket: han falder fra
Den ene Yderlighed til den anden,
Foragter let, hvad nys han har forgudet.

Han tager en lille Pakke frem.

Den gamle Somands Ord var kun et Chaos,
Hvoraf jeg skabte mig min Digterverden.
Dg dog — dog, kan jeg negte? meget er der,
Som jeg har ſkrevet ud, og vel benyttet.
Den hele forſte tryllende Idee! —
Saa gif det ſtedſe. Har ei Shafespeare taget
Sit Stof af Eventyr? Ha, jeg tør vedde,
Cervantes fandt en Don Quixote i Mancha.
Men Ingen veed det; og hvad Ingen veed,
Fordunkler ikke Skialdens Glands. Dg hvis —

Grubler.

Hvorfor ei? — Hvad har Selfirk vel for Nytte,
Hvad Ore af det, hvis det blev bekiendt?
Ja — han maa bort og tie. Jeg vil ſkienke
Ham et anſtændigt Ophold; han ſkal boe
Paa Landet, paa min lille Hoi, men tie
Som Muldvarp i ſin Tue.

Det banker.

Defoe farer ſammen.

Ha, hvem banker?

Hvis det var ham —

Hoit.

Kom ind!

Selkirk træder ind.

Defoe sagte.

Jaa, ved Apollo!

Gribs, gamle Synder! spil din Rolle vel.

Selkirk beskedten.

Jeg gaaer dog ikke feil? Forlad mig, taler

Jeg her med Herr Defoe?

Defoe

med et paataget rask Væsen.

Jaa, ganske rigtig.

Ah — Master Selkirk! er det jer? Velkommen!

Jeg kiendte jer ei strax igien.

Selkirk.

Det troer jeg;

Det er heel rimeligt. Mit flette Skrog

Er næsten hugget op til Brag, fra sidst.

J ved, paa Wappings Kassehuus —

Defoe.

Jaa, rigtig!

J gav mig der en lille Pakke Skrifter

At giennemsee —

Selkirk undseelig.

Tilgiv, min lærde Herre!

En Mand i mine Aar, af Noden avet,

Mindst burde dadles for Forsænglighed;

Men det var heller ei den Dm, som stak:

Oprigtig talt, det var Nødlidenhedens.

Og midt i Havsnød, griber Haanden, veed J,

Den mindste Planke, skiondt den ei kan bære.

Defoe

betragter ham opmærksomt.

J er beskedten.

Selfirk godtroende.

Ikke sandt, det duer

Ei noget? det er Lapperi?

Defoe forlegen.

Nu, Kiære!

Det siger jeg just ei. Hvis I forstod
 At føre Pennen — eders Hændelser
 Er egne — jeg vil ikke sige dermed
 Just ganske nye, og aldrig hørte før —

Selfirk.

Naar jeg undtager Will, min Pleiesøn,
 Og mig, har aldrig jeg om Nogen hørt,
 Som leved flere Aar i Gensomheden
 Paa slig en øde D.

Defoe hurtig.

Jo, Selfirk! jo!

I Fald I havde Læsning, mindtes I
 Vel fleer Exempler. For tre tusind Aar
 Var Philoctet alt slig en Enebygger:
 Han boede i en fugtig Klippehule,
 Han gif paa Jagt, og sædte Dyr med Pile,
 Indtil der kom et Skib og frelste ham.

Selfirk forundret.

Tre tusind Aar? Min Tro, det er en lang Tid!
 Og veed man Ingen mellem Philoctet
 Og Selfirk, saa beviser det for os,
 At Hændelsen er sielden.

Defoe.

Det er sandt.

Og more gjør den, blot som Hændelse;
 Det vil jeg ogsaa tilstaae — gierne tilstaae.
 Det Vigtigste: Udviklingen, den Maade,

Hvorpaa hvert Træk er stillet frem og malt,
 Hvorved man sættes, saa at sige, ind
 I slikt et Liv, og selv oplever det;
 Det mangler eders lille Dagbog ganske.

Selkirk.

Åh, Gud! det veed jeg nok. Jeg har, som sagt,
 Aldeles ingen høie Tanker om den.
 Min Mening var, om ei den kunde bruges
 Som Stof maaskee, som raat Material?

Defoe.

Det traf saa meget heldigere, Selkirk!
 Da jeg i lang Tid alt har havt en sli
 Idee, før I kom.

Selkirk.

Birkelig, min Herre?

Defoe.

En lignende; ei ganske saa, forstaaer sig.
 Og jeg vil ærligt tilstaae: eders Dagbog
 Gav mig Anledning til adskillige Træk.

Selkirk.

Saa har I dog benyttet mine Hester?

Defoe.

Ja — for at bruge Vignesse, som I:
 Liig Fabrikanten, der sin Bomuld tog
 Af Træet, spandt, og væved det til Klæde.

Selkirk.

Det tvivler jeg ei om. Hvad har I kaldet
 Den Bog?

Begierlig.

O, har I ei et Exemplar?
 Hvad koster Bogen? Jeg maa læse den.

Er det om Gen, som leved paa en D,
En ubeboet D?

Defoe.

Som Philoctet

Dg I; ja, ganske rigtig. — Bogen har jeg
Ei her endnu. I faaer et Exemplar
Smukt bundet ind, saasnart det kommer fra
Bogbinderen. — Hvad nu jeg vilde sige —
Mit Værk er færdigt; alle Kiendere
Berømme Bogen; den fornoier Alle;
Man ynder meget min Fremstillingsmaade,
Ei Fablen at forglemme, som tildeels
Jeg skylder eder, men dog meest mig selv.
Nu altsaa — jeg vil høste Fordeel af den,
Dg det er billigt, at I faaer en Part.
See — tyve Miil fra London, ved en Skov
Har jeg et lille Sted, min gode Selfirk!
Med Have til. Der boede jeg tilforn.
Nu agter jeg at kiøbe mig en Gaard-
I Londons Nærhed. I skal boe i Hytten.
Den hører eder til, imens I lever,
Dg jeg vil aarlig skienke jer endnu
Halvhundred Pund. Er I fornoiet dermed?

Selfirk folder sine Hænder.

Halvhundred Pund om Aaret, og et Huus
Paa Landet ved en deilig Skov?

Defoe.

Nu, Selfirk!

Troer I jer saa betalt?

Selfirt.

Betalt, min Herre?

Gior mig ei skamfuld, kald ei eders Gave

Betaling, giv ei eders Høimod Skin
Af Skyldighed!

Defoe rodt.

J er for noisom, Selfirk!

Bed Gud, det har J ærlig, vel fortient.

Selfirk glad.

Saa kan jeg leve mine sidste Dage
Frit i Naturen, uden Næringsørg!

Defoe.

Det kan J; og saafremt J mangler Noget,
Sliig det til mig, saa skal jeg hielpe jer.

Selfirk

griber efter hans Haand.

Uegennyttige, høimodige Mand?

Defoe

trækker Haanden skamfuld tilbage.

Kald mig ei saa! det ei tilkommer mig.

Selfirk.

Fortiener ikke sliig Belgierning Tak?

Defoe fatter sig.

Alt, hvad jeg nu forlanger, er kun dette:

J finder eders Skrift betalt, ei sandt?

J er fornøiet?

Selfirk.

Var jeg Glæde værd,

J Fald jeg ikke var det?

Defoe

gaaer til Skriverbordet, og tager et Blad Papir frem.

Nu velan!

Saa underskriv mig disse Linier:

Beviis for at J solgte Manuscriptet

Til mig, og at det nu er ganske mit.

Selfirk.

Men bruger I min gamle Dagbog meer?

Defoe.

Aldeles ikke.

Selfirk.

O, min gode Herre!

Saa giv mig den igien. Jeg har den kjær,
Den er min Siæls Fortrolige, den fulgte
Mig steds paa min Vandring; hver en Tanke
Har jeg meddeelt den, som et Vennebryst.
For alle Andre er den kun et Jntet,
For mig en Skat.

Defoe.

Det gjør mig ondt, at jeg
Maa afflaae eder den bestedne Bøn.
Det har sin Aarsag. Er vi enige,
Saa hører Bogen mig til.

Selfirk.

Kiære Herre!

Bliv ikke vred. Kan det ei Andet være,
Saa maa jeg skilles fra min gamle Ven.
Det er ei første Gang, jeg skilles fra
Det Banlige, det Kiære. Som I vil!

Defoe ringer paa Agathe.

Giv mig et Fyrfad ind med Bløder strax,
Og sæt det i Kaminen!

Til Selfirk.

For at I

Skal see, det er ei Lyst til meer at bruge
De gamle Hefter, vil vi brænde dem
I Begges Overværelse.

Selkirk sukker.

Ja ja!

Defoe.

Og endnu Gæt: her maa I love mig,
At I vil aldrig yttre jer for Rogen
Om denne Sag; om hvad I solgte mig.
Seer I, jeg skal forklare eder Grunden:
Jeg Fiender har, som gnave paa min Roes,
Og see sig magre paa min trinde Velstand;
Fik de en saadan Anecdote at høre,
Saa vilde Klaffertandens hundred Tunger
Udsprede snart de latterligste Rygter.

Selkirk.

Ja ja! det kan jeg ganske godt begribe.
Og helligt sværger jeg ved den Allgode,
Som rørte eders Sind, og gav jer Lyst
Til at formilde Gubbens sidste Dage:
Jeg tier, og skal være taus som Graven.
Agathe har sat Hjerfadet i Kaminen, og er gaaet igien.

Defoe.

Det er mig nok.

Kaster Papirerne paa Ilden.

Og dermed vie vi
De tomme Straae til Evighedens Flamme.

Selkirk

seer paa Ilden, og tørrer sine Dine.

Hvor hurtigt lue de! Hvor heftigt svinge
De deres røde Binger, og forsvinde!

Defoe giver ham Penge.

Tag denne Hielp, min Gubbe! for det Første,
Gaa hjem og vederqvæg dig, drif min Skaal.

Selfirk trykker hans Haand.

Det skal jeg. Tak!

Bed sig selv, stirrende i Kaminen.

Der svandt det sidste Glimt.

Dog, nei! Grindringen staaer i mit Bryst

Med dybe, usforkrænkkelige Runer;

Og den skal ei forgaae, og ei forsvinde,

Før Siælen svinger sine lette Vinger

Uf Stovets Aske.

Til Defoe.

Nu — Farvel, min Herre!

Gaaer.

Defoe

stirrer bevæget hen; efter en kort Taushed.

Hvad er jeg nu mod ham? — Uergierrighed!

Dit Vaaben er Forsængeligheds Laage —

Og du vil kæmpe mod Samvittigheden?

Han holder Haanden for Panden.

Et Bud kommer med et Brev.

Et Brev, Sir! fra Sir Robert Edgarson.

Defoe horer ikke.

Budet.

Et Brev, Sir! fra Sir Robert Edgarson.

Defoe forvirret.

Hvad? Fra Sir Robert Edgarson?

Budet.

Ja, Sir!

Defoe.

Behøver Brevet Svar?

Budet.

Jeg veed det ei.

Defoe bryder det, og læser:

Min Herre!

Med stor Fornøielse har jeg læst Deres Robinson Crusoe, der saavel fra Opfindelsens, som den naive, godhiertige Fremstillings Side er fortræffelig. Da jeg nu er meget for at yde Hver Sit, og aldrig har No, før jeg har betalt min Gield, saa tillad, at jeg ret takker Dem her for Nydelsen af Deres skionne Værk! Jeg ønsker meget Deres Bekjendtskab; men Alt maa have en Anledning; af en blot høflig, formelig Visit kommer der lidet. For en saadan Anledning har Skiebningen sørget: Man har indbudet mig i Eftermiddag til en saa kaldet litterair Thee, og tilladt mig at medtage en Giest. Har De Lyst til at komme med incognito, saa er det herligt. Jeg veed, at Ingen kiender Dem; man vil kritisere Deres Robinson, og det vil give en lystig Scene. Jeg haaber, De har allerede hærdet Dem mod Misundelsens, Uvidenhedens og Forsængelighedens Domme, som den udmærkede Mand aldrig kan undgaae. Tillad altsaa, at jeg henter Dem Klokken syv!

Efter at have læst Brevet.

Vel — hils din Herre, siig, jeg takker skyldigst!
Jeg henter ham.

Budet.

Vel, Herre!

Defoe.

Beed ham venligst

Undskyldte mig, at ei jeg svarer skriftligt.

Budet.

Godt, Herre! Det skal blive vel besørget.

Gaaer.

Defoe stirrer i Brevet.

„Godhiertig“ — „yde Hver Sit“ — „har ei No,

Før jeg har afbetalt min Gield" —

Gnider sig paa Panden.

Hm, hm!

Læser igien:

„Har hærdet Dem imod Misundelfsens,
Forsængeligheds Domme" —

Han lader Brevet synke.

Nemesis!

Det er for tidligt. Eller — kommer du,
Min Genius! og varsler mig i Tide?

Han gaaer langsomt bort.

Anden Act.

Wappings Kaffehus.

Master Crab. Mistress Crab.

Mrs. Crab.

Saadan er det, og saadan maa det være.

Mr. Crab.

Du skal see, hvad der kommer ud af, Kone!

Mrs. Crab.

Hvorfor muler du, Mr. Crab? Giv dig tilfreds! Vren er heller ikke at foragte. Du har nu Penge nok. Du har ægtet et honnet Fruentimmer, og maa finde dig i skikkelig Compagnie.

Mr. Crab.

Er det skikkelig? Disse skønne Vander stienes og flamres jo tidt værre, end Matroser.

Mrs. Crab.

Det har ingen Rød nu, siden vi have faaet Sir Robert Edgarson til Vresmedlem.

Mr. Crab.

Jeg frygter, du bringer mig i Ulykke med denne litteraire Thee. Den stiller mig ved mine øvrige Gæster.

Mrs. Grab.

Det stikker sig heller ikke meer for dig at holde Kaffe-huus, Mr. Grab! Din Krambod bringer dig den største Fordeel.

Mr. Grab.

Man maa altid i det mindste fiøre med to Hiul under sin Bogn. Det er en daarlig Befordring, at age med Hiulbør.

Mrs. Grab.

Gjør, hvad du vil, og lad mig ligesaa! Du har jo selv engang været med at stifte en Klub; har du glemt det?

Mr. Grab.

Min gamle Tofkillingsklub? Ja, det var en anden Sag: der kom ikke Andre end ordentlige Borgermænd, og der gif Alting punktligt efter Lovene.

Mrs. Grab.

Om jeg mindes ret, hænge Lovene klistrede paa et stivt Pap endnu bag Skabet derhenne. Tag dem frem engang, og lad os høre! Maaskee kunde de være til Nytte for vort Selskab.

Mr. Grab tager det frem.

Med adskillige Modificationer efter Omstændighederne, troer jeg, de ikke vilde være uesne.

Han puster Støv af Pappet.

Mrs. Grab.

Lad den Blæsen være! Du puster mig Støvet i Dinene. Du gjør mig blind.

Mr. Grab.

Eydigheden mod Lovene maa altid være blind, mit Barn!

Mrs. Grab.

Nu, lad høre!

Mr. Grab.

Primo: Hvert Lem betaler to Skilling i Indtrædelsespenge.

Mrs. Grab.

Hvor meget er det for hele Kroppen?

Mr. Grab.

Secundo: Hvert Medlem skal stoppe sin Pibe af sin egen Tobaks=Pung.

Mrs. Grab.

Bidere!

Mr. Grab.

Dersom noget Medlem befindes fraværende, erlægge han to Skilling; uden saa er, at han er syg, eller kastet i Fængsel.

Mrs. Grab.

Det er lovligt Forsald.

Mr. Grab.

Dersom Nogen sværger eller bander, da har hans Nabo Lov til at give ham et Drifgen.

Mrs. Grab.

Før en Ordens Skyld.

Mr. Grab.

Dersom Nogen fortæller Historier i Klubben og lyver, betale han en Halvskilling for hver tredie Løgn.

Mrs. Grab.

Denne Lov er ikke saa let i sin Udførelse, som moralsk i sin Bevæggrund.

Mr. Grab.

Kommer nogen Hustru for at lede sin Mand hjem, da maa hun ikke komme ind; men han maa tale med hende uden for Døren.

Mrs. Grab.

Hvilket Chevalerie!

Mr. Grab.

Skielder Gen den Anden for Hanrei, da excluderes han af Klubben med de fleste Stemmer.

Mrs. Grab.

Esprit de corps!

Mr. Grab.

Ingen maa lade sine Klæder, Skoe eller Støvler spe hos Andre, end Klubbens Brødre.

Mrs. Grab.

Frihed og Liighed!

Mr. Grab.

Enhver Trompeter og Pauker er musicerende Medlem.

Mrs. Grab.

Hvem er da Tilhørere?

Mr. Grab.

Ingen Tremarksmand er i Stand til at blive Medlem eller Væresmedlem af Klubben. — Der er de allesammen.

Mrs. Grab.

De burde graves i Kobberplader.

Mr. Grab.

Ja, hør nu, Kone! jeg vil ikke disputere videre med dig. For mig maa du drikke Thee med hvem dig lyster; og om det nu er bruun, grøn eller litterair Thee, det er mig det Samme. Den litteraire Klub finder jeg mig i, kun at det ikke udarter til litteraire tête à tête'r.

Mrs. Grab.

Hvad seer du mig an for?

Mr. Grab.

For et Fruentimmer, Goster. der har været Kammerjomfru Goster. hos Mistress Quicly. — Du har faaet

Smag paa Læsning — lad saa være! Det var ikke derfor, jeg tog dig. Det var ikke din Siæl, jeg forgabede mig i; thi den var usynlig, og jeg kjober ikke Ratten i Sækken. Men du havde en god corporlig Dannelsse, du var ung og smuk —

Mrs. Grab.

Det er jeg endnu.

Mr. Grab.

Penge havde du ikke mange af.

Mrs. Grab.

Havde jeg ellers taget dig?

Mr. Grab.

See nu — der er min Søn, din Stedson, Peder Grab, som du veed.

Mrs. Grab.

Jeg har sat ham i Skole hos Magister Romanus, og han kan allerede paa staaende Fod oversætte alt det Latin, Magisteren taler.

Mr. Grab.

Ja, det er ret godt; men nu maa han ogsaa lære Kræmmerlatin.

Mrs. Grab.

Hvad vil det sige?

Mr. Grab.

Al det andet Latin kan han ikke leve.

Mrs. Grab.

Da har dog Magister Romanus levet deraf i halvfierdsindstyve Aar.

Mr. Grab.

Som Pebersvend. Men min Søn skal gifte sig og trives. Han er den Æneste af min Stamme paa Sværd-siden, han maa forplante Familien.

Mrs. Grab.

Send ham først som Student til Oxford!

Mr. Grab.

Nei, nu skal han være Svend til Efteraaret, og staae i min Hofebod.

Mrs. Grab.

Du vil dog ikke —

Mr. Grab.

Du veed, Master Twastle, Hofekammeren paa det andet Hjørne, og jeg vare lang Tid dødelige Fiender.

Mrs. Grab.

Nu, jeg vil haabe, I ere saa endnu?

Mr. Grab.

Ikke meer. Vore Hjerter bleve smeltede i Overgaars ved en Flaske Porter. Vi have besluttet at stifte Fred, at slaae os i Compagnie. Saa er den Ene ikke længer den Anden en Torn i Diet. Og til den Ende ville vi gifte vore Børn sammen.

Mrs. Grab.

Eders Børn? Ja, Peter maa du nok kalde Barn; men den smukke Betty er langt fra at være Barn længer, og du forregner dig, hvis du troer, hun gifter sig med en Dreng.

Mr. Grab.

Men jeg siger dig jo, han skal være Svend med det Første. Bærebrevet er allerede skrevet og malet paa fint Pergament.

Mrs. Grab.

Et Bærebrev er intet Rærlighedsbrev, Mr. Grab!

Mr. Grab.

Naa, saa gaaer jeg da hen til Mr. Twastle, og bringer

Sagen i Rigtighed, siden jeg nu har raadsfort mig med dig, og vi ere enige.

Mrs. Crab.

Ja vist! saa enige, som muligt.

Mr. Crab.

Meer kan man ikke forlange. Farvel!

Mrs. Crab.

Mistress Quickly har bedet mig følge ud med paa Landet i Morgen til hendes Broder Sir Robert. Du har dog Intet derimod?

Mr. Crab.

Aldeles ikke. Sir Robert Edgardon er en fornem Mand, en velhavende Mand, en smuk Mand, en rig Mand, en meget rig Mand. Det er en Mand, som jeg har al Agtelse for. Spiser du med Herskabet?

Mrs. Crab.

Jeg spiser med Bornene. Stille! der kommer Master Andrews, Odedigteren.

Mr. Crab affides.

Paa ham er jeg ikke jaloux. Han seer ud, som han levede af Maan skin.

Herr Andrews kommer.

Andrews hoitravende.

Hil dig, du ædle britiske Benneviv!

Mr. Crab sagte.

Hvad Boffer, er du Duus med ham, Kone?

Mrs. Crab ligesaa.

Jvre dig ikke, Mr. Crab! Det er som Digter, han taler. Han dutter mig kun Poesien paa.

Andrews til Mr. Crab.

Hil dig, viinbegeistrede Bacchus, ægte
Søn af Semele!

Mr. Crab.

Min Herre! jeg er en ægte Søn, saa vidt er Deres
Poesie intet Digt; men jeg hedder Crab, og ikke Bacchus,
og min salig Moder hedde Mette og ikke Mele.

Mrs. Crab.

Undskyld min Mands Uvidenhed, Sir! han er ikke
opdraget i den poetiske Religion.

Mr. Crab.

Nei, jeg er hverken poetisk eller catholsk.

Mrs. Crab.

Hans Opdragelse er forsømt af Naturen, men ved min
Omgang har der dog udviklet sig adskillige Evner, som
forhen slumrede.

Andrews.

Hvorhen du gaaer, triveligt-rødmende
Gut med det rigt-buffelomfrandske Haar!
Møde dig smaae Lustamoriner,
Bistende Kolding til Purpurfinden.

Mr. Crab bukker.

Mangfoldig Tak! Skyldigste Tiener! Min Kone er nok
saa god at svare Dem.

Gaaer.

Andrews leer.

Den gode Mand! — Tilgiv, Mistress! at jeg spogte
lidt med Deres Ægtefælle.

Mrs. Crab.

Siger Intet, Sir! Man ryger jo med Røgelse for
Myg, og Epidøborgere forjager man med idealske Fore-
stillinger.

Andrews.

Fortræffeligt, Mistress! Jeg skal hilse fra Magister

Romanus, fra Philosopherne Aristus og Gryphius; de skulde alle have den Ære at indfinde sig om lidt.

Mrs. Crab.

De vise mig en stor Godhed.

Andrews.

Der kommer Deres anden Marechal, smukke Mistress! Herr Joseph.

Herr Joseph kommer.

Joseph.

God Dag, Mistress! Deres Tiener, Sir!

Mrs. Crab.

Hvad fattes Dem, Sir? Mig tykkes, De seer mere bleg ud, end sædvanlig.

Joseph.

Jeg har havt en Uergrelse. Turde jeg ikke udbede mig et lille Stykke Sukker med et Par styrkende Draaber? De pleier at have dem ved Haanden.

Mrs. Crab.

Med Fornøielse. Hun tager et Stykke Sukker, helder Draaber derpaa, og giver ham det.

Andrews.

Hvorledes, Herr Joseph? Har igien et mislykket Forsøg hos een eller anden Deilighed —

Joseph.

Ei! hvad? det er jeg saa vant til. Det er jo netop Band paa min Mølle. Hvorledes skulde jeg leve og trives som Elegiker, hvis jeg ikke daglig og natlig havde Anledning til Graad og Drøvelse?

Mrs. Crab.

Apropos! Sir Robert Edgarson kommer dog ogsaa?

Joseph.

Han har lovet det.

Andrews.

Gi! Mistress! hvad vil De med Sir Robert her? Han hører aldeles ikke til vort Coterie.

Joseph.

Det er vel sandt; men saa er Sir Robert igien en rig, en fornem Mand. Det giver vort Selskab en Relief.

Mrs. Crab.

Naturligviis. Men, mine Herrer! glemmer ikke, hvad De vilde sige — jeg har læst en Bog i disse Dage, som jeg rigtig synes er grumme net; men det forstaaer sig, jeg underkaster gierne min Mening Deres kyndigere og indsigtfuldere Dom. Men skulde den ikke due noget, som jeg gierne troer, hvis De paaftaae det, saa gjør det mig ondt; thi jeg vil tilstaae oprigtigt, den har moret mig meget.

Andrews.

Maa jeg spørge om Bogens Titel?

Mrs. Crab.

Den hedder Robinson Crusoe.

Andrews.

Er det et dramatisk, episk, eller lyrisk Digt?

Mrs. Crab.

Det er intet Digt; den er skreven i Prosa.

Andrews.

Er det et historisk, philosophisk Værk, eller en Reisebeskrivelse?

Mrs. Crab.

Det er en Reisebeskrivelse.

Andrews.

Ja, saa sorterer den ikke under mit Forum. Jeg giver mig kun af med Poesie, og i Poesien fornemmelig med lyrisk Poesie, og i lyrisk Poesie fornemmelig med Oden.

Joseph.

Ei! Herr Andrews! det er jo netop den Bog, jeg har havt min Ergrelse over. Jeg var just oppe hos Boghandleren Powell, for at høre hans endelige Resultat, om han vilde forlægge mine Elegier eller ei; var der ikke en Renden og en Trængsel efter denne Robinson, som ved en Bagerdør om Morgenens Klokken syv!

Andrews.

Nei, virkelig? Hvad er da det for en Robinson?

Joseph.

En Roman, skrevet af et ganske ulitterairt, obscurot Menneske: en vis Defoe, som i sin Ungdom har været Strømpehandler, forfattet adskillige Folkeskrifter, været af Oppositionspartiet, argret Ministeriet, endelig forløbet sig saa vidt, at han gjorde Udsald paa nogle Kirkeskikke, hvorved han da fik sin Løn, og blev sat i Gabelstøkken. Men ogsaa denne Straf taalte han med fræk Stolthed, og skrev en Dde over Gabelstøkken: at den nu var adlet ved ham, siden et ungt Menneske kunde sættes deri for en litterair Ubesindigheds Skyld.

Andrews.

En Dde? Den maa jeg see. Den hører til mit Fag.

Mrs. Crab.

Hvorledes? Et Menneske, som har staaet i Gabelstøkken, er Forfatter til Robinson Crusoe?

Joseph.

Paa min Tre!

Mrs. Crab.

O, mine Herrer! saa beder jeg dem venstabeligst undskyldte, at jeg har moret mig over Bogen.

Joseph.

Bedste Mistress! vær De rolig, det bliver mellem os.

Aristus og Gryphius komme ind i Klammeri, og begive sig hen i Forgrunden, uden at hilse eller agte de Andre.

Aristus

med et arrogant paataget Phlegma.

Jeg bliver ved min Paastand: Krig! ellers duer det ikke. Kræfterne slappes, Modet svinder, Tankemaaden bliver smaalig, Geniet indsnæres. Er ikke Livet Giæring? Have vi Viin uden Giæring? Ol? Brød? Kun et dygtigt Had udvifler Kiærlighed. Falder ikke de fleste Blomster af Trærne? Bilde ikke Pest, Armød, Feighed være Følgen af for mange Menneſter? Krig altsaa! Legemet maa aarelades. Ellers døe vi, af lutter Lyst til Livet, den ſkiændigſte Død.

Gryphius ſtraaler hiſfig.

Du har Uret, min ſøde Broer! Hvad ſkal vi leve for, naar vi ſlaae hinanden ihjel ſtrag igien? Hvad hielper da al Religion, Moral, Videnskab? Er ikke vor Beſtræbſe Harmonie? Maa Diſſonantsen ikke oploſes engang, for Satan? Skal vi beſtandig ſlutte Concerten med en lille Second; med en Indledningſtone til den Grundaccord, ſom aldrig flinger? Nei, min Broder! nei! Det er beſtialſt, naar Menneſket ſom et vildt Dyr ſnyſer mod ſine Medmenneſker.

Aristus.

Uden Krig bliver Menneſket en Epidæborger, en egen-nyttig Elubbert uden Forſtand og Hierte.

Gryphius.

Uden Fred bliver han et glubende Fæ, ſom æder de Andre Hiertet ud af Livet. Hvem har givet os Lov til at ſlaae hinanden ihjel?

Aristus.

Hvem har givet os Lov til at lade hinanden leve?

Gryphius.

Jeg siger endnu engang: Alting med det Gode! For-
maninger, Taler, Opmuntringer, Glædsbelønninger.

Aristus.

Jeg siger endnu engang: Alting med det Onde!
Galger, Steiler, Pinebænke, Gabelstokke.

Gryphius skræler ude af sig selv.

Det er lumpne, nederdrægtige Instrumenter. Med
Sagtmodighed, med Fornuft og Besindighed skal vi virke;
ellers ere vi nogle Ræltringer.

Aristus kold.

Du vil dog ikke sige dermed, at jeg er en Ræltring?

Gryphius.

Naar man slaaer iblandt en Flok Hunde, den man
rammer, den tuder.

Aristus.

Du er en uforstammet Knegt, min søde Broer! — Men
tyø! Han opdager Mrs. Grab og de Andre. I Disputens
Interesse lægge vi ikke Mærke til, at vi alt ere komne op
ad Trappen ind i Stuen. Der sidder jo Madamen. Han
blinker til Gryphius.

Gryphius som før.

Det er mig det Samme, hvem Satan der sidder. Jeg
siger nu, som før: Skaansomhed! Selvtvang! Overbærelse!
Humanitet! Læg Alting op i den bedste Mening! Det er
vort Kald. Og den, der postulerer det Modsatte, er en Ufæl.

Aristus.

Du forløber dig, min søde Broer! Fat dig! Tyø!
Skifter Eligt sig for os som Philosopher? Nei, jeg bliver
ved min Paastand: Lad det gaae til det Yderste! De bar-
bariske Lider ere de bedste. Hugge raff ind paa hinanden
strax, det er homerisk, det er det Sande. Men derfor kan

vi jo være lige gode Venner. Det er jo kun Meninger; hvad komme Meninger Personligheden ved?

Gryphius.

En Person uden rigtige Meninger er det Samme, som et Brillenfutteral uden Brillen.

Mrs. Crab.

Men hvad er det, mine herrer? Hvad er det?

Aristus.

O, det er Ingenting, min Dyrebare! Det var en lille Disputats om Krig og Fred, som min Ven Gryphius og jeg repeteerte med hinanden.

De sætte sig.

Andrews.

Der hører jeg paa Gangen, at Herr Romanus kommer med Peter Crab.

Mrs. Crab.

Mine herrer! jeg er Dem uendelig forbunden, at De gjør mit Huus den Gæde med Deres Selskab, og bidrage til at cultivere mig. Men det er vel, at min Stedson Peter er kommen saa vidt, at han kan tyde, hvad Magisteren siger; thi ellers vilde jeg være i stor Forlegenhed, siden han ikke taler Andet end Latin.

Aristus.

Han gaaer i Barndom, Mistress! Han har tilbragt sin Levetid med bestandig at læse de romerske Digtere; og om det nu kommer af, at han selv ingen Tanker nogeninde har havt, eller af, at de Andres Tanker have fordrevet hans egne — nok, han kan nu ikke yttre det mindste, ikke sige den ubetydeligste Ting, som: „giv mig min Hat!“ eller „hvoreledes lever De?“ uden at anføre en classisk Autoritet.

Mrs. Crab.

Det er en besynderlig Drm.

Aristus.

Og da man har bebreidet ham denne Udfærd, især mod Fruentimmer og Ustuderede, saa har han nu altid en Skoledreng med, som Tolk, der leder ham, ligesom en blind Mand ved en Riep, og ikke har Andet at giøre, end som Papegoie at efterplappre paa Dansk, hvad han siger paa Latin.

Mrs. Crab.

Ja, var det nu ikke en Lykke, at Peter Crab allerede er kommen saa vidt i Latiniteten?

Joseph.

Der er han.

Mrs. Crab kommer lidt Kogelse paa Theemaskinen.

Herr Romanus kommer med Peter Crab ved Haanden.

Romanus.

O Venus, regina Gnidi Paphique!

Sperne dilectam Cypron, et vocantis

Ture te multo Glyceræ decoram

Transfer in ædem.

Peter

med en skingrende Skoledrengestemme.

O Venus, du som regnerer over Gnidus og Paphos! foragt Cypern, hvori du var forgabet, og begiv dig hen i Baaningen til den pæne Glyceræ, kaldende dig med megen Kogelse.

Mrs. Crab.

Jeg takker skyldigst. Velkommen, fiære Herr Magister! Hvorledes gaaer det med Helbreden?

Romanus.

Infandum, regina! jubes renovare dolorem.

Peter.

O du Dronning, du befaler en usigelig Smerte at oppripes.

Mrs. Grab.

Den slemme Gigt! Men holder De ogsaa god Diæt?
Romanus.

Me pascunt olivæ, me cichorea levesqve malvæ.

Peter.

Mig forer Oliven, Endivien og den sunde Katoft.

Mrs. Grab.

Behag at tage Plads!

Magisteren sætter sig, Peter staaer bag hans Stol.

Mrs. Grab til Andrews halv sagte.

Er det dog ikke meget, at min Søn allerede er saa vidt i den Alder?

Andrews.

Upaatvivlelig.

Romanus.

Dicite, quandoquidem in molli consedimus herba!

Peter.

Slaaer nu en Sladder af i det Grønne!

Andrews

klapper Magister Romanus paa Knæet.

Hvor det fornøier mig, at see Dem saa frisk og sund, ærværdige Veteran!

Romanus.

Lætus sum laudari a te, laudato viro.

Peter.

Det glæder mig at berømmes af dig, o du berømte Mand!

Mrs. Grab til Gryphius.

Er det dog ikke meget af saadan et Barn?

Gryphius.

Han bruger altid „o du“ til sine Vocativer; det undrer mig, at han ikke ogsaa hvergang sætter „af, i, paa, med“ til Ablativerne.

Aristus for sig.

Mon den Dreng gjør det af Dumhed eller af Ondskab?

Joseph sagte.

Jeg maa dog ogsaa see, om jeg faaer en Compliment. Høit. Har De læst mine sidste Elegier, sande Kiender og Aristarch?

Romanus gnaven.

Poscimur.

Peter.

Vi opfordres.

Romanus.

Cur me qverelis exanimas tuis?

Peter.

Hvi tager du Livet af mig med din evige Klynken?

Mrs. Crab til Aristus.

Er det dog ikke evig Skade, at saa megen Værdom skal graves ned i en Høsebød?

Romanus.

Nunc est bibendum.

Peter.

Lad os nu drikke Theevand!

Mrs. Crab giver Peter en Kop Thee og en Tvebat til Magisteren.

Romanus dhypper og spiser.

Sinum lactis et hæc te liba, Priape! expectare sat est.

Peter.

Tag til Takke, Priapus! med en Spøskum Mælk og en Eggefringle.

Mrs. Crab.

Der kommer Herr Butterflie, vort vittige Hoved.

Gryphius.

Den stakkels Karl! Hvad det maa være et pijnlijk Liv: han troer sig forbunden til at sige noget Piquant, hvergang han lukker Munden op.

Aristus.

Han siger dog undertiden ganske morsomme Dumheder.

Herr Butterflie kommer ind, og bukker til alle Sider.

Butterflie.

Ydmyge Tiener, skyldigste dito! Ei ei, Mrs. Crab! der sidder De jo, som en Dronning i en Vikube, mellem lutter Han= og Arbeidsbier.

Aristus til Mrs. Crab.

Nu, see! der har vi jo strax een. — Med Tilladelse, Sir! regner De Dem selv til Han= eller til Arbeidsbierne?

Butterflie.

Jeg er et Uhrværk, Sir! som trækker mig selv op, og gaaer den ene Dag, som den anden; skiondt der er dem, der beskylde mig for Ufetterrettelighed.

Gryphius.

Det er Misundelse, Sir! De er et godt engelsk Repeteeruhr.

Butterflie.

Nu — her ere vi jo ret som i Noahs Ark: alle mulige litteraire Dyr, philosophiske Elefanter, Orne med Odesflugt, elegiske Rattergale, lærde Ugler.

Aristus tor.

Og vittige Abefatte.

Butterflie.

Om Forladelse, Sir! Abefatten er ikke vittig. Vignelsen halter.

Aristus.

Er den det ikke, saa bilder den sig i det mindste ind at være det.

Gryphius sagte til Romanus.

Disse litteraire Straajunkere troe ogsaa at kunne gaae i Laug og være Kammerat med grundige Lærde.

Romanus.

Qvamvis sint sub aqua, sub aqua maledicere tentant.

Peter.

Skiondt de sidder i Vand, dog i Vandet de er maliciøse.

Mrs. Grab.

Er det dog ikke meget? der gjør han ogsaa Vers! — Der mangle nu ikke Andre end Sir Robert Edgarson og en reisende Medlem, saa kan Sessjonen begynde.

Gryphius.

Det huer mig ikke, Mistress! oprigtig talt, at Sir Robert kommer her med.

Mrs. Grab.

Åh, det er saadan en rar, velsignet Mand.

Aristus.

Han er vel artig, men seer dog ned paa Folk med en Mine, som om han oversaae dem, og ene havde slugt al Verdens Biisdom.

Andrews.

Man veed ikke ret, hvad der boer i den Mand.

Romanus.

Eqvo ne credite, Teucri!

Peter.

Troer ikke Hesten, Teucrer!

Andrews til sine Sidemænd.

Hvem mener han med Hesten? er det mig, jeller Sir Robert?

Aristus.

Grammatici certant, et adhuc sub judice lis est.

Peter.

De strider om Grammatiken, og den er endnu ikke afgjort.

Sir Robert kommer med Defoe.

Sir Robert.

Tilgiv os, Mistress! at vi kom lidt silde.
Min Ven fra Landet, som De har tilladt mig
At tage med, Herr Trifling, steg just nylig
Af Diligencen, kommen frist fra Bristol,
Og ønsker meget her blandt Londons Lærde
At danne sig i sine ældre Dage.
Alt paa sit Landgods har han efter Evne
Udviklet Smagen, læst endeel. Han kiender
Herr Andrews Oder, Josephs Elegier;
Herr Butterflies berømte Epigrammer
Har han gientaget læst.

Butterflie.

Den vakkre Mand!

Defoe

vender sig til Butterflie.

Det glæder mig usigeligt, Herr Joseph —

Butterflie meget artig.

Jeg er Herr Butterflie.

Defoe til Andrews.

Herr Joseph —

Andrews.

Sir!

De taler her med Ddedigteren.

Defoe.

Ha, jeg er henrykt! Hvilken prægtig lyrist
 Uorden steds i Tanken, hvilket Skum
 I Følelsen, og hvilket Studium
 I Ord og Udtryk!

Andrews glæder sig.

Birkelig, Herr Trifling?

Joseph.

Og mine Elegier?

Defoe.

Naar jeg læser
 Et Par af dem, saa har jeg altid Maanskin.

Joseph.

Og hvilken foretrækker De fortrinlig?

Defoe forlegen.

Mig synes — den om Maanen og Kiærminden —
 Om Rildevældet —

Joseph sagte.

Hvilken mener han?

Thi derom er de alle.

Heit.

Ha, nu veed jeg —

Defoe.

Just den!

Joseph sagte til de Andre.

Han taler godt.

Gryphius sagte.

Jeg fieder mig.

Aristus sagte.

Dissertationer har den Rusticus
 Bist aldrig læst. Mon han forstaaer Latin?
 Butterflie til Defoe.

Og hvilket Epigram?

Defoe.

O — det om Amor

Og Bien — det om Styr — om Harpaz — Gloe—

Sir Robert.

Nu, smukke Mistress! mine gode Herrer!
 Til Dagens Orden. Mistress var saa god
 At faare mig til Ugens Præsident,
 Og jeg bestemmer da vort lærde Thema.
 Hvad kan vi vælge bedre vel i Dag,
 End Herr Defoes berømte Robinson,
 Der gjor saa megen Opsigt overalt?
 Hvad sige mine Herrer? Bogen kiender
 Formodentlig Enhver. Jeg onsker meget
 At høre Deres indsigtsfulde Domme.

Mrs. Crab.

Der maa voteres efter Alderen.

Til Romanus.

Sir! De er ældst; hvad siger De om Bærket?

Romanus.

Non ego ventosæ plebis suffragia venor.

Peter.

Jeg jager ikke efter den vindige Pøbels Roes.

Romanus.

Decipit exemplar, vitiis imitabile.

Peter.

Det Exempel er skadeligt, som kan efterlignes ved Feil.

Romanus.

Interdum vulgus rectum videt, est ubi peccat.

Peter.

Stundom dommer Mængden ret, og stundom vrangt.
Butterflie.

Mangfoldig Tak! Nu, Mistress! videre!
Vi faae ei anden Dom; Magisteren
Har ikke læst og læser aldrig Bogen.
Han læser kun Hebraisk, Græsk, Latin.
Min foreløbige og ringe Mening
Om Robinson er snart sagt: Hvad der hører
Til Vittighedens Bærker, skion Lecture,
Det burde, synes mig, dog være vittigt;
Men Lysten til at pirres fiint til Smil
Forgieves seiler i et øde Sydhav
Af kiedelige Trivialiteter.

Aristus.

Romanen er et usælt Elegfredbarn
Af Epopeen. Hvad der hæver hiin:
Bedrifterne, samt Verset, Billedet,
Det mangler ganske denne Robinson.
Jeg troer, at Episoden om de Bilde
Vel kunde males ud i smukke Vers.
Men Tænkemaaden er mig for modern;
Prosaisk smægter Robinson i Prosa,
Han skionner ikke paa sit Eventyr.
Epidsborger er Forfatteren, det seer man.
Jeg holder imod Fredag med de Bilde,
Beklager, at han undslap, den Gujen,
I Stedet for paa Helteviis at siunge
Sin Seiersvise, mens de stegte ham.
Altsaa, jeg underskriver Butterflies

Meddeelte Mening, skiondt vor Herre veed,
 Alt ellers lidt vi To sympathisere:
 Det er en kiedelig, en daarlig Bog.

Gryphius.

Jeg har aldeles Intet imod Prosa.
 Philosophien grunder i solut Stil,
 Mens Riim og alt det Galsskab flyver vildt
 Som Drengbørn paa Phantasiens Kiephest.
 Hvis Robinson var ægte Philosoph,
 Tog høit en lille Fabel som Behiæl
 For sine Meninger, Petragtninger,
 Saa havde jeg slet Intet imod Bærket.
 Men Bogen er et Eventyr for Børn.
 Man seer, Forfatteren er ganske ulærd,
 Har intet Andet læst, og veed ei grundigt
 At styrke sine Tanker med Citater.

Andrews fornem.

Lad Bøblen dog beholde sine Bøger!
 Jeg har en medfødt Afsky for det Lave;
 En Bonde boer ved Gadekær i Dalen,
 En Riddersmand paa Klippen. Lad os ikke
 Dog glemme, hvad vi skyldte Idealet!
 De blotte Navne: „Fredag, Robinson“,
 Hvor plat, hvor upoetisk! Agamemnon
 Og Menelaus! Jupiter! Neptun!
 I vilde sikkert gjøre store Dine,
 I falb I saae jert Aristocratie
 Fortrængt af sliig en Borgerrepublik.

Med affecteert Pathos.

Nei, mine Venner! glemmer ei Olymp,
 Det høie Pelion i Døds Nærhed.
 Lad os ei atter synke til Pygmæer,

Men heller kæmpesvulme som Titaner.
 Kan nogen Dødelig vel tage Munden
 For fuld? I Veiret, Born! høit op i Luften,
 I Idealets svulmende Ballon.
 Jeg trodser Svimmelheden — Jorden vorder
 Dernelde mig en ussel Myretue —
 Jeg svæver i min høie Purpurlue.

Mrs. Grab, Joseph og Butterflie
 applaudere.

Ha, bravo! bravo! bravo!

Mrs. Grab

synker henrykt tilbage paa Stolen.

Gud! det kalder

Jeg Boesie — Begeistring — Følelse.
 Men siig mig, Sir! hvor kan De dog saa rigtigt
 Bedømme Bogen, da De ei har læst den?

Andrews lidt forlegen.

Det er Inspiration, min Naadige!

Joseph kommer sig.

Saameget jeg end skatter mine Herrers
 Formodentlig end min langt bedre Mening,
 Kan jeg dog ikke modstaae Fristelsen
 Til med at give her min Skierv i Lauget.

I vor Uenighed, saavidt jeg mærker,
 Er Alle enige i Hovedsagen.

Hver holder for, at Robinson er slet;
 Kun er Motiverne til disse Domme
 Plat ud forskiellige. Mon ei det kommer
 Af det, man ei endnu har rigtig truffet
 Den rette Punkt, og indseet dette Værks
 Brøstfældigste og maadeligste Side?
 Forfatteren vil skrive en Roman —

Roman — fra denne Synspunkt gaar vi ud
 Og glemmer reent Romanens Hovedsag.
 Hvad er Romaner uden Kiærlighed?
 Hvad er Romanen vel, naar ei den taler
 Til Hiertet paa hvert Blad, og rigt afloffer
 De sympathetiske, de søde Taarer?
 Men hvor er Kiærlighed i Robinson?
 Er han forelsket? Ikke, det jeg veed.
 Er der en deilig Pige paa hans D?
 Gud hielp ham! Selv ei en Kildenymphe
 Opholder ham, imens han huler Træet
 Til Baad, som for Calypso dog Ulysses.
 Vi seer en beget, lodden, grov Matros,
 Bestiæstiget med sin Elendighed,
 Dag ud, Dag ind, som Betleren i Skuret.
 Kan Eligt forædle Hiertet? maa jeg spørge;
 Udvikle den Forædledes Forstand?
 Nei! græde vil vi med den ædle Lord,
 Som elsker den uadelige Mijs,
 I Maanskin vil vi gaar paa Kirkegaarden,
 Og drikke Thee med den, vort Hierte hylder,
 Om det var otte stive Bind igiennem.
 Men bort med Cannibaler! bort Matroser!

Tutti raaber:

Ja, bort med Cannibaler! bort Matroser!

Sir Robert pikker paa Bordet.

Saa sagte, mine Herrer! sagte, sagte!
 Med Cannibaler bort — det laer jeg gielde;
 Men England, veed De, trænger til Matroser.

Der bliver taust.

Sir Robert smilende med Værdighed.
 Nu kommer Naden da til mig at sige

Min ringe Mening; men — den er alt sagt.

Bukker til forskjellige Sider.

Den høie Ironie — den lystige Jorðom. —

Den finsatiriske Gensidighed,

Hvormed enhver af mine Herrer nys

Jorðomte Bogen fra en modsat Side,

Beviser noksomt: vi er enige;

Ihi naar enhver af disse fældte Domme

Reent ud tilintetgjør og slaaer den anden,

Saa viser det jo paa en vittig Maade:

Hver Dom er falsk.

Alvorlig.

Den ægte, sande Dom

Maa taale fiækt at sees fra alle Sider.

Med ironisk Beskedenhed.

Af Herr Romanus høre vi, at Bogen

Er ikke sammenskrevet paa Latin;

Det er alt Noget. Af Herr Butterslie

Erfare vi, at Robinson er ei

En Musenalmanak med Epigrammer.

Aristus, høit bestælt for Epopeen,

Erklærer den for ingen Iliade;

Dog agter han og billiger Adskilligt:

Han ynder Episoden om de Bilde.

Herr Gryphius gaaer videre: han har

Elet Intet imod Prosa, finder selv,

At Robinson er intet tomt Behisel

For Reflexion og for Moral, men meer

En Handling, selv saa yndig i sin Fabel,

At den ei morer Gamle blot, men Børn.

Fremdeles roser han vor Digter for

At ei han fylder Bogen med Citater.

Herr Andrews er begejstret, taler ikke
 Blot til Forstanden, han opfordrer Hjertet.
 Han yttre, at Romanen Robinson
 Er ingen Dde, smaalig smykket ud,
 Som Alliken, med længst opslidte Fjær
 Af græske Fabler og Mythologie.
 Herr Joseph sætter Krandsen paa det Hele,
 Og yder Digteren, endskiøndt ironisk
 Som alle Andre, dog den største Hæder;
 Af ham erfare vi, at Robinson
 Er ingen lunken Maanestjensfortælling.

Med alt mere Alvor.

Jeg takker Dem, de gode, kloge Herrer!
 For disse findrige Betragtninger.
 Forfatteren er Dem vist høist forbunden
 For Deres Yttringer. Hvad sige De,
 I Fald han havde hørt os?

Efter et lidet Ophold.

Han har hørt os.

Lager Defoe ved Haanden.

Jeg har den Ære her at forstille
 Det lærde Selskab Robinsons Forfatter.
 Hans Bog tiltaler mægtigt Phantasie,
 Forstand og Hjerte, dybt den griber ind
 I Sjælens Jnderste, og længe, længe
 Maaskee vil Bølgen væde Bretlands Kyster,
 For Folket eier atter flig en Bog.

Opponenterne reise sig, og vise Alle Tegn paa stor Forvirring; kun

Romanus

bliver siddende ganske rolig, og siger:

O Socii! neque enim ignari sumus ante malorum,
 O passi graviora! dabit deus his quoque finem.

Peter.

O Kammerater! det er ikke den første Ulykke, vi have faaet. Vi have taalt det, som værre var. Vor Herre vil nok løse op for os tilsidst.

Andrews.

Jeg anbefaler mig, min smukke Mistress!

Til Selskabet.

De gode Herrer — Deres Tiener!

Gaaer.

Sir Robert og Defoe.

Tiener!

Joseph.

I lige Maade!

Gaaer.

Butterflie til Sir Robert.

En fortræfflig Spas,

Ironist til det sidste Dieblif!

Man veed ei ret for lutter Ironie,

Hvem egentlig Sir Robert her har snertet.

Saa bliver Hver da salig ved sin Tro.

Urbødigt Tiener, Sir!

Sir Robert.

Farvel, min Herre!

Butterflie gaaer.

Aristus til Gryphius.

Rom, lad os atter flamres, Gryphius!

Jeg hører heller dine plumpe Skieldsbord,

End denne Herres fine Stiklerier.

Gryphius sagte til Aristus.

Jeg siger, som jeg altid sagde: Fred!

Men denne Fiende maa jeg hevnes paa.

De gaae.

Mrs. Crab til Sir Robert.

Det glæder mig særdeles, Sir! at De
Forsvarer Bogen. Den har moret mig,
Dengang jeg læste den, det maa jeg tilstaae;
Men siden glemmer man, Indtrykket svækkes.
Man vil dog gierne høre Andres Tanker;
Og — saa fik jeg en anden Overtydning.
Man veed ei ret tilsidst, hvad man skal mene,
Thi Nogle mene Dit, og andre Dat;
Og mene maa man dog i denne Verden.
Og hvad man læser, maa man jo bedømme;
Hvad gavned ellers Læsningen en Autor,
Naar Læseren ei kunde sige ham,
Hvad han har feilet, og hvad der gik an.
Nu mener De, at Robinson er smuk,
Og det var ogsaa min oprindelige
Og primitive Mening. Og desuden
Er De min Frues Broder; Mistress Quicksly
Hun roser ogsaa Bogen. Og i Morgen —
Men det vil jeg nu tie med; det bliver
En Overraskelse. Hun kommer ud
I Morgen og besøger Dem paa Landet
Med Børnene, og har befalet mig
At følge med.

Sir Robert.

Nu — det er allerfærest.

Romanus reiser sig.

Tempus est, quo prima quies mortalibus ægris
Incipit. Vale, Vale, Vale!

Peter.

Nu er det paa de Tide, man soier sig til Seng.
God Nat! god Nat! god Nat!

Han gaaer med Magisteren.

Mrs. Crab.

Tillad, Sir! at jeg følger Dem paa Trappen.

Hun følger Romanus.

Sir Robert.

Nu da, min gode Digter! nu, Defoe!

Hvad siger De?

Defoe.

Hvad skal man sige, Sir?

Det Bæsen kiender jeg.

Sir Robert.

De Foraarsmyg

Forstyrre mangan deilig Aftenstund.

Defoe.

De ligte dem ved Myg; som Myg forfølge

De Lyset, til de brænde Bingerne.

Selkirk træder ind.

Jeg beder om Forladelse — jeg gaaer

Nok feil? Det er nok ikke her den rette

Almindelige Giestestue?

En Dreng

kommer med et Brev til Sir Robert.

Herre!

Et Brev til Dem fra Deres gamle Gartner

Paa Landet. Budet venter.

Sir Robert.

Lad ham bie!

Saa skal jeg svare.

Drengen gaaer.

Selkirk.

Seer jeg ogsaa ret?

Min Herr Defoe! Belgiorer!

Defoe blinker til ham.

Stille, stille!

Forstyr ei denne Herre der, som læser.

Han trækker Selfirk hen i Forgrunden, hvor de tale sammen,
medens Sir Robert læser Brevet.

Selfirk.

Nu, det var herligt, at jeg traf Dem her;
Saa kan jeg takke Dem endnu engang.
I Morgen reiser jeg alt til mit Huus,
Men nu i Aften gatter jeg mig med
En lille Bolle Punsch, en Pibe Knaster,
Og læser Bogen, som er kommen ud.
Jeg har alt kiøbt den, jeg kan ikke bie.

Viser ham Robinson.

Defoe meget forlegen.

Alt kiøbt? Det kalder jeg Nysgierrighed.

Selfirk.

De kan ei troe, hvor det har glædet mig
At see paa Billederne. Jeg har grædt,
Jeg gamle Dreng, som Barn, ved Synet af
Det sønderknuste Brag paa Havets Volger,
Og Klippen, hvor i Træet Blæsten raser.

Defoe.

Saa? har I det?

Selfirk.

Og siden ligerviis

Af Robinson i Skoven, hvor han staaer
I sine Lamaskind, med Kurv og Solstierm.
Det var skinbarlig, som jeg saae mig selv.

Defoe.

Nu, gode Gamle! gaa nu, drik din Punsch,

Dg tag i Morgen tidlig til din Hytte.
Jeg kommer ud snart og besøger dig.

Selkirk.

Tak, gode Herre! Giv mig eders Haand. —
Hvi undgaaer I bestandig mine Haandtryk?
En gammel Somand kan ei lade være
At trykke Haanden, naar han mener det
Ret ærligt med en Ven.

Desoe.

Guds Fred, min Gubbe!

Selkirk gaaer.

Sir Robert, som har læst Brevet.
Det kan besvares mundtligt. Herr Desoe!
O, bi et Dieblis, om De behager.
Jeg kommer strax igien, min gode Ven!

Gaaer ud.

Desoe ene.

Nei — jeg kan ei udholde det. Den Ene
Laer mig i Forsvar for Misundere,
Mens — jeg misunder selv, berøver listigt
En ærlig Mand sin Roes, og dølger Sandhed.
Dg den Fortrængte kommer venlig til mig,
Som Englen fordum til den svage Loth,
Dg smiler Godhed mig i Siælen, trykker
Min Haand, og takker mig. Nei, ved den Evige,
Som skuer Alt — saa dybt er jeg ei sunken.
End er det Tid. Ja — jeg vil ogsaa svømme
Fra Braget, Selkirk! til min Redningsø.
Jeg giver dig igien, hvad der er dit.
Det Halve hører mig til, ærligt til;
Dg bedre, sætte sig den halve Krands

Af Laurbær om sin Tinding, end at trykke
Samvittighedens Torn ind i sit Bryst.

Sir Robert kommer tilbage.

Bliv ikke vred, Defoe! at jeg forlod Dem.
Min gamle Gartner skriver mig fra Landet,
At han mig venter ud i Morgen Middag
Med nogle gode Benner. De maa vide,
Han er en Tusindfunstner. Han har ogsaa
Læst Deres Robinson, og havt den smukke
Idee, at bygge ved en Klippevæg
En Grotte med indhegnet Have til,
Aldeles efter Bogens Forskrift. Nu,
Da Alt er færdigt, ønsker han mig ud
At see hans Anlæg; men i Fald jeg bringer
Ham selve Robinsons Forfatter med,
Saa faaer den gamle Mand en dobbelt Glæde.

Defoe griber hans Haand.

Vel, ædle Herre! vel! Jeg kommer gierne,
Men paa et Vilkaar dog.

Sir Robert.

Nu, og det er?

Defoe.

At jeg maa tage Robinson og Fredag
Med ud i Morgen.

Sir Robert.

Jeg forstaaer Dem ei.

Defoe.

Det skal De heller ikke; ei endnu.
Tillad mig blot at tage begge med!

Sir Robert smilende.

Med stor Fornøielse! Hvis De kan mane

Og de poetiske Phantomer did,
Saa er jo Alt fuldstændigt.

Defoe alvorlig.

Ganske vist!

Sir Robert.

Med den Alvorlighed? De bliver mig
Jo ganske mystisk, kæreste Defoe!

Defoe.

Jeg lover Dem, at Robinson og Fredag
Skal være selv tilstede. De skal studse —
Men De skal agte mig.

Sir Robert.

Det gjør jeg alt.

Defoe.

Jeg skal fortjene det.

Sir Robert.

Beständig Gaader!

Defoe.

Und mig den Glæde, først i Morgen Middag
At løse dem paa Landet.

Sir Robert.

Vel, min Ven!

Gaaer.

Defoe

gaaer til den anden Dør, og kalder ivrig:

Selkirk! min gode Selkirk!

Selkirk kommer ind.

Kære Herre?

Defoe.

Siig, vil I gjøre mig en Tjeneste?

Selkirk.

Jeg? ti for een.

Desfoe.

Saa reis i Morgen ei
Endnu til Hytten; tag med mig og Will
Ud til Sir Robert til et Middagsgilde.

Selkirk.

Men gaaer det an? En saadan fornem Herre!

Desfoe.

Ja, han har indbudt jer. Og endnu Get!
Hør, Selkirk! har du dine gamle Klæder
Fra Den med? din Solstierm og din Hue?

Selkirk.

Alt har jeg. Det skal lægges ved min Grav,
Naar jeg er død, som Fanen over Helten.

Desfoe.

Har Will ei ogsaa nogle Sager med?

Selkirk.

Et Skjort, sin Hovedpynt, sin grønne Dre.

Desfoe.

Saa lad ham atter klæde sig som Bild,
Med den Forandring, som Climat og Sæder
Gjør her nødvendig. Vil I følge mig
I denne Dragt? Jeg fattet har et Forsæt.

Selkirk.

Min gode Herre! jeg forstaaer Dem ei,
Men jeg vil ikke negte, hvad De onsker.

Desfoe.

Godt! Gaa nu ind og læs i Robinson,
Og drif min Skaal -- og giv mig nu din Haand!
Nu frygter jeg ei længer for et Haandtryk.

Selkirk.

Det skal jeg, ret af Hiertet!

Defoe.

Gode Gamle!

Kysser ham.

Jeg kommer ind, og drikker Punsch med dig,
Og forelæser dig af Robinson;
Men gaa nu først — og lad mig fatte mig!

Selvkirk gaaer.

Defoe

ene, tørrer smilende sine Dine.

Nu er jeg let om Hjertet. O, nu stiger
Igien min Aand, og breder sine Vinger!
Hver Sit; nu ogsaa Mit. Jeg vil ei stæle,
Som Allik pyntes ei med laante Fær.
Vel blier jeg ei saa stor en Fugl, som før:
Man seer, jeg lægger mine Æg, som Giøgen,
I fremmed Rede. Ha, men lige meget!
Jeg er igien en brav, en ærlig Karl,
Og det er mere værd, end alle Laurbær.

Han gaaer.

Tredie Act.

Farvelse hos Cwastle.

Betty. Will kommer med en Kurv fuld af Blomster.

Will undseelig.

Tilgiv mig, skionne Miss! i Fald —

Betty ligesaa.

Min Fader

Er ikke hjemme —

Will.

Det var ikke ham,

Jeg søgte her; jeg mødte ham paa Gaden.

Men da vi reise bort i Overmorgen,

Saa vilde jeg dog sige Dem Farvel.

Betty.

Hvad? De forlader os? Jeg haaber ei,

Min Fader har igjen —

Will.

Nei, gode Miss!

Nei, tværtimod, han var særdeles artig.

Min Pleiefader havde nylig just

Betalt ham, og han trykte glad min Haand,

I det han gik mig ilende forbi,

Og raabte: Slige vakkre Folk, som I,

Der ordentlig betale deres Leie,
De maatte gierne boe og bygge hos mig
Til Dommедag.

Betty glad.

Nu, det er jo fortræffligt.

Alvorlig.

Men, Will! — hvad taler De da om at reise?

Will bedrovet.

Af, Miss! viid, der er hændet os en stor —

Betty salder ham angst i Tælen.

Ulykke?

Will sukker.

Nei, en Ulykke, siden sidst.

Betty.

En Ulykke? Nu, det er jo vel.

Will.

Bist er det.

Min gamle Pleiesfaer har havt et Held:
En Mand har tilbudt ham en lille Bolig
Paa Landet med en Have til, og skienker
Desuden aarlig ham halvhundred Pund.
Er det ei herligt?

Betty sukker.

Jo! det er jo herligt.

Will.

Før ham — min Pleiefader — og før mig,
Før saavidt at jeg troligt elsker ham.

Efter et Ophold.

Nu, Betty! maae vi altsaa skilles ad.

Betty.

Ei sandt, De kommer tidt herind til os?

Will.

Hvis De tillader det.

Betty.

Jeg ønsker det.

Will.

Og Deres Fader?

Betty.

Det vil glæde ham

At faae Besøg af sine gamle Huusfolk.

Will.

Troer De? — Nu, Gud skee Lov!

Betty.

Hvad har De der?

En deilig Kurv. Den har De flettet selv;
Ei sandt?

Will.

Jo, Miss! og jeg har ogsaa selv
Udflækket disse Blomster. Alle Bilde
Er Elskere af Blomster. Blomsten er
Den simpleste Naturens Prydelse;
Og Kunsten i sin høieste Fuldeendthed
Formaaer dog intet Skønnere. Selv har
Jeg sammenfløttret Kassen ved mit Vindue,
Og fyldt min kostelige Hængehave
Med allerfineste, med bedste Muld,
Og plantet Roser der, og vandet dem,
Indtil de rakke deres Purpururner
Mod Himlen i en frodig Bladevrimmel.
Da skar jeg — som mit Haab — dem tæt fra Stammen;
Og hver en Urne blev en Aflekruffe
For mine korte, brathensloine Glæder.
Tag dem — men giv mig Kurven ei tilbage;

Sæt dem i Band, og tænk, imens de blomstre,
Paa Will, og glem ham ei, naar de er visne.
Farvel, min bedste Mids!

Betty.

Af, Will! Farvel!

Og hvordan vil De nu tilbringe Tiden
I Gensomheden?

Will.

See! arbejde vil jeg.

Min Pleiefaders lille muntre Hytte
Skal ligge ved en herlig, speilklar Dam,
Omkrandsd af Bidietræer og rig paa Siv.
Saa vil jeg flette Kurve, Hatte, Tæpper,
Og danne Bindvesstierme, Bister, Stole,
Udsnitte Væsker, Skeer, Legetoi.
I kort Tid har jeg mig et Magasin
Af alskens selfomt Snurrepiberi,
Som Londons Kunstner ei kan efterligne.

Levende.

Saa leier jeg mig ret en munter Bod
I een af Londons folkerigste Gader,
Og lader male mig et Skilt, hvorpaa
Man læser: „I den vilde Cannibal“.
Saa stimler hele London did, at see
Den brune Bildmand i sin Kunstfabrik;
Hver synes dog, han eie maa et Stykke
Af mine Sager. Saadan kommer jeg
For Orde, blier en bosat Londons Borger —

Betty klapper i Hænderne.

O, det er herligt!

Will kysser hendes Haand.

Nu — Farvel til den Tid!

Betty.

Vi! ogsaa jeg maa skienke Dem en Gave;
 Een Gavnildhed er jo den anden værd.

Will.

Af, kiære Miss!

Betty.

De talte om mit Billed,
 Og meente, De beholdt det i Grindring;
 Jeg troer det gierne, jeg vil gierne troe det.
 Dog — Tid og Afstand hænger undertiden
 Et Elor af Støv om Billeder, som svæffer
 Det bedste Indtryk; og jeg vilde nødig,
 At Laager skulde fløre Bettys Billed
 I Wills Grindring.

Will.

Kiære, bedste Miss!

Betty

henter et Miniaturbilled af sin Commode.

Her er et andet lille Exemplar,
 End det, De giemmer i Hukommelsen;
 Ei malet af en øvet Mesterhaand,
 Et flittigt Værk kun af en god Begynder;
 Men Alle siger, at det ligner mig.
 De vil dog ei forsmaae den lille Gave?

Will.

Nu er der Ingen lykkelig paa Jorden,
 Som Will. Nu smutted al min Angst, som Tigren,
 I Busken, og min Glæde flager, gylde
 Som Paradisets Fugl, fra Qvist til Qvist.

Staaer op, og kysser hendes Haand.

Farvel, livsaligste blandt alle Piger!

See denne Ring!

Biser en Ring paa sin Finger.

Den er ei Guld, kun Messing;
 Min Farfar fik den fordum af en Skipper,
 Som landede med sit Fartoi ved vor D.
 Den byder jeg Dem, naar jeg atter kommer,
 Naar jeg tør byde Dem den Haand, som bær den.
 Da vil et Kys af dine Læber, Betty!
 Husvale mig, som Rildens friske Bover
 Den tørstige Vandringsmand. — Farvel til den Tid!
 Han kysser endnu engang hendes Haand, og gaaer.

Betty stirrer efter ham.

Hvi fik jeg ei den fære Messingring?
 Min Guldring er ei halv saa meget værd.
 Hvi tog du ei dit Kys, beskedne Will?
 Du rækker mig en Kurv med søde Blomster,
 Og frygter for at faae en Blomst igien?
 Er et ustyldigt Kys meer end en Blomst?

Hun kysser Blomsterne.

Mr. Twastle kommer ind med Mr. Crab og dennes Søn Peter,
 der er pyntet.

Twastle.

God Aften, Betty! god Aften, mit Barn!

Crab.

God Aften, smukke Miss! Det er vel, De er hjemme.
 Sagte. Nu, Peter! gaa nu hen, kys Miss paa Haanden,
 og snaf noget Sværmeri, mens vi Gamle aftale det Vigtige.

Peter forlegen.

God Aften, Miss!

Betty.

God Aften, lille Peter! Vær saa god og sid ned.

Peter.

Mange Tak!

Han sætter sig. Betty sætter sig lige overfor paa den modsatte Side, og skræller Bærer paa en Tallerken.

Twastle i Forgrunden til Grab.

Du har Ret, Grab! vor Belsærd beroer paa denne Hætepagt. Vi ere de to eneste Hofskræmmere i den hele Gade. Naar jeg stod og saae, at der gif Nogen ind i din Bod, saa blev jeg saa bleg som et Liig af Misundelse.

Grab.

Og naar jeg saae, at der gif Nogen ind i din, saa blev jeg saa rød som en Krebs af Forbittrelse.

Twastle.

Det kunde vi ikke holde ud. Byder ham en Priis. Det vilde lagt os for Tiden i Graven.

Grab.

Der maatte sættes en Pind for, ellers var det bleven en Pind til vore Liigkister.

Betty

gaaer hen til Peter med en skrælet Bære paa en Tallerken.

Bær saa god, Peter! og spiiis et Stykke Bære.

Peter.

Mangfoldig Tak! Skal De have Uleilighed?

Han spiser Bære, hun sætter sig hen igien at strikke.

Twastle til Grab.

Naar vi nu gaae i Compagnie, saa er Alting hævet.

Mr. Grab.

Spørgsmaalet er kun, hvilket Navn der skal beholde Firmaet. Grab & Comp. vil ikke lade ilde med Guld- bogstaver paa et himmelblaat Bræt.

Twastle.

Nei, min Broer! dertil bekvemmer jeg mig i Evighed

aldrig. Som Twastle har jeg levet, og som Twastle vil jeg døe; kommer ikke Twastle paa det blaa Bræt, saa bliver der Intet af Compagniet.

Betty

til Peter, som bringer den tomme Tasterken tilbage.

Har han været i det lærde Selskab med Magisteren i Dag, Peter?

Peter.

Ja, min Tro, har jeg saa. Jeg maa oversætte hvert Ord Latin, han taler, ellers kan min Mama saavist ikke forstaae ham.

Betty.

Gaaer han ikke til Præsten i Aar?

Peter.

Jo; og om et halvt Aar skal jeg være Svend.

Grab.

De unge Folk ere allerede paa Gled.

Twastle.

For at undgaae Uenighed, saa ville vi sætte begge vore Navne paa Brættet: Twastle & Grab.

Grab.

Ja! eller ogsaa Grab & Twastle. Det kommer ud paa eet; men det Sidste er mere alphabetisk.

Twastle.

Ja, men jeg er ældst, min Broer!

Grab.

Nu — vi ville rasle effen eller ueffen derom ved en Flaske Portor.

Twastle.

Vel!

Grab.

Vore Formuesomstændigheder fiende vi omtrent.

Twastle.

De komme næsten ud paa eet. Har jeg ogsaa lidt flere ostindiske Varer i min Bod, saa skal det ikke komme derpaa an.

Grab.

Har du fleer ostindiske Varer, saa holder jeg Bertshuus; saa kan det Gne bode paa det Andet.

Twastle.

Ja, men nu komme jo kun Boeterne og driffe Thee hos dig; det skal du ikke blive fed af.

Grab.

Lad mig kun raade, saa skal Prosaisterne snart komme og driffe Ol og Brændeviin igien. Du skal vide, jeg har en Kone at trækkes med endnu.

Twastle.

Nu, saa ere vi da enige; saa ville vi driffe Liigfiob.

Grab.

I Guds Navn! Det kommer nu blot an paa de unge Folk.

Twastle.

Ei! hvad? Børn maae lyde deres Forældre. Kalder: Betty! kom hid, min Pige!

Grab kalder:

Peter! kom hid, min Dreng!

Twastle.

Betty! jeg vil gjøre dig lykkelig.

Betty forskrækket.

Kiære, bedste Fader! vil De nu gjøre mig lykkelig igien?

Grab.

Ei ei, Miss! om det nu var en Egteforening? Pleier Pigerne at være bange for det?

Betty.

Seller døe!

Grab.

He he he! Snak! man doer ikke for det.

Twastle.

Betty! jeg haaber, du denne Gang lyder mig, min Pige! Der er Forhold i Livet — politiske Combinationer, — ægte paa Soliditeten grundede Forhold, som det unge Hierte, der lever i sine Dromme og gaaer i Maanstin, ikke begriber. Men med Tiden, naar der kommer Rynker og bedre Forstand i Panden, tænker man anderledes.

Betty.

Min Fader! hvad jeg har erklæret, bliver jeg ved. Jeg vil ikke giftes for det første. Lad mig være i Fred og Ro.

Twastle.

Det gaaer ikke an, mit Barn! Man kan ikke altid være i Fred og Ro. Man kan ikke længer have Fred, end Gens Nabo vil. Et Barn kan ikke altid være Barn, en Pige ikke bestandig forblive sin Faders Datter, hun er bestemt af Naturen til sin Mands Kone og sine Børns Amme.

Betty.

Min Fader!

Twastle.

En gammel Mand skiotter du ikke om. Du kan have Ret. En ung Kone overlever let sin gamle Mand; og hvem skal da føde hende? Grønt er Haabets Farve — velan, du skal faae en Mand af den grønne Ungdom.

Betty.

Dog vel aldrig Peter? Hun leer.

Peter leer med.

Ha ha ha!

Grab.

De lee begge, det er gode Tegn. Vige Børn lege bedst.

Betty.

Peter! er det virkelig Deres Alvor? Har De i Sinde at gifte Dem?

Peter stammer forlegen.

Ja — min Fader onsker det, Mijs! — naar jeg har staaet til Confirmation — og er bleven Svend.

Betty.

Jeg troer virkelig, man vil spøge med os her.

Twastle.

Han er sexten Aar, og du atten; det er kun to Aars Forskiel.

Betty.

Det er umuligt, fiære Fader! De spøger.

Twastle.

Spøgen skal blive Alvor, min Datter! Hør, Betty! gjør mig ikke vred. Jeg har foreslaaet dig en halv Snees Friere, de vare dig for gamle. Nu vrager du Peter, fordi han er for ung. Du er aldrig fornøiet. Men du skal tage ham; det lover jeg dig. Et Ord er et Ord — det har jeg givet Grab; og en Mand er en Mand — det er Peter, i det mindste bliver han det snart. Mine og Grabs Handelsforbindelser ere af største Vigtighed, og saa kommer Hiertet og Følelserne ikke i Betragtning. Det er ikke den første politiske Mariage, der er sluttet, og det bliver min Sjal heller ikke den sidste.

Grab.

Jvre dig ikke, min Broder! Lad os gaae hen og drifte Liigkiøb. Min Peter er undseelig nu, men naar han er alene med Jomfruen, saa faaer han nok Mod.

Twastle

trækker i Betty's og Peters Hænder, og vil lægge dem sammen.

Nu, saa modtager da min faderlige Betsignelse!

Betty og Peter fare hver til sin Side.

Betty.

Nei, mange Tak, kiære Fader!

Peter.

Det hæfter ikke.

Twastle opbragt.

Hør, Betty! vil du ikke have min Belsignelse, saa kan du faae min Forbandelse. Jeg vil ikke være Fader for dig meer. Jeg jager dig ud af mit Huus, og du skal tigge for hver Mands Dør. Det kommer af Romanerne. De fordomte Romaner! De fordømte Poeter! Brænd Romanerne! Brænd Poeterne! Hvad skal en ung Pige med Kiærlighedshistorier? — Men hvad hjælper det? Der vil mere til. Den halve Natur maatte udryddes: der maatte sættes Rattergalerne en Prop i Halsen, at de ikke kunde slaae; der maatte trækkes en Hætte over Maanen, at den ikke kunde skinne; alle Rildevældene maatte spærres, og forbydes at risle; hvert Foraar maatte hundred tusinde Lugefiællinger holdes paa Statens Bekostning, for at udrydde Roserne, Violerne og Vergismernikterne. Kom, Grab! Jeg vil ikke ærgre mig. Men hvad du veed, det veed du, min Pige! For at røre hende. Tager du ikke ham, saa tager vor Herre mig.

Betty bevæget.

Nei, han gjør ikke.

Twastle lader, som han græd.

Jo, Fanden ta'e mig, gjør han saa!

Han gaaer med Grab.

Betty, naar de ere borte.

Nu, Peter! det er en smuk Ulykke, han har styrtet mig i.

Peter.

Kiære Miss! hvad kan jeg for det? Jeg staaer for Speilet med den ene Ende af mit Pidskebaand i Munden, binder min Pidsk, og tænker paa Jngenting. Min Fader

spørger: Peter! vil du gifte dig? Med hvem? siger jeg. Med Betty Twastle, sagde han. Ja nok, svarede jeg, tog min Hat, og fulgte med. Jeg havde jo været gal, hvis jeg ikke havde gjort det. Jeg troede, De vilde have mig.
Betty.

Han er for ung, Peter! han er meget for ung.

Peter.

O, for Alderens Skyld —

Betty.

Et ungt Menneske være Huusfader, sørge for sin Kones Udkomme! Hvorledes vilde det gaae an?

Peter.

Det behøves ikke. De Gamle skal føde os.

Betty.

Jy, at være afhængig af Andres Naade! Den burde aldrig gifte sig, som ikke kan sætte Gødderne under sit eget Bord.

Peter.

Det er mig det Samme, hvor jeg sætter Gødderne, naar der bare staaer god Mad paa Bordet.

Betty.

Han vil dog ikke gjøre mig uhykkelig?

Peter.

Nei, det bevare mig Gud fra!

Betty.

Jeg kan ikke elske ham.

Peter.

Au! det var en anden Sag.

Betty.

Jeg elsker en Anden.

Peter.

Det skulde Miß sagt sin Fader strax; saa havde han

undgaaet Biddløstighed, saa havde han ikke havt nødig at give sig Gud og Fanden i Bold.

Betty.

Kære Peter! vil De være min Fortrolige?

Peter.

Ja nok! Jeg holder saa meget af Dem, Miss! at jeg tager, hvad jeg kan faae. Kan jeg ikke blive Deres Mand, saa lad mig i det mindste blive Deres Fortrolige. *Una salus victis, nullam sperare salutem, sige vi Latinere.* Det er udlagt: Man maa finde sig i'et.

Betty.

Kan jeg stole paa Deres Taushed og Troelskab?

Peter.

Bestemt.

Betty.

Jeg elsker Will.

Peter.

Menneskeæderen?

Betty.

Han reiser bort i Overmorgen. Vil De bringe ham en Haarløf fra mig, og mit Farvel?

Peter.

Ja nok! Giv mig Løffen!

Betty giver ham et lille Papir.

Vær forsigtig!

Peter.

Skal han ikke ogsaa have et Kys med til Afsked?

Betty.

De er en Skielm.

Peter.

Giv mig kun Kysset, det skal ingen Skade komme til.

Betty

tillader ham at tage et Kys.

Vær nu smukt beskeden! Og bring Deres Fader paa andre Tanker!

Peter.

Det skal have gode Veie. Farvel, smukke Miss!

Han gaaer.

Betty alene.

Det er en ærlig Knos. Det er dog sandt:
Naar man forsoner vil et venligt Sind,
Saa skal man give det Anledning til
At vise os en Tieneste. — Nu vil
Min Fader stoe. — Men jeg faaer et Indfald:
I Morgen har han tilladt mig at tage
Til min Cousine med min Pige Nanny.
Sir Robert boer ei meget langt derfra.
Den gode Herre, han stod Fadder til mig;
Han veed, hvad han er Barnet skyldigt, hvis dets
Forældre døe. Min Moder døde fra mig;
Min Fader lever, men naar han vil tvinge
Mig til et Ægteskab, som reent jeg hader,
Saa handler han ei længer faderligt.
Saa flygter jeg til dig, min anden Fader!
Ja ja, det vil jeg! ja, det vil jeg vove!
Nu er mit Hjerte let. God Nat, min Will!

Hun gaaer.

Gade nden for Bettys Vinduer.

Will alene.

Du skinner ei til Afsted, hulde Maane!
Kun Stjernehæren blinker foldt deroppe,

Og den uhyre Melkevei forsøger
 At svække med sin gyselige Blegthed
 Det raske Mod og Luen i mit Bryst.
 Det lykkes ei. En deilig Piges Blif
 Er mig langt mere værd, end alle Stierner. —
 Her var jeg atter hiemme. Hvor man elsker,
 Der er man hiemme. Først var jeg saa ene.
 Men Kiærligheds Gudinde sælger Taarer,
 Thi Lykken hader hende, siger man.
 Dog sød er denne Sorg, langt mere sød,
 End anden Glæde. Savnet er en Engel,
 Som giesler i Tusmørket Elskeren. —
 Farvel, min Betty! Hver en smækker Vidie
 Skal minde mig om dig, og vinke mig
 I Maaneskinnet, som din egen Skygge.
 O, Gensomhed! O, grønne Skov! O, Træer
 Med hellige Skumring! Kiælne Nattergale!
 Jert Kluk vil nære Længslen i mit Bryst.
 Hvad er den hele Sommer med sin Pragt
 Mod dette snevre Stræde, dette Skuur,
 Det rustne Skilt, som hviner paa sit Hængsel
 I Ratteblæsten? Thi her boer min Betty.
 Saa lev da vel! søl dette Kys, som Will
 I Lusten kaster til dig med sin Finger!
 O, bringer det saa varmt, I Rattens Alfer!
 Til hendes Læber, som det kom fra disse.
 Og nu Farvel! Afsted!

Peter er imidlertid kommen bag paa ham, holder ham for
 Dinene, og kysser ham.

Will.

Hvad er det? Ah! er det ham, Peter?

Peter.

Naa, hvordan smagte Kysset?

Will.

Flaut, som alle Mandfolkekys. Jeg er ingen Elster af at kysse Mandfolk.

Peter.

Jeg ikke heller; men det var ogsaa et Kys fra et Fruentimmer.

Will.

Jeg forstaaer ham ikke.

Peter.

Nu, reent ud, Wiis Betty gav mig et Afskedskys til ham, siden hun skal vies til mig i Morgen. Og det er jeg nu selv saa god og bringer ham. Er det ikke høimodigt?

Will

sætter ham med et stærkt Tag i Knæe med den ene Haand, hæver den anden knyttet i Beiret, og raaber frygtelig:

Dreng! ved mine Fædres Gud, hvis du vover at ægte Betty, knuser jeg din Pandeskal.

Peter paa Knæe.

For Guds Skyld, fiære Herr Will! Det var Spøg, det var Spøg.

Will slipper ham.

Hvis det var Spøg, er det en anden Sag; men kom mig ikke saadan for Alvor!

Peter affides, gniber sig i Nalken.

Med disse Bildes Tamhed har det dog ingen Art. De gaae vel som dresserede Hunde paa Bagbenene; men inden man veed et Ord deraf, falde de ned paa Forpoterne igien.

Will.

Hvad siger du?

Peter.

Det var en Misforstaaelse, kiære Herr Will! Jeg for-
 tiener ved Gud ikke at myrdes, mindst af Dem. Jeg har
 selv tilbudet mig at være Deres Kiærligheds Haandlanger,
 og til Beviis derfor bringer jeg denne Haarlok fra Miss
 Betty, som hun beder De ikke vilde forsmaae.

Will.

Kiæreste Peter! har jeg gjort dig Uret?

Peter.

Nec sat rationis in armis. Vi ere alle Menneſker —
 i det mindste burde vi være det.

Will.

Du arme Peter! gjør det ondt? Drei Halsen, lad mig
 see! Kan du bevæge den uden Smerte?

Peter dreier Hovedet.

Jo — det gaaer an endnu til Nød. Lidt stivhalsset
 bliver jeg sagtens. Mine Skolekammerater ville beskylde
 mig for Storagtighed. Snider sig. Jeg har ogsaa Marsag.

Will.

Hvormed ſkal jeg gjøre min Forſeelse god? Jeg var
 ude af mig selv; du ſagde, du vilde ægte hende.

Peter.

Ja, men her i Europa lyve vi lidt imellem. Det maa
 han vænne ſig til.

Will tviſer Loffen.

Søde Gave! — See, Peter! jeg eier Intet uden denne
 Lok. Den vil jeg dele med dig. Giver ham det Halve. Tag
 det Halve, vær min Ven, tilgiv min Hidſighed, og vær
 forſikket om, at hvis det behøves, ſkal jeg med ſamme
 Hurtighed vove mit Liv for dig, ſom jeg nu truede dit.
 Jeg vil ſlaaes for dig, plumpe i Bandet efter dig, rive

dig ud af Ildsluerne. — Farvel, Peter! hils min velsignede Betty!

Gaaer.

Peter alene.

Det har man af at være den Fortrolige. Han forærer mig den halve Lok? Det er det Samme, som om han gav mig en umage Stovle. Var det Hestehaar, kunde jeg spænde dem paa min Violinbue, og spille Sorgen bort. Men denne Silke forstaaer jeg ikke at spinde. — Vige meget! Will er en skikkelig Karl. Han griber Folk i Naffen undertiden; men jeg kan dog bedre lide ham, end de Hoflige, der bagvaske Folk, naar de vende Naffen til. Betty er en god Pige. Jeg besøger hende imellem, faaer flere Kys at bringe Will. Ogsaa godt! — Til at giftes er jeg for ung. Mine Kammerater vilde lee, de Eldre behandle mig, som Will. — Jeg giemmer Loffen, viser den til Dick og Tom. „Af hvem har du faaet den?“ Siger Jngenting, lægger Haanden paa Hjertet, stirrer saa længe i Solen, til jeg faaer Taarer i Øinene. Saa troer de, jeg har en hemmelig Kiærlighed, og faae Respect. Saaledes maa det være. Dolus an virtus quis in hoste requirat? sige vi Latiner; det er udlagt — Men da her Ingen er tilstede, behøver jeg jo ikke at oversætte det.

Gaaer.

Selskirk kommer Arm i Arm med Defoe.

Defoe.

Jeg følger dig, min Robinson! jeg følger Dig lige hjem. Du arme Gubbe! skulde Jeg slippe dig i Havsnød? Har vi ikke Nu stuktet Bollen ud, og drukkert Kaffen Til Bunde sammen? — Men, min Robinson! Du drikker som en Jomfru. Har du ikke

Vært bedre Blisdom af den megen Rum,
Du hentet dig fra Braget til din D?

Selfirk.

Min gode Herre! jeg har aldrig hentet
Rum fra et Brag.

Defoe slaaer sig for Panden.

Nei, det er sandt; det digted
Jeg selv. Jeg blander dig og Selfirk sammen.
Men hvordan Panden er det da? Jeg kan
I Aften ikke hitte rigtig Rede
I Londons Gader. — Vi! jeg har et Kort
Og et Compas i Lommen.

Tager et Kort op, og folder det ud.

Her er Grundrids
Af Londons Grunde. — Siig, i hvilken Gade
Boer du?

Selfirk.

I Themsefreat.

Defoe.

Rigtig! Den er her.

Peger paa Kortet.

Selfirk.

Ja, den er her; vi er i Themsefreat, Herre!

Defoe.

Nu skulde Hoiden tages, hvis man havde
Sig en Octant.

Sætter sig paa en Afviser, og leer.

Men Hoiden har jeg alt.

Selfirk peger.

Her boer jeg, her i dette Huus.

Defoe.

Derinde?

Hvor veed du det?

Selfirk.

Lillad mig nu til Giengield,
At følge eder hiem igien!

Defoe lystig.

Ja vist!

Saa følger jeg dig atter hiem igien,
Dg saadan gaaer det uafsladeligt
Den hele Nat.

Selfirk sagte.

Jeg vover ei at lade
Ham gaae alene; thi han har en Ruus.

Defoe opmærksom.

Ths! stille! Hører du? Hør, hvor de snorke
Paa deres Bolstre, de Philistere!
Carlsvognen klorer flink, med sine Guldsom
I Hiulene. Saturnus sidder selv
Paa Buffen, men det er en doven Knegt.

Truer ad Stiernen.

Er du nu ikke kommen videre
I al den Tid?

Selfirk.

Han falder i Betragtning.

Defoe mørk.

Hør, Selfirk! har du seet forsteente Knofler
Af Mammuthsdyret paa din øde D?

Selfirk.

Nei, jeg har ingen seet.

Defoe.

Det var det værste
Af fiødfortærende Rovdyr, har man sagt;
Men det er Løgn, thi Menneſket er værre.
Uyſſaligviis begynder han nu ogſaa
Stærkt at forſtenes; alle Hierterne
Er næſten reent forſtenet i de Fleſte.

Lunefulb.

Men ſiig det ei igien! det er en ſtor
Hemmelighed.

Selkirk.

Sid ikke der paa Stenen!

Jeg frygter, I forføler jer.

Defoe.

Ei! hvad?

Jeg hærdet er mod Ondt, ſaagodt ſom du;
Og jeg har Skibbrud lidt i diſſe Stræder
Vel meer end eengang.

Staaer op.

Det var ikke Ret —

Du lod mig næſten tomme Bollen ene.
Hoit har jeg ogſaa læſt i Bogen for dig;
Det hidſer.

Selkirk venlig beſhymret.

Lad mig følge eder hjem!

I boer ei langt herfra.

Defoe.

Saa ſolg mig da!

Men glem nu ei i Morgen Middag, Selkirk!
Du veed — vi fiøre ſammen.

Selkirk.

Ja, beſtemt!

Defoe

stirrer ham i Dinene, og trykker hans Haand rørt.
Men veed du nu, hvorfor jeg er saa glad?
Hvi jeg har druffet mig en Ruus i Aften?

Selfirk.

Nu da?

Defoe heftig.

Fordi jeg blev igien en ærlig Karl.
Var det ei Penge værd?

Selfirk.

J skiemter, Herre!

Defoe med Taarer.

Fordi jeg atter, Selfirk! bragte dig
De stiaalne Tyvekoster, uden Tvang —
Godvillig — af et ærligt Hierte!

Enstig.

Skulde

Jeg saa ei drikke Punsch?

Selfirk venlig.

Kom nu, gaa hjem!

Defoe.

Belan, saa tag mig under Armen, du
Min Robinson! — Og saadan gaaer Poeten
Med Helten i sin Bog ved høie Midnat.
Er det ei Spøgeri, saa er der intet.
Det er dog meer, end Shakespeare kunde med
Sin Brutus, og Homer med sin Achill.

De gaae.

Fjerde Act.

Sir Robert Edgarsons Havn paa Landet.

En gammel Gartner er beskæftiget med nogle Blomster.

Herr Joseph kommer.

Joseph.

God Morgen, min Kiære!

Gartneren.

Tak, Herre! Tak!

Joseph.

Man tager mig vel ikke min Dristighed ilde op, at jeg er gaaet ind i Haven? Borten stod aaben.

Gartneren.

Sir Robert har Intet imod, at her komme Fremmede. Han deler gierne med Andre, hvad han har.

Joseph.

En nobel Tænkemaade!

Gartneren.

Desuden seer han gierne Menneſter. De oplive Naturen, ſiger han.

Joseph.

Sandt nok! Tusinde Følelser vækkes, som trænge til Meddelelse.

Gartneren.

Nei, søle med Dem, vil han ikke, min Herre! Er det Deres Hensigt, saa beder jeg Dem uden Fortrydelse at gaae igien.

Joseph.

Ei ei! er han saa menneskefiendt?

Gartneren.

Paa ingen Maade. Han holder meget af Mennesker, og de fleste forekomme ham meget vakkre, fornuftige Folk, inden de lukke Munden op.

Joseph sagte.

Denne Gubbe er en snu Krabat, og taler bedre, end man skulde tiltroe det en Mand af hans Stand. Goit. De er et fornuftigt Menneske, mine Gode! Det er mig kiært, at høre en Gartner udtrykke sig saa logist.

Gartneren.

Ru, det er mig kiært, hvis det er Dem kiært. Vil De ikke spadserere videre?

Joseph.

Med Forlov: har De studeret i Deres Ungdom?

Gartneren.

Ja, desværre!

Joseph.

Hvi desværre?

Gartneren.

Fordi jeg manglede Hoved dertil, og fordi Ingen gjør Videnskaberne større Skade, end de flette Hoveder, der have studeert.

Joseph.

Ei! min Kiære! De siger jo lutter Epigrammer. Men denne Tone passer ikke for Deres Stand. Gartneren maa være idyllisk, blid som Mælk og Honning. — Hvad er det

for en Mindesteen af hvidt Marmor, med sort Urne, som staaer der mellem Roserne?

Gartneren.

Den er sat for en ustuderet Mand.

Joseph.

Hvem? om jeg maa spørge.

Gartneren.

William Shakespeare, Acteur og Comodiestriver i sin Tid. Hans Fader var Uldvæver i Stratford.

Joseph.

Åh, den guddommelige Shakespeare! Elsker da Sir Robert virkelig Poesie?

Gartneren.

Ja meget, naar den duer noget.

Joseph.

Der seer jeg endnu et Gravmæle, ligeover for Shakespeares? Sikkert en anden stor Digter: Homer, Virgil, Milton?

Gartneren.

Nei, den er sat for et lille Pigebarn.

Joseph.

Sappho? Laura? Heloise?

Gartneren.

Det var en ung Jomfru, ved Navn Johanna Blomfield, som døde i sit syttende Aar.

Joseph.

Og havde allerede fortient en Mindesteen ligeover for Shakespeares?

Gartneren.

Ja! Hun vandt ved sin Skønhed, Fromhed og Forstand min Husbonds hele Hierte, ligesom Shakespeare; men hun døde for Bryllupet.

Joseph.

Sir Robert har ogsaa en Søster.

Gartneren sukker.

Ja, det kan ikke negtes. Hun lever endnu.

Joseph.

En Dame i sine bedste Aar, som i Landskaber ikke viger sin Broder en Haarbred. Hun har en haabesfuld Søn, og den unge Pøde opdrages med et fattigt Barn, som Fruen har taget til sig.

Gartneren.

Og den stakkels fattige Dreng faaer alle de Brygl, Sonnen har fortient.

Joseph.

Nu ikke meer, nu ikke meer. Mistress holder udmærkede Lærere til disse Børn.

Gartneren.

Det har for det meste været nogle forbarmelige Karle, som maatte spille Piquet med Fruen, i Stedet for at lære Børnene Noget, være hendes Kammertjenere, og taale alle Drengens Uartigheder.

Joseph.

Nu ikke meer, nu ikke meer.

Gartneren tør.

Nei, nu veed jeg nok hun har faaet en fornuftig, flink Mand til Børnene, og det fornoier mig.

Joseph smigret.

Kiender De noget til ham da?

Gartneren.

O, meget godt, Herr Joseph! meget godt.

Joseph.

Hvordan? De veed, det er mig?

Gartneren.

Tag ikke ilde op, jeg vilde ikke forstyrre Deres Incognito.

Joseph.

De er en Ekielm, Gartner!

Gartneren.

Ja vist, jeg betalte Hovmesteren med hans egen Mynt. Vil De nu behage at spadserere videre, saa skal jeg hielpe Dem at finde Sir Robert.

Joseph affides.

Denne Gubbe er et forslaget Hoved.

Gartneren ligesaa.

Denne Hovmester er som de øvrige.

De gaae.

Mrs. Quicksly kommer med Mrs. Crab. En Tjener har en Blyt under Armen, og nogle smaae Baaben.

Mrs. Quicksly.

Har du nu Alting i Stand, min Gode?

Mrs. Crab.

Alt, naadige Frue! Her er Belsen til Charles som Robinson. Den er forfærdiget af Mr. Gulpepper, den fornemste Bundtmager i London, af bedste Zobelstind. Ligeledes Huen af Kaninstind. Her er en Solstierm fra Mr. Mobby, den toutafaiteste Paraplymager i Westminster.

Mrs. Quicksly.

Du har dog ikke bestilt den til at slaae ned, min Gode?

Mrs. Crab.

Kors, Frue! saa havde jeg slet læst min Robinson. Det maa jo forestille, at han selv har fløttret den sammen i sin Gensomhed, saa godt han kunde. Men for Proprietens Skyld har jeg dog ladet Stangen lakere.

Mrs. Quicksly.

Meget vel. Bøssen? Dyen?

Mrs. Crab.

Det stikker sig ikke for os Engelandere, at rose vort eget Staalearbeide.

Mrs. Quickly betragter det.

Rydelige smaae Tingester! Staalet maa sprænges med Vand, at det kan faae nogle Rustpletter; thi vi maae supponere, at Robinsons Baaben havde modtaget slige efter Skibbruddet.

Mrs. Crab.

Til Jack som Fredag har jeg her Fjærstiørtet og Fjærhatten. Alt til de billigste Priser.

Mrs. Quickly.

Åh, gode Crab! forstyr mig dog ikke Rydelsen med dine Krammerregninger. Det ophæver jo aldeles Illusionen. Lad os blive i den behagelige Drøm, at de unge Mennesker ved deres egen Færdighed og Bindskibelighed have tilveiebragt sig disse Klædemon. Der komme de.

Charles og Jack komme.

Charles.

Hvad er det?

Jack.

Sikke deiligt Vegetoi!

Mrs. Quickly.

Charles! du veed, det er din Fødselsdag i Dag; og siden du og Jack have fornøiet eder saameget over Robinson, har jeg været betænkt paa at overraske eder.

Charles.

Ja, det veed vi nok, fiære Mamma!

Mrs. Quickly.

Din Onkel har indrettet en Eremitage i sin Park.

Han vil overraske os, men vi ville overraske ham langt mere, naar I staae i Hulen som Robinson og Fredag.

Charles.

Hvem skal være Robinson?

Mrs. Quickly.

Du; og Jack Fredag. Og lad mig nu see, I sætte jer smukt ind i Naturstanden! Du, Jack! glem ikke den Verbødighed, du skylder Charles som den Fornemmere og Rigere, af hvis Godhed din Lykke dependerer. Naar han slaaer dig, maa du ikke slaae igien. Du skal komme krybende til ham paa Hænder og Fodder; saa gjorde Fredag til Robinson. Skynd jer nu hen at klæde jer paa! Jeg har bestilt Chokoladen og Sukkerpødslerne hen i Hulen. Og lad mig see, I affectere noget Primitivt af Naturstanden. Har du din franske Grammaire med?

Charles.

Jack har den i Lommen.

Mrs. Quickly.

Gid I havde den i Hovedet! Sætter jer nu smukt hen og læser i Grammairen! Nogle Battements kunde I ogsaa gjøre midlertid; i Morgen kommer Monsieur Tempete, eders Dandssemester. Og lad mig nu see, I blive smukt rorte og contemplative over Naturens stille, melancholiske Grandiositet. Jeg har allerede Bud efter et Par Faar, som skal dresfæres til Lamaer.

Charles.

Det var jo prægtigt. Kom, Fredag!

Jack.

Ja, Robinson!

De gaae alle.

Betty kommer ængstlig ind fra den anden Side, fulgt af sin Pige.

Betty.

Åh, Nanny! hvor mit Hjerte banker. Saa du
Da virkelig min Faders Bogn paa Beien?

Nanny.

Alt han har seet os, troer jeg ei; han fiørte
Beständig langt bagefter. Men han tog
Den samme Bei, som vi, det mærkte jeg.

Betty.

Skæe, hvad der vil! her føler jeg mig frelst.

Nanny.

I Fald der ingen Gier melder sig
Til disse Penge, som De fandt paa Beien
Strax uden for den gyldne Hiort, saa har De
Saa god en Medgift alt, som De behøver.

Betty.

Bevares Gud! beholde Andres Gods?

Sir Robert kommer venlig.

Mit kiære Barn! min lille smukke Betty!
Besøger du engang igien din Gudsaer?
Velkommen, Betty! Men hvor du er voget!
Det er jo næsten en ovidsk Forvandling.

Han kysser hende.

Betty.

Åh, kiære Gudsaer! De har altid viist mig
Saamegen Godhed, medens jeg var lille;
Hvergang jeg kom her, fik jeg Sukkergodt
Og Vegetoi — og — ja, det veed jeg vist —
De vil ei heller nu slaae Haanden af mig.

Sir Robert.

Betty har Intet tabt ved sin Forvandling,

Er ikke mindre nydelig, end før,
Da hun var Barn endnu.

Betty sukker.

Al, Børn har godt!

Gid jeg var Barn endnu, min fiære Gudsaer!
Saa havde jeg nu ingen Hiertesorger.

Sir Robert smilende.

Har du alt Hiertesorg, min stakkels Pige?
Ja ja! saasnart man mærker, man har Hierte,
Saa mærkes ogsaa, man har Hiertesorg.

Betty.

Sidst da jeg saae Dem, fiæreste Herr Gudsaer!
Var jeg saa glad, saa rolig; og nu er jeg
Saa længselsfuld, veemodig og bedrøvet.

Sir Robert.

Det følger med din Alder, gode Barn!
Først kommer Marts med Solskin og Violer,
Saa maa det regne dygtigt i April,
Før Juni danner sine Rosenknopper.

Nanny sagte.

Ja, Herren maa nok sige det; her løbe
Vi virkelig April.

Betty.

Kort at fortælle:

En gammel Sømand boede hos min Fader,
Selfirk ved Navn; og Selfirk bragte med
En Yngling fra Sydoerne: lidt bruun
I Huden, men for Resten meget smuk,
Og flink og rask — og god, min bedste Gudsaer!
Som De, skiondt det er meget sagt.

Sir Robert.

Gi! Betty!

Har du alt lagt dig efter Rhetoriken,
Og veed, at for at overtale Hiernen,
Maa du bestikke Hiertet først?

Betty.

Døbt er han,
Og hedder Will, og han er duelig,
Har læst endeel, og har et herligt Nemme,
Er vel i Stand til at fortjene Brodet
Gi blot til sig, men rigeligt til Fleer.

Sir Robert.

Han elsker Betty, og hun elsker ham;
Men Master Twastle elsker Grunkerne,
Er smækvred, truer dig — og derfor flygter
Nu Betty til sin Gudsaer.

Betty mere munter.

Gud! hvor veed De
Dog Alting fra? Hvem har da sagt Dem det?

Sir Robert.

Jeg har en lille Fugl, som siger mig
Alt Sligt i Dret.

Betty.

Har da Fuglen ogsaa
Vel sagt Dem, kiære Gudsaer! hvem der eier
Brevtasken her, som nys jeg sandt paa Veien
J^r Stovet, mens vi gik i Træers Skygge,
Da Bognen kiorte langsomt op ad Bakke?

Hun giver ham den.

Sir Robert.

Lad see! Gi, den er fuld af Bancosedler.

Betty.

Behag og lad dens Eier efterlyse!

Sir Robert.

Du arme Barn! det kalder jeg at plages:
Som Danaide dræber du din Brudgom
Med Graad og Længsel paa din Faders Bud,
Og henter nu til Straf din Lædsfedrif
I sprukne Kar, der tørres, som de fyldest.

Betty.

Hvem kommer der?

Sir Robert forlegen.

Ei ei! det er min Søster.

Gaa i det grønne Lysthuus, hvil dig der,
Og vederqvæg dig lidt ved Frokostbordet!

Betty.

Nu kan jeg hverken spise eller drikke.

Nanny sagte.

Jh, da kan jeg, min Tro; thi Veien hid
Var lang at kiøre, og man kan ei leve
Af Andres Kiærlighed.

Betty og Nanny gaae.

Mrs. Quicksy kommer.

Da Eremitagen

Er luffet i, og da min Broer har Nøglen,
Saa maa han overraskes anderledes.

Bliver Sir Robert vaer.

God Dag, min Broer! Kys mig! Dog nei, lad være!
Det er saa gammeldags, saa trivielt.
At hoit vi elste maae hinanden begge
Som Søskende, forslaaer sig af sig selv;
Det er et Axiom, som ikke trænger
Til videre Beviis.

Sir Robert.

Min kiære Søster!

Befkommen.

Mrs. Quickly.

Det forstaaer sig. Ikke meer

Uf sliq tidsspildende Tautologie!

Du veed, det er min Charles' Fødselsdag

I Dag, min Søns.

Sir Robert.

Det glæder mig.

Mrs. Quickly.

Hvorfor?

Gen Dag maa det dog være; hvorfor meer

Da glæde sig i Dag, end andre Dage?

Sir Robert.

Du mener: hver en Dag er Fødselsdag?

Ja — i en vis Forstand —

Mrs. Quickly.

Enhver Forstand

Maa være vis, min Broder! thi en uvis

Forstand er ingen. Men, som sagt, til Sagen!

Sir Robert.

Hvad er da Sagen, kiære Søster! siden

Ei dit Besøg og Charles' Fødselsdag

Er her af Bigtighed?

Mrs. Quickly

sætter sig paa en Bænk, og indbyder sin Broder ved et Tegn til
det Samme.

Vi leve begge,

Min Broer! i Idealet. Poesie,

Philosophie er vore Legesøstre,

Henrykker os. Jeg veed, at du har læst

Robinson Crusoe med Gornoielse;
 Jeg ligeledes. Denne Fiernen bort
 Fra Verden er fortræfflig. Robinson
 Staaer paa sin D, som paa en lille Skammel
 Med Glasbeen, for at probe Stødet ret
 Af Sorgernes Electrifeermassine;
 Og saadan faaer han Stødet allerstærkest.
 Jeg veed, du har indrettet dig en Hule
 Aldeles à la Robinson. Velan!
 Jeg, som din Søster, bør bidrage til den.
 Du skabte dig en Verden, men du glemte
 Det Vigtigste: det at befolke den.
 Tillad mig, at jeg binder dig for Dine!

Hun binder ham sit Lommeurklæde om Hovedet.
 Og som en Fee, ved Slaget af min Biste,
 Opliver jeg din ubeboede D
 Med hvad den savner.

Hun slaaer med Bisten i Haanden, Herr Joseph kommer med
 Charles og Jack, udslæbte som Robinson og Fredag;
 derpaa river hun sin Broder Klædet igien fra Dinene.

Sir Robert overrasket.

Ei, det er allerkiærest! Kiære Drengel!
 Det klæer jer artig. Kom, I vakke Glutter!
 Nu, Søster! nu, det maa jeg tilstaae dig,
 Det var et fløgtigt Indfald.

Mrs. Quickly.

Er du vant
 Til andre Indfald, kiære Broer! af mig?
 Sid stille nu, og hør, hvad jeg vil sige!
 Forstyr ei disse unge Mennesters
 Simplicitet og fromme Skovnatur
 Med din moderne Følsomhed! — Herr Joseph!

Har Børnene alt faaet Chokoladen
Og Sukkerpødsfærner?

Joseph.

Det er fortært.

Sir Robert.

Ei ei! Herr Joseph! sees vi her igien?
Velkommen! Tak for sidst!

Mrs. Quickly.

Herr Joseph condi-
tionerer nu hos mig, som Informator.

Og for nu her ret at tilveiebringe

Original og selsom Ironie,

Saa skal han strax examinere dem

I disse primitive, vilde Dragter.

Paa denne Maade, fiære Broder! seer du,

Forbinde vi Tidsaldrene. Det er jo

Det store Maal, hvortil Culturen sigter:

En Bildmands Legem, Videnskabens Aand.

Begynd, Herr Joseph! — Ønsker du at høre

Dem først i Videnskaber eller Sprog?

Sir Robert.

Ja — begge ere gode, fiære Søster!

Mrs. Quickly.

Saa lad os høre nogle Videnskaber!

Joseph,

efter at have betænkt sig noget; remmende sig med en vigtig Mine.
Geographie!

Til Charles.

Hvad hedder Hovedstaden

I Peking — hvad jeg vilde sige — China?

Charles.

Den hedder Peking.

Joseph til Jack.
Og i Orknen Sahra?
Jack.

Tombuktu.

Joseph.
Rigtig! — Charles! hvilken Flod
Tgiennemløber London?

Charles næsviis.
Rendestenen.

Mrs. Quickly.
Fortræffligt! Gode Dreng! Hvor han er vittig.
Kysser ham.

Joseph til Jack.
Og hvilken ellers?

Jack.
Themsen.
Joseph.

Ganske rigtig! —

Nu til Historien!

Til Charles.
Hvad hed den Keiser,
Som slog Araberne ved Roncisval
I Spanien, Charles?

Charles.
Hanni — Hannibal.

Joseph.
Ja, han udmærkte sig som Seiervinder
I Spanien; ganske rigtig! men det var
Ei mod Araberne. Betænk dig vel!

Charles.
Propheten Mahomet.

Joseph.

Ja, det er rigtigt:

Han tvang Araberne, men ei i Spanien.

Han tvang dem til at blie —

Charles.

Mahomedaner.

Joseph.

Mahomedaner. Rigtig! — Jack! hvad hed

Da Keiseren? Veed du det?

Jack.

Carl den Store.

Joseph.

Var det ham selv, der faldt som Seirvinder

Bed Roncisval?

Jack.

Det var hans General.

Joseph.

Hvad hed han, Charles? Husker du hans Navn?

Charles tier.

Du veed det meget godt; vær ikke bange!

Hvad hedder da din brune Jagthund?

Charles hurtig.

Roland.

Joseph.

Nu, ganske rigtig! Altsaa — Generalen?

No—

Charles.

Roland.

Joseph.

Ret, min Ven!

Sir Robert.

Fortræfflig svart!

Joseph.

Nu Statistik!

Til Jack.

Hvor faaer man Diamanter?

Jack.

Fra Gruben i Golconda.

Joseph sagte til Charles.

Svar nu ogsaa! —

Hvor faaer man Nanfin fra?

Charles.

Det faaes fra Nanfin.

Joseph.

I hvilken By opfandt man først Pistoler?

Charles.

Pistoja.

Joseph.

Hvor Fayence?

Charles.

I Fayenza.

Joseph.

Bed hvilket Fabricat udmærker sig

Fabriken i Manchester?

Charles.

Bed Manchester.

Sir Robert.

Hvor faaer man Rotter fra?

Charles.

Fra Rotterdam.

Sir Robert.

Vel svart, ved Zeus!

Mrs. Quickly.

Forstyr dog ei Examen!

Joseph.

Ku lidt Chemie!

Til Jack.

Hvad er et Stykke Kridt?

Jack.

Et Alkali.

Joseph.

Siig mig en Eyre, Charles!

Charles.

Viineddise.

Joseph.

Naar man slaaer Eddise

Paa Kridt, hvad saa?

Jack.

Saa skummer det.

Joseph.

Ret saa!

Til Charles.

Og hvad udvikler sig ved denne Lust-
Udvikling?

Charles.

Lust.

Joseph.

Lust, ganske rigtig!

Sir Robert.

Lust!

Sindrigt, ved Gud. Og hvad er Lust, min Søn?
Vi—

Charles.

Bind.

Sir Robert.

Bind, rigtig! Altsaa vilker jeg
Af hele denne Kunstudvikling?

Begge Drengene.

Bind.

Sir Robert.

Bind. Bene! Og med dette Bindproduct,
Jeg tænker, kan Examen nu beroe.

Til Jack.

Du stakkels fattige Diævel er for ringe
Til slig en fornem Skole. Du har lært
Dog hvad du kunde. Bliv saaledes ved,
Anstreng dig, gjør dig Flid, og kom igien,
Naar du har mere lært. Jeg skal ei glemme
Den lille Jack, som kiendte Carl den Store. —
Der kommer Nogen.

Twastle kommer fortvivlet ind.

Om Forladelse,

Min værdige Patron! min Patronesse!
Vel har jeg ei den Raade noiere
At kiende Hendes Raade; men jeg veed,
Hun er en værdig Søster til Sir Robert.
Af ja, Gud hielp os, og mig især!
Jeg seer, De holde Skole her, Examen;
Hvad hielper det? Hvad er vi Menneſker?
Siv, Orme, Afke — ikke det engang,
Thi Siv kan boies, men vi knækkes ved det.
Regnorme krybe ned i Jordens Skid,
Og har det ganske godt paa deres Maade;
Men vi begraves i den, vi fortæres.
Med Afke kan man skure; men hvad hielper
Vel al vor Skuren paa vor Efterslægt?

Åh, jeg er mat; jeg beder om Pardon,
Fordi jeg sætter mig hos Hendes Naade.

Sætter sig.

Mrs. Quickly staaer op.

Kom, mine Børn! Man altid vise maa
Fortvivlelsen sin Agtelse; og kan
Man ikke hjælpe, maa man i det mindste
Dog ei incommodere. Vist nok er
Nysgierrigheden tidt en heftig Drift;
Men den bør undertvinges, var det end
Paa Omheds og Medlidenheds Bekostning.
Med denne, som jeg tænker, velanvendte
Sentents vil vi med sammeligste Anstand
Forsoie os herfra.

Til Broderen.

Vi sees igien

Bed Middagsbordet.

Til Twastle.

Himlen styrke Dem,

Ulykkelige Mand!

Neier.

Kom, mine Børn!

Gaaer med Joseph og Børnene.

Twastle.

Ulykkelige Mand? Ja ja, det er jeg.
Den Pralhans vil jeg see i Gammelengland,
Som gjør mig Rangen stridig.

Sir Robert sagte.

Mon han veed,
At Datteren er her? Vi vil forsøge.

Goit.

Min gode Master Twastle! ja, jeg hører,
At De har mistet —

Twastle falder ham i Taler.

Hvad? De veed det alt,

Sir Robert? veed det alt? Ja ja, ja ja!

Rygtet har hundred Munde, tusind Tunger,

Naar det befordre vil en Mands Ruin.

Sir Robert.

Nu, fiære Ven! fordi jeg veed det, derfor

Beed ingen Andre det.

Twastle.

Sir Robert! af,

Det kan ei skiules meer. Nei nei, det er

Bekiendt, og jeg er visse paa, i Morgen

Beed hele Børsen det.

Sir Robert.

Paa Børsen taler

Man ei om Sligt.

Twastle.

Vel sandt, Hver tænker paa

Sin egen Velstand. Den Ulyffelige

Er snart forglemt.

Sir Robert.

Nu, er da Alting tabt

For det? Hvem vilde dog saa strax fortvivle?

Twastle.

Jeg ei fortvivle, naar jeg mistet har

Min Eiendom, min Skat, min Diesteen?

Sir Robert.

Jeg tilstaaer, De maa være utilfreds;

Men Tabet er ei uerstatteligt.

Sagte.

Det lader ikke til, han veed, at Betty

Er her hos mig; det er alt Noget vundet.

Twastle.

Jo, uerstatteligt for mig, min Herre!
Jeg er for gammel nu, kan ei begynde
Strax paa en frisk igien; og hvis ei Næsten
Forbarmes over mig, og hielper mig —

Sir Robert sagte.

Hvordan? en Anden skal forbarme sig
Og skaffe ham et Barn for det, han misted?

Goit.

Min kiære Ven! De taler lidt forvildet.

Twastle.

Kan være vel, Sir Robert! det kan være;
Thi naar man mistet har sin Alders Trøst,
Saa er det intet Under.

Sir Robert.

Fat Dem, Twastle!

Jeg indseer, Bettys Tab maa være tungt,
Men hvad der horte er, er derfor ikke
Aldeles tabt.

Sagte.

Den stakkels Mand fortvivler.

Twastle.

Ei ganske tabt? Vel sandt, jeg stod endnu
Vel til at redde. — Bettys Tab? Ja ja!
Ja, det forstaaer sig, nu er det forbi.
Naar Grab erfarer Eligt, saa gier han aldrig
Sit Ja til Giftermaalet.

Sir Robert forskende.

Beed De da

Alt, hvor den Tabte er?

Twastle.

J Beir og Bind!

Sir Robert smilende.

Men da De passer dog saa faderligt
Paa Deres Diesteen, hvorledes kom den
Da usformærkt af Huset?

Twastle.

Hvad af Huset?

Hvem vilde da beholde Eligt i Huset?
I Huset var det kun død Capital.
Hvad profiteres vel ved det? I Handel
Og Bandel maa man sætte slige Sager.
Men, det er sandt, saa staaer man Nisico;
Og hvis jeg havde været meer forsigtig,
Saa var det ikke skeet, hvad nu er skeet.

Sir Robert.

Nu bliver Manden reent gal, troer jeg.

Bred.

Twastle!

Hvad staaer De der og snaffer hen i Beiret
Om Deres eget Barn? Skam Dem, for Fanden!

Twastle.

Hvem taler om sit Barn?

Sir Robert.

Nu er jeg fied af

Det Brøvleri. De søger Deres Datter,
Gi sandt? De frygter for, hun har forladt Dem?

Twastle.

Jeg søge Betty? Nei, paa ingen Maade!
Hun er i Dag paa Landet hos sin Møster.

Sir Robert.

Hvad søger De da? Har De tabt Forstanden?

Twastle.

O, gid jeg havde! thi Forstanden er

Kun til Uleilighed, Sir Robert! ved
 Deslige Leiligheder. Jeg har tabt
 Det, som er værre; jeg maa gaae Fallit.
 Et Huus er ruineert, der stod saa fast
 Som Taffelbierget, ja som Dævelsbierget
 Paa Cap det gode Haab. Al, William Quite
 & Compagnie — hvad var uroffeligt,
 Som dette Firma? Stod vel Caucasus,
 Stod Axen selv, der gaaer igiennem Jorden,
 Saa stiv, som William Quite & Compagnie?
 Og dog gif William Quite & Compagnie
 Ad Helved til, og jeg er ruineert!

Gartneren kommer.

Her kom en Mand, som kalder sig Desoe,
 Med et Par Fremmede.

Sir Robert.

Jeg veed det nok.

Beed dem spadserer lidt omkring! Alt kommer
 Paa een Gang.

Gartneren gaaer.

Twastle.

Al, forbarm Dem over mig,

Sir Robert!

Sir Robert.

Og hvad kan vel redde Dem?

Twastle.

Tre tusind Pund, tre tusind Pund kan gior'et.
 Hvad er tre tusind Pund for den, som har dem
 Tilovers? De er barnløs, rig; mit Haab
 Staaer kun til Deres Udelmodighed.
 O, red mig! ellers sættes jeg saavist
 I den Nødvendighed at hænges mig.

Sir Robert alvorlig.

Ulykken var just ikke stor, Herr Twastle!
De er en kold, en egennyttig Mand;
Hvis De var rig, som jeg, og jeg forarmet,
De lod mig hænge mig, og satte Dem
Med største Ligegyldighed til Bords.

Twastle.

Na nei, jeg gjorde ikke! nei, min Sandt!
Ulykken har den samme Virkning, seer De,
Paa Hierterne, som Kogningen paa Frugt,
Der ei er rigtig modn: den gjør dem møfte,
Og skienker dem det Sukker og den Saft,
Naturen negted dem.

Sir Robert.

For Deres Skyld,

Herr Twastle! gjør jeg Intet. Men tak Gud,
De har en Datter, som forsoner Hiertet!
Den lille Betty har jeg altid elsket;
For hendes Skyld skal jeg da redde Dem,
I Fald De billiger den Kiærlighed,
Som hun har fattet til en Ungling, fattig,
Som De, men god og duelig.

Twastle.

Af, Gud

Kysser hans Kiøle.

Befigne Dem! Og hvis De hjælper mig,
Saa skal min Datter ægte, hvilken De
Befaler. Hav den Godhed selv at vælge
Af alle de forskielligste Nationer:
En Mor, en Neger, en Mulat, Chineser!
Vi er jo Alle Mennesker. Om Næsen
Er spidsset eller but, om Haaret stridt

Som Hestehaler, eller blødt som Uld;
 Hvad siger det blandt vakkre Folk, som see
 Paa det Solide? Al den Emule Forskiel,
 Den falder bort paa Dommedag, naar Englen
 Har blæst i sin Trompet.

Sir Robert.

Saa lad mig vise
 Dem til et Lysthuus — det chinesiske,
 Da Deres Smag dog ynder det Bizarre.
 Der maa De vente, til jeg kalder Dem.

Twastle.

Med allerstørste Underdanighed.

De gaae.

Et andet Sted i Haven.

Selkirk og Will i deres Oboerdragter.

Selkirk for sig, paa den ene Side.
 Jeg aander let igien. Det tykkes mig,
 Som om jeg vandred atter paa min D.
 Her trykker Luften ei med Steenfulsdamp.
 De friske Toppe rasle med Smaragder
 I kolig Landluft. Busten duster frisk.
 Og denne høie Gensomhed! Min Siæl
 Kan ei undvære Gensomhed. Den Stoi
 Af Bogue, Skrig af Sælgekoner, Larm
 Af Haandværksfolk forstyrred mig. Mit Dre
 Blev saaret smerteligt. I ti Aars Tid
 Jeg horte fiernt kun Volgen slaae paa Klippen,
 En enkelt Rovfugls Skrig i Oldtidsstammen,
 Et Tordenskrald, som rullede giennem Luften.

Min Lama taug, stod stille, stirred paa mig
 Med fromme Dine; og det tyktes mig,
 Den græd, fordi dens Troskab var saa stum.
 Saaledes vantes jeg da reent fra det,
 Som meest jeg længtes efter: Mennesker.
 Her vaagner Alt igien. Blaa Himmelhvælving,
 Det mørkeblaa Hav, de grønne Poppelkroner,
 Americanſke Buſk med røde Green,
 Alt sætter mig tilbage. Jeg er atter
 I Paradiis. Mit Hierte ſvulmer. Gud!
 Mit gamle Die funkler, tag min Tak!

Han knæler.

Will stirrende, paa den anden Side.
 Hvor her er dødt! Hvor ſorgeligt Naturen
 Bevæger ſine tunge grønne Loffer!
 Den kolde Dug ſtaaer Blomſterne i Diet
 Som Taarer. Bækken iler hen i Krattet,
 Og ſøger ængſtlig, hvad den ikke finder.
 Det Skionne ſtirrer i ſit Barndomsſvøb
 Med lyſe Dine, ſom endnu ei ſee.
 De tynde Farveblade, rundet i
 Afmaalte Kredſe, ſmigre Lugtens Sands
 Med Duft, fordi de ei har Ord til Siælen.
 Hvad er det alt imod en deilig Pige?
 O, gid jeg var igien i Londons Stræde,
 Sød indflemt paa mit Kammer under Taget!
 Jeg ſad, ſom Hyrden paa ſit Fjeld i Sne,
 Og vidſte, Baaren blomſtred under mig.
 Og mødte jeg paa Trappen ſtundom hende,
 Da var ei Englen paa ſin Himmelſtige
 Lykſelig meer, end Will. —
 Men Betty elſker dig! Den Tanke ſtyrker.

Sæt den paa Renter i din Siæl, og lad
Indbildningskraften aagre med sit Pund!

Mrs. Quickly

kommer med Børnene, der endnu ere klædte som Robinson og
Fredag; hun studser, da hun seer de to Store, og siger:
Ha, hvad skal det betyde, maa jeg spørge?
Copier alt af min Original?

Til Selfirk.

Min Herre! De og Deres Kammerat
Er komne lidt for sild. Kun De digter
En Iliade efter Iliaden.
Min Broder har alt seet de vakkre Glutter,
Vil presentere dem for Herr Desoe.
Det er en fin, en udtænkt Compliment.
Hvordan De har erfaret mine Tanker,
Det veed jeg ikke. Men det er benyttet,
Med Herrernes Forlov, en Emule plumpt.
Man aldrig stille maa Naturen frem
I lodne Røgenhed, men smuk poleert.
Saa har vi gjort. De ligne vel maaſkee
Lidt meer de virkelige Robinsoner;
Men mine Børn i Miniaturemaille
Fremstiller os, hvordan de burde være.

Selfirk.

Desoe har selv indbudet os herhid.

Mrs. Quickly.

Hvordan? det er Boetens eget Indfald?
Hvor daarligt, indbildst, hvor forføngeligt!
At Andre gjør det, ja det er elstændigt;
Men selv at meie sine Duffer ud!
Nu, tænkte jeg det ei? Jeg mærkte strax,
Forfatteren stak ikke dybt i Smag.

Sir Robert kommer med Defoe.

Defoe.

Der staaer han.

Sir Robert forundret.

Selfirk!

Defoe.

Der er Will; der seer De
Modellen til min Fredag.

Sir Robert.

Er det muligt?

Griber hans Haand.

Civiliseerte Bilde!

Til Selfirk.

Robinson!

Defoe.

Nei: Alexander Selfirk, skotsk af Fødsel;
Opholdt sig lang Tid paa Juan Fernandes,
Traf der en Enebygger, som i Storm
Var dreven selsomt did fra fierne Der
Paa lette Kano. Af den Gamles Dagbog
Jeg sammenfliffet har min Robinson.
Nu veed De Alt — og Himlen være lovet!

Sir Robert

betragter dem rort med megen Opmærksomhed.

Nei, er det muligt? Og i disse Dragter?

Selfirk.

Det er de samme Dragter, ædle Herre!

Hvori vi gif paa Den.

Sir Robert.

Kiære Selfirk! —

I Sandhed, Will! — den Overraskelse —

Det Virkelige bland't med Phantasie —

Ideen med Nærværelsen — og saa
 Din Kamp, min holde Digter! og din Seir,
 Da Hjertet overvandt Forsængligheden —

Bevæget.

Undskylder mig — det rører mig særdeles.

Mrs. Quickly nodt.

Rom, mine Børn! Vi er tilovers her.

Betragter Selfirk og Will.

Altsaa en virkelig Begivenhed,
 En Hændelse, der skylder ei Geniet
 Opfindelsen, saa lidt som Kunsten Form?
 Saa maae vi altsaa takke da vor Herre!
 Hvem kan man takke bedre vel, end ham?
 Adviserne er ellers fuld' af Sligt:
 Ulykker, Skibbrud, Modgang har vi nok af.
 Rom, Charles! Jack! Den Moie var da spildt.
 Men det er ikke første Gang, at Klogt
 Fordunkles af den blotte Slumpelykke.
 Farvel, min Broer! Du har saa mange Giester
 I Dag, at jeg vil skaane dig for os.
 Jeg haaber, disse vilde Busssemænd
 Vil hente ind ved dine Middagsborde,
 Hvad de har savnet paa den øde D.
 Vi anbefaler os.

Reier, og gaaer.

Sir Robert stirrer efter hende.

Farvel, min Søster!

Du viser os ei sidste Gang i Dag,
 At hvad der tidt begyndte med Beundring
 Og Efterligning, endte sig med Nag. —
 Men nu til Sagen! Snart er Spisetid,
 Ved Bordet kan vi tale vidt og bredt

Om alt det Skete; der maae Will og Selfirk
 Fortælle deres Levnetsløb i Korthed,
 Alt vi kan sammenligne det fuldstændigt
 Med vor Forfatters Bærk. Thi Digterne
 Henfalde tidt til Yderlighed, veed man,
 Og det er meget troligt, at Desoe
 Nu gjør sig alt for ubetydelig,
 Tilegner sine Helte hele Krandsen,
 Fordi et Dieblif, et flygtigt Lune
 Gi undte dem den velfortiente Qvist.
 Bed Bordet vil vi drikke Heltenes,
 Forfatterens, og Billighedens Skaal.
 Men — for at tomme Skaalen ret af Hiertet,
 Maa Hiertet være let og veltilfreds.
 Jeg selv er glad, vor Digter ligesaa;
 Selv Robinson seer ganske munter ud:
 Han finder her tildeels sig atter hjemme.
 Min gode Fader Selfirk! saae I Grotten
 Og Haven med sin Pilemuur?

Selfirk.

Ja, Herre!

Og det har meget glædet mig.

Sir Robert.

Tilgiv

Den Børneleg! Saaledes, gode Selfirk!
 Maa Alt i Verden her bidrage til
 Den magelige Riges Lyst og Morstab;
 Ja, selv den bitter Graad, Ulykken fælder,
 Forvandler sig til sød, vellystig Dug
 Paa Luxusblomsten. Men hvad siger I,
 I Fald vi gjorde Alvor nu af Spøgen?

Defoe har budet dig sit lille Landsted,
 Jeg veed det, Gamle! men det er saa langt fra,
 Og her er mere mageligt for dig.
 Bliv her, og vær min Robinson! Spiis ved
 Mit Bord, naar du har Lyst; gaa her alene,
 Naar du vil drømme dig hen paa din D!
 Er du tilfreds dermed?

Selfirk.

Min ædle Herre!

Hvor finder jeg vel Udtryk —

Sir Robert.

Siden meer!

Nu et Par Ord til Will: han er tungsin dig,
 Lidt taus og bleg; han stirrer adspredt hen,
 Og jeg er vis derpaa: jeg kunde byde
 Ham Perus Guld, Golcondas Diamanter,
 Det hjalp ham ei.

Will.

Min Herre —

Sir Robert.

Derimod

En yndig Pige, kaldet Betty Twastle,
 Hun kunde hielpe. Ikke sandt, min Søn?
 Hun strog dig alle Rynker af din Pande
 Med silkehvide Haand.

Defoe hestig og godhiertig.

Og hun skal faae ham,

Bed alle Muser paa Parnasset! Vel
 Jeg veed, at den Philister, at den Kræmmer
 Er opbragt, thi han troer, at Will er fattig.
 Men det er Snak; Will har fem hundred Pund.

Dem har han hiulpet mig til at fortjene,
Og de er hans. Og de er her i Sedler —

Farer omkring i alle Kommerne.

Hvad nu? — Saa skulde da den lede Satan —
Agathe — gamle Hex — er det at sye
Paa mine Kommer? — Hvor er Pengene?
Du milde Gud! har jeg nu gaaet og danglet —
Nu skal den gamle Kiælling ud af Huset
Til Hækkensfelt. Er det at sye mit Tøi?
See, Kommen er i Stykker! Det forstaaer sig,
Poeterne, de gaae i Distraction,
De tabe Alt som Born, selv Næs' og Mund.
Det var Ulykken, at jeg holdt ved den
Forgylde Hiort, og tog en Hiertestyrkning;
Der har jeg tabt dem, tabt dem ud af Vognen.
Hvad kan jeg arme Menneſke for det,
• At Kommen gaaer itu? Hvad hjælper det,
Jeg skriver Bøger og fortjener Penge,
Naar ei man reparerer mine Klæder?
Det var fem hundred gode Pund i Sedler.
Farvel, Sir Robert! jeg maa strax afsted.

Sir Robert smilende.

Bliv her, min gode Ven!

Defoe.

Nei, lad mig gaae,
Og bande, ſkielde i min Gensomhed!
Det er det Gneſte, ſom letter Hiertet.

Sir Robert.

Men naar jeg nu fortæller Dem: Brevtaſten
Er funden af en lille Pige, ſom
Strax bringer den, ſaasnart jeg henter hende

I næste Lysthuus!

Sagte.

Raden er til mig

At overraske nu.

Defoe.

Hvad, fiære Herre?

Brevtasken funden?

Sir Robert.

Men hvad gier De Glutten

I Findeløn?

Defoe.

En pafsende Douceur,

En god Douceur.

Sir Robert.

Maaskee hun faaer det alt.

Defoe.

Nei, det skal Ingen uden Betty have.

Sir Robert gaaer ud, og bringer strax Betty tilbage med Brevtasken
i Haanden.

Sir Robert.

Her er den.

Will glad forundret.

Betty!

Defoe ligesaa.

Betty! Er det muligt?

Sir Robert.

Ja, det er muligt, Will! og hun er din.
Det koster mig kun end et Slag i Haanden,
Saa kommer Fadren fra den anden Kant,
For at velsigne jer, og for at give
Sit Minde strax til eders Egteskab,
Om aldrig Betty fik en Skierv i Medgift.

Defoe.

Jeg vilde overraske Dem, og De —

Sir Robert klapper i Hænderne. Twastle kommer ndmngtbukkende.

Sir Robert.

Herr Twastle! vær saa god, om De behager,
Incommodeer Dem hid.

Betty bestyrtet.

Min Fader!

Twastle forundret.

Betty!

Betty knæler.

Tilgivelse!

Twastle.

Staa op, mit Barn! staa op!

Min Gud, vi er jo Alle Menneſker.

Befal, Sir Robert! giv et lille Vink.

Sir Robert.

Befign de unge Menneſker, Herr Twastle!
Til deres Egteſkab.

Twastle

lægger deres Hænder i hinanden.

O, mine Børn!

Gud kiender Hiertet. Græde kan jeg ikke,

Men føle kan jeg derimod desbedre —

Dg dybere; thi den, som ei kan græde,

Han har et dybt Gemyt, han føler Alt

Fra Grunden af — og Etyrken gjør ham tør.

Saa voxer, trives og formerer eder,

Dg varer lykkelige, hvis I kan;

Hvorom det ikke sommer sig at tvivle

I denne ædelſte Belgiorers Nærhed.

Defoe.

Nu har jeg aldrig seet! Forklar os dog —

Sir Robert.

Bed Bordet, Herr Defoe!

Der slaaes paa en Gongong langt borte.

Gongongen falder

Til Bords, og der er Tid til at fortælle,

Hvad Hver alt nu saa gierne vilde vide.

Saa meget veed vi jo, at vi er alle

Ret lykkelige: De, min gode Ven!

Fordi De deelte Deres Laurbærfrands;

Will fik sin Betty, Betty fik sin Will;

Herr Twasle faaer en tabt Credit tilbage;

Jeg har min gamle gode Robinson;

Min Robinson fandt her igien sin D.

Saa kommer Alle, deler hist med mig

Et venligt Maaltid! Bordets Blomster vinke

Til Skyggen og den blinkende Vocal.

Der skal vi drifte Brudeparrets Skaal,

Og glædes ved at vide Robinson

Med Fredag lykkelig i Gammelengland.

ANMÆRKNINGER.

AMERICAN

Side 1: *Ludlams Hule* udkom første Gang trykt (A) i December 1813; anden Gang (B) udgav Digteren Stykket endeel forkortet og hvad Slutningen angaaer omarbeidet i sine Digterværker, VIII, 1845, hvilken Udgave ogsaa fremtraadte med særskilt Titelblad. Det er uvist, om *Ludlams Hule* eller *Røverborgen* er ældst. Om Stoffet til *Ludlams Hule* see nedenfor i Forerindringen til Originaludgaven af *Røverborgen*.

Oehls En Reise fortalt i Breve til mit Hiem, II, 1818, Side 29—31. (Den 17de Juni 1817).

Jeg er vis paa, at Weyse og Kuhlau vilde gjøre Opsigt i Europa blandt alle ægte Musikelskere, som de bedste nulevende Componister, hvis Sovedrikken, *Røverborgen* og *Ludlams Hule* vare bekendte. Det kommer dig maaskee underligt for, at jeg yttre Eligt i det Dieblig, jeg omarbejder *Ludlams Hule* paa Nydsk til et romantisk Skuespil. Men derfor kan det gierne med Tiden blive opført som Syngeespil, og jeg haaber ikke, man vil mistyde dette Foretagende. Det er ved mine Arbejder, at Weyse og Kuhlau have faaet Leilighed til at vise dem paa Theatret, og havde jeg ikke først elsket deres Genie og beundret deres Kunst i saa Henseende, saa havde Publicum heller ikke kunnet det, thi naar man intet Syngeespil har, kan man intet componere. Den Tanke, at Ordene og Sujettet kun behøver at være plumpsammenlagte Brædelægter, hvorpaa Componisten kan hænge sine duftende Blomsterkrandse, er en vrang, egoistisk Mening, der kun kan opstaae i slige Musiciis Hierner, der, uden litterair Opdragelse, bedre forstaae at udøve,

end at tænke over deres Kunst og dens Forhold til Poesie. Naar ikke Digteren giver Componisten Anledning, saa kan han Intet udvikle. En interessant Fabel maa først vække Deeltagelsen og Opmærksomheden, og i Stoffet maae Kiærnen og Spirerne ligge til alle de Tanker og Følelser, til den Afvevling af Lys og Skygge, Kraft og Blidhed, som Componisten udvikler. Mangler det, hvad skal da sætte ham i Begeistring og give ham Ideer? Og havde han selv nok saamange Ideer — paa hvad Maade forbinde dem med det Uvedkommende? Paa en smudsig og plettet Trangrund hester ingen Farve; den skønneste Farve taber der sin Glans, og den fortræffeligste Kok kan ikke koge Suppe paa en Polsepind. Der kunde anføres talende Exempler for denne Menings Rigtighed; men Exempler ere forhadte, og jeg tænker, Tanken er indlysende nok, uden at behøve sandselig Indklædning. Jeg haaber altsaa, jeg har vist min Hoiagtelse og Kiærlighed især for en Bøynes Musikgenie, da jeg har skrevet tre Stykker for ham. Thi Sovedrikken er en heel Omsarbejdelse, og alle Indfaldene og Lystighederne deri tilhøre paa ganske saa nær mig. Men det vilde være for meget forlangt, at jeg skulde holde mine egne poetiske Ideer tilbage, naar de komme over mig til Held for mit Værk. Ludlams Hule kunde vel bruges til et Syngepil; men det var saa rigt, at jeg, for at giøre Forbindelsen med Musiken mulig, maatte holde meget tilbage, som derved kun blev Skizze. Det var disse Partier, som jeg fik Lyst til at udmale, for at give Værket den Fuldbendelse, der var mig mulig, da det er mig en af mine kiæreste Digtninger.

Professor Oehls Erklæring til Publicum om hans personlige Forhold til Justitsraad Baggesen, 1818, Side 27—28:

Critiken over Ludlams Hule er den, han [Baggesen] gjør sig meest til af, og her er det vel især, han vil have be-

Linie 31: Critiken over Ludlams Hule] See Baggesens Maanedsskrift Danskene, I, 1816, Side 242—283, 339—384, og 447—478.

kæmpet mig med sin hele Styrke, med alt det Mod, den Indsigt, det Vid, der var ham betroet. Men jeg opfordrer Enhver, Ven eller Fiende, til at læse Peter Wegners Anticritik, og derefter domme, om der er bleven Blad paa Blad af det hele Korthuus, han saa barnagtig bryster sig af. Og aldrig har han vovet Andet mod hiin Anticritik end Skjeldsord.

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, 1831, Side 313—316:

Wense ønskede sig paa den Tid (1814 [d. e. 1812 eller 1813]) igien et Syngespil at componere, og den herlige Kuhlau, som endnu kun var bekendt af sin Instrumentalmusik, bad mig ligeledes at skrive sig et. Jeg overveiede, hvad der kunde passe sig for Begges Genie. Kuhlau syntes mig mere rask og effectfuld; i Wenses Musik havde altid en vis dyb, anende Phantasie henrykket mig med sine hulde Drommerier. Jeg skrev Røverborgen for den Første, og Ludlams Hule for den Anden. Røverborgen har en broget og uagtet sin Fremstilling af Fare og Grumhed munter Colorit. Scenen foregaaer i Provence, Provencerosen fletter sig ind i de Elskendes Krands, Toner fra Troubadourernes Tid lyder ind i enkelte Partier; fra det nære Spanien skienker Calderon et velsklingende Versemaal, til at flyve let over Røverscenerne, i hvilke man mere forbauses over Røvernes naive Grumhed, end forfærdes over deres Ufskyelighed. Det var ikke den tydske filosofiserende Lidenstabelighed, den mærkværdige phantastiske Tændersgnidsel, den sentimentale høie Fortvivlelse, vi beundre i Schillers Røvere, som jeg vilde efterligne. I Røverborgen ere sydlige Røvere, der lide saa lidt af Samvittighedsnag og Kamp med moralske Gøelser, at de tværtimod lege med Mord og Drab, som Dreng

Linie 3: Peter Wegners Anticritik] Om Syngespillet Ludlams Hule med Hensyn til dets kritiske Vurdering ved Baggesen. Et Bidrag til at vise det Vrange og Usande i denne Skribents Kritik i Almindelighed. Af Peter Wegner [d. A. E. Boye]. Kbhvn. 1816.
— 17: en broget] = Oehls Erindr., III, 1850, Side 44, hvor det samme Sted forefindes; Orig.: et broget

med deres Kiephest. Birgitte og Camillo ere de mærkværdigste Characterer i Stykket. Den Forstes Diævelskhed er aldeles naturlig; Velsht gaaer ligesaa let over til Grumhed, som til fanatisk Sværmeri, og Livet er for hende kun et nerverystende Spil, der morer, jo stærkere det ryster.

I Ludlams Hule sammensmeltede jeg to beslægtede Eventyr af Neue Volksmärchen der Deutschen. Det er Ideen om Forsoningen, der har givet den romantiske Mythologie Anledning til flige Forestillinger, som den om Ludlam og den hvide Dame. En Synder kunde omvende sig i sin sidste Stund, og faae Forladelse; men overrumplede Døden ham, saa fandt han ingen Ro i Graven. Nu gyste dog Hjertet ved Tanken om evig Forbømmelse, som en lykkelig Ager i Tide havde kunnet forekomme. Derfor troede man, at flige Døde gik igjen som Ratteskygger, for at finde Frelse. Og ligesom Christus havde forsonet Menneffenes Synder, saa ansaae man det muligt, at en levende, from christen Slægtning ved sin Dyd og Ulykkelighed kunde forsone den Afdødes Brode. Denne fromme Phantasie, der opstod af en barmhertig Høielse med den Ulykkelige, har visseilig intet Stødende for vor Høielse; og om end vor Philosophie ikke længer troer derpaa, saa kunne vi dog gierne med poetisk Illusion sætte os hen nogle Timer i en ældre Tids Tro og dese dens Forestillinger. Noget Bignende giøre vi jo desuden altid, naar vi sætte os ind i hvilkensomhelst anden Character og Tænkemaade, end vor egen. Jeg indseer altsaa ikke, hvorfor et findrigt Spogelsespil mere skulde være udelukket fra Poesien og Skuepladsen, end Heespillet. Det er dog tragisk, tiltaler mere vor alvorlige moralske Natur, og er os nærmere faavel i Tiden som i det Rationale.

Oehls Erindr., III, Side 45—47:

Det varede noget, inden Stykket [Ludlams Hule] blev antaget, og jeg skrev i den Anledning til Rahbek (der var en af Censorerne) følgende Niimbrev:

Min gode Svoger! kiære Ven!
 Jeg kan dig ikke skule,
 At gierne lidt jeg saae igien
 Nu til min Ludlams Huse.

Da ellers du en Læser er,
 Som sluger i Minuten,
 Saa burde jeg vel være her
 Lidt ængstelig for Slutten.

Thi dersom med at læse det
 Dig nogen Noie koster,
 Saa kan du ikke være ret
 Fornøiet med mit Føster.

Maaskee der Get og Andet var,
 Som ud du vilde pege,
 Men hvortil endnu Musen har
 Gi ladet sig bevæge.

Maaskee — for mig det mindste Tab,
 Hvis Sligt maaskee var rigtig —
 Maaskee det kun var Dovenskab,
 Som gjorde dig forsigtig.

Saameget veed jeg: Poesie
 Maa stundom Foden tage
 Af Folketro, Mythologie
 Nu, som i gamle Dage.

Det gielder kun, at sligt et Spil
 Gi taber sig i Lusten;
 Thi ogsaa Hjertet roes vil,
 Og hylbes vil Fornuften.

Den lider Intet, som du seer,
 Skiondt Phantasie er Guden;
 Thi Videnskab og Character
 Kun knytter, løser Knuden.

Hvad i det virkelige Liv
 Tilfældet kun leveerte,
 Her, som et digterisk Motiv,
 Jeg allegoriseerte.

Desuden er en Folketro
 Gi, hvad man bør forandre.
 Det Underfulde kræver jo
 Sit Stof, som alle andre.

Maaskee, hvad blot jeg digted her,
 Dog virker i Naturen
 Gist paa Saturn, i Jupiter,
 I Venus, i Mercuren.

Den frygtelige Mars er rød,
 I denne Tid han lyner,
 Maaskee det selv var ham, som bød
 Alt tolke mine Syner.

Hvor Hamlets blege Skygge gaaer,
 Og faaer os til at græde,
 Der, tænker jeg, kan næste Aar
 Moer Ludlams Skygge træde.

Kort derefter blev Stykket spillet [den 30te Januar 1816].

Weyses og Kuhlaus Musik svarede aldeles til min Forventning, og Stykkerne gjorde Lykke paa Scenen, og havde altid fuldt Huus. Men Baggesen nedrev dem, blev alt grovere og

Linie 28: Baggesen nedrev dem] Røverborgen critiseredes af Baggesen i J. Kr. Høsts Ugeblad Dannora, No. 21—26, Septbr.—Octbr. 1814.

grovere, fik alt flere og flere Tilhængere, thi da jeg taug stille, troede Mange, at der dog maatte være Noget i hans Dadel, skiondt de fleste, selv blandt hans Venner, fandt, den var overdreven.

Bemærkninger til Ludlams Hule:

- Side 4, Linie 18-22: Til slig Hans Dvaft osv.] Weyses egenhændige Partitur, der eies af det store kongelige Bibliothek, har her en Læsemaade, som vel tilsidesætter et Riim, men dog turde være at foretrække, naar den ikke efter al Sandsynlighed var indført af Componisten: Til Haremod? | For tomme Huler, | Som Intet skuler, | I Hiertet isner | Hans tappre Blod. Det Samme gjælder mere eller mindre om Partiturens Læsemaader til Side 21, Linie 6: Enhver, som aner Dens Fryd; Linie 10-11: Thi om den haarde Klippe | Huult lyder brudte Volgers Raab; og Side 42, Linie 5: Du hastig min Forløsning bringer.
- 37, — 26-27, og Side 71, Linie 23: Jeg ... forspilte, hvad jeg havde; jeg har forspilt mit Liv.] Det kan vel ikke afgjøres, om forspilte, forspilt her er brugt i Betydningen bortspilte, bortspilt, eller om det blot er en urigtig Orthographie (der forekommer flere Steder hos Digteren, see f. Ex. Var. til Trag. Dram., II, Side 34, Linie 25) for forspildte, forspildt. Af Digterens tyske Bearbejdelse faaer man ingen Oplysning herom.
- 53, — 7: Den Ven var vred.] Denne Sætning er tagen af Ewalds Harlequin Patriot; see hans Samtlige Skrifter, IV, 1852, Side 133, Linie 20.
- 58, — 10-11: End et Blund, saa har mit Hærtø endt sin korte Gang] Blund d. e. Øieblik; see Trag. Dram., V, Side 347, Bemærkn. til Side 13, Linie 8.
- 98, — 18-19: Alle Menneffer levede jo endnu i Gaar, da vi reiste?] I Gaar skulde have heddet: i Forgaars (den tyske Bearbejdelse har ogsaa: vorgestern Abend).

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 6, Linie 12, til Side 7, Linie 6: Han gif til Ludlams Hule osv.] Denne Sang er i A deelt i sex fireliniede Stropher, men her efter B, overensstemmende med Musiken, i tre otteliniede.
- 8, — 25: Seir hiemdrage] = B; A: Seier drage
- 9, — 17: med Taf] = B; A: Taf med
- 10, — 29: Hæller] = B; A: Hvalsvinger
- 11, — 10: Spurve] = B; A: Spurrene
- —, — 18: ruller] = B; A: visler
- —, — 22: Det er sandt] = B; A: Det sandt

Side 12, Linie 2: 3a] = B; A: 3o

— 13, — 29-30: Huusholderstjen? Hvorfor] = B; A: Huusholderstjen af Huset? Hvorfor

— 15, — 9-11: Os kalder alt. | Clara. | Og veed du, William! veed du] = B; A:

Os kalder alt. Den staaende Trompeter
Staaer hist paa Høien; støder Heltetoner
I gule Malm, med Angst og Frygt i Hjertet.
Han sad vist heller ved et Bryllupsgilde!

Clara.

Min William Du forlader mig! Og veed Du

— —, — 21-23: Som stikker over Graven. | Clara. | Gud! hvor er jeg] = B; A:

Ved Gravens Jæse.

Clara.

O min Gud hvor er jeg

— 16, — 2: heel] = B; A: ret

— 17, — 16, og Side 58, Linie 6: af] = B; A: ad

— —, — 19: fig] = B; A: dem

— 18, — 9 og 32: af] = B; A: ad (smlg. Linie 13)

— 19, — 16: Times Tid; saa seer] = B; A: Times Tid, for at sige sin gamle Ven Sir Harry Turner god Nat. Saa seer

— 21, — 25: Bestraaler] = B; A: Belyser

— 22, — 9: Mig i mit Dø. Jeg har megen] = B; A: I min Blis. — Jeg havde megen

— —, — 31: med huil Røst.] = B; A: med en huil Stemme.

— 24, — 2: er af Turners[lægten.] = B; A: er en sødt af Turner!

— —, — 6: jer] = B; A: Eder

— —, — 19: hviler] = Partituren; A og B: slumrer (smlg.

Side 22, Linie 1)

— 25, — 29: Vindue] A og B: Vindue

— 26, — 7: mørke] = B; A: dunkle

— 28, — 29: mørke] A: dunkle (mangler i B; smlg. den foregaaende Var.)

— 30, — 4: med] = B; A: ved

— —, — 5: Seng.] = B; A: Sengen.

— 31, — 18: fromt] = B; A: dem

— 32, — 7: skrive] = B; A: skriver

— —, — 24: Er den Skat saa stor?] = B; A: Er det da en Skat?

— —, — 30: Gader skal betale?] = B; A: Gader bør betaler?

— 33, — 18: Rast] = B; A: Ung

— 35, — 14: Stund] = B; A: Time

— 36, — 32: tabt] = B; A: borte

— 37, — 19: fangen] = B; A: fanget

— 39, — 7: smelte skal hans Bryst] = B; A: smelter Heltens Bryst

- Side 43, Linie 31: Troldskælling. Jeg indlader] = B; A: Troldskælling. Min eneste Feil i hendes Dine er, at jeg er en Engellænder. God dam, jeg er ikke meer en Engellænder, end en Diævellænder! Jeg er en Cosmopolit, min Broer! Det vil sige: Jeg har en Plantage i Vestindien. Jeg indlader
- 44, — 2: Nimrod efter vilde Dyr, især efter Ræven] = B; A: Nimrod mod vilde Dyr; især mod Ræven
- —, — 13: drufnede] = B; A: drunknede
- —, — 15, og Side 101, Linie 1: Plumbudding] A: Plumbudding; B mangler.
- 45, — 13: Porter, og lader eder gjøre, hvad I vil. Kommer] = B; A: Porter, lader Eder gjøre hvad I vil, og repræsenterer det fri engelske Folk. Kommer
- 46, — 12: mig = B; A: min
- 48, — 32: ned, inden] = B; A: ned af Galgen igien, inden
- 50, — 14: Violin] = B; A: Fivelin
- —, — 19: dig] = B; A: Du
- 51, — 16: Tom kommer.] = B; A: Tom.
- 52, — 29, til Side 53, Linie 1: Bedrog mig. | Raster den hen, og stamper ad Sir Harry, som vil følge ham. | Bliv du der! jeg vil ei følges. | Jeg sætter] = B; A:

Bedrog mig.

(butter for Mussen)

Tusindgange om Forlædelse,

Min skionne Muffe! Gid jeg var en Muffe,

Saa nægted Miss mig ei sin hvide Haand.

Undskyld min Dristighed! Gids Eders Frocken!

(puster paa den)

Veed hende naadigst at tilgive mig,

For di jeg tog Jer under Armen. (puster igien) Af,

Jeg haaber dog det har ei skadet Jer!

(Stamper ad Sir Harry som vil følge ham)

Bliv der! God dam! jeg vil ei følges af Dig.

Jeg sætter

- 53, — 9: Det bilder han sig ind. | Tom. | Jeg veed ei hvad] = B; A:

Det bilder han sig ind.

Overmorgen kommer han igien,

Som intet var i Veien.

Tom.

Han er dog lidt

Utaalelig.

Sir Harry.

Det kan jeg ikke sige.

Jeg lider heller ham end disse tvære

Indbildske kolde Narre; foretrækker

Hans Mave dog, Abbedens spidse Næse.

T o m.

- Jeg veed ei hvad
 Side 55, Linie 6: Det] A: Der; mangler i B.
 — 57, — 3: Bord] = B; A: Træbord
 — — 10: Dog vel ei langt] = B; A: Vel iffe langt
 — 58, — 4: Boddelen] efter Digterens senere constante
 Sprogbrug; A: Bodelen (B mangler)
 — — 14-15: George | kommer] = B; A: George (en gammel
 Soldat, kommer
 — 59, — 10: Teltet] = B; A: Teltet
 — 60, — 21-22: Vibe. | Robin.] = B; A:

Vibe.)

Seer Du det Hyrstaal? Saadan saae det ud
 For hundred Aar, kun med lidt færre Skaar,
 Jeg har lidt flere Rhymer. Det betynder
 At vi har begge givet Jld, fra den Tid.

Robin.

- 63, — 18: Træffer] = B; A: Hænger
 — 64, — 8: var maaskee det paa] = B; A: var det maaskee paa
 — — 21: anlægges rundt Bornefabriker] = B; A: anlægges
 Bornefabriker
 — 66, — 8, og Side 75, Linie 31: Godt!] = B; A: Vel!
 — 67, — 10-12: forbandet. | Raster. | Men Ser] = B; A: for-
 bandet! | Men Ser
 — — 17: alle, Broer! om hvad du] = B; A: Alle om
 hvad der Du
 — — 24-25: Nu, | Hvad] = B; A: Nu saa lad det
 vaagne. | Hvad
 — — 27: Jeg tyøse maa paa hende] = B; A: Vi! jeg
 maa tyøse hende
 — — 31: Gader! gode Gader!] = B; A: Gode Gaer! Go'e Gaer!
 — 70, — 8-9: for dig, min Broer! | Og iffe] = B; A: for
 Dig, | Og iffe
 — 71, — 31: jeg] = Partituren; A: sig (B mangler)
 — 73, — 20-21: Fanny. | Ja, I har Ret] = B; A:

Fanny.

Skiondt det er Fabel,

Og skiondt I være kan forsikkret om

At alt er Phantasie; saa har I ret

- 74, — 14: Dog læst endeel om] = B; A: Dog hørt et Gurs om
 — — 27-28: forlade jer, forlade | Min] = B; A: forlade
 Eder og | Min
 — 75, — 7: nok] = B; A: vel
 — 76, — 1: Pharmacopoe] A og B: Pharmacopie
 — — 5: Dog nogle] = B; A: Og andre
 — — 20: Som salig Moder gav mig, da hun døde.] =
 B; A: Min Moders Gave paa sin Sotteseng,

Side 77, Linie 19: Vortabel.] = B; A: Vortabel i sin Haand).

— —, — 30, til Side 78, Linie 1: ørkesløse Frygt. | Seer paa] = B; A:

ørkesløse Frygt.

Min Fader holdt os Børn fra Dvertro,

Og satte Ammen ned i Jangetaarnet

Hvergang hun kom med sine Eventyr.

Det var lidt haardt. Hun maatte tit derned.

Hun kunde aldrig høre Møllen suse

Dybt under Vorgen, aldrig Kloffen ringe,

Og aldrig saldt en Kiedel fra sit Som,

Før strax hun havde sin Historie.

Saa maatte hun i Gullet stakfels Grethe!

Dog vandt vi Børn derved. Hvor her er støvet.

(seer paa

— 78, — 3-4: lader til, den eengang | Er tabt] = B; A: lader, som den eengang | Var tabt

— 80, — 24: ligge] A og B: ligger

— —, — 26: Hælen] = B; A: Gulvet

— —, — 30: stod = B; A: sad

— 81, — 14: Lidenstab.] = B; A: Lidenstabelighed.

— —, — 19: Har løkket] = B; A: Henløkket

— —, — 26: Maage der og skreg saa sølt,] = B; A: Maage sølt paa den og skreg;

— 83, — 25: Gulvet] = B; A: Jorden

— —, — 28: var] = Partituren; A og B: er

— 84, — 12: hvis] = B; A: naar

— 87, — 21: truende] = B; A: fugtige

— 88, — 9: Med Hænderne forslagte paa Bryttet venter hun sin] = B; A: Hun sidder nogle Diebsk stille knælende, med Hænderne forslagte paa Bryttet, og venter sin

— —, — 10: pusle] = B; A: pusler

— —, — 14: Moder! Moder!] = B; A: Moder! Min Moder!

— 91, — 14-16: Robins Blod. | Fanny. | O, Gud! o,] = B; A:

Robins Blod.

Fanny.

Nei, nei!

Ludlam (mildere).

Frygt ei! Jeg vil ei dræbe hende.

Vi elcke Børn, vi Kildens, Flodens Aander.

Jeg vil opdrage hende til en Havfru,

Forvandle hendes Halvdeel til en Gist

Med smukke Sølvørskæl. Men hendes Haar

Skal blive grønt, som Sogræs. Ansigtet

Beholber hun, samt Arm og Bryst, og Hænder.

Smukt vil hun synge for Dig mangt et Dvel
 Ved salten Strand. Du vil gienkiende Betty
 Om Aften under Grædepilens Grene;
 Men — hun vil stirre følesløs paa Dig,
 Thi Havets kolde Rø har ingen Siæl.

Fanny.

O Gud! O

Side 91, Linie 17-18: I en uskyldig Engels rene Blod | Du føle
 vil din Havn?] = B; A: Paa en uskyldig Engels rene Siæl |
 Vil selv Du hævn Dig?

— 96, — 24-25: end det, de ere] A: end de de ere;
 B mangler.

— —, — 26: Tremulanten] A: Trimulanten; B mangler.

— —, — 28: ligerviis] A: ligeviis; B mangler.

— 102, — 9-10: hvad han er. | Knæl] = B; A:

hvad han er

Al en erkjendtlig Samtid; derfor har
 Hans Majestæt bæret mig, sin Tiener,
 Med den for mig høist glædelige Pligt,
 Paa Grændsen, for vi stilles ad til Uffed
 At hædre Dig med Ridderslaget, William!
 Knæl

— —, — 23: til Hielm] A og B: til en Hielm (smlg. Side 79,
 Linie 16)

— 103, — 16: gravitetiff] A: gravitættiff; B mangler.

— —, — 23-24: At et uvisnelligt, et helligt Lov | Af denne
 (Egefrands] overensstemmende med den tydske Bearbejdelse,
 der har: daß ein Blatt von diesem Eichenfranz; A: ... Lov |
 At denne ...; B: Lov, | At denne ..

— 107, — 27-28: Fanny, dræbt | Min] = B; A: Fanny
 og | Min

— —, — 28, til Side 108, Linie 1: haarde Væg. | O, arme
 Fanny!] = B; A:

haarde Væg. —

Alceste steg i Hulen for Admet,
 Men deri ligner Robin ei den bløde
 Den følesløse Konge. Leve roligt
 Og tage mod et sligt Forsoningsoffer?
 Nei, ved Sanct Dunstan Skotlands Helgen! Nei!
 Min Siæl er fuld af Lyder, men med Veeg
 Har Helved end ei trykket i dens Grund
 De fæle Ord: Ultroskab, Følesløshed!
 O arme Fanny!

Side 113: *Høverborgen* udkom første Gang trykt (A) i April 1814; anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i *Digterværker*, X, 1840, og tredie Gang (C) i *Digterværker*, VIII, 1845, hvilken Udgave ogsaa fremtraadte med særskilt Titelblad. Originalen er forsynet med følgende

Forerindring.

Ofte meer end i Historien finder den dramatiske Digter Anledning til et Skuespil i en Fortælling, en Roman, en gammel Sang. Hovedsagen er at finde et godt Stof; Fremstillingen og Udviklingen ere saa forskellige i dramatisk og episk Poesie, at Digteren med Rette kan kalde Værket sit, om ogsaa den første Idee dertil er taget andensteds fra. Saaledes byggede Shakespeare næsten alle sine bedste Værker paa foregaaende Noveller.

De fleste morsomme Fortællinger grunde sig paa eet eller andet Folkesagn, og Folkesagn er almeen Eiendom for alle Digtere. Billedhuggeren sauger ikke selv sit Marmor af Bierget. Han imodtager det i sit Værksted tilmaalt og tilskaaet. Han bruger ogsaa sin Model. Jo bekvemmere Stykket er for hans Arbeid, jo smukkere Modellen staaer for ham, desto mere Grund har han til at haabe, at Værket vil lykkes.

Jeg er i mine Dramer afverlende gaaet ud fra Historie, Noveller, og egen Opfindelse. Jeg har selv opfundet adskillige Fortællinger. Fremmede Fortællinger have igien til sin Tid givet mig Anledning til Skuespil. Saaledes er *Aladdin* blevet til, *Faruk*, og mine to seneste Syngepil *Lublams Hule* og *Høverborgen*.

I *Neuen Volksmärchen der Deutschen* findes to Eventyr: *Lublams Höhle* og *Die weisse Frau*, som jeg har sammendraget og dannet til eet.

I en tydsk Roman af Anton Wall: *Udelheid und Aimar*, er en Episode, som gav Anledning til nærværende Syngepil.

Linie 30: *Udelheid und Aimar*,] fordansket af Oehl. under Navn: *Adelaide* og *Aimar*. Af Anton Wall. Oversat af Adam Öhlensläger, I-II, udkommet i Marts 1802.

Hin Fortælling er atter en fri Omsarbejdelse af en fransk, og Forfatteren til denne siger i et andet Værk *Le Troubadour*, at han har grundet den paa gamle provençalske Efterretninger. Den franske Roman er ikke kommet mig til Hænde.

Endnu maa jeg anmærke: Den smagfulde Dommer vil ikke ansee det for en Feil, naar jeg taler om Zigeunere i en Tildragelse, der foregaaer i Ludvig den Helliges Mindreaarighed. Med Zigeunernavnet vækkes Forestillinger om en Levemaade, et Slags Menneſker, der til de fleste Tider, meer eller mindre, har været, men som sandſeligſt og klareſt ſtaaer for vor Indbildning under hin Benævnelse. Det er Digteren om at giøre, kort og klart, med enkelte Træk at vække levende Forestillinger. Deels derfor har jeg brugt denne Anachronisme, deels for at give en grum og vilb Character Sandsynlighed ved at henviſe til en Menneſkehob, der i Virkeligheden har afslagt hyppige Beviis paa en ſaadan Naturs Mulighed.

See fremdeles ovenfor Side 351 til 352.

Bemærkninger til Røverborgen:

Side 143, Linie 16: Etig ned, i Staal bedæft, med Harniſt og med Landſe.] Det kongelige Theaters Partitur til Røverborgen har her, mere ſprogrigtigt: Etig ned, med Staal osv., hvilken Læsemaade vel kunde fortjene Opmærksomhed, naar der var Sikkerhed for dens Authentie. Ligeledes forholder det ſig med Partiturens Læsemaade Side 147, Linie 4: Bierget, hvad det pryder bedſt.

— 178, — 21-26: *O, sanctissima*, osv.] Siciliansk Folkehymne.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

Side 115, Linie 17: Men, o! ſig Skjen bryder] = C; A: Men ſille! Skjen bryder

— 116, — 8-9: Natur. | Hviſ] = B; A: Natur. | (taler) | Hviſ

— —, — 19: Et Horn høres bag] = C; A: (En Valdhornmelodie bag

— —, — 28: ſtiodesloſt] = B; A: ſtiodesloſ

— 118, — 4: Forſkionnende] = C; A: Forſkionnede

— —, — 12: boier] = B; A: vender

— —, — 27: Camillo.] = C; A: Camillo (betænſelig).

- Side 122, Linie 17-19: Døden, | Som vilde Mordet hevne, | Jeg laae]
 = C; A: Døden | Jeg laa
- —, — 21: Ridderne] = B; A: Ridderne
- 123, — 29-30: Lyffe. | Vimar.] = B; A: Lyffe. | (Sang.) | Vimar.
- 125, — 12: bælser] = C; A: støder
- 126, — 11-12: om din Vimar. | Afsted] A: om din Vimar. | (Tale) | Vimar. | Afsted; i B og C ender denne Scene ved: om din Vimar.
- 127, — 6-7: Hantørøje. | Adelsaide] = B; A: Hantørøje. Plat-
 form.) | Adelsaide
- —, — 9: synge:] = B; A: synge voreviis.)
- —, — 15: Hvor for] = B; A: Og hvor
- 128, — 13: at engang vi fæstede] = B; A: at vi Begge fæstede
- —, — 20: Forglemmer, at det er Borgfogdens Datter] =
 B; A: Forglemmer, det er Castellanens Datter
- 129, — 15: hvor Alt forandres] = B; A: hvor alting vakler
- 131, — 7: nu ei at tabe] = B; A: nu ikke tabe
- 133, — 11: jer] = C; A: Eder
- —, — 16: ei] = B; A: ikke
- —, — 30, til Side 134, Linie 1: Moder! | Mit Barn] =
 B; A: Moder! | (Sang) | Mit Barn
- 135, — 15: Tartar] = B; A: Tarter
- —, — 31, til Side 136, Linie 1: Herr Ridder! | Conne-
 tablen] = B; A: Herr Ridder? | (Sang) | Connetablen
- 137, — 29: hen til] = C; A: over
- 138, — 8: Hylsning] = B; A: Hylsning
- 139, — 29: saare Evinet med sit lette] = C; A: saare det
 med hendes lette
- 140, — 8: man] = B; A: jeg
- —, — 31: tør] = C; A: maa
- 141, — 3: fik mit Løste.] = C; A: har mit Tro.
- —, — 4: bittert] = B; A: bitter
- —, — 6: Udelaide.] = C; A: Udelaide (med Værdighed).
- —, — 8: Herskeshst] = B; A: Herskeshge
- —, — 22: Almarik] = B; A: Almarik
- —, — 28: Helsen] = B; A: Hilsen
- 142, — 12: Udelaide.] = C; A: Udelaide (stolt fornærmet).
- 143, — 6-7: træder hen for Sanct Georgs Billedstøtte, der staaer i
 Haven, og knæler derfor.] = C; A: (sirrer hen for sig, derpaa træder hun
 hen for Sanct Georgs hvide Billedstøtte, der staaer i Haven, kaster sig paa
 Knæ derfor og synger:)
- —, — 25: paa Knæ] = B; A: i Knæ
- 145, — 14: Richard] = C; A: Richard (rast og fyrig).
- —, — 23: Som eder begge satte der] = B; A: Som satte
 Eder begge der
- 146, — 20: Skov og Skat] = B; A: dunkle Skat

- Side 149, Linie 16: Borgmuren] = B; A: Borgslunden
 — 150, — 2-3: Sal. | Paa] = C; A: Sal med Blgruder. Paa
 — —, — 12-13: Samvittighed | Og Ed] = B; A: Samvittig-
 heb, | Sin Ed
 — —, — 14: Af, skal] = B; A: Og skal
 — 151, — 19: hvori sidder en] = B; A: hvori en
 — 153, — 5: hans] = B; A: sin
 — —, — 16: mørke] = B; A: dunkle
 — 154, — 11: Røverne. De staae bag Bussen.] Overeensstem-
 mende med Digterens tydske Oversættelse af Stykket, som har:
 die Räuber, die das Laub verbirgt; A: Røverne. Da staae bag
 Bussen.; B og C: Røverne. Da staae bag Bussen!
 — —, — 16: Sværdene] = B; A: Sablerne
 — 155, — 25: mager] = B; A: maver
 — —, — 26: Dienbrøn, i en] = B (som dog har: Dienbryne);
 A: Dienbrøn, en
 — 157, — 11: Fordi] = B; A: For
 — —, — 13: Vinduet] = A, B og C: Vinduet
 — —, — 31: Mand hen ved de] = B; A: Mand imod de
 — 158, — 15-16: dem. | Malcolm] = B; A: dem.) | (Sang) |
 Malcolm
 — 160, — 24: Stegerset] = B; A: Stegerse
 — 161, — 21: under] = B; A: bag
 — —, — 28: Nu, saa tog jeg feil.] = C; A: Saa har jeg
 forhort mig.
 — 162, — 6: Tak, gode] = B; A: Tak, vakkre
 — —, — 15: Vinduet] = B; A: Vinduet
 — —, — 16: Malcolm, og] = B; A: Malcolm til Bordet, og
 — 163, — 27: from] = B; A: frommere
 — 165, — 10: Skif] = B; A: Klem
 — —, — 29: og gode Sengebolsfire] = C; A: og luftebe
 Madratser
 — —, — 31: hans] = B; A: sit
 — 166, — 9: holdt paa denne Ret] = C; A: holder paa min Ret
 — —, — 29: jeg] = B; A: J
 — 167, — 5: i hans, seer stivt paa ham, og blinker.] = B; A:
 i sin, seer stivt paa ham og blinker med Vinene.
 — —, — 7-8: Mørket dækker Land og Bove, | Skyggen sliuler]
 = Partituren; A, B og C: Mørket sliuler Land og Bove, |
 Skyggen dækker (smlg. Side 166, Linie 14-15)
 — —, — 15-16: paa mig! | O, Himmel] = B; A: paa mig. — |
 (Recit.) | O Himmel
 — —, — 25: Noget.] = B; A: noget, i Baggrunden.
 — 169, — 16: Sit] = C; A: Der
 — 170, — 2: Tiggermunk] = B; A: Bettsermunk
 — —, — 18: nok] = B; A: vel

- Side 171, Linie 5: talde] = B; A: talde
 — —, — 6: jeg havde malet] = B; A: jeg kunstig malte
 — —, — 7: vege] = B; A: vige
 — 173, — 29: Bord og Bænte.] = B; A: Træbord og Stole,
 — —, — 30: Staal] = B; A: Bølle
 — 174, — 9: stiv, den læer sig ikke] = B; A: stiv, jeg kan
 den ikke
 — —, — 18: Tørrer] = C; A: Tører
 — —, — 23: lystig] = B; A: munter
 — —, — 26-27: prise. | Velskommen] = B; A: prise. | Sang. |
 Velskommen
 — 175, — 22: det] = C; A: dem
 — 177, — 1: Rocheloup.] = B; A: Rocheloup (undseelig).
 — —, — 15: indseer] = C; A: fatter
 — 178, — 6: sin Varm] = B; A: sit Bryst
 — 180, — 31: Saa usorfærdet, rolig] = B; A: Saa usorfærd?
 Saa rolig
 — 181, — 12: Jeg gierne] = B; A: (Sang.) | Jeg gierne
 — 182, — 27: [Kionne] = C; A: trinde
 — 183, — 2: fornem] = B; A: yndig
 — —, — 6: brænder] = B; A: foger
 — —, — 7: Almar.] = C; A: Almar (griber sit Sværd).
 — —, — 11: Almar.] = C; A: Almar (brusende).
 — —, — 12: Dunst] = B; A: Sky
 — —, — 16: Var Heren Hecate, var Skurken Døden] = C;
 A: Var selv hun Hecate, og var han Døden
 — —, — 18: kalder] = C; A: fordrer
 — 184, — 1: Almar mistænkelig.] = C; A: Almar (forundret).
 — 185, — 16: Camillo.] = C; A: Camillo (tillidsfuld og med
 Bølelse).
 — —, — 28: Haand.] = C; A: Haand med Barme).
 — —, — 31: Camillo.] = C; A: Camillo (med dybt Bedro-
 velse).
 — 187, — 9: knæler.] = B; A: beder.
 — —, — 18: mig] = B; A: mit
 — 188, — 1: kraftig Tillid] = B; A: kraftig godmodig Tillid
 — —, — 6: dette, reiser han sig, slukker Lampen] = B; A: dette,
 slukker han Lampen
 — —, — 8: Gang paa Morgen, uden] = B; A: Forstue paa den
 anden Side, uden
 — —, — 16: Vinduesfærmen] A, B og C: Vinduesfærmen
 — 189, — 3: Bedrift.] = B; A: En Gang.
 — —, — 13: sig fortrækket.] = B; A: sig.
 — —, — 24: i gamle Dage.] = B; A: for tyve Aar.
 — 190, — 20: vækker] A, B og C: vaagner (smlg. Trag. Dram.
 IX, Side 386, Var. til Side 94, Linie 25)
 — 191, — 15: Kisten igien, hun] = C; A: Kisten, hun

- Side 192, Linie 17-18: Dør | Er oppe] = B; A: Dør | oppe
 — —, — 30: Ha, Malcolm hvile skal paa sine Laurbær] =
 B; A: Ha Malcolm! du skal hvile paa dit Laurbær
 — 193, — 3: flige Hierte] = C; A: fligt et Hierte
 — —, — 14: Eiden] = B; A: Stulderen
 — —, — 18-19: ud af den Dræbte, og stiuuler ham med det tilstrutne
 Sengenhang.] = B; A: ud, tørrer det af i Gardinet, og drager det for
 den Døde.
 — —, — 26-27: Jeg kasted hende | Fra Bindvet ned i Fjeldets
 dybe Klost.] = B; A: Hun ligger blaa | Indstrammet af det
 kostelige Halsbaand.
 — —, — 29: Juliane.] = C; A: Juliane (med et Suf).
 — 194, — 6: en] = B; A: din
 — —, — 10: Horn noget borte; det] = C; A: Horn nedenunder
 Klipperne, det
 — 195, — 5: mod] = B; A: til
 — —, — 7: Dig blev jo Magten] = B; A: Dig, som blev
 Magten
 — —, — 16: Kiøderen. I] = C; A: Kiøderen, bedæffet af en
 Trælæn, i
 — —, — 16-17: et Dueslag] = B; A: et gammelt Dueslag
 — —, — 18: komme fra Broen med Jaffer og Bytte, med] = C; A:
 komme med Jaffer og Bytte fra Broen i en stiedesløs Orden, med
 — —, — 20: Roverne synge:] A, B og C: De synge).
 — 196, — 2: ynkelig] = B; A: ynkerlig
 — —, — 20: Smutte] = B; A: Gifte
 — 197, — 9: bunden] = B; A: bundet
 — —, — 22: En herlig Ganger og med skionne] = C; A:
 Sin Ganger og med sine skionne
 — —, — 30: Rocheloup.] = C; A: Rocheloup (smilende).
 — —, — 31: Qvinde] = B; A: Pige
 — —, — 32: dette] = C; A: hendes
 — 198, — 4: Jeg saae engang i] = B; A: Jeg eengang traf i
 — —, — 18: Vessen] = B; A: Veshyt
 — —, — 27: Klipper] = C; A: Mure
 — —, — 28: det] = B; A: dem
 — —, — 30: Etene] = C; A: Klipper
 — 199, — 3: Juliane.] = C; A: Juliane (glad udbrydende).
 — —, — 15: pibse] = C; A: svede
 — 200, — 8: tiat.] = C; A: tiot med et foragteligt Blif.
 — —, — 30: see da] = B; A: seer da
 — 201, — 20: istaæes med] = B; A: istaæes neden under med
 — 202, — 7: Sværd] = B; A: Sværd
 — —, — 29: Juliane, og siger:] = B; A: Juliane, gaaer med stive
 Skridt imod hende og siger med qvalt Røst:
 — —, — 31: Og] = B; A: O

Side 203, Linie 8-9: I Borgen, som ham Gud giengav, | Han finder
fun en tidlig Grav.] = B; A:

I skionne Borg, som han gienvandt,
Han fun Capel og Gravsted sandt.

— —, — 14: Da] = C; A: Snart

— 204, — 14: Forsvunden] = B; A: Forsvundet

— —, — 24: hviler] = C; A: blegner

— 205, — 3: ei kan yde.] = B; A: ei formaaer.

— —, — 4: Juliane.] = C; A: Juliane (sukkende venlig).

— —, — 6-7: Morgenklæde, | Da smiler Besten med et venligt
Gienfær.] = B; A:

Morgenpurpur,

Saa smiler Besten med violne Skær.

— 209, — 10: Hal] = B; A: Vel,

— —, — 22: Opsætter eders Riv et Dieblis!] = B; A: Til-
bageholder Eders brede Skridt!

— 210, — 6: derpaa galant med] = B; A: derpaa med

— 211, — 1: født] = C; A: fød

— —, — 12: Connetablen.] = B; A: Connetablen
(galant).

— 212, — 1-2: hende strar | Til] = B; A: hende | Til

— —, — 20: Men] = B; A: Nei,

— —, — 21: bærer] = B; A: bær

— 215, — 10: har] = C; A: er

Side 217: Robinson i England er, i Følge Oehls Erindr., IV,
Side 4, forfattet i Aaret 1818 efter Den lille Hyrdedreng,
og udkom første Gang trykt (A) i Januar 1819 i fem Acter.
Inden Stykket første Gang blev opført paa det kongelige Theater
(den 28de Februar 1823), omarbeidede Digteren en Deel af
femte Act, fra nærværende Udgaves Side 336 af. Et som
næstsidste Scene anbragt lyrisk Digt, for hvis Skyld Om-
arbeidelsen synes foretagen, blev trykt tilligemed den sidste
Scene i A. E. Boyes Aftenblad, 1823, Nr. 9, den 7de
Marts, og derefter, uden hiint Paafølgende, under Navn af
Selkirk i Robinsonshulen i Oehls saml. Digte,
II, 1823, Side 321-323. Theatrets Souffleurexemplar fore-
findes ikke mere; men Omarbeidelsen foreligger dog fuld-
stændig i en af Hr. Grosserer P. de Coninck i Bordeaux efter
Originalmanuscript tagen Afskrift af de paagjældende Scener,

hvilken Afskrift denne varme Ven af Oehl's Muse tilligemed flere værdifulde Bidrag velvilligst har sendt nærværende Udgiver. Stykkets omarbeidede Slutning indførte Digteren revideret i dets anden Udgave (B) i Digterværker, IX, 1839, hvor desuden Originalens tre første Acter findes sammentrukne til to. Tredie Gang (C) udgav Oehl. Stykket i Digterværker, VII, 1845, omtrent i samme Skikkelse som anden Gang, kun at sidste Act ved Side 336 er overskaaret i to. Nærværende Udgave er væsentligt kun afveget fra Originalen ved Optagelsen af B's behændige Sammentrækning af de tre første Acter; Digtet Selkirk i Robinsonshulen vil blive optaget iblandt de lyriske Digte.

Endnu maa her omtales et af Hr. Assessor G. L. Køpke Udgiveren meddeelt, for en tredive Aar siden paa en Auction kjøbt Exemplar af Originaludgaven, hvori Oehl. egenhændigt har begyndt at indføre Omarbejdelsen af Slutningsscenerne, og desuden bortskaaret først den sidste Acts første Scene (til Side 315, Linie 14), dernæst ogsaa dens anden Scene (til Side 318, Linie 1), og fremdeles Halvdelen af Examensscenen (fra Side 327, Linie 1, til Side 329, Linie 17), hvilke Udeladelser han dog ikke sidenefter har foretaget med B og C.

Oehl's Erindr., IV, Side 9-12:

Da denne Jubelfest [Holbergs, i Efteraaret 1822] saaledes havde sammenfjernet Hierterne i Apollos Tempel, syntes mig, det var Tid engang at lade Robinson i England spille. Rigtig nok havde jeg hørt, at Udfjellige vare misfornøiede med Theescenen i Stykket, fordi de troede at finde Hentydninger paa sig. En Digter kan ikke skabe af Intet, og en Satire, som aldeles ikke rammer Tidens Misbrug, er uden Salt; men jeg var mig bevidst, at der ingen Personligheder var i Stykket, og Mange, som havde læst det, ønskede at see det opføres.

Rahbek, med hvem jeg ved vor fælles Ven D. H. Myhnsters Forbedrøvelse [i October 1818] var bleven fuldkommen forsonet

igien [efter Striden om Freias Alter i Efteraaret 1816], skrev mig følgende Brev derom:

„Jeg takker dig for dit Lysispil, som jeg strax begyndte at læse, som jeg ikke kunde lægge fra mig, for jeg havde læst det ud, og som jeg skynder mig at sende dig, at det kan blive trykt, antaget og opført, da vi i saa lang Tid ingen god original Comodie have havt.

Jeg har, som du seer, alt sagt dig, at din Comodie er god, og tager ikke i Betænkning at lægge til, at hele den Deel deraf, som er mellem Selfirk, William, Betty, Defoe og Sir Robert Edgerson, er overordenlig smuk; kun vilde jeg, du skulde, som Gartnerne kalde det, straffe 3: beskære Peter lidt. — Jeg maa ellers ved denne Leilighed anmærke, at ligesom jeg altid har fundet de tre første Acter af din Correggio at være en Nathan den Vise over Kunst, saaledes finder jeg Scenen i den lærde Klub at være en luciansk Dialog om saa kaldet Critik, eller en lærerig Commentar over Lessings Ord, at den, der kan vurdere eet Slags Kunstfionheder, være sig hos Digter eller anden Kunstner, ikke derfor altid maa bilde sig ind, at han kan vurdere alle; da der er ingen flettere, men heller ingen almindeligere Critik, end den, der maaler incommensurable Størrelser med een og samme Alen. Altsaa — „*Courage, mon ami! Voilà la bonne comédie, et peut-être quelque chose de mieux!*“

Jeg lod altsaa Stykket spille, og det vandt stærkt Bisald.

Et udmærket Talent blev først ved denne Leilighed kiendt og paaffionnet. Vor vittige, comiske Rosenkilde vandt som Peter rigeligt Bisald, skiondt jeg just ikke kan sige, at han (efter Rahbeks Onske) straffede Peter.

Men — det var ganske rigtigt — Theescenen kunde man ikke lide, og skiondt den er aldeles uden Personligheder, vilde man dog finde Personligheder deri. Dette var nok for et vist Parti til at fornærme mig og giøre Spectakler i Stykket. Den urimelige

Linie 19: derfor altid maa] = Oehl's Levnet, hvor det samme Sted forekommer;
Erindr.: derfor maa

Indretning, der aabner Uforfammenheden og Uretfærdigheden
 en Løndor i Musernes Tempel, hvori den uden mindste Risiko,
 aldeles sikker paa sin Seir, kan haane Smag og Genie, fandt
 Sted i Theatret, og finder desværre Sted endnu, thi misbruges
 den ikke, saa er det Folks, og ikke Indretningens Skyld. Fra
 gamle Tider af, da man betragtede Theatret som en Hælebod,
 hvor Menneſker, der ikke kunde giøre Regning paa kvalificeret
 Agtelse, gave sig hen for at more Folk, som andre Gioglere,
 og hvor de Stykker, man spillede, betragtedes som en blot Spas,
 der aldeles vare til for sig Morſkab, og altsaa dependere af
 det høie Herſkabs (Publicums) Luner, antog man den tyranniske
 Ret at fælde Livs- eller Dødsdom over et Stykke at være fiobt
 med den Rigsort eller Tomark, hvormed man betalte Billetten.
 Denne Ret agtedes, og agtes endnu. Enhver har Lov til at fælde
 sin Dom. Dette fik nu at være, og ſkiondt Pibningen i Theatret
 er en gammel Uſik, der burde affkaffes, saa kunde man endnu
 finde sig deri, dersom det var ſaaledes indrettet, at Publicum
 ſelv kunde faae Lov til at fælde Dommen. Og af Agtelse for
 Publicum er jo denne Tilladelse given, at den offentlige Mening
 kan giøre Udſlaget. Men i den molboagtige Tilladelse, der
 exiſterer her, ligger der en ligesaa ſtor Fornærmelse imod Publicum,
 ſom mod Digteren, der har ſkrevet Stykket. I Paris (hvorſtra
 vi dog have hentet vor Wiisdom, hvad Theaterindretning angaaer)
 er det ganſke anderledes. Der er denne Strid imellem Menin-
 gerne ſaaledes tilladt, at det bliver en virkelig Strid, meer eller
 mindre ſtøttet paa en æſthetiſk Dom. Der piber man i Stykket
 ſtrar paa de Steder, hvor man troer det fortæner det. Tages
 diſſe Steder i Forſvar af et andet Parti, ſaa kommer det an
 paa, hvilket der er det ſeirende. Det er yderſt ſieldent, at Me-
 ningerne ere aldeles deelte. Det ſtærkere Parti ſeirer; det ſvagere
 maa tie, og hielper det ikke, ſaa hedder det: „à la porte!“ og
 Spectakelmagerne maae forſoie ſig bort, naar de ikke ville være
 rolige. Saaledes bliver det Stykket muligt at vinde Seir, og
 Publicum muligt at ſee Stykket i Ro. Her er ingen af Delene
 muligt. Uden at giøre Varm, maa man ſee Stykket heelt

udspillet; først, naar Tæppet falder, er det tilladt at pibe, før i ti, nu i fem Minuter, til Gongongen klinger; saa kommer Politiet, og flæber af med de endnu Pibende. Men i fem Minuter kan, i største Ro og beslyttede af Politiet, to, tre Menneſker med stærkt klingende Piber sætte sig til Modværge mod hele Publicum, og da Pibernes Lyd er langt stærkere, end Hændernes Klap, saa kan det for Drets Sands lade, som om Striden næsten var lige. Dette kan gientages saa tidt Noget finder for godt, og Pibningen gielder kun Digteren, aldrig Skuespillerne, thi da der først maa pibes efter at Tæppet er faldet, saa kan Mishaget aldrig ramme dem.

Saaledes blev der da ogsaa flere Aftener efter hverandre pebet af nogle Faa efter Forestillingen af Robinson i England, medens et stormende Bisald af hele Huset forgieves søgte at overdøve dem. Jeg var selv tilstede i andet Parquet (thi i Hofparquettet lyffedes det mig først flere Aar derefter at indtræde), og saae med Foragt paa de Pibende, indtil Collin engang bad mig at blive borte, for ikke at irritere dem. Det gjorde jeg da, og saaledes holdt de da ogsaa op at pibe tilsidst, og Stykket blev spillet i Ro.

Bemærkninger til Robinson i England:

- Side 253, Linie 2, til Side 254, Linie 19: *Primo*: Hvert Lem betaler to Skilling osv. indtil: *Wes*medlem af Klubben.] De ti her anførte Love for Toskillingsklubben ere, med Undtagelse af den næstsidste, laante af Addisons *The Spectator*, I, Nr. 9. Det Side 253, Linie 24, optagne Ord tredie (see Var.), som Oehl. umuligt kan have villet udelade, har efter al Sandsynlighed staaet i Manuscriptet til Robinson i England.
- 262, — 18-20: Skal vi bestandig slutte Concerten med en lille Second; med en Indledningstone til den Grundaccord, som aldrig klinger?] Digterens Kundskab om, at Toneartens Under-Halvtone staaer i Forhold af „en lille Second“ til Grundtonen og indleder til denne, har her fundet et mindre correct Udtryk.
- 270, — 4: *Aristus*.] B og C have: *Romanus*; men A's Læsemaade *Aristus* er neppe nogen Trykfeil, om end Digteren selv siden kan have anseet den derfor.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 218, Linie 1: *Personerne.*] = B; mangler i A.
- 219, — 22, til Side 220, Linie 1: læse ikke meer; de virke for Staten. | *Will.*] = B; A: læser ikke meer; de virke for Staten: spinde, strikke, arbejde i Fabrikker. Jeg har min Tro ogsaa havt en varm Dag. Jeg stod sandfærdig ved min Dift i sex Klokketimer, *qua* Høsekræmmer. Forstaa mig vel: en Høsekræmmer sælger ikke blot Høser, en Urtekræmmer ikke Urter, en Jsentkræmmer ikke Jis; det er kun Talemaader. Du kan faae Alleslags i min Bod. | *Will.*
- 220, — 7: *dam*] = B; A: dem (angivet som Trykfeil)
- 223, — 30: *det*] = B; A: der
- 224, — 2: *godt*] = B; A: vel
- —, — 9: *jeg slet ikke.*] = B; A: jeg ei til.
- —, — 12: *Der er*] = B; A: Ja der er
- 225, — 26: *Will.*] = B; A: *Will* (med Taarer).
- —, — 31: *for*] = C; A: for
- 226, — 2: *trælle*] = B; A: tiene
- 227, — 10-12: *Bærterne forstaaer* | *Ei Spog: naar Leien ei betales strar* | *Til*] = B; A: *Bærterne er haarde* | *I denne By: naar Leien ei betales* | *Til*
- 228, — 30: *nikked jo dog venligt til mig.*] = B; A: *nifte jo dog stundum venligt.*
- 230, — 1: *saftigfrobdiat*] = B; A: *saftigfrobige*
- —, — 22: *gule*] = B; A: *blege*
- —, — 27: *Kæmpeqvinder*] = B; A: *Kæmpekoner*
- 231, — 22-23: *stirrer hende stivt i Diet,* | *Da slaaer*] = B; A: *stirrer stivt i hendes Die,* | *Saa slaaer*
- —, — 24: *Gaae mere Purpur, men*] = B; A: *Forhoie Purpret; men*
- —, — 27: *Da seer*] = B; A: *Saa seer*
- 232, — 16: *Glinten*] = B; A: *Klippen*
- 233, — 11: *siig*] = C; A: *tael*
- —, — 12: *saa, du ikke kunde*] = B; A: *saa, at ei Du kunde*
- —, — 15: *til*] = B; A: *i*
- 234, — 8: *saa tidt har giort*] = B; A: *saa ofte gjorde*
- —, — 15: *hele*] = B; A: *gamle*
- 235, — 15: *nok; mig er de kun i*] = B; A: *nok; og mig er de i*
- —, — 29-30: *nogen Faretag.* | *De gaae.*] = B, hvor dog *Faretag* er forandret til *Skjttedag*; A: *nogen Faretag.*

Will.

Din Elskerinde, Fader, var Din De:
 Den har Du mistet, derfor sorger Du.
 Jeg haaber; thi jeg lever under Tag
 Med Betty!

Selfirk.

Og naar nu Du maa forlade
Det kiære Tag?

Will.

Saa kommer jeg igien
Som lille Fugl. Du kiender jo den Bise
Som jeg har oversat? Den Folkesang,
Jeg bragte med mig fra mit Fædreland?

(singer).

Elfskov er en lille kiælen Fugl —

3 — o!

Holder sig bag Lovet meest i Skiul.

Hio — misio!

Ei den har et Skiold som Padden paa,

3 — o!

Men langt mere hurtig kan den gaae.

Hio — misio!

Ei den har som Ornen Næb og Klo,

3 — o!

Men guldpurpurrode Vinger to,

Hio — misio!

Liftig hopper den paa Dvift og Pind —

3 — o!

Kommer gierne frem i Maaneskin.

Hio — misio!

Ghyver ind i Hytten, kiæk og varm,

3 — o!

Skiuler sig i Elskerindens Barm.

Hio — misio!

(De gaae).

Hermed ender i A den første Act.

Side 236, Linie 1, til Side 250, Linie 11: Desørs Bærelst. osv. til Slutningen af Acten.] Disse Scener ere efter B flyttede her- til; i A udgjøre de Slutningen af anden Act, og følge efter de første Scener i Wappings Kaffehuus, saaledes som det vil sees nedenfor.

— 237, — 16: Sagen] = B; A: Knuden

— —, — 22: Plumbudding] A, B og C: Plumbudding

— 239, — 29: lurvet] = B; A: lugslidt

— 241, — 31: opmærksomt.] = C; B: opmærksom.

— 242, — 6: Det siger jeg just ei. Hvis 3 forstod] = B; A:

Nu det just ikke.

(nedladende).

Hvis 3 havde lært

Side 242, Linie 9: og afbrig hørte for —] = B; A: og ganske underlige

— 243, — 18: ærligt tilstaae] = B; A: tilstaae ærligt

— 247, — 9: see sig magre paa] = B; A: see dem magre, i

— —, — 16-17: Lyft | Til at formilde Gubbens sidste] = C; A: Lyft til | At mildne Gubben sine sidste

— 248, — 20 og 23: Brev, Sir!] = B; A: Brev til Dem, Sir,

— 249, — 4-5: den naive, godhiertige Fremstillings Side] = B; A: den populære godhiertige Fremstillelses Side

— —, — 11: indbudet] = B; A: indbuden

— 253, — 2-3: Indtrædelsespeng] = C; A: Indtrædelses-penger

— —, — 19: ham et Orsigen] = C; A: ham Orsigen

— —, — 24: betale han en Halvskilling for hver tredje Løgn] A, B og C: betale en Halvskilling for hver Løgn (The Spectator: he shall forfeit for every third lie an halfpenny)

— 254, — 7: Esprit de corps!] = C; A: Videre.

— —, — 12: Frihed og Lighed!] = C; A: Er der meer?

— 255, — 30-31: sig og trives] = B; A: sig; trives

— 257, — 22-23: Herr Andrews kommer. | Andrews høitrvende] A og B: Andrews (høitrvende; C: Herr Andrews kommer, høitrvende

— 258, — 4: Moder] = B; A: Mamma

— 259, — 2: indfinde sig om lidt.] = B; A: indfinde dem præcise Kl. 7, i Eftermiddag.

— —, — 30: dog ogsaa?] = B; A: dog i Eftermiddag?

— 260, — 5: vel sandt; men saa] = B; A: vel saa; men saa

— —, — 6: fornem Mand. Det] = B; A: fornem Mand. Han giælder for en retsaffen, fornuftig Mand. Det

— —, — 30-31: fornemmelig med Iyrisk] = B; A: fornemmelig Iyrisk

— —, — 31: fornemmelig med Oden] = B; A: fornemmelig Oden

— 261, — 7: Kloffen syv!] = B; A: Kloffen otte.

— —, — 32, til Side 262, Linie 1: Bedste Mistress! vær De rolig, det bliver mellem os. | Aristus og Grøphius komme ind i Kammeret, og begive sig hen i Forgrunden, uden at hilse eller agte de Andre. | Aristus] = B; A:

Bedste Mistress, det bliver imellem os. Men siig det ikke til nogen igien; thi De kunde komme i Banrøgte derover.

Andrews.

En Ode til Gabestoffen! Hvilket Bizarrerie. Men jeg maa giøre en Visit endnu. Adieu til i Eftermiddag Mistress!

Joseph.

Aligemaade. Apropos, Sir Robert har bedet om at maatte tage en reisende Medlem med.

Mrs. Crab.

Han skal være hjertelig velkommen!

(De gaae til forskellige Sider).

Desøes Bærelse.

(En Mængde Baller Papir osv. see Side 236, Linie 1, til Side 250, Linie 11: (Han gaaer langsomt bort).

Tredie Akt.

Wappings Kaffehaus.

Mrs. Crab sidder ved Theebordet og stænker. Herr Andrews, og Herr Joseph sidde hver ved sin Side af hende.

Mrs. Crab (byder dem Thee).

Ru slog Klokken syv.

Andrews.

Der komme Philosopherne Aristus og Gryphius. Jeg hører dem disputere paa Trappen.

Aristus og Gryphius komme ind i en ivrig Disput, uden at mærke de Andre, og begive sig hen i Forgrunden.

Aristus

Side 262, Linie 6-7: svinder, Tænkemaaden bliver smaalig, Geniet] = B; A: svinder, Forestillingen bliver smaalig; Stycken tabes, Geniet

— — — 8: Brød? Kun et] = B; A: Brød? Hvor bliver Foragt for Døden af, naar man ikke værnes til Døden? Kun et

— — — 9: Kiærlighed. Falder] = B; A: Kiærlighed. Vi maae vrage for at vælge, affkye for at hige; dræbe for at labe leve. Falder

— — — 14: Broer! Hvad skal] = B; A: Broer. Du har stor Uret. Hvad skal

— — — 15: igien? Hvad hjælper] = B; A: igien? Skal enhver Overløbe skules af en Knebelbart? Ethvert Plougjern smeddes til et Sværd? Skal vi have Amazoner igien med et umage Bryst? Hvad hjælper

— 265, — 2: Udsærd, især mod] = B; A: Udsærd mod

— — — 4: Tolk, der] = B; A: Tolk eller Dolmetsker, der

— 269, — 8: *Qvamvis*] = B; A: *Qvamqvam*

— 270, — 5: *certant, et adhuc*] A, B og C: *certant; adhuc*

— 272, — 8-10: Gloe — | Sir Robert. | Nu, smukke Mistress! mine gode Herrer!] = B; A:

Gloe —

Butterflie.

Hvad siger De om det til Maleren?

Desøe.

Det er charmant.

Butterflie.

Kun fire Linier.

(til Mrs. Crab.)

Tillader De, jeg reciterer det?

Mrs. Crab.

De gjør os lykkelige, Butterflie!

Butterflie.

Til Maleren, som malte Cloes Billede:

"Du har Din hele Kunst forfeilet,

Ihi ubevægelig hun staaer.

Men hun Apelles overgaaer,

Saa snart hun seer sig selv i Speilet."

Mrs. Crab.

Hvor fiint! Det kalder jeg Galanterie.

Defoe.

Ja visseelig.

Sir Robert.

Nu Mistress, mine Herrer,

Side 272, Linie 19: Domme.] = B; A: Dom.

— 273, — 9-10: læser kun Hebraisk, Græsk, Latin. | Min] = B; A:

læser kun Latin og Græsk, og hjælper

Sig med et Tankesprog i Lapidarstiil,

Hvor han er selv for fornem til at tænke.

Min

— —, — 16-17: Trivialiteter. | Aristus.] = B; A:

Trivialiteter.

Man takker Gud, naar ei man gaber meer

Med Helten hist paa Kiedsomhedens De.

Og har man Bogen læst, og er som han

Lyksalig kommen atter til Europa,

Blandt Menneſker med Vid, med Smag, med Giinhed;

Saa er man saare glad. — Det er min Mening!

Aristus.

— —, — 20: Bedrifterne, samt Verset] = B; A: De skionne

Takter, Verset

— —, — 21-22: ganske denne Robinson. | Jeg troer] = B; A:

ganske. Naar man først kan læse

Homer, saa tænker jeg, man kan undvære

Deslige Robinsoner, Hvo vil sætte

Vel Bonden ovenpaa en Herremand?

Jeg troer

— —, — 23-24: smukke Vers. | Men Tankemaaden] = B; A:

smukke Vers

Med nogen Lykke, ved en kyndig Haand;

Men Tankemaaden

Side 273, Linie 24, til Side 274, Linie 4: for modern; osv. indtil: Gryphius.] = B; A:

for modern:

Spidsborger er Forfatteren, det seer man.
Jeg holder imod Fredag med de Vilde,
Beklager at han undslap, den Rujon,
Istedetfor paa Helteviis at siunge
Sin Seiersvise, mens de stegte ham.
Profaisst smægter Robinson i Prosa,
Dg skionner ikke paa sit Eventyr.
Han higer atter til sit snevre Stræde
I Londons Gader. — Dg jeg underskriver
Herr Butterflies meddeelte Mening;
(med et spodst Smil)
Skiondt

Vi ellers ikke harmonere meget:
Man takker Gud, naar Manden kommer hjem!
Gryphius.

— 274, — 5-6: Prosa. | Philosophien] = B; A:

Prosa,
Men foretrækker langt den Poesie.
Philosophien

— —, — 6-7: Stiil, | Mens Niim] = B; A:

Stiil,
Dg taler til Fornuft og Overlæg.
Men Niim

— —, — 8-9: Kiephest. | Hvis Robinson] = B; A:

Kiephest.
Mig synes dog, vi er ei længer Dreng,
Men vorne Folf; og burde da engang
Vel holde op med slige Narrestræger,
Som Mænd, med Dannelsse, Humanitet.
Hvis Robinson

— —, — 15-19: ei grundigt | At styrke sine Tanker med Citater. |
Andrews fornem. | Lad Pøblen dog beholde sine Bøger! | Jeg
har en] = B; A:

ei fløgtig

At blande sine Tanker med Citater.
Min Mening er da, (skiondt jeg differerer
Udeles fra Arist og Butterflie)
Det var et daarligt Arbeid for en Lærd,
Men ganske vakkert for en Strompebæver.

Sir Robert (smilende).

Hvad siger De om denne Dom, Herr Trifling?

Defoe.

Alt først Forfatteren var Haandværksmand
 For han blev Kunstner, skader ham vel neppe.

Sir Robert.

Jeg troer det mere let for Haandværksmanden
 Alt vorde Digter, end den blotte Lærde,
 Som kender kun paa denne hele Jord
 Studerestuen og de døde Sprog.
 Hvo meget tumler om blandt Menneſker,
 Og agter tro og daglig paa Naturen,
 Han skaffer sig den vanskelige Lærdom.
 Og den som over Haanden til et Værk,
 Han over ogsaa Biddet og Forstanden,
 Ifald Naturen gav ham flige Gaver.
 De gamle Græker kender deres Sprog,
 Og intet andet. Shakespeare var en Bæver,
 Og Paulus virkede Telte som Apostel.

Defoe

(trokker Sir Roberts Haand).

De tager hændrende Forfatteren

I Forsvar, Sir, jeg ønske [angivet som Trykfeil for
 ønske] ham tilstæde.

Butterflie.

Han kunde trænge til det, stakkels Diævel,
 Thi, som man siger, har han eengang staaet
 I Gabestokken. Slige gamle Pletter
 Behøve megen Tvæt, og megen Sæbe,
 Naar ikke man skal kende Skjolderne,

Defoe (hæftig).

Tael om hans Bog, Sir, hold Dem ei til ham!
 Ei var det Riddingsværk, hvorfor han leed
 Den altfor haarde Straf. Han skrev som Ungling
 For dristig imod nogle Kirkeskikke.
 Heel mangen Herre, fra det gode Selskab,
 Der kroer sig som en Gentleman, begif
 Vel værre Daad, og aved Tungen mindre,
 Skiondt han slap fri.

Andrews (fornem).

Min Gud hvad er det alt?

Lad Pøbsen dog beholde sine Boger!
 Hvad kommer det den Udelſkaarne ved?
 Lad os dog ei med en spagfærdig Sax
 Selv stække Driftighedens Ornevinge.
 Jeg har en

Side 274, Linie 22-23: Idealet! | De blotte] = B; A:
 Idealet,

Det [angivet som Trykfeil for Det] Høie, Prægtige,
det Imposante.

De blotte

Side 274, Linie 26: J vilde sikkert giøre] = B; A: Hvor vilde J
ei giøre

— 275, — 14-15: Høielse. | Men siig] = B; A:
Høielse.

Ja det forstaaer sig selv, mod sliige Tanker
Maa Robinson smukt stifte Svøstet ind. —
Men siig

— — — 26-27: er flet; | Kun er] = B; A:
er flet,

En reent forfeilet, en elendig Bog;
Kun er

— 276, — 26: paa] = B; A: i

— 277, — 4-5: Gensidighed. | Hvormed] = B; A:
Gensidighed —

Den sær godlidende Fordreielse,
Hvormed

— —, — 8: disse] = B; A: de alt

— —, — 14-15: fra alle Sider. | Med ironist] = B (som dog
har: fra hver en Side. | Med ironist); A:

fra alle Sider,

En Fæstning liig, som Wiisdom har forskandset
Med Bold og Grav til fire Verdenshjørner. —
(Med ironist)

— —, — 17-18: Latin; | Det er] = B; A:

Latin,

At Pøblen dømmer den snart ret, snart vrangt.
Det er

— —, — 20-21: Epigrammer. | Kristus] = B; A:

Epigrammer.

Dg det var ogsaa Skade, hvis den var det!
Kristus

— —, — 22-23: Iliade; | Dog agter] = B; A:

Iliade,

For intet stærkt Produkt af Heroismen,
Dog agter

— —, — 24-25: de Vilde. | Herr Gryphius] = B; A:
de Vilde,

Abskiller Robinson fra dem, og tilstaaer
Ham altsaa dog Kultur, Humanitet.
Herr Gryphius

— —, — 28: Reflexion] = C; A: Grublerie

— —, — 32, til Side 278, Linie 1: Citater. | Herr Andrews]
= B; A:

Citater

Dg andre flige Snurrepiberier,
Der viser kun et lærdt Coquetterie.
Herr Andrews

Side 278, Linie 3: Han yttre] = B; A: Fremstiller

— —, — 6-7: Mythologie. | Herr Joseph] = B; A:
Mythologie,

Der kroer sig fornem i sin Opblæsthed,
Fordi den nævner Jupiter, Neptun,
Olymp, Pygma, Titan og Menelaus. —
Herr Joseph

— —, — 11-13: Maanestjensfortælling. | Med alt mere Alvor. | Jeg
takker] = B; A:

Maanestjensfortælling,

Hvori Barnagtigheden kaldes Elskov,
Dg Taarefistlens sygelige Rislen
Et fælsomt, godt og ufordærvet Hierte.
(Med alt mere Alvor og Værdighed).

Jeg takker

— —, — 14-15: Betragtninger. | Forfatteren er Dem vist høist
forbunden] = B; A:

Betragtninger.

At være viis og tænksom, ædel, billig,
Gleer sig i sin Smag med Hæderblik —
Det kommer sig Geniet og den Lærde.
Thi maa ei Folket danne sig ved disse?
Dg hvad blev hiint, naar selv den stædne Deel
Af de Udvalgte, kæved med hinanden
Paa daarlig Bøbelviis. — Forfatteren
Maa være dem uendelig forbunden

— —, — 22-23: Forfatter. | Hans Bog] = B; A:

Forfatter:

Den Mand der skrev en findrig Bog for Folket,
Om Mennesket, adskilt fra hele Verden,
Kun overladt Naturen og sig selv.
Hans Bog

— 279, — 28 og 31: denne] = C; A: den

— 280, — 13: Læseren ei kunde sige ham] = B; A: Læseren
kan ikke lære ham

— 281, — 11-14: Foraarsmyg | Forstyrre mangan deilig Aften-
stund. | Defoe. | De ligte] = C; A:

Foraarsmyg!

Forstyrre hver en deilig Aftenrøde!
O hvis dog ei en saadan Hob Insekter
Fordærvet Knupperne, hvor mange Frugter
Da kunde Jorden nyde!

Defoe.

Altfor mange

Sir! Altfor mange!

Sir Robert.

Lunefuldt Naturen

Uddeler sine Gaver; hvad vi alle

Sik lige godt, var Villien til at vælge:

Hvi vil ei hver det Gode, som det Bedre?

Defoe.

3 lignte

Side 281, Linie 15-16: Vingerne. | Selskirk] = B; A:

Vingerne.

Sir Robert.

Mig følger et uslykkelig Instinkt,

Mænd har Fornuft.

Defoe.

Kun liden, undertiden,

Naar Villien ei er parret med Forstand.

Forsængelighed og Misundelsen

Er derimod tit kæmpesværte. Hvad

Der stærkest er, det vinder altid Seir.

Selskirk

— 282, — 7: her] = B; A: end

— —, — 12: læser] A, B og C: læse

— —, — 22: Klippen] = B; A: Klipper

— 283, — 1: Og tag i Morgen] = B; A: Tag ud imorgen

— —, — 4: Tak, gode] = B; A: Tak vakkre

— —, — 19-22: Misundere, | Mens — jeg misunder selv,

berøver listigt | En ærlig Mand sin Roes, og dolger Sandhed. |

Og den] = B; A:

Misundere,

Aftvinger ved sin Hoimod mig Sententser

Om Pligt og Villighed, om Ret og Sandhed:

Og — jeg misunder selv! Betager selv

En ærlig Mand sin Glands, og dolger Sandhed

Dybt i mit Bryst, imens jeg hylder den

Med et Mundsvær paa mine falske Læber!

Og den

— —, — 23: Som] = B; A: Sig

— —, — 28-29: Redningsso. | Jeg giver] = B; A:

Redningssoe.

Bed Gud, at dæmpe Synden i sit Bryst

Er ogsaa Heltemod, der vel kan ligned

Bed Kamp og Storm paa Havets vilde Bolger;

Og der skal stærke, stærke Arme til

At stride vel mod Strømmen. — Det er afgjort!
Jeg giver

- Side 284, Linie 10: en Klippevæg] = B; A: en lille Klippe
— —, — 11: med indhegnet] = B; A: med en hegnet
— —, — 14: Anlæg; men i Fald jeg] = B; A: Anlæg der;
og hvis jeg
— —, — 16: Saa faaer den gamle Mand en] = B; A: Saa
veed jeg at han faaer en
— —, — 19: dog] = B; A: kun
— —, — 28: heller ikke] = C; A: ikke heller
— —, — 29: blot] = B; A: kun
— 285, — 22-23: Vel, min Ven! | Gaaer.] = B; A:
Vel min Ven!

Farvel til den Tid.

De foe (trykker hans Haand).

Gud velsigne dem!

Sir Robert (affides).

Poeter er dog ret et eget Folk!

Hvad har han for? — Nu, — det vil vise sig.
(gaaer).

- 286, — 10: med] = B; A: her
— —, — 12: lægges] = B; A: hænge
— —, — 13: som Janen over Helten.] = B; A: som Banneret
for Drosken.
— 288, — 1: Tredie Akt.] = B; A: Fjerde Akt.
— —, — 11: her] = B; A: just
— —, — 13: Farvel] = B; A: Levvel
— 289, — 21: Desuden aarlig ham halvhundred] = B; A:
Ham endnu aarlig et halvhundred
— 290, — 9: At faae Besog af sine] = B; A: At see
imellem sine
— —, — 23: Vindue] = A, B og C: Vindue
— 291, — 14: Vinduesstierme] A, B og C: Vinduesstierme
— —, — 28: For Orde, blier] = B; A: for Ord, og blier
— 292, — 2: Vi! ogsaa jeg maa stienke] = B; A: Vi! Jeg
maa ogsaa stienke
— —, — 21-22: af en ovet Mesterhaand, | Et slittigt Værk kun
af en god Begynder] = B; A: af en listig Fantasi; | Iffun
et slitt Portræt af en Begynder
— 293, — 3-4: Messing; | Min Farfar] = B; A:
Messing,
Mig mere kjær end Guld: Min Moder har den,
Min Farfar
— —, — 6: Den] = B; A: Der (angivet som Trykfeil)
— 294, — 3: sig. Betty] = B; A: sig paa en Stol. Betty
— —, — 17: maatte] = B; A: maa

Side 294, Linie 17-18: ellers var det bleven en Pind til vore Liig-
fister.] = B; A: ellers bliver det en Pind til vor Liigfiste.

— 297, — 12: mig være i Fred] = B; A: mig beholde Fred

— —, — 16: være i Fred] = B; A: have Fred

— —, — 32: gode] = B; A: godt

— 299, — 13: maatte udryddes: der maatte sættes] = B; A:
maa udryddes: Der maa sættes

— —, — 14: kunde slaa; der maatte] = B; A: kan slaa;
der maa

— —, — 15: at den ikke kunde] = B; A: at hun ikke kan

— —, — 16: maatte] = B; A: maa

— —, — 17: maatte] = B; A: maa

— —, — 20-27: min Pige! For at røre hende. Tager du ikke
ham, saa tager vor Herre mig. | Betty bevæget. | Rei, han
gør ikke. | I wa'stle lader, som han græd. Jo, Fanden ta'e mig,
gør han saa! | Han gaaer med Grab. | Betty] = B; A: min Pige.
Der hjælper hverken Pulver eller Draaber. | (Han gaaer med Grab,
som tyffer paa ham). | Betty

— 300, — 2: svarede] = B; A: svarde

— —, — 32, til Side 301, Linie 3: havde han undgaaet
Vidtløstighed, saa havde han ikke havt nobig at give sig Gud
og Fanden i Vold. | Betty.] = B; A: havde hun undgaaet
Vidtløstighed. | Betty.

— 301, — 6: Dem] = B; A: den (angivet som Trykfeil)

— 303, — 5: end alle Stierner.] = B; A: end hine Snister.

— —, — 7-8: saa ene. | Men] = B; A:

saa ene.

Her var jeg atter hjemme, skionne Betty,
Isald jeg turde see Dig, boe hos Dig. —
Men

— —, — 17: Skumring = B; A: Dæmring

— —, — 21: sit] = B; A: sin

— 306, — 21-24: udlagt — Men da her Ingen er tilstede,
behøver jeg jo ikke at oversætte det. | Gaaer.] = B; A: udlagt:
Man maa hjælpe sig, som man kan. | (gaaer).

— 307, — 13: Kort op, og folder det ud] = C; A: Kort og breder ud

— —, — 27: Ufoiser, og leer.] = B; A: Ufoiser).

— 308, — 9: hjem] = B; A: om

— —, — 20-22: Knægt. | Truer ad Stiernen. | Er du] = B; A:
Knægt. — | Er Du

— 309, — 22: Høit har jeg ogsaa læst] = B; A: Og høit
har jeg nu læst

— 310, — 5: Selfirk.] = B; A: Selfirk (smilende).

— —, — 21: Defoe.] = B; A: Defoe (phantastisk [angivet
som Trykfeil for phantastisk] godhiertig).

— 311, — 1: Fierde Act.] = B; A: Femte Akt.

Side 311, Linie 14: deler gierne med Andre, hvad han har.] = B; A: deler altid med andre, hvad han har tilovers.

— —, — 19-20: siger han. | Joseph.] = B; A: siger han; og hvad Soen er uden Skibe, Luften uden Fugle, og Skoven uden Hiorte, siger han, det er en Hauge uden Menneſker. | Joseph.

— —, — 21: Sandt nok! Tusinde] = B; A: Sandt nok, Forſtanden kræver ſine Rettigheder, Hiertet har ſit Krav. Hundrede Ideer opſtaa, ſom man vil gjøre ſig tydelig, og flere Hierner tænke meer end een. Tusinde

— —, — 22, til Side 312, Linie 1: Meddelelſe. | Gartneren.] = B; A: Meddelelſe; og mange Hiertet ſole mere end eet. | Gartneren.

— 312, — 2: Nei, ſole] = B; A: Nei, tale, tænke og ſole

— —, — 10-11: Munden op. | Joseph ſagte.] = B; A: Munden op.

Joseph.

Ei ei, er han ſaa ſtolt?

Gartneren.

Hvis De kalder det Stolthed, at han har Tillid til ſig ſelv, i hvad der angaaer ham ſelv, at han er for magelig til at taale Tvang, for utaalmodig, til at lide Kiedſommelighed, for ærlig til at forſtille ſig, ſaa er han ſtolt. Hovmod og Indbildſthed hader han. Han trænger ſig aldrig frem; holder ſig beſkeden og med Værdighed tilbage; meddeler gierne hvad han har, lader ſig hverken forbløſſe af fornemme eller plumpe Dagter, og under Enhver hvad der tilkommer ham

Joseph (ſagte).

— —, — 15: ſig ſaa logiſk.] = B; A: ſig ſaa præcis, ſaa logiſk.

— —, — 30-31: Epigrammer. Men denne] = B; A: Epigrammer. Denne

— 313, — 14-15: duer noget. | Joseph.] = B; A: duer noget. Han horer ogsaa gierne Rattergalen ſlaa; men naar man gnider paa en Glasſe med en Brep, og biſder ham ind, det er en Fugleſang, ſaa holder han for Drenge. | Joseph.

— —, — 32, til Side 314, Linie 2: Bryllupet. | Joseph. | Sir Robert har] = B; A: Bryllupet.

Joseph.

Ah det er charmant! Og nu kan han ikke glemme hende; har ſat hende denne Steen, og kommer daglig, for at vade den med ſine Taarer.

Gartneren.

Nei den Skam gjør han hende ikke i ſin Grav. Johanna Blomfield elſkede en Mand, min Herre!

Joseph.

Sir Robert har

- Side 314, Linie 3-5: *sutter.* | *Ja*, det kan ikke negtes. *Gun* lever endnu. | *Joseph.*] = B; A: *sutter.* | *Ja* ganske rigtig! | *Joseph.*
- —, — 20: *Drengens*] = B; A: *Drengenes*
- 315, — 6: med hans egen *Rynt*] = C; A: med samme *Rynt*
- 316, — 7-8: efter *Stibbruddet*] = B; A: fra *Stibbrudet*
- 319, — 21: *her*] = B; A: *Nu*
- 320, — 8: *Er*] = B; A: *Dg*
- —, — 17: *Dog*] = B; A: *Da*
- 321, — 17: *Var*] = B; A: *Er*
- 323, — 5-6: *Stødet ret* | *Uf*] = B; A: *Stødet* | *Uf*
- —, — 15: *ved*] = B; A: med
- 324, — 10: *Informator*] = B; A: *Imformator*
- —, — 20: *forst*] = B; A: *her*
- 329, — 14: *lært.* *Jeg*] = B; A: *lært.* (venlig) *Jeg*
- 330, — 26: *Pralhans*] = B; A: *Pralhals*
- 331, — 23: *dog*] = B; A: *da*
- 333, — 20: *Twastle.*] = B; A: *Twastle* (taber *Næse* og *Mund*).
- —, — 21: *sit*] = B; A: mit
- 334, — 6: *Cap* det gode *Haab.* *Uf*, *William*] = B; A: *Cap* de bona *Speranza.* *William*
- 337, — 7: *mørkblaa*] = B; A: *sorte*
- —, — 14: *her*] = B; A: *det*
- —, — 29: *stundom* *hende*] = B; A: *hende* *stundom*
- 339, — 17-18: *Fernandes*, | *Traf*] = B; A: *Fernandes*,
Traf
 (Som *Spanien* tog i sin *Besiddelse*)
- 340, — 14: *fuld'*] = B; A: *fuldt*
- —, — 15-16: *nok* af. | *Rom*] = B; A: *nok.* | *Rom*
- —, — 17: *Klogt*] = B; A: *Slid*
- 345, — 7: *bestyrtet*] = B; A: *bestyrstet*

Rettelser.

Side 207, Linie 29: Vore læs: Vor

— 339, — 17, (og tilhørende Var.): Fernandes læs: Fernandez

Beitelbach.

Seite 207. Linie 22: 207e lies: 207
— 208 — 17. vor: überende V. 17: 207e lies: 207

- III. **Dramatiske Digte:** Syngespil, Lyftspil og Skuespil, samt Forspil, Prologer og Epiloger. 6 Bind. Bogladepriis 5 Rdl; **nedsat Priis 4 Kr.**
- IV. **Episke Digte:** Eventyr, Fortællinger, Noveller og Roman. 4 Bind. Bogladepriis 4 Rdl; **nedsat Priis 3 Kr.**
- V. **Dramatiske Digte:** Tragiske Dramaer. 10 Bind. Bogladepriis 8 Rdl 64 β; **nedsat Priis 10 Kr.**
- VI. **Dramatiske Digte:** Romantiske Dramaer (St. Hansaften-Spil, Aladdin, Fiskeren). 2 Bind. Bogladepriis 1 Rdl 64 β; **nedsat Priis 2 Kr.**
- VII. **Erindringer.** Bogladepriis 2 Rdl 24 β; **nedsat Priis 3 Kr.**

Alle 7 Afdelinger (33 Bind), der tidligere kostede 29 Rdl 24 β, ere saaledes nedsatte til omtrent det halve, nemlig **30 Kr.**, hvilken er den ualmindelig billige Priis af **4 Ore** pr. Ark.

For yderligere at lette Anskaffelsen af dette Værk vil der samtidig blive aabnet en ny Subskription, hvorved der bydes Publikum en nem Leilighed til efterhaanden at anskaffe denne fortrinlige og prisbillige Udgave. Hver 3die Uge udkommer en Levering (indeholdende et Bind) til Priis **1 Kr.**; de sidste 3 Leveringer leveres Subskribenterne

gratis.

Subskription modtages i de fleste Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos Selskabets Hovedkommissionær Rudolph Klein, Lille Rjøbmagergade Nr. 56 (efter Juli 1875: Pilestræde Nr. 40).

Kjøbenhavn, i Januar 1875.

Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

1875.

